

GODIŠNJI IZVEŠTAJ
za period januar - decembar 2015. godine

Beograd, april 2016.

SADRŽAJ:

1. Bilans stanja
2. Bilans uspeha
3. Izveštaj o ostalom rezultatu
4. Izveštaj o tokovima gotovine
5. Izveštaj o promenama na kapitalu
6. Napomene uz finansijske izveštaje
7. Izveštaj revizora
8. Izveštaj o poslovanju
9. Izjava lica odgovornih za sastavljanje finansijskih izveštaja

BILANS USPEHA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2015. godine

	Napomena	U hiljadama dinara	
		2015.	2014.
Prihodi od kamata		542,582	680,160
Rashodi od kamata		(112,590)	(223,680)
Neto prihod po osnovu kamata	6	429,992	456,480
Prihodi od naknada i provizija		124,762	148,533
Rashodi naknada i provizija		(17,889)	(14,787)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	7	106,873	133,746
Neto gubitak po os. finansijskih sredstava namenjenih trgovanju	8	(630)	-
Neto gubitak po osnovu zaštite od rizika	9	(4,392)	(653)
Neto gubitak po osnovu finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vredn. kroz bilans uspeha	10	(2,808)	(2,390)
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu finansijskih sredstava raspoloživanih za prodaju	11	(632)	459
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne kaluzule	12	33,951	54,916
Ostali poslovni prihodi	13	37,783	33,367
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	14	(1,786,459)	(652,591)
UKUPAN NETO POSLOVNI RASHOD/PRIHOD		(1,186,322)	23,334
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	15	(308,331)	(335,689)
Troškovi amortizacije	16	(39,546)	(41,346)
Ostali rashodi	17	(255,876)	(245,196)
(GUBITAK)/DOBITAK PRE OPOREZIVANJA		(1,790,075)	(598,897)
POREZ NA DOBITAK	18		
Dobitak po osnovu odloženih poreza			-
Gubitak po osnovu odloženih poreza		(82)	(419)
(GUBITAK)/DOBITAK NAKON OPOREZIVANJA		(1,790,157)	(599,316)

Napomene na stranama od 9 do 120
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Datum: 28.02.2016. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Predsednik Izvršnog
odbora

Član Izvršnog
odbora

IZVESTAJ O OSTALOM REZULTATU

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2015. godine

	U hiljadama dinara	
	2015.	2014.
(GUBITAK)/DOBITAK PERIODA	(1,790,157)	(599,316)
Ostali rezultat perioda		
Ostali rezultat perioda Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:		
Povećanje revalorizovanih rezervi po osnovu nematerijalnih ulaganja I osnovnih sredstava	-	-
Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak: Pozitivni efekti promene fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	(434)	(609)
Gubitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	(93)	(131)
Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak		
Ukupan negativni ostali rezultat perioda	(527)	(740)
Ukupan pozitivni ostali rezultat perioda	-	-
UKUPAN NEGATIVAN/POZITIVAN REZULTAT PERIODA	(1,790,684)	(600,056)

Napomene na stranama od 9 do 120
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Predsednik Izvršnog
odbora

Član Izvršnog
odbora

BILANS STANJA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2015. godine

	Napomena	U hiljadama dinara		
		31.12.2015.	31.12.2014.	01.01.2014.
AKTIVA				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	19	2,687,098	2,745,723	5,523,886
Založena finansijska sredstva		102,000	678,600	-
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	20	8,756	34,279	21,893
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	21	307	1,291	28,083
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	22	1,077,335	435,448	518,663
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	23	2,061,488	3,298,517	2,965,086
Kredit i potraživanja od komitenata	24	2,928,790	5,303,274	4,115,599
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	25	-	972	-
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	26	99,936	85,082	82,638
Investicije u zavisna društva	27	114	99	113
Nematerijalna ulaganja	28	4,702	7,775	11,192
Nekretnine, postrojenja i oprema	28	1,305,757	1,327,034	1,337,597
Investicione nekretnine	29	17,246	16,681	-
Tekuća poreska sredstva		10,443	10,443	7,528
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja		-	-	24,368
Ostala sredstva	31	112,137	142,875	137,316
UKUPNO AKTIVA		10,416,109	14,088,093	14,773,962
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		-	1,624	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	30	103,627	248,759	504,787
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	32	6,657,242	8,530,471	8,422,485
Rezervisanja	33	174,570	65,433	37,123
Odložene poreske obaveze	18c	90,432	90,257	89,707
Ostale obaveze	34	219,069	190,750	160,485
UKUPNO OBAVEZE		7,244,940	9,127,294	9,214,587
KAPITAL				
Akcijski kapital	35	3,100,833	3,100,833	3,100,833
Sopstvene akcije		-	-	-
Dobitak		276,311	276,311	276,311
Gubitak		(1,790,157)	(599,316)	-
Rezerve		1,584,182	2,182,971	2,182,231
UKUPNO KAPITAL		3,171,169	4,960,799	5,559,375
UKUPNO PASIVA		10,416,109	14,088,093	14,773,962

Napomene na stranama od 9 do 120
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Predsednik Izvršnog
odbora

Član Izvršnog
odbora

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2015. godine

	Akcijski kapital	Ostali kapital (državni i drugi kapital)	Sopstvena akcije	Emisiona premija	Rezerve iz dobiti	Revalorizacione rezerve - osnovna sredstva	Revalorizacione rezerve - HoV nerealizovani gubici	Dobitak tekuće godine	Dobitak ranijih godina	Gubitak ranijih godina	Gubitak tekuće godine	Ukupno
Stanje na dan 31. 12. 2012.	2,763,976	20,536	(50,500)	171,183	1,654,377	336,730	(15,909)	159,408	305,268	-	-	5,345,069
Emisija redovnih akcija (XIX emisija)	181,113	-	-	-	-	-	-	-	(181,113)	-	-	-
Isplata akcionarima u gotovom	-	-	-	-	-	-	-	-	(3,143)	-	-	(3,143)
Prenos na neraspoređenu dobit ranijih godina	-	-	(3,252)	3,258	-	240,279	-	(159,408)	159,408	-	-	-
Povećanje	(32,956)	-	53,752	(6,277)	-	(36,495)	(11,160)	-	-	-	-	255,266
Smanjenje	-	-	-	-	-	-	(572)	-	-	-	-	3,359
Odloženi porezi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(37,067)
Isplata dobiti zaposlenima	-	-	-	-	-	-	-	-	(11,000)	-	-	(11,000)
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	-	-	-	6,891	-	-	-	6,891
Stanje na dan 31. 12. 2013.	2,912,133	20,536	-	168,164	1,654,377	540,514	(12,660)	6,891	269,420	-	-	5,559,375
Prenos na neraspoređenu dobit ranijih godina	-	-	-	-	-	-	-	(6,891)	6,891	-	-	-
Povećanje	-	-	-	-	-	-	740	-	-	-	-	740
Smanjenje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(599,316)
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. 12. 2014.	2,912,133	20,536	-	168,164	1,654,377	540,514	(11,920)	-	276,311	(599,316)	-	4,960,799
Prenos na neraspoređenu dobit ranijih godina	-	-	-	-	-	-	-	-	-	599,316	-	599,316
Povećanje	-	-	-	-	(596,316)	-	527	-	-	-	-	527
Smanjenje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(599,316)
Rezultat tekuće godine	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1,790,157)	(1,790,157)
Stanje na dan 31. 12. 2015.	2,912,133	20,536	-	168,164	1,055,061	540,415	(11,393)	-	276,311	-	(1,790,157)	3,171,169

Napomene na stranama od 9 do 120 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izveštaja

Predsednik Izvršnog odbora

Član Izvršnog odbora

IZVESTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
 Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

	U hiljadama dinara	
	2015.	2014.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	731,200	824,129
Prilivi od kamata	545,047	616,453
Prilivi od naknada	171,207	189,042
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	10,384	13,975
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	4,562	4,659
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(740,011)	(918,075)
Odlivi po osnovu kamata	(110,248)	(238,541)
Odlivi po osnovu naknada	(11,076)	(17,520)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(312,061)	(333,312)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina	(69,779)	(80,602)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(236,847)	(248,100)
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima	(8,811)	(93,946)
Smanjenje plasmana i povećanje depozita i ostalih obaveza	384,878,478	388,344,305
Smanjenje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	281,097,984	208,206,732
Smanjenje ostalih hartija od vrednosti koje nisu namenjene investiranju	35,118,927	98,000,160
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	68,661,567	82,137,413
Povećanje plasmana i smanjenje uzetih depozita i ostalih obaveza	(385,993,043)	(385,886,673)
Povećanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(278,179,714)	(203,803,108)
Povećanje finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijskih sredstava namenjenih trgovanju i ostalih hartija od vrednosti koje nisu namenjene investiranju	(35,602,205)	(96,937,458)
Smanjenje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnim bankama i komitentima	(72,211,124)	(85,146,107)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	(1,123,376)	2,363,686
Plaćeni porez na dobit	-	(2,916)
Isplaćene dividend	(65)	(2,305)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	(1,123,441)	2,358,465
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	-	1,024
Prilivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	-	-
Priliv od prodaje investicionih nekretnina	-	1,024
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(6,575)	(11,236)
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	(6,010)	(11,236)
Odlivi po osnovu nabavke investicionih nekretnina	565	-
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(6,575)	(10,212)

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
 Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
Prilivi po osnovu prodaje sopstvenih akcija	-	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
Odlivi gotovine po osnovu otkupa sopstvenih akcija	-	-
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
Svega prilivi gotovine	385,609,678	389,169,458
Svega odlivi gotovine	386,739,694	386,821,205
Neto (smanjenje)/povećanje gotovine	(1,130,016)	2,348,253
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine	3,351,901	970,870
Pozitivne/(negativne) kursne razlike, neto	25,552	32,778
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine	2,247,437	3,351,901

Napomene na stranama od 9 do 120
 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Lice odgovorno za sastavljanje
 finansijskih izveštaja

Predsednik Izvršnog
 odbora

Član Izvršnog
 odbora

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

1. OSNIVANJE I POSLOVNA POLITIKA BANKE

JUBMES banka a.d. Beograd (u daljem tekstu "Banka") osnovana je 26. juna 1979. godine, u skladu sa posebnim saveznim zakonom kao specijalizovana banka za finansiranje i osiguranje izvoznih poslova kojima se podstiče i unapređuje dugoročna ekonomska i finansijska saradnja domaćih preduzeća, kada je i upisana u sudski registar Privrednog suda u Beogradu.

Banka je po posebnom zakonu poslovala do 1997. godine kada je donet Zakon o prestanku važenja Zakona o Jugoslovenskoj banci za međunarodnu ekonomsku saradnju ("Službeni list SRJ" br. 29/97). Ovim zakonom Banka je bila dužna da izvrši usaglašavanje organizacije i poslovanja sa zakonom kojim se uređuje organizacija i poslovanje banaka i drugih finansijskih organizacija. U postupku usaglašavanja organizacije i poslovanja sa Zakonom o bankama i drugim finansijskim organizacijama i pratećim odlukama, osnivači Banke su 15. septembra 1997. godine zaključili Ugovor o osnivanju, a Skupština Banke je donela Statut i druga relevantna akta potrebna za rad Banke. Banka je počela da posluje u skladu sa propisima koji se primenjuju za komercijalne banke od 1. jula 1998. godine.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama, dužna je da posluje na principima likvidnosti, sigurnosti plasmana i rentabilnosti, radi ostvarivanja dobiti.

Osnovne aktivnosti Banke su obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu, kreditni poslovi, depozitni poslovi i poslovi kupoprodaje deviza. Ostale aktivnosti obuhvataju poslove izdavanja garancija, otvaranja akreditiva i ostale bankarske poslove.

U skladu sa Zakonom o bankama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 107/2005), Skupština Banke je u 2006. godini usvojila izmene i dopune Ugovora o osnivanju i usvojila novi Statut. Ovim izmenama i dopunama promenjen je naziv banke. Pun naziv Jugoslovenska banka za međunarodnu ekonomsku saradnju a.d. je izmenjen i sada glasi: JUBMES banka a.d., Beograd. Za usvajanje navedenih akata i izmena Banka je dobila prethodnu saglasnost od Narodne banke Srbije.

Banka je osnivač Humanitarne fondacije "Za dečje srce". Takođe, Banka je jedan od osnivača društva za faktoring JUBMES faktor d.o.o. Beograd.

Banka je na dan 31. decembra 2015. godine zapošljavala 131 radnika (31. decembra 2014. godine 127 zaposlenih). Sedište Banke je u ulici Bulevar Zorana Đinđića 121 u Beogradu. Poreski identifikacioni broj Banke je 100001829.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA**2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja**

Priloženi finansijski izveštaji Banke za 2015. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja u smislu Zakona o računovodstvu ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 62/2013).

U skladu sa Zakonom o računovodstvu, za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima, velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna društva, odnosno društva koja se pripremaju da postanu javna, nezavisno od veličine, primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (MSFI). MSFI, u smislu Zakona, čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, Međunarodni računovodstveni standardi - MRS, Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Rešenjem Ministarstva finansija Republike Srbije br. 401-00-896/2014-16 od 13. marta 2014. godine ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 35/2014) utvrđen je zvaničan prevod Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova MRS, odnosno MSFI izdatih od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), kao i tumačenja standarda izdatih od strane Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda (IFRIC) u obliku u kojem su izdati, odnosno usvojeni, a koji se primenjuju od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2014. godine.

Za sve prethodne periode, Banka je sastavljala finansijske izveštaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o bankama i ostalim relevantnim podzakonskim aktima Narodne banke Srbije.

Banka je u skladu sa MSFI 1 "Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja" sastavila prve finansijske izveštaje u skladu sa MSFI za 2014.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom istorijskog troška, izuzev za potraživanja i obaveze po osnovu promene vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika koje su vrednovane po tržišnoj vrednosti.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti pravnog lica, koje podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti.

Računovodstvene politike i procene korišćene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja Banke za 2014. godinu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

(a) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda na snazi u tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srbiji*

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, stupili su na snagu 1. januara 2015. godine i ranije i kao takvi su primenljivi na finansijske izveštaje za 2015. godinu, ali još uvek nisu zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Banke:

- Izmene MRS 32 “Finansijski instrumenti: prezentacija” - Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“, MSFI 12 i MRS 27 - Investicioni entiteti (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MRS 36 “Umanjenje vrednosti imovine” - Obelodanjivanja o nadoknadivom iznosu nefinansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MRS 39 “Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje” - Novacija derivata i nastavak računovodstva hedžinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- IFRIC 21 “Dažbine” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene različitih standarda (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2010-2012”, objavljenog od strane IASB-a u decembru 2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine);
- Izmene različitih standarda (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2011-2013”, objavljenog od strane IASB-a u decembru 2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine) i
- Izmene MRS 19 “Primanja zaposlenih” - Definisani planovi doprinosa (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine)

(b) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu*

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati su od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja ali nisu još stupili na snagu niti su zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Banke:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

(b) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu (Nastavak)

- Izmene različitih standarda (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, "Ciklus 2012-2014", objavljenog od strane IASB-a u septembru 2014. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MSFI 11 "Zajednički aranžmani" - Računovodstveno obuhvatanje sticanja interesa u zajedničkim aranžmanima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 14 "Regulatorni računi razgraničenja" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ - Inicijativa u vezi obelodanjivanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 38 „Nematerijalna ulaganja“ - Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 41 „Poljoprivreda“ - Poljoprivreda: Zasadi kao osnovna biološka sredstva (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ i MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ - Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“, MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MSFI 12 "Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima" - Primena izuzeća od konsolidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 9 "Finansijski instrumenti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine) i
- MSFI 15 "Prihodi iz ugovora sa klijentima" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).

Sadržina i forma obrazaca finansijskih izveštaja i sadržina pozicija u obrascima je propisana Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik RS", br. 71/2014 i 135/2014), koja se primenjuje počev od sastavljanja finansijskih izveštaja za 2014. godinu i koja je usklađena sa zahtevima revidiranog MRS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja".

Banka je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u daljem tekstu Napomene 3. koje su zasnovane na važećim računovodstvenim, bankarskim i poreskim propisima Republike Srbije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

b) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu* (Nastavak)

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) je zvanična izveštajna i funkcionalna valuta u Republici Srbiji. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

2.2. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine godišnji finansijski izveštaji Banke za 2014. godinu, sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

2.3. Stalnost poslovanja

Priloženi finansijski izveštaji Banke su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koje podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u doglednoj budućnosti, koja obuhvata period od najmanje dvanaest meseci od datuma finansijskih izveštaja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**3.1. Prihodi i rashodi od kamata**

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitentata.

Prihodi i rashodi po osnovu kamate se priznaju u bilansu uspeha korišćenjem metoda efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se diskontuju budući novčani tokovi tokom očekivanog perioda trajanja finansijskih sredstava ili obaveza (ili, prema potrebi, tokom kraćeg perioda) na njegovu sadašnju vrednost.

Obračun efektivne kamatne stope uključuje sve plaćene ili primljene naknade i troškove, koji su sastavni deo efektivne kamatne stope.

Naknade po osnovu odobrenih kredita se razgraničavaju po algoritmu kamatnog obračuna primenom efektivne kamatne stope, tako da dospeće razgraničenih prihoda od naknade prati stanje osnovnog duga po kreditu. Prihodi od naknada za odobravanje kredita priznaju se u bilansu uspeha kao prihodi od kamata.

Rashodi kamata po depozitima razgraničavaju se i priznaju u bilansu uspeha u periodu na koji se odnose.

Banka će nakon priznavanja obezvređenja plasmana, priznavati prihode od kamate u iznosu koji se dobija primenom efektivne kamatne stope koja je korišćena za diskontovanje budućih novčanih tokova prilikom merenja gubitka od umanjenja vrednosti (prvobitna ili tekuća u slučaju primene promenljive kamatne stope) na knjigovodstvenu vrednost plasmana, odnosno njegovu neto sadašnju vrednost.

Banka će koristiti pristup kojim nastavlja sa obračunom i priznavanjem kamate na obezvređene plasmane, kao i obračun ispravke vrednosti potraživanja po tom osnovu, uz naknadnu korekciju, u okviru bilansa uspeha.

Za sve finansijske instrumente koji nose kamatu, prihodi ili rashodi po osnovu kamata knjiženi su u bilansu uspeha po efektivnoj kamatnoj stopi, koja predstavlja stopu koja precizno diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta ili, kada je to prikladno, u kraćem vremenskom periodu, na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza.

Za finansijska sredstva koja se iskazuju po amortizovanoj vrednosti, prihod od kamate se obračunava i evidentira korišćenjem efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja precizno diskontuje procenjene buduće novčane tokove. Obračun uzima u obzir ugovorene uslove finansijskog sredstva (na primer, mogućnost plaćanja unapred) i uključuje sve naknade i ostale troškove koji su direktno vezani za instrument i koji su sastavni deo efektivne kamatne stope, ali ne uzima u obzir buduće kreditne gubitke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.1. Prihodi i rashodi od kamata (Nastavak)**

U slučaju da je vrednost finansijskog sredstva umanjena po osnovu gubitka usled obezvređenja, prihod od kamate nastavlja da se obračunava primenom efektivne kamatne stope korišćene za diskontovanje budućih novčanih tokova u svrhu merenja i izračunavanja gubitka usled obezvređenja.

Naknade za odobravanje kredita, koje su uključene u prihode od kamata, obračunavaju se i naplaćuju jednokratno unapred, a razgraničavaju se po proporcionalnoj osnovi na period korišćenja kredita. Naknade po osnovu odobrenih kredita se razgraničavaju po algoritmu kamatnog obračuna primenom efektivne kamatne stope, tako da dospeće razgraničenih prihoda od naknade prati stanje osnovnog duga po kreditu.

3.2. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni. Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa, izdate garancije i druge bankarske usluge.

Naknade za odobravanje kredita, koje su uključene u prihode od kamata, obračunavaju se i naplaćuju jednokratno unapred, razgraničavaju se na proporcionalnoj osnovi na period korišćenja kredita (Napomena 7). Proporcionalno razgraničavanje naknada se ne razlikuje materijalno od primene efektivnog prinosa.

3.3. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu valutne klauzule

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta). Kao što je izneto u Napomeni 2.1., finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke.

Sredstva i obaveze iskazani u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije važećem na dan bilansa stanja (Napomena 51). Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene. Kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika.

Sredstva u dinarima za koje je ugovorena zaštita od rizika primenom valutne klauzule, odnosno vezivanjem za kurs dinara u odnosu na EUR i USD na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po ugovorenom kursu utvrđenom na međubankarskom sastanku deviznog tržišta koji je važio na taj dan, osim za kredite kod kojih je ugovorom predviđena zaštita da se potraživanja ne mogu iskazati po kursu nižem od kursa EUR/USD na dan puštanja kredita.

Pozitivne i negativne kursne razlike, nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, kao i dobici i gubici nastali po osnovu primene valutne klauzule, evidentirani su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika i efekata valutne klauzule (Napomena 11).

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.4. Finansijski instrumenti**

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava, koja zahteva prenos sredstava u roku koji je utvrđen propisima ili konvencijama na datom tržištu, priznaje se na datum trgovanja (ili datum izmirivanja), odnosno na datum kada se Banka obaveže da će kupiti ili prodati sredstvo (ili na datum kada Banka primi kupljeno ili prenese prodato sredstvo).

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Banke, od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum poravnanja, odnosno datum kada je sredstvo isporučeno drugoj strani.

Dobici na prvi dan

Kada se cena transakcije na neaktivnom tržištu razlikuje od fer vrednosti na osnovu ostalih uporedivih tržišnih transakcija u okviru istog instrumenta ili baziranih na tehnikama procenjivanja čiji varijabilni parametri obuhvataju samo podatke raspoložive na uporedivim tržištima, Banka odmah priznaje razliku između cene transakcije i fer vrednosti (dobitak na prvi dan) u bilansu uspeha.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada Banka izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima, što se dešava kada su prava korišćenja instrumenata realizovana, istekla, napuštena ili ustupljena. Kada je Banka prenela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je sklopila ugovor o prenosu, i pri tom nije niti prenela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj meri koliko je Banka angažovana u pogledu sredstva. Dalje angažovanje Banke, koje ima formu garancije na preneseno sredstvo, se vrednuje u iznosu originalne knjigovodstvene vrednosti sredstva ili iznosu maksimalnog iznosa naknade koju bi Banka morala da isplati, u zavisnosti koji iznos je niži.

Finansijske obaveze prestaju da se priznaju kada je obaveza predviđena ugovorom ispunjena, otkazana ili istekla. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Rukovodstvo Banke vrši klasifikaciju finansijskih instrumenata pri inicijalnom priznavanju. Klasifikacija finansijskih instrumenata prilikom početnog priznavanja zavisi od svrhe zbog koje su finansijski instrumenti stečeni i njihovih karakteristika.

Banka je klasifikovala finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva koja se drže do dospeća i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava i obaveza zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.4.1. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Ova kategorija uključuje finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja i ona koja se vode po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijska sredstva se klasifikuju kao sredstva za trgovanje ako su pribavljena radi prodaje ili ponovne kupovine u kratkom roku, radi ostvarivanja dobitaka iz kratkoročnih promena cena istih. Navedena sredstva se evidentiraju po fer vrednosti u bilansu stanja.

Promene u tržišnoj vrednosti hartija od vrednosti i drugih plasmana po fer vrednosti kroz bilans uspeha evidentiraju se u korist, odnosno na teret bilansa uspeha u okviru prihoda, odnosno rashoda od promene vrednosti imovine i obaveza.

Finansijska sredstva kojima se trguje na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine sastoje se od obveznica Republike Srbije po osnovu stare devizne štednje i akcija.

3.4.2. Krediti i potraživanja

Kredit i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplata koja nisu kotirana na aktivnom tržištu. Kredit i plasmani bankama i komitentima odobreni od strane Banke evidentiraju se u bilansu stanja od momenta prenosa sredstava korisniku kredita. Na dan bilansa stanja kredit i su iskazani po amortizovanoj vrednosti korišćenjem efektivne kamatne stope, umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja i direktan otpis.

Amortizovana vrednost predstavlja iznos koji se priznaje nakon inicijalnog sticanja sredstva, umanjen za otplate glavnice i uvećan za obračunatu, a umanjen za naplaćenu kamatu primenom metode efektivne kamatne stope na razliku između inicijalnog iznosa i iznosa na dan dospeća i umanjen za ispravke vrednosti.

Kredit i su iskazani u bilansu stanja u visini odobrenog plasmana, uključujući sva potraživanja od kamata, naknada i provizija kao i aktivna vremenska razgraničenja koja se odnose na razgraničena potraživanja po navedenim osnovama, umanjenoj za otplaćenu glavicu, pasivna vremenska razgraničenja naknada koje ulaze u obračun efektivne kamatne stope i ispravku vrednosti koja se zasniva na proceni identifikovanih rizika za pojedinačne plasmane, kao i rizika za koje iskustvo Banke ukazuje da su sadržani u kreditnom portfoliju. Za procenu navedenih rizika rukovodstvo Banke primenjuje interno usvojenu metodologiju.

Prihodi i potraživanja po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se evidentiraju u okviru prihoda od kamata, odnosno potraživanja od kamata. Kamate koje su deo efektivnog prinosa na ove instrumente se razgraničavaju i iskazuju kao pasivna vremenska razgraničenja i priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od kamata tokom perioda trajanja instrumenta.

Kredit i u dinarima, za koje je ugovorena zaštita od rizika vezivanjem za kurs dinara u odnosu na EUR ili USD, revalorizovani su u skladu sa konkretnim ugovorom za svaki kredit. Razlika između vrednosti neotplaćene glavnice i iznosa obračunatog primenom valutne klauzule iskazana je u okviru datih kredita i depozita.

Dobici i gubici nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u bilansu uspeha u korist prihoda, odnosno rashoda od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.4.2. Krediti i potraživanja (Nastavak)

U skladu sa internom politikom Banke, na svaki izveštajni datum Banka procenjuje da li postoji objektivan dokaz umanjenja (obezvređenja) vrednosti finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava.

Gubici po osnovu obezvređenja se priznaju samo ako postoji objektivan dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva i kada isti utiču na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji mogu biti pouzdano procenjeni.

Indikatori na osnovu kojih Banka određuje da li postoji objektivan dokaz o obezvređenju kredita i plasmana uključuju sledeće: kašnjenja u plaćanju ugovorene otplate glavnice ili kamate, finansijske poteškoće dužnika, uključujući i mogućnost bankrotstva ili nekog drugog vida finansijske reorganizacije dužnika, kršenje ugovornih obaveza, pogoršanje konkurentne pozicije dužnika, smanjenje vrednosti instrumenata obezbeđenja kredita, kao i drugi pokazatelji koji ukazuju da postoji merljivo smanjenje budućih tokova gotovine, kao što su promene u nacionalnim i ekonomskim uslovima koji su u neposrednoj vezi sa neizvršenjem ugovorenih obaveza.

Shodno usvojenoj politici, Banka prvo procenjuje da li postoji objektivan dokaz o obezvređenju za pojedinačno finansijsko sredstvo koje je pojedinačno značajno, i pojedinačno ili grupno za finansijska sredstva koja nisu pojedinačno značajna. Ukoliko Banka utvrdi da ne postoji objektivan dokaz o obezvređenju za pojedinačno finansijsko sredstvo, bilo da je značajno ili ne, navedeno sredstvo Banka uključuje u grupu finansijskih sredstava sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika i grupno ih procenjuje za obezvređenje. Sredstva koja se pojedinačno procenjuju za obezvređenje i za koja se gubitak pri obezvređenju priznaje ili nastavlja da se priznaje, ne uključuju se u grupno procenjivanje obezvređenja.

Ukoliko postoji objektivan dokaz da je nastao gubitak zbog umanjenja vrednosti, iznos gubitka se utvrđuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti kredita i njegove nadoknadive vrednosti, koja predstavlja sadašnju vrednost procenjenih budućih tokova gotovine, diskontovanih po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi za to finansijsko sredstvo. Kalkulacija sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine finansijskog sredstva obezbeđenog kolateralom reflektuje tokove gotovine koji mogu nastati po osnovu realizacije instrumenta obezbeđenja plaćanja. Ukoliko kredit ili plasman koji se drži do dospeća ima varijabilnu kamatnu stopu, diskontna stopa za odmeravanje bilo kog gubitka zbog obezvređenja je trenutna kamatna stopa sadržana u ugovoru.

Za potrebe grupne procene obezvređenja, finansijska sredstva se grupišu na osnovu sličnih karakteristika kreditnog rizika i internog sistema klasifikacije Banke po vrsti sredstva, industrijskoj grani, geografskoj lokaciji, vrsti obezbeđenja, statusu dospelih a nenaplaćenih kredita i sl. Budući tokovi gotovine za grupu finansijskih sredstava koja se kolektivno klasifikuju, procenjuju se na osnovu iskustva Banke o prethodnim, istorijskim gubicima za sredstva sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.4.2. Krediti i potraživanja (Nastavak)**

Podaci o istoriji ostvarivanja gubitaka za svrhe grupne procene obezvređenja sredstava se koriguju na osnovu trenutno dostupnih podataka koji odražavaju efekte tekućeg stanja koje je uticalo na period u kome je iskustvo u ostvarivanju gubitaka stečeno, kao i da bi se otklonili efekti uslova iz prethodnog perioda koji trenutno ne postoje. Procene promena u budućim tokovima gotovine za grupe sredstava odražavaju i direktno su u skladu sa promenama određenih pokazatelja iz godine u godinu (promene u stopi nezaposlenosti, cenama nekretnina, statusu plaćanja ili drugim promenama koje ukazuju na promene u verovatnoći ostvarivanja gubitaka u Banci i njihove razmere). Banka redovno proverava i presipituje metodologiju i pretpostavke korišćene za procenu budućih tokova gotovine kako bi se smanjile razlike između procenjenih gubitaka i stvarno nastalih gubitaka.

Gubici nastali po osnovu umanjenja vrednosti kredita i potraživanja, kao i ostalih finansijskih sredstava, evidentirani su u bilansu uspeha kao rashodi indirektnih otpisa plasmana (Napomena 14).

Otpis nenaplativog potraživanja vrši se na osnovu odluka suda, Skupštine Banke, Upravnog odbora ili Izvršnog odbora Banke kada nema realne mogućnosti za naplatu i kada su svi instrumenti obezbeđenja naplate kredita aktivirani.

Ukoliko se u narednom periodu iznos gubitka zbog obezvređenja kredita smanji usled događaja koji se odigrao nakon priznavanja umanjenja vrednosti, prethodno priznat gubitak zbog umanjenja vrednosti se koriguje promenama na računu ispravke vrednosti, a iznos korekcije se priznaje u bilansu uspeha kao prihod od ukidanja indirektnih otpisa plasmana.

Reprogramirani krediti

Kada je u mogućnosti, Banka radije reprogramira kredite nego što realizuje sredstva obezbeđenja. To može da podrazumeva produženje roka otplate kao i nove uslove kreditiranja. Rukovodstvo kontinuirano kontroliše reprogramirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja. Banka i dalje vrši individualnu ili grupnu procenu obezvređenja.

3.4.3. Finansijska sredstva koje se drže do dospeća

Finansijska sredstva koje se drže do dospeća su finansijska sredstva sa fiksnim plaćanjima ili plaćanjima koja mogu da se utvrde i sa fiksnim dospećem, za koje Banka ima pozitivnu nameru i sposobnosti da ih drži do dospeća.

Nakon inicijalnog priznavanja po fer vrednosti, finansijska sredstva koja se drže do dospeća evidentiraju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, umanjenoj za ispravke vrednosti, odnosno gubitak po osnovu obezvređenja. Amortizovana vrednost obračunava se uzimajući u obzir sve diskonte ili premije pri kupovini, kao i naknade koje su sastavni deo ugovorene kamatne stope, u toku perioda dospeća.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.4.3. *Finansijska sredstva koje se drže do dospeća* (Nastavak)

Banka vrši individualnu procenu da bi utvrdila da li postoje objektivni dokazi o obezvređenju ulaganja u finansijska sredstva koje se drže do dospeća. Ukoliko postoje objektivni dokazi da je došlo do obezvređenja, iznos gubitka usled obezvređenja finansijskih sredstava koje se drže do dospeća obračunava se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti ulaganja i sadašnje vrednosti očekivanih tokova gotovine eskontovanih po originalnoj kamatnoj stopi ulaganja i iskazuje se u bilansu uspeha kao rashod indirektnih otpisa plasmana (Napomena 14).

Ukoliko, u narednoj godini, dođe do smanjenja iznosa procenjenog obezvređenja kao posledica nekog događaja koji je usledio nakon priznavanja obezvređenja, svaki iznos obezvređenja koji je prethodno priznat se umanjuje i efekti se evidentiraju u korist bilansa uspeha.

Prihodi po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se obračunavaju metodom efektivne kamatne stope i iskazuju se u okviru prihoda od kamata. Naknade koje su deo efektivnog prinosa na ove instrumente se razgraničavaju i iskazuju kao pasivna vremenska razgraničenja i priznaju u korist bilansa uspeha tokom perioda trajanja instrumenta.

3.4.4. *Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju*

Finansijska sredstva koja su namenjena da se drže na neodređeni vremenski period, a koja mogu biti prodane usled potrebe za obezbeđenjem likvidnosti ili izmena u kamatnim stopama, kursovima stranih valuta ili cena kapitala, klasifikuju se kao “finansijska sredstva raspoloživa za prodaju”. Finansijska sredstva sastoje se od instrumenata kapitala banaka i drugih pravnih lica i drugih finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju.

Nakon inicijalnog priznavanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, se iskazuju po fer vrednosti. Fer vrednost finansijskih sredstava koja se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cenama ponude. Nerealizovani dobiti i gubici po osnovu finansijskih sredstava za prodaju evidentiraju se u okviru revalorizacionih rezervi, dok se finansijsko sredstvo ne proda, naplati ili na drugi način realizuje, ili dok to finansijsko sredstvo nije trajno obezvređeno.

Kada se finansijska sredstva raspoloživa za prodaju otuđe ili kada im se umanjuje vrednost, kumulirane korekcije fer vrednosti priznate u okviru kapitala evidentiraju se u bilansu uspeha.

Učešća u kapitalu drugih pravnih lica koja nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu izuzeta su od vrednovanja po tržišnoj vrednosti i iskazana su po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja.

Dividende stečene tokom držanja finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju su uključene u prihode od dividendi i učešća u kapitalu kada je nastalo pravo na priliv po osnovu dividendi.

Dobici i gubici po osnovu prodaje ovih finansijskih sredstava evidentiraju se u bilansu uspeha, u okviru dobitaka, odnosno gubitaka po osnovu prodaje finansijskih sredstava. Pored toga, imparitetni gubici na finansijskim sredstvima raspoloživim za prodaju, koji se ne mogu smatrati privremenim, evidentiraju se preko bilansa uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.4.5. Depoziti banaka i komitenata

Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se prvobitno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu ugovorene kamatne stope.

3.4.6. Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkoročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

3.5. Prebijanje finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju i njihov neto efekat se priznaje u bilansu stanja, ako, i samo ako, postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

3.6. Derivati

Banka ne koristi računovodstvo zaštite transakcija od rizika (hedžing).

Banka sa svojim komitentima ugovara valutnu klauzulu. Valutna klauzula predstavlja ugrađeni derivat koji se ne evidentira odvojeno od osnovnog ugovora, s obzirom da su ekonomske karakteristike i rizici ugrađenog derivata usko povezani sa osnovnim ugovorom. Dobici/gubici nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u bilansu uspeha kao prihodi/rashodi od promene vrednosti imovine i obaveza (Napomena 16).

3.7. Rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki

Posebna rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki se utvrđuje u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015 и 38/2015).

Ukupna potraživanja od jednog dužnika (bilansna aktiva i vanbilansne stavke koje se klasifikuju) klasifikuju se u kategorije A, B, V, G i D, na osnovu kriterijuma blagovremenosti, odnosno docnje u izmirivanju obaveza prema Banci, na osnovu procene njegovog finansijskog stanja, odnosno kreditne sposobnosti i na osnovu kvaliteta pribavljenih sredstava obezbeđenja. Sva potraživanja od istog dužnika klasifikuju se u jednu kategoriju, koja se određuje na osnovu potraživanja koje je najnepovoljnije klasifikovano, izuzev potraživanja koja su obezbeđena prvoklasnim ili adekvatnim sredstvom obezbeđenja.

Na osnovu klasifikacije potraživanja, a u skladu sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije, rezerva za procenjene gubitke obračunava se na osnovicu za obračun ove rezerve primenom sledećih procenata: A - 0%, B - 2%, V - 15%, G - 30% i D - 100%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.7. Rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki (Nastavak)**

Osnovicu za obračun rezerve za procenjene gubitke predstavlja bruto knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjena za: neiskorišćeni iznos okvirnih kredita i ostalih plasmana koje Banka može bezuslovno ili bez prethodne najave otkazati; 80% neiskorišćenog iznosa okvirnih i ostalih plasmana sa efektivnim rokom dospeća do godinu dana; 50% neiskorišćenog iznosa okvirnih i ostalih plasmana sa efektivnim rokom dospeća dužim od godinu dana i 50% vrednosti licitacionih i tenderskih garancija, garancija za dobro izvršenje posla, carinskih garancija i garancija za izmirenje obaveza, kao i činidbenih garancija.

Banka je svojim unutrašnjim aktom odredila kriterijume i metodologiju za utvrđivanje rezerve za procenjene gubitke u okviru procenata propisanih navedenom Odlukom Narodne banke Srbije, na osnovu docnje dužnika u izmirenju obaveza, finansijskog položaja i analize poslovnih performansi dužnika, adekvatnosti tokova gotovine i instrumenata obezbeđenja plaćanja.

Potrebna rezerva za procenjene gubitke predstavlja zbir pozitivnih razlika između rezerve za procenjene gubitke obračunate u skladu sa gore navedenom odlukom i utvrđenog iznosa ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama na nivou dužnika, koja su u skladu sa računovodstvenom politikom Banke obelodanjenom u Napomeni 3.7. iskazana na teret rashoda u bilansu uspeha (Napomena 14).

Potrebna rezerva za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama predstavlja odbitnu stavku od kapitala Banke za svrhe utvrđivanja pokazatelja adekvatnosti kapitala u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 46/2011, 6/2013 i 5148/2014).

Ako je iznos ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama veći od iznosa rezerve za procenjene gubitke obračunatog na nivou dužnika, Banka nije obavezna da obračuna potrebnu rezervu za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama.

Banka je procenjeni iznos potrebne rezerve na dan 31. decembra 2015. godine obelodanila kao odbitnu stavku od kapitala (Napomena 48a).

3.8. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovinu čine gotovina u blagajni i tekući račun kod centralne banke, a gotovinske ekvivalente čine kratkoročna visokolikvidna ulaganja koja se mogu neposredno unovčiti uz beznačajni rizik smanjenja vrednosti, depoziti kod Narodne banke Srbije i kratkoročne hartije od vrednosti koje se mogu refinansirati kod Narodne banke Srbije.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti za potrebe izveštaja o tokovima gotovine uključuju novac u blagajni, tekući račun kod Narodne banke Srbije, tekuće račune kod drugih banaka i instrumente u postupku naplate, kao i druge depozite kod banaka i drugih institucija.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.9. Repo poslovi

Hartije od vrednosti kupljene po ugovoru, kojima je utvrđeno da će se ponovo prodati na tačno određeni dan u budućnosti, su priznate u bilansu stanja, u okviru pozicije Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (Napomena 22). Plaćena gotovina po tom osnovu, uključujući dospelu kamatu, se priznaje u bilansu stanja. Razlika između kupovne cene i cene po ponovnoj prodaji se tretira kao prihod po osnovu kamate i dospeva tokom trajanja ugovora.

3.10. Osnovna sredstva i nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja obuhvataju računovodstvene softvere i licencu.

Građevinski objekti iskazani su po procenjenoj tržišnoj vrednosti, utvrđenoj od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača sa stanjem na dan 31. decembra 2015. godine, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti. Pozitivan efekat procene vrednosti građevinskih objekata iskazan je u okviru revalorizacionih rezervi Banke.

Zemljište je iskazano po procenjenoj tržišnoj vrednosti, utvrđenoj od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača sa stanjem na dan 31. decembra 2015. godine.

Oprema, investicije u toku i nematerijalna ulaganja na dan 31. decembra 2015. godine su iskazana po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu ili revalorizovanu vrednost osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja, primenom sledećih godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva otpišu do rezidualne vrednosti u toku njihovog procenjenog korisnog veka trajanja:

Građevinski objekti	1.27-5.9%
Kompjuterska oprema	25.0%
Nameštaj	10.0 - 15.0%
Motorna vozila	15.5%
Nematerijalna ulaganja	20.0%

Rezidualna vrednost sredstva je procenjeni iznos koji bi u sadašnjem trenutku Banka mogla ostvariti prodajom sredstva, umanjen za procenjeni trošak prodaje, ukoliko je sredstvo već staro i u stanju u kojem se očekuje da će biti na kraju njegovog korisnog veka upotrebe. Rezidualna vrednost sredstva je nula ukoliko Banka očekuje da pomenuto sredstvo koristi do kraja njegovog fizičkog veka trajanja. Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe sredstva se revidiraju i po potrebi koriguju na datum svakog bilansa stanja.

Obračun amortizacije osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja počinje kada se ova sredstva stave u upotrebu. Obračun amortizacije se ne vrši za investicije u toku.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih prihoda ili ostalih rashoda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.10. Osnovna sredstva i nematerijalna ulaganja (Nastavak)**

Godišnje stope amortizacije koje je Banka primenila pri obračunu amortizacije po godišnjem računu za 2015. godinu za svrhe finansijskog izveštavanja različite su od stopa amortizacije koje su propisane i koje se priznaju u poreskom bilansu Banke za svrhe utvrđivanja oporezive dobiti. Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 142/2014 i 112/2015) i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 116/2004 i 99/2010), što rezultira u odloženim porezima (Napomena 18c).

3.11. Obevređenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obevređeno, nadoknadi iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obevređenja. Ukoliko je nadoknadi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadi vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obevređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

3.12. Stalna sredstva namenjena prodaji

Banka klasifikuje stalna sredstva kao sredstva namenjena prodaji kada se njihova knjigovodstvena vrednost može nadoknadi prevashodno kroz prodaju, a ne daljim korišćenjem. Stalna sredstva namenjena prodaji moraju da budu dostupna za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaje takve vrste imovine i njihova prodaja mora biti vrlo verovatna. Stalna sredstva namenjena prodaji se prikazuju u iznosu nižem od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. Banka ne amortizuje stalna sredstva dok su ona klasifikovana kao stalna sredstva namenjena prodaji.

3.13. Sredstva stečena naplatom potraživanja

Imovina nad kojom je preuzeto vlasništvo u procesu povraćaja obevređenih kredita prikazuje se u okviru Ostalih sredstava. Sredstva stečena naplatom potraživanja se privremeno drže u svrhu likvidacije i iskazuju se po iznosu nižem od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje.

3.14. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Radi održavanja najbolje moguće procene rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.14. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva (Nastavak)

Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze rezervisanje se ukida u korist prihoda. Rezervisanje se prati po vrstama i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.15. Naknade zaposlenima

a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Banka ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Banka nije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu Penzionog Fonda Republike Srbije. Porezi i doprinosi koji se odnose na definisane planove naknada po osnovu zarada, evidentiraju se kao rashod perioda na koji se odnose.

b) Obaveze po osnovu otpremnina

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, Banka je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 prosečne zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Pored toga, Banka je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade u iznosu od jedne prosečne mesečne zarade u Banci na svakih navršenih deset godina staža ostvarenog u Banci.

Dugoročna rezervisanja za otpremnine formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Budući da se radi o dugoročnim naknadama zaposlenima, a ne o naknadama nakon prestanka radnog odnosa, aktuarski dobici i gubici, kao i troškovi prethodne službe, priznaju se u celini u periodu u kome nastanu.

Na dan 31. decembra 2015. godine, Banka je izvršila rezervisanje po osnovu otpremnina za odlazak u penziju po sledećim pretpostavkama:

- Diskontna stopa	5%
- Godišnji rast zarada	2%
- Tablice mortaliteta (RZS) za godine	2010 - 2012

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.15. Naknade zaposlenima (Nastavak)

c) *Kratkoročna, plaćena odsustva*

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

Banka nema sopstvene penzione fondove, niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovane obaveze na dan 31. decembra 2015. godine.

d) *Učešće u dobiti*

Učešće zaposlenih u dobiti obračunava se i isplaćuje u skladu sa Odlukom Skupštine Banke, a na osnovu procene rukovodstva Banke o doprinosu svakog zaposlenog ostvarenju rezultata poslovanja.

3.16. Kapital

Kapital se sastoji od akcijskog kapitala (običnih akcija), emisione premije, ostalog kapitala, rezervi i neraspoređenog dobitka.

Dividende na akcije evidentiraju se kao obaveze u periodu u kojem je doneta odluka o njihovoj isplati. Dividende odobrene za godinu nakon datuma bilansa stanja se obelodanjuju u napomeni o događajima nakon datuma bilansa stanja.

Dobici i gubici po osnovu promene tržišne vrednosti hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju takođe se evidentiraju u okviru revalorizacionih rezervi.

3.17. Finansijske garancije

U uobičajenom toku poslovanja, Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva, akcepta menica i drugih poslova jemstava. Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izveštajima po fer vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuju u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši.

Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspeha. Primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.18. Porez na dobitak

a) Tekući porez na dobitak

Porez na dobitak se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon i 142/2014, 91/2015-aut.tum. i 112/2015) i relevantnim podzakonskim aktima.

Porez na dobit obračunava se primenom stope od 15% na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu, nakon čega se može umanjiti za utvrđene poreske kredite. Osnovicu za oporezivanje čini oporeziva dobit, koja se utvrđuje usklađivanjem rezultata (dobitka ili gubitka) iz bilansa uspeha, a na način utvrđen ovim zakonom.

Banka tokom godine porez na dobit plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Godišnji poreski bilans se predaje u roku od 180 dana od isteka perioda za koji se utvrđuje porez.

Gubici utvrđeni u poreskom bilansu, izuzev kapitalnih dobitaka i gubitaka koji su utvrđeni u skladu sa ovim zakonom, mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

b) Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju po metodi obaveza prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja. Za obračun iznosa odloženog poreza korišćena je stopa od 15%. Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza na dan bilansa stanja, i iznosa iskazanih za svrhe izveštavanja, a što će rezultirati oporezivim iznosima budućih perioda. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda do iznosa do kojeg je verovatno da će postojati budućí oporezivi dobiti na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženog poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije osnovnih sredstava i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, koji se evidentira direktno u kapital, odnosno revalorizacione rezerve (Napomena 18c).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.18. Porez na dobitak (Nastavak)****c) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja**

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru operativnih i ostalih poslovnih rashoda (Napomena 17).

3.19. Zarada po akciji

Banka izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaočima običnih akcija Banke, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

3.20. Poslovi u ime i za račun trećih lica i vanposlovna sredstva

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja sa naknadom, uključena su u vanbilansnu evidenciju Banke (Napomena 36). Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik. Vanposlovna sredstva koja se sastoje od potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih kredita za stambenu izgradnju, iskazana su u okviru pozicije plasmani komitentima, a izvori ovih sredstava u okviru ostalog kapitala.

3.21. Informacije po segmentima

Poslovni segment predstavlja deo imovine i poslovnih aktivnosti koje obezbeđuju proizvode ili usluge koje podležu rizicima i koristima različitim od onih u nekim drugim poslovnim segmentima. Geografski segment obezbeđuje proizvode ili usluge unutar određenog privrednog okruženja koji podležu rizicima i koristima različitim od onih segmenata koji posluju u nekim drugim privrednim okruženjima. Banka najveći deo svog poslovanja obavlja na teritoriji Republike Srbije. Koncentracija plasmana i rezultati po segmentima su prikazani u Napomeni 49.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)

(a) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Banka procenjuje, na svaki izveštajni datum, da li postoji objektivan dokaz da je vrednost finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava umanjena (obezvređena). Finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava je obezvređena i gubici po osnovu obezvređenja se priznaju samo ako postoji objektivan dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva (slučaj gubitka) i kada slučaj gubitka utiče na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koja mogu biti pouzdano procenjena.

Kada je reč o proceni gubitaka zbog umanjenja vrednosti kredita, Banka vrši pregled kreditnog portfolia najmanje kvartalno u cilju procene umanjenja njihove vrednosti. U procesu utvrđivanja da li u bilans uspeha treba uneti gubitak zbog umanjenja vrednosti, Banka prosuđuje da li postoje pouzdani dokazi koji pokazuju merljivo smanjenje u procenjenim budućim novčanim tokovima od kreditnog portfolia pre smanjenja koja se mogu identifikovati na pojedinačnim kreditima u portfoliu.

Ovi dokazi mogu uključivati raspoložive podatke koji ukazuju na nepovoljne promene u statusu dužnika u pogledu plaćanja obaveze prema Banci, ili na nacionalne ili lokalne okolnosti koje imaju veze sa negativnim uticajima na aktivu Banke.

Rukovodstvo Banke vrši procene na bazi iskustva o ostvarenim gubicima po kreditima iz prethodnih perioda za sva sredstva sa karakteristikama kreditnog rizika i objektivnim dokazima o umanjenju vrednosti sličnom onom kreditnom portfoliu koji je postojao u vreme planiranja budućih novčanih tokova. Metodologija i pretpostavke koje se koriste za procenu iznosa i vremena budućih novčanih tokova su predmet redovnog pregleda s ciljem da se smanje razlike između procenjenih i ostvarenih gubitaka.

(b) Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama ponude ili tražnje, bez umanjenja po osnovu transakcionih troškova.

Fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cene i ostale relevantne modele. Kada tržišni inputi nisu dostupni, određuju se procenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u proceni "fer" vrednosti. Modeli procene odslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum merenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili nakon datuma merenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

(c) Obezvređenje učešća u kapitalu

Banka smatra učešća u kapitalu raspoloživa za prodaju obezvređenim kada postoji dokumentovano (tržišni podaci) ili procenjeno smanjenje fer vrednosti ovih sredstava ispod njihove nabavne vrednosti.

(d) Koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)**(d) Koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava (Nastavak)**

Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

Uticaj svake promene u navedenim pretpostavkama može imati značajan uticaj na finansijski položaj Banke, kao i na rezultate njenog poslovanja. Primera radi: ukoliko bi Banka smanjila koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava za 1%, došlo bi do dodatnog povećanja troškova amortizacije na godišnjem nivou u iznosu od 1,143 hiljade dinara.

(e) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativni iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti.

Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

(f) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Banka je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka redovno procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija. Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

(g) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske gubitke i/ili poreske kredite do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski gubici/krediti mogu iskoristiti.

Značajna procena od strane rukovodstva Banke je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike (Napomena 18c).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)**(h) *Otpremnine prilikom odlaska u penziju i ostale naknade zaposlenima nakon prekida radnog odnosa***

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Dodatne informacije obelodanjene su u Napomeni 2.15b uz finansijske izveštaje.

Ukoliko bi korišćena diskontna stopa bila viša za 1% od procene rukovodstva, rezervisanja za otpremnine bila bi manja za 1,555 hiljada dinara, a ukoliko bi se primenila diskontna stopa niža za 1% od procene rukovodstva, rezervisanja za otpremnine bila bi veća za iznos od 1,921 hiljada dinara, u odnosu na navedena rezervisanja iskazana u poslovnim knjigama Banke na dan 31. decembra 2015. godine.

Ukoliko bi korišćena diskontna stopa bila viša za 1% od procene rukovodstva, rezervisanja za jubilarne nagrade bila bi manja za 586 hiljada dinara, a ukoliko bi se primenila diskontna stopa niža za 1% od procene rukovodstva, rezervisanja za jubilarne nagrade bila bi veća za iznos od 691 hiljada dinara, u odnosu na navedena rezervisanja iskazana u poslovnim knjigama Banke na dan 31. decembra 2015. godine.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA

Upravljanje rizicima je povereno Upravnom odboru, Odboru za praćenje poslovanja banke, Izvršnom odboru, Kreditnom odboru i Odboru za upravljanje aktivom i pasivom čije su nadležnosti utvrđene propisima Narodne banke Srbije, Statutom i drugim aktima banke, i koji zajednički formiraju principe i metodologije procene rizika na bazi eksternih i internih odluka i praćenja kvaliteta ekonomije i kreditne sposobnosti svakog zajmotražioca, odnosno, preduzimanjem drugih aktivnosti u Banci za minimiziranje rizika. Procedure upravljanja rizicima Banke definisane su politikama upravljanja bankarskim rizicima usvojenim od strane Upravnog odbora Banke.

Banka ima uspostavljen sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve poslovne aktivnosti Banke, odnosno omogućuje da se upravlja sa svim rizicima kojima je izložena ili može biti izložena po osnovu svih njenih poslovnih aktivnosti. Radi primene posebnog i jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i obezbeđenja funkcionalne i organizacione odvojenosti aktivnosti upravljanja rizicima od redovnih poslovnih aktivnosti Banke, Banka je formirala Odeljenje upravljanje rizicima.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizicima zajednički formiraju principe i metodologiju upravljanja rizicima na bazi:

- eksternih propisa i odluka koje donose zakonodavna tela, a najveći delom, Narodna banka Srbije;
- internih procedura vezanih za utvrđivanje i praćenje kreditne sposobnosti svakog zajmotražioca, odnosno za donošenje odluka; i
- preduzimanje drugih aktivnosti usmerenih ka minimiziranju rizika u poslovanju Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

Sistem upravljanja rizicima definisan je strategijom upravljanja rizicima i kapitalom, politikama i procedurama, te definisanjem sklonosti za preuzimanje rizika kroz uspostavljanje limita za nivoe rizika koji su prihvatljivi za Banku. Svi rizici koje je moguće izmeriti ili oceniti podvrgavaju se strukturi limita na nivou Banke i usaglašenost sa tim limitima se kontinuirano prati. Postavljanje i praćenje poštovanja limita zasnovano je na transparentnim, uniformnim principima. Postoje definisani postupci za postupanje u slučaju probijanja limita.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizicima permanentno prate promene u zakonskoj regulativi, analiziraju njihov uticaj na visinu rizika na nivou Banke i preduzimaju mere na usaglašavanju poslovanja i procedura sa novim propisima u okvirima kontrolisanog rizika. Pored toga, uvođenje novih proizvoda i usluga praćeno je potrebnim tržišnim i ekonomskim analizama u cilju optimizacije odnosa prihoda i troškova za procenjeni realni rizik.

Upravni odbor Banke je za svaku vrstu rizika doneo politike i metodologije, a Izvršni odbor procedure kojima su utvrđeni načini i procesi identifikovanja, merenja, ublažavanja i praćenje rizika. Odeljenje upravljanja rizicima i druge stručne službe u Banci kontinuirano prate indikatore i pokazatelje pojedinih kategorija rizika, njihovu usklađenost sa propisanim, odnosno prihvatljivim nivoom, potencijalni uticaj očekivanih promena u uslovima (zakonske promene, tržišni uticaji i drugo) na visinu izloženosti Banke, o čemu redovno izveštavaju Upravni odbor, Odbor za praćenje poslovanja, Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, kao i druge nadležne organe Banke. Izvršni odbor predlaže Upravnom odboru politike, metodologije i smernice za upravljanje svim identifikovanim rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju.

5.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da korisnik kredita neće moći u potpunosti ili delimično da izmiri svoje dospelje obaveze prema Banci u ugovorenim rokovima. Kreditni rizik primarno proističe iz aktivnosti kreditiranja, ali takođe i drugih transakcija koje uključuju bilansne i vanbilansne stavke, kao što su preuzete neopozive obaveze. Poslovna politika Banke zahteva i predviđa maksimalnu zaštitu Banke od izloženosti kreditnom riziku.

Konzervativan pristup upravljanju kreditnim rizicima ogleda se u strogom poštovanju zakonske regulative, ispravnima vrednosti i rezervisanjima koja Banka formira za gubitke usled kreditnog rizika, kao i u održavanju stope adekvatnosti kapitala značajno iznad zakonski propisanog minimuma (12%).

Odobranjem kredita Banka je izložena kreditnom riziku, koji predstavlja mogućnost da korisnik kredita postane nesposoban da u potpunosti podmiri obaveze o dospeću. Banka upravlja kreditnim rizikom na način da utvrđuje limite nivoa kreditnog rizika, tako što utvrđuje granice prihvatljivog kreditnog rizika u odnosu na jednog, ili više dužnika ili agregatno na nivou segmenata portfolija.

Odluke o odobravanju kreditnih izloženosti donosi Kreditni odbor ili Izvršni odbor Banke u zavisnosti od visine plasmana. Banka je usvojila limite do kojih svaki od navedenih odbora može donositi odluke. Odluku o kreditnom izlaganju preko nivoa limita odobravanja donosi Upravni odbor Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**5.1. Kreditni rizik (Nastavak)**

Kreditni odbor Banke ima odgovornost za primenu procedura i politika koje osiguravaju da svako izlaganje je prethodno odobreno, procenjeno i kontrolisano. Svi krediti su prethodno pojedinačno procenjeni i odobreni od stručnih službi i Odeljenja upravljanja rizicima, a krediti preko usvojenog limita se odobravaju od strane Izvršnog odbora Banke. Kreditni odbor redovno izveštava Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom o svojim aktivnostima.

Banka redovno prati rizike i proverava ih najmanje jednom kvartalno ili češće po potrebi. Banka upravlja kreditnim rizikom putem redovnih analiza sposobnosti zajmoprimaoca i potencijalnih zajmoprimaoca da ispune svoje obaveze otplate kamate i glavnice, odnosno, utvrđivanjem limita koncentracije na pojedinačnom i portfolio nivou prema različitim karakteristikama kao što su vrsta proizvoda, privredna grana, interna klasifikacija i dr. Sve izloženosti se redovno prate u odnosu na usvojene limite o čemu se izveštavaju nadležni odbori Banke.

Banka takođe upravlja kreditnim rizikom i prihvatanjem adekvatnih instrumenata obezbeđenja otplate kredita, formiranjem ispravki vrednosti bilansnih potraživanja i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, rezervi za procenjene gubitke, kao i utvrđivanjem adekvatne cene koja pokriva rizik plasmana.

Banka profesionalno primenjuje niz mera u cilju upravljanja kreditnim rizicima, ublažavanja i kontrole tog rizika u odnosima sa ugovornim stranama, uključujući:

- stroge kriterijume selekcije;
- primenu sistema limita;
- pouzdan proces odobravanja kredita;
- efikasnu kreditnu administraciju i praćenje;
- adekvatne kontrole vezane za kreditni rizik u odnosima sa ugovornim stranama;
- diversifikaciju rizika.

Banka utvrđuje potrebnu rezervu za procenjene gubitke na osnovu izvršene klasifikacije bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke. Potrebna rezerva za procenjene gubitke predstavlja odbitnu stavku od kapitala Banke utvrđenog u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Kreditna politika

Kreditna politika Banke sadrži osnovna opredeljenja, principe i kriterijume koje Banka primenjuje u svom poslovanju u nameri da obezbedi rentabilno poslovanje uz visoku likvidnost i jačanje konkurentne pozicije na finansijskom tržištu. Plasmani Banke usmeravaju se prvenstveno onim klijentima sa kojima Banka ima trajan poslovni odnos pod uslovom da se obezbeđuje maksimalna sigurnost i rentabilnost plasmana.

Banka odobrava kratkoročne i dugoročne kredite, okvirne kreditne aranžmane i sporazume o poslovnoj saradnji i druge proizvode pravnim licima koji uključuju kredite za likvidnost, investicione kredite, kredite za obrtna sredstva. Najveći segment kreditnog portfolija Banke predstavljaju kreditne izloženosti preduzećima. Banka odobrava obezbeđene i neobezbeđene kreditne plasmane, u zavisnosti od procene prirode poslovnih aktivnosti klijenta, finansijske situacije klijenta, načina otplate kredita, kao i usklađenosti ukupne izloženosti Banke sa usvojenim limitima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**5.1. Kreditni rizik (Nastavak)***Kreditna politika (Nastavak)*

Banka odobrava različite vrste kreditnih proizvoda stanovništvu. U cilju procene nivoa izloženosti koje Banke smatra prihvatljivim da odobri Banka utvrđuje kreditnu sposobnost klijenta i vrednost sredstva obezbeđenja po kreditu ukoliko se radi o obezbeđenim kreditima. Banka je razvila scoring sistem za fizička lica na osnovu kojeg se procenjuje rizik kreditnog izlaganja Banke fizičkim licima.

Preuzete obaveze kreditiranja

Osnovna svrha ovih instrumenata je osiguranje raspoloživosti sredstava prema potrebama klijenata. Garancije i odobreni akreditivi su neopoziva jemstva da će Banka izvršiti isplatu u slučaju nemogućnosti klijenta da podmiri svoje obaveze prema trećim stranama i predstavljaju jednaki kreditni rizik kao i krediti. Preuzete obaveze kreditiranja predstavljaju neiskorišćene delove odobrenih kreditnih okvira (revolving krediti i kreditne kartice), garancije ili akreditive, kao i ostale oblike jemstva. Obzirom da je kreditni rizik povezan s preuzetim neopozivim obavezama kreditiranja, Banka je potencijalno izložena gubitku u iznosu jednakom ukupnim neiskorišćenim sredstvima. Međutim, očekivani iznos gubitka je manji od ukupnog iznosa neiskorišćenih odobrenih sredstava jer je većina preuzetih obaveza za kreditiranje povezana s održavanjem specifičnih kreditnih standarda od strane klijenata. Banka prati period do dospeća preuzetih obaveza kreditiranja jer navedene dugoročne obaveze predstavljaju veći kreditni rizik od kratkoročnih.

Sredstva obezbeđenja

Banka ima usvojene politike i limite koji definišu minimalni nivo sredstava obezbeđenja u odnosu na visinu kreditnog izlaganja. Iznos i vrsta sredstva obezbeđenja utvrđuje se u zavisnosti od procenjenog kreditnog rizika svakog zajmotražioca. Kao standardni instrumenti obezbeđenja uzimaju se ugovorno ovlašćenje i menice klijenata, a dodatno se ugovaraju hipoteke na nepokretnosti, zaloge na pokretnoj imovini, novčani kolateral, garancije drugih banaka i/ili pravnih lica, zaloga na hartijama od vrednosti. Banka uobičajeno ne zahteva kolateral za kredite i izlaganja prema drugim bankama.

Politika utvrđivanja fer vrednosti kolaterala predviđa da se koriste tržišne cene u slučajevima gde je to moguće, a da se za ostale kolaterale, ukoliko su primenjive, koriste metode vrednovanja. Prilikom odobravanja kredita i drugih izlaganja Banka zahteva pribavljanje nezavisne procene vrednosti kolaterala (nekretnine, opreme i sl.) od strane ovlašćenog procenitelja i mišljenja stručne službe nadležne za pravne poslove o validnosti dokumentacije i mogućnosti uspostavljanja sredstva obezbeđenja. Banka vrši redovnu procenu vrednosti kolatarala najmanje jednom godišnje i vanredno kada se na osnovu eksternih informacija procenjuje da je došlo do obezvredjenja potraživanja ili do poremećaja na tržištu koji mogu imati uticaja na vrednost kolaterala. Banka redovno zahteva nezavisnu procenu vrednosti kolaterala najmanje jednom u periodu od tri godine u skladu sa važećom regulativom. Banka u slučaju neizmirenja obaveza klijenata vrši realizaciju sredstva obezbeđenja i prilive po tom osnovu koristi za smanjenje obaveza klijenata prema Banci.

Pregled vrsta kolaterala po kreditima i plasmanima Banke izloženim kreditnom riziku obelodanjen je u Napomeni 40h.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**5.1. Kreditni rizik (Nastavak)***Procena obezvređenja*

Banka periodično (najmanje tromesečno) tokom trajanja poslovnog odnosa procenjuje nadoknadivost, odnosno potencijalni gubitak svakog plasmana na osnovu čega utvrđuje ispravku vrednosti bilansnih potraživanja i rezervisanje za gubitke po vanbilansim stavkama. Ispravka vrednosti, odnosno rezervisanje se vrši ukoliko postoje objektivni dokazi obezvređenja.

Objektivnim dokazom obezvređenja finansijskog instrumenta (kredita) smatra se saznanje o:

- Postojanju značajnih finansijskih teškoća klijenta;
- Stvarnom kršenju ugovornih obaveza, kao što je neizvršenje ili kašnjenje u otplati dospelih obaveza preko 90 dana na dan vršenja analize ili neispunjenje drugih ugovornih odredbi;
- Neophodnosti odobravanja ustupaka Banke u pogledu uslova izmirenja obaveza koje se odnose na probleme sa solventnošću klijenta, koje Banka u drugim okolnostima ne bi razmotrila, a čija je posledica smanjenje inicijalno ugovorenih obaveza;
- Visokoj verovatnoći bankrotstva, stečaja ili drugog oblika finansijskog restrukturiranja klijenta;
- Nestanku aktivnog tržišta za finansijsko sredstvo usled finansijskih teškoća;
- Priznavanju gubitaka za navedeni plasman u predhodnim periodima; i
- Istorijском trendu naplate potraživanja koji ukazuje da celokupni nominalni iznos portfolia potraživanja neće biti naplaćen.

Procena nadoknadivosti odnosno obezvređenja vrši se u Odeljenju upravljanja rizicima. Procena obezvređenja vršena je u 2015. godini na pojedinačnoj i kolektivnoj osnovi.

Procena obezvređenja na pojedinačnom nivou vrši se u slučaju:

- Kašnjenja u izmirenju obaveza na dan analize preko 90 dana od inicijalnog datuma dospeća obaveze dužnika u materijalno značajnom iznosu,
- Otvorenog procesa stečaja, likvidacije ili neke vrste finansijskog restrukturiranja klijenta,
- Ekonomskih problema klijenta koji će po proceni verovatno rezultirati u nižoj naplati Banke od sume potraživanja,
- Informacija o blokadi računa dužnika preko 60 dana u kontinuitetu na dan analize;
- Početak realizacije sredstava obezbeđenja, osim u slučaju nematerijalnih sredstava obezbeđenja, kada se kod pružaoca zaštite (garantora, jemca, regresnog dužnika i sl.) ne evidentiraju indikatori objektivnog dokaza obezvređenja;
- Restruktuiranja potraživanja koje je posledica pogoršanja finansijskog stanja dužnika uz umanjenje roka vraćanja glavnice, kamate ili naknade.

Evidentirane ispravke vrednosti i rezervisanja za gubitke na bazi pojedinačne procene utvrđene su analizom postojećih informacija i događaja na osnovu kojih se može očekivati da plasmani neće biti u potpunosti nadoknadi.

Procena obezvređenja kredita ili plasmana se vrši na osnovu faktora kao što su: finansijski položaj dužnika uključujući realističnu procenu, na osnovu finansijskih i poslovnih informacija, verovatnoće budućih novčanih tokova, kvaliteta i realizacione fer vrednosti kolaterala, troškova u vezi sa realizacijom kolaterala, očekivanih perioda za realizaciju kolaterala i urednosti u dosadašnjem servisiranju obaveza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**5.1. Kreditni rizik (Nastavak)***Procena obezvređenja (Nastavak)*

Restruktuiranje podrazumeva produženje perioda otplate kredita, uz odobrene poslovne planove i promene uslova otplate.

Za latentne rizike, procenjivanje i evidentiranje ispravke vrednosti vrši se na osnovu kolektivne procene portfolia sličnih potraživanja. Komponenta inherentnih gubitaka procenjuje se na osnovu analize istorijskih statističkih podataka u pogledu procenta plasmana kod kojih je evidentiran prelaz u status neizvršenja obaveza svakog segmenta portfolia, kao i drugih faktora kao što su stopa naplate po plasmanima evidentiranim u statusu neizvršenja obaveza, zemlja porekla dužnika po plasmanima i drugo.

Kolektivno procenjivanje je potrebno izvršiti ukoliko se objektivno može zaključiti da postoji dokaz postojanja merljivog umanjenja u očekivanim budućim tokovima gotovine u odnosu na originalnu vrednost glavnice za grupu potraživanja odnosno da portfolio u sebi sadrži potraživanja koja bi se morala pojedinačno ispraviti, ali se individualne stavke za evidentiranje ispravke vrednosti na pojedinačnom nivou ili izdvajanja u rezervisanja za gubitke još ne mogu identifikovati.

Potraživanja za koje ne postoje objektivni indikatori da su obezvređena, kao i ona za koje je na osnovu individualne procene utvrđeno da nisu obezvređena, uključuju se u grupe potraživanja (finansijskih sredstava) sa sličnim rizikom.

5.2. Rizik likvidnosti

Likvidnost Banke, kao njena sposobnost da o roku izvršava dospele obaveze, zavisi sa jedne strane od bilansne strukture, a sa druge strane od usklađenosti priliva i odliva sredstava. Upravljanje likvidnošću je centralizovano na nivou Banke. Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je odgovoran za likvidnost i solventnost Banke. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom Banke obezbeđuje da Banka ima definisane sve potrebne sisteme i kontrole kako bi obezbedila neophodnu likvidnost.

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspolazu svojim sredstvima u Banci u skladu sa ugovorenim rokovima.

U Banci se rizik likvidnosti posmatra u smislu rizika gotovinske likvidnosti i opisuje rizik mogućih neusklađenosti plaćanja u smislu solventnosti Banke. Osiguravajući solventnost u svakom trenutku, Banka prati likvidnost kroz mapu očekivanih priliva i odliva u predviđenim rokovima u budućnosti, praćenja internih indikatora, eksterno propisanog pokazatelja likvidnosti, kao i praćenje strukture, koncentracije i stabilnosti depozita Banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti sprovodi se takođe primenom sistema limita i kroz aktivnosti ispitivanja „šta ako“, odnosno stresnih scenarija koji mogu imati značajan uticaj na likvidnost Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**5.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)**

Banka je Planom poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja - krize likvidnosti i drugim internim aktima za merenje i praćenje rizika likvidnosti definisala kvantitativne pokazatelje i utvrdila kritične vrednosti tih pokazatelja koji predstavljaju indikatore ranog upozorenja negativnih tendencija u likvidnoj poziciji Banke. Ukoliko indikatori ranog upozorenja pokazuju negativne tendencije, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je nadležan da razmotri da li su vrednosti pokazatelja takve da ukazuju na krizu i u zavisnosti od procene intenziteta i roka trajanja poremećaja, utvrđuje korektivne mere kojima će se uticati na poboljšanje likvidnosti. Ukoliko se proceni da su poremećaji takvi da ukazuju na nastupajuću krizu likvidnosti, Izvršni odbor odlučuje o potrebi za proglašavanjem krize likvidnosti i formiranjem Kriznog tima. U toku krize likvidnosti Krizni tim za upravljanje likvidnošću ima ključnu ulogu i odgovornost u planiranju, upravljanju, koordiniranju i davanju zadataka u kriznim situacijama na nivou Banke.

Banka je izložena dnevnim obavezama za dostupnim novčanim sredstvima iz transakcionih depozita, tekućih računa, dospelih depozita i povlačenja kredita. Banka nema potrebu da zadržava novčana sredstva da bi izašla u susret svim ovim potrebama, procenjujući da se minimalni nivo reinvestiranja dospelih sredstava može sa sigurnošću predvideti. Usaglašena i kontrolisana neusaglašenost dospeća i obaveza su fundamentalne za upravljanje likvidnošću. Nije uobičajeno da se uvek i u potpunosti usaglasе, obzirom da se poslovne transakcije često vrše na neodređeni period i da su različite vrste. Neusaglašena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali u isto vreme povećava i rizik od gubitka.

Raznovrsnost depozita po broju i vrsti deponenata, kao i prethodno iskustvo Banke, pružaju dobar razlog da rukovodstvo veruje da depoziti predstavljaju dugoročan i stabilan izvor finansiranja Banke.

Kod upravljanja strukturnim rizicima Banka posebnu pažnju pridaje riziku likvidnosti i kamatnom riziku u delu bilansa koji se ne vrednuje po fer vrednosti. Upravljanje rizikom likvidnosti bazira se na održavanju potrebnih rezervi likvidnosti, poštovanju strukturnih limita i propisanim postupcima u slučaju nastupanja krize likvidnosti. Banka kontinuirano drži adekvatan nivo sredstava vezanih u plasmanima koji se mogu lako konvertovati u gotovinu u slučaju nepredviđenih potreba.

Likvidnost potrebna za plaćanje iznosa po izdatim garancijama i akreditivima na poziv je značajno manja od iznosa preuzetih obaveza jer Banka u pravilu ne očekuje da treća strana povuče iznose prema sklopljenim ugovorima. Ukupni ugovoreni iznos preuzetih obaveza kreditiranja na dan bilansa ne predstavlja nužno buduće potrebne novčane tokove, jer će mnoge od preuzetih obaveza isteći ili biti raskinute bez potrebe njihovog finansiranja.

Banka na dnevnom nivou prati vrednost pokazatelja likvidnosti obračunat kao odnos likvidne aktive i likvidne pasive u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima Narodne banke Srbije. Izloženosť Banke riziku likvidnosti prikazana je u Napomeni 40.

5.3. Tržišni rizici

Banka preuzima tržišne rizike koji predstavljaju rizike fluktuacije u novčanim tokovima finansijskih instrumenata usled promena faktora tržišnih rizika, koji obuhvataju promene deviznih kurseva, cena finansijskih instrumenata i drugo.

Banka sve svoje aktivnosti raspoređuje u one koji se evidentiraju u knjigu trgovanja i koje pripadaju bankarskoj knjizi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**5.3. Tržišni rizici (Nastavak)**

Knjiga trgovanja sadrži pozicije u finansijskim instrumentima koje Banka drži s namerom trgovanja, ili radi zaštite pozicija u drugim finansijskim instrumentima koji se vode u toj knjizi i za koje ne postoje ograničenja da se njima trguje, niti postoje ograničenja da se ove pozicije zaštite od rizika, kao i plasmane koji su pribavljani radi ostvarivanja dobiti iz razlike između nabavne i prodajne cene, odnosno na osnovu drugih promena cena u kratkom vremenskom periodu. Pozicije u knjizi trgovanja evidentiraju se dnevno po fer vrednosti. Fer vrednošću se smatra cena na zatvaranju trgovanja kotirana od strane berze ili data provider-a. Ukoliko Banka ne može vrednost pozicija da iskaže po fer vrednosti Banka koristi alternativne metode za vrednovanje. Bankarska knjiga primarno obuhvata sredstva i obaveze iz aktivnosti komercijalnog bankarstva i poslovanja sa stanovništvom.

Banka je razvila sistem upravljanja tržišnim rizicima pozicija u knjizi trgovanja koji se temelji na principima vrednosti pod rizikom (VaR) da bi procenila tržišni rizik otvorenih pozicija

VaR predstavlja statistički zasnovanu procenu potencijalnog gubitka na trenutnom portfoliju koji proizilazi iz negativnih efekata promena cena na tržištu. On iskazuje maksimalni neočekivani gubitak, sa definisanim nivoom pouzdanosti u definisanom periodu vremena.

U pogledu tržišnih rizika pozicija u knjizi trgovanja Banka primenjuje period predviđanja 10 dana i podrazumeva da kretanja na tržištu u periodu predviđanja neće odstupati od uočenih trendova na osnovu podataka o kretanjima na tržištu u prethodnom periodu od 250 radnih (trgovačkih) dana. Kvalitet VaR modela se kontinuirano ispituje kroz proces testiranja unazad uz evidenciju izuzetaka i ispitivanje razloga, kao i sprovođenje redovne interne validacije modela.

Obzirom da VaR ne predstavlja maksimalni mogući gubitak, Banka primenjuje i stres testove koji kvantifikuju izloženost ekstremnijim tržišnim kretanjima u odnosu na normalne, prikazane u VaR vrednostima. Oni omogućavaju sagledavanje širokog spektra mogućih ishoda radi percepcije slabih tačaka Banke. Scenariji su okrenuti predviđanju budućih promena na makro nivou i sastoje se od različitih kombinacija potencijalnih tržišnih događaja koji odlikavaju verovatna buduća kretanja na tržištu.

a) Devizni rizik

Devizni rizik podrazumeva izloženost Banke riziku promene kursa stranih valuta u slučaju neuravnotežene devizne pozicije kao i u slučaju neuravnotežene pozicije pojedinačnih valuta.

Banka upravlja deviznim rizikom nastojeći da spreči negativne efekte promene međuvalutarnih kursa i kursa stranih valuta u odnosu na dinar kako na finansijski rezultat Banke, tako i na sposobnost klijenata da vraćaju kredite u deviznom znaku.

U cilju zaštite od deviznog rizika, Banka dnevno prati kretanje deviznih kursa na finansijskom tržištu, vodi politiku niske izloženosti deviznom riziku i sa korisnicima kredita i plasmana ugovara valutnu klauzulu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.3. Tržišni rizici (Nastavak)

a) Devizni rizik (Nastavak)

U upravljanju deviznim rizikom Banka teži:

- kontinuiranom održavanju usklađenosti likvidnih sredstava u dinarima i drugim valutama, na način da Banka izvršava svoje obaveze i finansira poslovanje u normalnim uslovima, s tim da ima definisane aktivnosti za vanredne okolnosti u slučaju krize likvidnosti;
- predviđanju potreba Banke za likvidnim sredstvima u svakoj od vodećih valuta, kako bi se izbegle situacije u kojima je neophodna hitna konverzija jedne valutu u drugu, po visokoj ceni;
- praćenju ekonomskih trendova i tržišnih kretanja koja mogu imati za posledicu nepovoljna kretanja deviznog kursa i adekvatno usklađivanje stanja pojedinačnih valuta;
- konstantnoj zaštiti reputacije Banke kao pouzdane i profesionalne institucije, uz održavanje finansijskog potencijala i sposobnosti da odoli potresima na tržištu;
- usklađenosti poslovanja sa propisanim uslovima.

Merenje, praćenje i kontrola deviznog rizika obavlja se kontinuirano uzimajući u obzir niz najznačajnijih promenljivih veličina:

- makroekonomsko okruženje;
- promene kamatnih stopa na finansijskim tržištima, za svaku valutu pojedinačno;
- promene deviznih kurseva u međusobnim odnosima vodećih valuta od značaja za Banku;
- strukturu sredstava i obaveza u svakoj valuti pojedinačno i međusobnu uskladenost u različitim valutama;
- procenu potražnje za kreditima i depozitima po svakoj valuti pojedinačno;
- tržišne mogućnosti za devizne usluge;
- komparativne trendove.

Banka, pored praćenja usklađenosti pokazatelja deviznog rizika na dnevnom nivou, takođe vrši i praćenje vrednosti pod rizikom (Value at Risk - VaR) deviznog rizika koji se nalazi u bilansima Banke radi sagledavanja neočekivanih gubitaka pod normalim uslovima na tržištu. Banka takođe, radi sagledavanja uticaja ekstremnih kretanja na tržištu vrši ispitivanja stresnih scenarija promena na tržištu i njihov uticaj na izloženost Banke deviznom riziku.

Operativno upravljanje deviznim rizikom vrši se utvrđivanjem sistema limita. Banka postavlja limite na osnovu analize definisanih scenarija očekivanih i neočekivanih promena deviznih kurseva i sagledavanja njihovog uticaja na prihod Banke, vrednost aktive i pasive i deviznu poziciju Banke. Sistem limita obezbeđuje granice za nivo prihvatljivog deviznog rizika za Banku i osigurava da prelazak limita bude evidentiran i razmatran od strane nadležnih tela u Banci.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom najmanje jednom nedeljno na redovnim sednicama, a po potrebi i na vanrednim sednicama upravlja deviznim rizikom na bazi kupoprodaje deviza od strane komitenata, kao i plana plasiranja sredstava od strane kreditnog odeljenja, a za koje je planirano ugovaranje valutne klauzule kao instrumenta zaštite. Na bazi ovih informacija Odbor donosi odluke o kupovini ili prodaji deviza, kao i o arbitražama deviza radi upravljanja dugim ili kratkim pozicijama u pojedinim valutama.

Izloženost Banke riziku od promena kurseva stranih valuta prikazana je u Napomeni 42.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**5.3. Tržišni rizici (Nastavak)****b) Cenovni rizik**

Cenovni rizik je rizik fluktuacije tržišnih cena hartija od vrednosti, koje će uticati na fer vrednost ulaganja i ostalih izvedenih finansijskih instrumenata. Primarna izloženost Banke cenovnom riziku, proizlazi iz portfolia plasmana koji su raspoloživi za prodaju. Izloženost cenovnom riziku Banka ostvaruje u pozicijama koje se iskazuju po fer vrednosti – finansijskom imovinom namenjenom trgovanju i deviznom pozicijom.

Banka cenovnim rizikom upravlja na nivou pojedinačnih transakcija i portfolija. Banka je izložena cenovnom riziku kroz promene u cenama hartija od vrednosti u koje je plasirala sredstva radi ostvarivanja dobiti iz razlike u cenama.

Politika Banke je da ograniči maksimalni očekivani gubitak u kratkim vremenskim periodima posmatranja, a radi maksimizacije prinosa na plasmane izložene cenovnom riziku. Banka vodi politiku upravljanja cenovnim rizikom na način koji treba da obezbedi da se formira kontrolisani nivo izloženosti riziku promene cena plasmana Banke koji su namenjena za trgovanje, a radi ostvarivanja dobiti iz očekivane promene cena hartija od vrednosti i radi predupređivanja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nepovoljnog kretanja na tržištu.

U postupku upravljanja cenovnim rizikom dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti Banka, pored VaR metodologije, koristi postupke ispitivanja uticaja stresnih udara. Analiza stresnih udara je ključna za analizu kapaciteta Banke da absorbuje potencijalne velike gubitke, ukaže na nedostatke VaR analize i skrivene rizike kao i da ukaže na mogućnosti da se rizik ograniči ili umanjí.

Ispitivanje stresnih udara podrazumeva dve grupe testova:

- Analiza scenarija (kombinacija stresnih udara koji proizvode maksimalni gubitak - najgori scenario),
- Analiza stresnih udara (analiziranje značajne promene jednog od faktora rizika koji utiču na VaR i potencijalni gubitak)

Primena scenarija koje je Banka predefinisala podrazumeva reevaluaciju portfolia, odnosno utvrđivanje potencijalnih dobitaka ili gubitaka, kao i mera rizika (VaR) nakon analiziranih promena vrednosti faktora.

Izloženost Banke cenovnom riziku prikazana je u Napomeni 43.

5.4. Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi

Rizik od promene kamatnih stopa nastaje usled mogućnosti da će promene kamatnih stopa uticati na buduću vrednost finansijskih instrumenata koji se vode u bankarskoj knjizi Banke. Banka je izložena riziku od promene kamatnih stopa po osnovu aktivnosti koje se vode u bankarskoj knjizi, koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine, a što je rezultat neslaganja rokova dospeća sredstava i obaveza na koje su ugovorene fiksne kamatne stope, odnosno rokova promene kamatnih stopa sredstava i obaveza na koje su ugovorene promenjive kamatne stope.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**5.4. Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi (Nastavak)**

Banka vodi politiku koja treba da obezbedi da ukupan negativan uticaj na prihod i kapital Banke od neto otvorenih pozicija kamatno osetljive aktive i obaveza ne premaši prihvatljive nivoe. Usklađenost neto otvorene pozicije prati se na nivou Odbora za upravljanje aktivom i pasivom čime se obezbeđuje poštovanje usvojenih limita. S obzirom na okruženje i okolnosti u kojima posluje, Banka primenjuje konzervativan i ekonomičan pristup u upravljanju kamatnim rizikom.

Banka je izložena raznim oblicima kamatnog rizika, koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa, deluju na njen finansijski položaj i tok gotovine. Kamatne marže mogu da se povećaju kao rezultat ovih promena, ali u isto vreme mogu da se smanje i izazovu gubitak u slučaju neočekivanih kretanja.

Politika upravljanja kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi definiše da se kamatne stope utvrđuju na različitom nivou u zavisnosti od rizika plasmana, roka plasiranja, sredstava obezbeđenja uredne otplate kredita, dinarskog ili deviznog iskaza kredita i slično.

Pregled rizika od promene kamatnih stopa se vrši korišćenjem prihvatljivih kamatnih stopa, na osnovu kojih monetarna sredstva i obaveze mogu da se revalorizuju za vrlo kratko vreme i svaki rizik od promena kamatnih stopa postaje nematerijalno značajan. Sredstva i obaveze u Napomeni 43a su prikazane u knjigovodstvenim iznosima i razvrstane na osnovu dospeća plasmana i obaveza, odnosno na bazi preostalog dospeća do roka ugovorene promene kamatne stope.

Merenje, praćenje i kontrola kamatnog rizika obavlja se kontinuirano uzimajući u obzir niz promenljivih veličina kao što su makroekonomsko okruženje i promene kamatnih stopa na tržištu. Sagledavanje izloženosti Banke kamatnom riziku u aktivnostima koje se evidentiraju u bankarskoj knjizi, vrši se kroz analizu uticaja promene kamatnih stopa na finansijski rezultat i vrednost kapitala Banke.

Ugovaranjem promenljivih kamatnih stopa, Banka u velikoj meri utiče na smanjenje rizika od promene kamatnih stopa. U praksi, izloženost Banke kamatnom riziku je ograničena, obzirom na mesečno usklađivanje kamate kod većine kredita i depozita.

Kod upravljanja kamatnim rizikom Banka određuje prihvatljivu izloženost u pogledu osetljivosti neto prihoda od kamata (perspektiva zarade) i osetljivosti ekonomske vrednosti kapitala (perspektiva ekonomske vrednosti).

Operativne mere za upravljanje kamatnim rizikom koje Banka primenjuje, obuhvataju definisanje:

- raspona između aktivnih i pasivnih kamatnih stopa;
- minimalne i optimalne kamatne marže;
- reperne kamatne stope; i
- izmene strukture kamatno osetljive aktive i pasive.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.4. Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi (Nastavak)

Pregled kamatnih stopa na godišnjem nivou koje je Banka ugovarala za osnovne finansijske instrumente u 2015. godini dat je u sledećoj tabeli:

	<u>U dinarima</u>	<u>U stranoj valuti</u>
Aktiva		
Obavezna rezerva kod Centralne Banke	1.75%-2.50%	-
Oročeni depoziti kod inostranih banaka (USD)	-	0.10%-0.70%
Oročeni depoziti kod domaćih banaka (EUR)	-	0.12%-0.20%
Oročeni depoziti kod domaćih banaka (RSD)	2.55%-9.60%	-
Deponovani višak likvidnih sredstava	2.50%-6.00%	-
Kreditni plasirani komitentima do jedne godine	4.03%-29.84%	7.00%
Kreditni plasirani komitentima preko jedne godine	2.43%-21.70%	-
Eskont faktura	8.73%-22.42%	-
Eskont menica	8.73%-22.87%	-
Pasiva		
Transakcioni depoziti stanovništva	0%-1.00%	0%-0.30%
Transakcioni depoziti pravnih lica	0.5%-0.7%	-
Oročeni depoziti banaka do jedne godine	5.65%-6.00%	-
Oročeni depoziti stanovništva do jedne godine	3.50%-7.50%	0.10%-2.00%
Oročeni depoziti pravnih lica do jedne godine	1.30%-8.80%	0.50%-2.50%
Oročeni depoziti pravnih lica preko jedne godine	-	1.10%-2.10%
Oročeni dinarski sa valutnom klauzulom	0.25%-0.40%	-

Izloženost Banke riziku od promena kamatnih stopa prikazana je u Napomeni 41.

5.5. Rizici koncentracije izloženosti banke

U 2015. godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika izloženosti i sprovođenjem odgovarajućih aktivnosti predviđenih relevantnim procedurama i odlukama o odobravanju kredita i ulaganjima u finansijsku i nefinansijsku imovinu, obezbedila usklađenost svojih plasmana i ulaganja sa pokazateljima poslovanja propisanim od strane Narodne banke Srbije.

Rizici koncentracije izloženosti Banke obuhvataju rizike izloženosti Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica, kao i rizike izloženosti Banke prema licu povezanom sa Bankom.

U skladu sa procedurama o upravljanju rizicima, utvrđuju se limiti, odnosno koncentracija plasmana po pojedinim licima ili grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom, kao i agregatni limiti na nivou segmenata portfolija izloženosti Banke.

Banka ima definisane interne pokazatelje i limite izloženosti riziku koncentracije izloženosti i ovaj rizik procenjuje i u sklopu procena interne procene adekvatnosti kapitala Banke.

Upravni odbor navedenim merama nastoji da obezbedi usklađenost izloženosti Banke sa propisanim limitima, odnosno obezbeđuje da zbir svih velikih izloženosti Banke ne bude veći od 400% kapitala Banke, kao i da ukupna izloženost Banke prema licu povezanom sa Bankom ne bude veća od 5% kapitala Banke, odnosno 25% kapitala Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**5.6. Rizici ulaganja banke**

Rizici ulaganja banke, obuhvataju rizike ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva. U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, Odeljenje upravljanja rizicima prati ulaganja Banke i obaveštava Upravni odbor i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala banke, te da ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Merenje rizika ulaganja u osnovna sredstva podrazumeva analizu potreba, profitabilnosti i rentabilnosti takve investicije kao i uticaja angažovanja sredstava Banke u značajnijim iznosima u ovaj vid plasiranja na rizičnu poziciju Banke prvenstveno u pogledu likvidnosti i operativnih rizika.

5.7. Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na finansijski rezultat i kapital banke zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Banka vodi politiku upravljanja ovim rizikom na način da se obezbedi minimalna izloženost kroz adekvatno merenje rizika zemlje primenom usvojene kategorizacije i utvrđivanjem limita izloženosti prema zemljama na osnovu usvojenih merila rizičnosti, odnosno na osnovu utvrđenog rejtinga zemlje, kao i primenom prihvatljivih sredstava ublažavanja datog rizika.

Jedan od značajnih segmenata operativnog upravljanja rizikom zemlje predstavlja i utvrđivanje limita izlaganja Banke grupi zemalja i svakoj pojedinačnoj zemlji. Limit izloženosti se odnosi na sve transakcije sa kompanijama u ovoj zemlji. Limiti izloženosti se utvrđuju za sve zemlje kategorizovane prema internom sistemu kategorizacije koji je Banka razvila.

Izloženost Banke riziku zemlje prikazana je u Napomeni 44.

5.8. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnost upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nepredvidivih eksternih događaja.

Banka meri izloženost operativnom riziku u skladu sa zakonskim odredbama i odlukama Narodne banke Srbije. U upravljanju operativnim rizikom Banka sprovodi kvantitativno i kvalitativno merenje koja se temelje na prikupljanju podataka o stvarnim i potencijalnim gubicima usled operativnog rizika, samostalnoj proceni rizika i sistema kontrola i izveštavanja koje obuhvata interno i eksterno izveštavanje. Banka upravlja operativnim rizikom na način da minimizira uticaj negativnih i neuspelih unutrašnjih procesa, ljudi i sistema ili spoljnih događaja na finansijski rezultat Banke. Banka je u cilju omogućavanja nesmetanog i kontinuiranog funkcionisanja svih značajnih procesa i sistema u Banci usvojila Plan za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja i Plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja kao njegov sastavni deo koji definiše tehničke i organizacione mere za ponovno uspostavljanje poslovanja Banke u što kraćem roku, odnosno za ublažavanje posledica prekida u poslovanju Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.8. Operativni rizik (Nastavak)

U toku 2015. godine u Bazi operativnih gubitaka nisu evidentirani stvarni kvantifikovani operativni gubici (isključujući potencijalne nekvantifikovane gubitke čiju vrednost nije moguće adekvatno utvrditi).

5.9. Upravljanje kapitalom

Banka je usvojila Strategiju upravljanja kapitalom koja predstavlja stalni proces utvrđivanja i održavanja visine i strukture kapitala najmanje na propisanom, odnosno dogovarajućem nivou, kao i jasno razumevanje realnih potreba Banke za kapitalom.

Strategija upravljanja kapitalom ima za primarni cilj obezbeđenje i održavanje nivoa i strukture regulatornog i internog kapitala koja može da podrži očekivani rast plasmana, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, politiku dividendi, kao i sve promene iznosa kapitala Banke.

Strateški ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom su:

- obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za usklađenost sa minimalnim regulatornim zahtevima za kapitalom u skladu sa propisima Narodne banke Srbije;
- obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za podršku sklonosti Banke za preuzimanje rizika i zadovoljenje potreba za internim kapitalom;
- obezbeđenje mogućnosti kontinuiranog nastavka poslovanja, uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama;
- obezbeđenje jake kapitalne osnove, kao podrške daljem, dugoročno održivom, razvoju poslovanja Banke;
- alokacija kapitala u skladu sa strateškim ciljevima Banke, uključujući optimizaciju prinosa na interni i regulatorni kapital.

Planiranje kapitala Banke ima za cilj da se osigura adekvatan kapital pod promenjivim makroekonomskim uslovima, kao stratejski resurs, za podršku Banke u ostvarenju njenog stratejskog poslovnog plana. Planom kapitala, Banka konkretizuje i precizira sprovođenje strateških ciljeva i smernica za planiranje kapitala, te utvrđuje vremenski horizont za njihovo ostvarenje s obzirom na uticaj makroekonomskih faktora i promenu smera ekonomskog ciklusa na strateške planove, način na koji će Banka da zadovoljava kapitalne zahteve u narednom periodu, relevantna ograničenja vezana za kapital, kao i opšti plan za postupanje u nepredviđenim okolnostima.

Banka kontinuirano upravlja kapitalom kako bi ostvarila sledeće:

- obezbedila usaglašenost sa zahtevima u vezi sa kapitalom koji su definisani od strane Narodne banke Srbije;
- obezbedila adekvatan nivo kapitala za nastavak poslovanja po načelu stalnosti poslovanja, i
- održala kapital na nivou koji će omogućiti budući razvoj poslovanja.

Adekvatnost kapitala, kao i korišćenje kapitala Banke se prati mesečno od strane rukovodstva Banke. Narodna banka Srbije je definisala sledeće limite za kapital:

- Minimalni novčani iznos kapitala od EUR 10 miliona;
- Koeficijent adekvatnosti kapitala od 12%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 46/2011, 6/2013 i 51/2014), utvrđena je politika izračunavanja pokazatelja adekvatnosti kapitala. Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke jednak je odnosu kapitala i rizične aktive Banke.

Kapital Banke čini zbir osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, umanjeno za odbitne stavke od kapitala definisane ovom odlukom. Odbitne stavke oduzimaju se od osnovnog i dopunskog kapitala banke na sledeći način: 50% njihovog ukupnog iznosa oduzima se od osnovnog kapitala, a 50% njihovog ukupnog iznosa oduzima se od dopunskog kapitala.

Rizična aktiva predstavlja zbir ukupne aktive ponderisane kreditnim rizikom i kapitalnih zahteva za tržišne rizike i kapitalnog zahteva za operativni rizik utvrđenih na način propisan navedenom odlukom, pomnoženih recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala. Banka za izračunavanje aktive ponderisane kreditnim rizikom koristi standardizovani pristup. Aktiva Banke ponderisana kreditnim rizikom predstavlja zbir vrednosti pozicija bilansne aktive i vanbilansnih stavki pomnoženih odgovarajućim ponderima kreditnog rizika.

Vrednost pozicija bilansne aktive, radi obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom, jednaka je iznosu bruto knjigovodstvene vrednosti tih pozicija umanjene za ispravke vrednosti i za potrebnu rezervu za procenjene gubitke. Vrednost vanbilansnih stavki, radi obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom, jednaka je iznosu bruto knjigovodstvene vrednosti tih stavki umanjene za rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni i za potrebnu rezervu za procenjene gubitke, koja je pomnožena odgovarajućim faktorima konverzije.

Shodno Odluci o adekvatnosti kapitala banke, Banka je dužna da pored minimalnog iznosa kapitala od EUR 10 miliona, u svakom trenutku održava kapital i na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, a najmanje u visini zbira sledećih kapitalnih zahteva:

- kapitalnog zahteva za kreditni rizik i za rizik druge ugovorne strane za sve poslovne aktivnosti Banke i kapitalnog zahteva za rizik izmirenja/isporuke za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- kapitalnog zahteva za cenovni rizik za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- kapitalnog zahteva za devizni rizik i za robni rizik za sve poslovne aktivnosti Banke; i
- kapitalnog zahteva za operativni rizik za sve poslovne aktivnosti Banke.

Ukupan kapital Banke se sastoji od osnovnog i dopunskog kapitala i odbitnih stavki.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

Osnovni kapital Banke čine sledeći elementi, umanjeni za elemente odbitnih stavki:

- uplaćeni akcionarski kapital Banke po osnovu običnih i preferencijalnih akcija banke, osim preferencijalnih kumulativnih akcija, iskazan po nominalnoj vrednosti;
- emisiona premija, odnosno iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti upisanih običnih i preferencijalnih akcija;
- sve vrste rezervi Banke formiranih na osnovnu odluke Skupštine, a na teret dobiti nakon njenog oporezivanja, izuzev rezervi iz dobiti za opšte bankarske rizike;
- dobit iz ranijih godina koja nije opterećena bilo kakvim budućim obavezama, a za koju je skupština Banke donela odluku da će biti raspoređena u okviru osnovnog kapitala,

Odbitne stavke od osnovnog kapitala su:

- gubici iz prethodnih godina;
- gubitak tekuće godine;
- nematerijalna ulaganja u vidu goodwill-a, licenci, patenata, zaštitnih znakova i koncesija vrednovanih po fer vrednosti u skladu sa MSFI/MRS;
- stečene sopstvene obične i prioritetne akcije Banke, osim prioritetnih kumulativnih akcija u iznosu njihove knjigovodstvene vrednosti (nominalna vrednost uvećana za emisionu premiju);
- obične i preferencijalne akcije banke, osim preferencijalnih kumulativnih akcija, koje je Banka uzela u zalogu u iznosu vrednosti potraživanja obezbeđenih zalogom akcija, odnosno nominalne vrednosti akcija uzetih u zalogu uvećane za pripadajuću emisionu premiju, zavisno od toga koja je od ove dve vrednosti niža;
- regulatorna usklađivanja vrednosti u odnosu na međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (MSFI), odnosno međunarodne računovodstvene standarde (MRS):
 - nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju;
 - ostale neto negativne revalorizacione rezerve koje se ne odnose na odbitne stavke od osnovnog kapitala ili elemente koje se uključuju u dopunski kapital Banke;
 - dobit po osnovu obaveza Banke vrednovanih prema fer vrednosti koja je ostvarena zbog promene kreditnog rejtinga banke i
 - iznos potrebne rezerve iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama Banke.

Dopunski kapital Banke čine sledeći elementi, umanjeni za odbitne stavke dopunskog kapitala:

- uplaćeni akcijski kapital po osnovu prioritetnih kumulativnih akcija Banke iskazan u nominalnom iznosu,
- emisiona premija, odnosno iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti upisanih prioritetnih kumulativnih akcija Banke;
- deo revalorizacione rezerve Banke koji se odnosi na efekte nastale po osnovu promene fer vrednosti osnovnih sredstava, hartija od vrednosti i ostalih sredstava koja se u skladu sa MSFI/MRS, iskazuju u korist revalorizacionih rezervi umanjeње za efekte poreskih obaveza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

Odbitne stavke od dopunskog kapitala Banke su:

- stečene sopstvene prioritetne kumulativne akcije u iznosu njihove knjigovodstvene vrednosti;
- potraživanja po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke koja su obezbeđena hibridnim instrumentom ili subordiniranom obavezom Banke do iznosa u kojem su ti instrumenti ili obaveze uključene u dopunski kapital;
- preferencijalne kumulativne akcije, koje je Banka uzela u zalogu u iznosu vrednosti potraživanja obezbeđenih zalogom akcija, odnosno nominalne vrednosti akcija uzetih u zalogu uvećane za pripadajuću emisiju premiju, zavisno od toga koja je od ove dve vrednosti niža.

Odbitne stavke od kapitala Banke su:

- direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno lica;
- ulaganja u hibridne instrumente i subordinirane obaveze drugih banaka i lica u finansijskom sektoru u kojima Banka ima direktna ili indirektna ulaganja u iznosu većem od 10% kapitala tih lica;
- ukupan iznos direktnih i indirektnih ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu do 10% njihovog kapitala, kao i ulaganja u njihove hibridne instrumente i subordinirane obaveze, koji prelazi 10% zbira osnovnog kapitala i dopunskog kapitala Banke;
- iznos za koji su prekoračena kvalifikovana učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru;
- iznos izloženosti po osnovu slobodnih isporuka od 5 radnih dana posle drugog ugovorenog plaćanja ili isporuke do završetka transakcije;
- potraživanja i potencijalne obaveze od lica povezanih s Bankom koje je Banka ugovorila pod uslovima koji su povoljniji od uslova ugovorenih s drugim licima koja nisu povezana sa Bankom.

Kapitalni zahtevi za pokriće kreditnog, tržišnih i operativnog rizika i obračun pokazatelja adekvatnosti kapitala utvrđuju se u skladu sa Odlukom NBS o adekvatnosti kapitala banke. Obračun zahteva za kapital za pokriće kreditnog rizika utvrđuje se na osnovu kreditnim rizikom ponderisane aktive.

Kreditnim rizikom ponderisana aktiva predstavlja zbir vrednosti pozicija bilansne aktive i vanbilansnih stavki pomnoženih odgovarajućim ponderima kreditnog rizika u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke. Za potrebe obračuna kreditnim rizikom ponderisane aktive, na pozicije bilansne aktive i vanbilansnih stavki primenjuju se prilagođavanja vrednosti tih pozicija ili odgovarajućih pondera, a kroz tehnike ublažavanja, čija je primena definisana Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Kapitalni zahtev za tržišne rizike jednak je zbiru kapitalnih zahteva za poslovne aktivnosti iz knjige trgovanja, odnosno kapitalnog zahteva za cenovni rizik i kapitalnih zahteva za devizni rizik. Kapitalni zahtev za cenovni rizik se utvrđuje za pozicije u vidu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti i to po osnovu opšteg i specifičnog rizika tih pozicija knjige trgovanja. Kapitalni zahtev za devizni rizik utvrđuje se na osnovu neto otvorene devizne pozicije Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**5.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)**

Banka sprovodi formalizovan i dokumentovan proces interne procene adekvatnosti kapitala, odnosno utvrđuje iznos i raspodelu internog kapitala. Postupak procenjivanja adekvatnosti internog kapitala Banke je sastavni deo sistema upravljanja Bankom koji će se na kontinuiranoj osnovi sprovoditi u skladu sa Strategijom i politikama za upravljanje rizicima, kao i Strategijom upravljanja kapitalom Banke. Uključuje redovno utvrđivanje, merenje i praćenje svih evidentiranih rizika koji mogu imati negativan uticaj na postizanje ciljeva Banke, uključujući strategiju upravljanja rizicima, politike upravljanja rizicima i u skladu sa tim sklonost za preuzimanje rizika.

Struktura ukupnog regulatornog kapitala Banke na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine, kao i koeficijent adekvatnosti kapitala prikazani su u Napomeni 48.

5.10. Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti.

U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Banke vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Finansijski instrumenti Banke iskazani po amortizovanoj vrednosti uglavnom imaju kratkoročna dospeća i nose varijabilnu kamatnu stopu koja odražava tekuće tržišne uslove. Shodno tome, rukovodstvo Banke smatra da vrednost po kojoj su navedeni finansijski instrumenti iskazani odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti.

Fer vrednost kredita i plasmana komitentima jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (kao što su hartije od vrednosti kojima se trguje i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju) zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja. Kotirana tržišna cena koja se koristi za finansijska sredstva Banke predstavlja cenu na zatvaranju.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primer derivati kojima se trguje na nezvaničnoj berzi) utvrđuje se različitim tehnikama procene. Banka primenjuje različite metode i utvrđuje pretpostavke koje se zasnivaju na tržišnim uslovima koji postoje na datum bilansa stanja. Kotirane tržišne cene ili kotirane cene dilera za slične instrumente koriste se za dugoročne obaveze.

Ostale tehnike, kao što su procenjene diskontovane vrednosti novčanih tokova, koriste se za određivanje fer vrednosti preostalih finansijskih instrumenata. Fer vrednost svopa kamatne stope preračunava se kao sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova. Fer vrednost terminskih deviznih ugovora utvrđuje se primenom kotiranih tržišnih kurseva na dan bilansa stanja.

Pretpostavlja se da nominalna vrednost, umanjena za gubitke zbog umanjenja vrednosti potraživanja i obaveza, približno odražava njihovu fer vrednost.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.10. Pravična (fer) vrednost

Depoziti banaka i komitenata su uglavnom po viđenju ili kratkročni sa ugovorenim varijabilnim kamatnim stopama i stoga rukovodstvo Banke smatra da vrednosti po kojima su isti iskazani u bilansu stanja odgovaraju njihovoj tržišnoj vrednosti.

Fer vrednost finansijskih obaveza za potrebe obelodanjivanja procenjuje se diskontovanjem budućih ugovornih novčanih tokova prema trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Banci na raspolaganju za slične finansijske instrumente.

Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5.11. Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Banke smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

6. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

	U hiljadama dinara	
	2015.	2014.
Prihodi od kamata		
<i>Kredit i depoziti</i>		
Narodna banka Srbije	74,056	52,783
Domaće banke i druge finansijske organizacije	16,376	30,506
Strane banke	218	1,289
Preduzeća	229,695	271,507
Javni sektor	35	2
Stanovništvo	27,478	24,494
Ostalo	15,466	12,246
<i>Kamata na hartije od vrednosti i ostale plasmane</i>		
Repo poslovi i blagajnički zapisi	-	131,581
Eskont menica	67,469	48,674
Obveznice	53,402	70,584
Factoring	58,243	34,846
Ostalo	145	1,648
Ukupno	542,582	680,160
Rashodi od kamata		
Banke i druge finansijske institucije	645	10,488
Preduzeća	39,377	53,603
Javna preduzeća	39,168	44,853
Stanovništvo	24,754	47,271
Javni sektor	355	369
Strana lica	76	153
Strane banke	148	-
Banke u stečaju	5,923	64,563
Drugi komitenti	2,145	2,380
Ukupno	112,590	223,680
Dobitak po osnovu kamata	429,992	456,480

7. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	U hiljadama dinara	
	2015.	2014.
Prihodi od naknada i provizija		
- naknade za usluge platnog prometa (osim stanovništva)	52,480	85,044
- naknade po osnovu faktoringa	5,867	1,794
- naknade za izdate garancije i ostala jemstva	39,477	37,689
- naknade po poslovima sa stanovništvom	16,187	13,898
- ostale naknade za bankarske usluge	10,823	10,108
Ukupno	124,762	148,533

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

7. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA (Nastavak)

	U hiljadama dinara	
	2015.	2014.
Rashodi naknada i provizija		
Naknade za usluge platnog prometa:		
- u zemlji	4,022	3,178
- u inostranstvu	8,501	5,766
Ostale naknade i provizije	5,366	5,843
Ukupno	17,889	14,787
Dobitak po osnovu naknada i provizija	106,873	133,746

8. NETO DOBITAK/GUBITAK PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA NAMENJENIH TRGOVANJU

	U hiljadama dinara	
	2015.	2014.
Gubici od prodaje hartija od vrednosti koje su raspoložive za prodaju	(630)	-
Ukupno	(630)	-

9. NETO DOBITAK/GUBITAK PO OSNOVU ZAŠTITE OD RIZIKA

	U hiljadama dinara	
	2015.	2014.
Gubici od prodaje hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(4,392)	(653)
Ukupno	(4,392)	(653)

10. NETO DOBITAK/GUBITAK PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJE SE INICIJALNO PRIZNAJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	U hiljadama dinara	
	2015.	2014.
Gubici od prodaje hartija od vrednosti koje su raspoložive za prodaju	(2,808)	(2,390)
Ukupno	(2,808)	(2,390)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

11. NETO DOBITAK/GUBITAK PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU

	U hiljadama dinara	
	2015.	2014.
Dobici od prodaje hartija od vrednosti koje su raspoložive za prodaju	-	459
Gubici od prodaje hartija od vrednosti koje su raspoložive za prodaju	(632)	-
Ukupno	(632)	459

12. NETO PRIHODI / (RASHODI) OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	U hiljadama dinara	
	2015.	2014.
Prihodi od kursnih razlika	2,063,984	1,440,981
Prihodi od efekata ugovorene valutne klauzule	77,263	88,347
Rashodi od kursnih razlika	(2,034,309)	(1,445,932)
Rashodi i efekata ugovorene valutne klauzule	(72,987)	(28,480)
Neto (rashodi) / prihodi od kursnih razlika	33,951	54,916

13. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	U hiljadama dinara	
	2015.	2014.
Prihodi od zakupnina	7,101	13,145
Prihodi od dividendi	4,525	7,263
Ostali prihodi	26,158	12,959
Ukupno	37,783	33,367

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

14. NETO RASHODI PO OSNOVU INDIREKTNIH OTPISA PLASMANA I REZERVISANJA

a) Knjiženja na teret rezultata

	U hiljadama dinara	
	2015.	2014.
Rashodi indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja		
Rashodi indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija:		
- finansijska sredstva	33,067	7,072
- krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	36,766	60,367
- krediti i potraživanja od komitenata	2,504,341	1,548,309
- investicije u zavisna i pridružena društva	-	291
- ostala sredstva	5,808	1,915
	2,579,982	1,617,954
Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije (Napomena 32a)	195,210	61,006
	195,210	61,006
Rashodi otpisa neneplativih potraživanja	54	52
Rashodi indirektnih otpisa evidencione kamate	-	37,349
	54	37,401
Ukupno	2,775,246	1,716,361
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja		
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija:		
- finansijska sredstva	37,490	1,032
- krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	52,310	43,832
- krediti i potraživanja od komitenata	795,498	984,260
- investicije u zavisna i pridružena društva	770	90
- ostala sredstva	5,486	1,395
	891,554	1,030,609
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije (Napomena 32a)	96,971	32,900
	96,971	32,900
Prihodi od otpisa nenaplativih potraživanja	262	261
Ukupno	988,787	1,063,770
Neto rashodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	(1,786,459)	(652,591)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

14. NETO RASHODI PO OSNOVU INDIREKTNIH OTPISA PLASMANA I REZERVISANJA (Nastavak)

b) Promene na računima ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja finansijskih plasmana i rizične vanbilansne aktive

	Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (Napomena 20)	Finansijska sredstva koja se drže do dospeća (Napomena 21)	Kredit i potraživanja od banaka i drugih. Fin. organizacija (Napomena 22)	Kredit i potraživanja od komitenata (Napomena 23)	Investicije u zavisna i pridružena društva (Napomena 25 i 26)	Ostala sredstva (Napomena 29)	Vanbilansna aktiva (Napomena 35)	Ukupno
Stanje na dan								
1. januar 2014. godine	1,818	1,509	11,943	793,198	569	415	22,296	831,748
Obezvređenje i rezervisanja u toku perioda (Napomena 14(a))	3,672	3,400	60,367	1,548,309	291	1,916	61,006	1,678,961
Kursne razlike	-	151	1,006	(249)	-	7	137	1,052
Umanjenje obezvređenja i ukidanje rezervisanja (Napomena 14(a))	(117)	(915)	(43,832)	(984,260)	(90)	(1,394)	(32,900)	(1,063,508)
Ostalo	-	-	-	(163,649)	-	-	-	(163,649)
Stanje na dan								
31. decembra 2014. godine.	5,373	4,145	29,484	1,193,349	770	944	50,539	1,284,604
Obezvređenje i rezervisanja u toku perioda (Napomena 14(a))	30	33,037	36,766	2,504,341	-	5,808	195,210	2,775,192
Kursne razlike	-	(583)	767	(4,280)	-	(2)	9	(4,089)
Umanjenje obezvređenja i ukidanje rezervisanja (Napomena 14(a))	(891)	(36,599)	(52,310)	(795,498)	(770)	(5,486)	(96,971)	(988,525)
Ostalo	-	-	-	(10,438)	-	-	-	(10,438)
Stanje na dan								
31. decembra 2015. godine	4,512	-	14,707	2,887,474	-	1,264	148,787	3,056,744

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

14. NETO RASHODI PO OSNOVU INDIREKTNIH OTPISA PLASMANA I REZERVISANJA (Nastavak)

c) Rezerva za procenjene gubitke

Na osnovu kategorizacije plasmana utvrđene saglasno propisima Narodne banke Srbije ("NBS") na dan 31. decembra 2015. godine utvrđena je rezerva za procenjene gubitke po osnovu ukupne izloženosti Banke kreditnom riziku.

U skladu sa Odlukom NBS o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015 i 38/2015), suma pozitivnih razlika iznosa rezerve za procenjene gubitke obračunate u skladu sa navedenom odlukom, i iznosa ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, koja su obračunata u skladu sa interno usvojenom metodologijom, na nivou dužnika predstavlja odbitnu stavku od kapitala Banke obračunatog u skladu sa Odlukom NBS o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 46/2011, 6/2013 i 51/2014).

	U hiljadama dinara	
	2015.	2014.
Obračunata rezerva za procenjene gubitke u skladu sa Odlukom NBS po osnovu:		
- bilansnih plasmana	3,289,439	3,157,808
- vanbilansnih stavki	306,858	180,206
	<u>3,596,297</u>	<u>3,338,014</u>
Ispravke vrednosti i rezervisanja obračunata u skladu sa internom metodologijom (MRS 39):		
- ispravka vrednosti bilansne aktive	2,907,957	1,234,064
- rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama	148,787	50,544
	<u>3,056,744</u>	<u>1,284,608</u>
Potrebna rezerva za procenjene gubitke na dan 31. decembra	<u>601,581</u>	<u>2,086,686</u>

Na dan 31. decembra 2015. godine, potrebna rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki, nakon umanjenja za ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, obračunata u skladu sa navedenom Odlukom NBS (Napomena 3.7.), iznosi 601,581 hiljadu dinara (31. decembar 2014. godine: 2,086,686 hiljade dinara).

15. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	U hiljadama dinara	
	2015.	2014.
Troškovi neto zarada i naknada	(213,310)	(229,320)
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade	(79,975)	(86,297)
Ostali lični troškovi	(13,679)	(16,167)
Neto prihodi/rashodi rezervisanja za neiskorišćene godišnje odmone	3,534	(3,837)
Neto prihodi/rashodi rezervisanja za penzije i dr. rezervisanja za zaposlene	(4,901)	(68)
Ukupno	<u>(308,331)</u>	<u>(335,689)</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

16. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	U hiljadama dinara	
	2015.	2014.
Troškovi amortizacije:		
- osnovnih sredstava (Napomena 27)	35,183	36,825
- nematerijalnih ulaganja (Napomena 27)	4,363	4,521
Ukupno	39,546	41,346

17. OPERATIVNI I OSTALI POSLOVNI RASHODI

	U hiljadama dinara	
	2015.	2014.
Troškovi indirektnih poreza i doprinosa	61,811	65,980
Usluge	53,407	53,823
Ostali nematerijalni troškovi	42,929	41,354
Sponzorstvo, humanitarna pomoć i donacije	10,007	13,777
Materijal i energija	24,295	22,404
Troškovi reprezentacije	2,911	3,662
Premije osiguranja	22,597	20,106
Ostali rashodi	37,919	24,090
Ukupno	255,876	245,196

18. POREZ NA DOBITAK

a) Komponente poreza na dobitak

Ukupan poreski rashod sastoji se od sledećih poreza:

	U hiljadama dinara	
	2015.	2014.
Tekući porez	-	-
Odložen poreski prihod /(rashod)	(82)	(419)
Ukupno	(82)	(419)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

18. POREZ NA DOBITAK (Nastavak)

b) Usaglašavanje iznosa tekućeg poreza i proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama dinara

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Dobitak pre oporezivanja	(1,790,079)	(598,897)
Efekti na odložene poreske prihode/rashode kroz bilans uspeha	7,301	5,515
Efekti na rashode koji se priznaju u poreskom bilansu	(1,336)	(2,840)
Efekti na rashode koji se ne priznaju u poreskom bilansu	9,548	10,107
Efekti na prihod od kamata po osnovu dužničkih HOV čiji je izdavalac RS, NBS ili lok.samouprava	(76,984)	(201,347)
Efekti na prihode koji umanjuju poresku osnovicu	(4,525)	(1,383)
Efekti po osnovu dividendi	(7,263)	(7,263)
Poreska osnovica	(1,856,074)	(796,108)
Porez na dobit	-	-
Umanjenje po osnovu ulaganja u osnovna sredstva	-	-
Obračunati porez	-	-
<i>Efektivna stopa poreza na dobitak</i>	<i>0.00%</i>	<i>0.00%</i>

c) Odložene poreske obaveze

Odložene poreske obaveze se odnose na privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja i njihove poreske osnove, kao i na privremene razlike nastale po osnovu revalorizacije osnovnih sredstava i promene fer vrednosti hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju. Promene na odloženim poreskim obavezama u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Stanje na dan 1. Januara	90,257	89,707
Efekat privremenih razlika po osnovu amortizacije evidentiran u korist/(na teret) bilansa uspeha	82	419
Efekat privremenih razlika po osnovu revalorizacije evidentiran na teret revalorizacionih rezervi	93	131
Stanje na dan 31. decembra	90.432	90,257

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

19. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	U hiljadama dinara	
	31.12.2015	31.12.2014.
Gotovina i sredstva kod centralne banke		
Tekući račun	474,797	712,448
Blagajna:		
- u dinarima	24,815	22,423
- u stranoj valuti	102,545	106,159
Depoziti viškova likvidnih sredstava kod NBS	1,550,000	720,000
Obavezna rezerva u stranoj valuti	534,584	1,184,009
Razgraničena potraživanja za kamatu od NBS	357	685
Stanje na dan 31. decembra	2,687,098	2,745,723

Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014 i 4/2015, 78/2015 i 102/2015).

Banka je dužna da obračunava i izdvaja obaveznu dinarsku rezervu po propisanim stopama na dinarsku osnovicu koju čini prosečno dnevno knjigovodstveno stanje dinarskih obaveza (osim obaveza indeksiranih valutnom klauzulom) u prethodnom kalendarskom mesecu na svoj žiro račun. Obaveznu dinarsku rezervu Banka obračunava na obaveze po dinarskim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, kao i na druge dinarske obaveze, osim dinarskih depozita primljenih po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica, a koji ne prelaze iznose plasmana koje je Banka dala iz tih depozita.

Izuzetno od ovoga, Banka obaveznu rezervu ne obračunava na: iznos obaveza prema Narodnoj banci Srbije; obaveze prema bankama koje izdvajaju obaveznu rezervu kod Narodne banke Srbije; subordinirane obaveze za koje je Narodna banka Srbije utvrdila da su ispunjeni uslovi za njihovo uključivanje u dopunski kapital Banke; dinarske i devizne obaveze po osnovu sredstava koje banke primaju od međunarodnih finansijskih organizacija, vlada i finansijskih institucija čiji su osnivači strane države i to posredstvom države kao glavnog dužnika, odnosno vlasnika tih sredstava ili neposredno uz uslov da se pri replasiranju tih sredstava poštuju dogovoreni principi kod utvrđivanja kamatnih marži; obaveze u dinarima i devizama po osnovu depozita, kredita i drugih sredstava primljenih iz inostranstva u periodu od 1. oktobra 2008. do 31. marta 2010. godine - i to do prvobitno utvrđenog roka dospeća tih obaveza, a najkasnije do 31. decembra 2014. godine; deo dinarskih depozita primljenih po poslovima u ime i za račun trećih lica, koji ne prelaze iznose plasmana odobrenih iz tih depozita; sredstva oročene dinarske štednje prikupljena u periodu od 31. oktobra do 8. novembra 2010. godine - i to do isteka perioda na koji je oročena ta štednja, pod uslovom da nije indeksirana deviznom klauzulom, kao i obaveze u dinarima i devizama po osnovu sredstava finansijske podrške koje je obezbedila Agencija za osiguranje depozita u skladu sa zakonom.

Obaveznu dinarsku rezervu Banka obračunava po stopi od:

- 5% na deo dinarske osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2014. godine 5%); i
- po stopi od 0% na deo dinarske osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2014. godine 0%).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

19. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

Obračunatu dinarsku obaveznu rezervu čini zbir:

- obračunate obavezne rezerve u dinarima;
- 38% dinarske protivvrednosti obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2014. godine 36%); i
- 30% dinarske protivvrednosti obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2014. godine 28%).

Dinarska protivvrednost obračunate obavezne rezerve u evrima utvrđuje se primenom zvaničnog srednjeg kursa RSD koji važi na dan obračuna obavezne rezerve, tj. 17-tog u mesecu. Obaveznu rezervu Banka obračunava 17-tog u mesecu, i tako obračunata obavezna rezerva važi za obračunski period od 18-tog u mesecu do 17-tog u narednom mesecu. Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve u visini obračunate dinarske obavezne rezerve. Na dan 31. decembra 2015. godine obračunata obavezna rezerva u dinarima iznosila je 458,863 hiljada dinara (31. decembar 2014. godine 636,533 hiljada dinara) i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Kamatna stopa na iznos ostvarenog prosečnog dnevnog stanja izdvojene dinarske obavezne rezerve u toku 2015. godine kretala se od 2.50% do 1.75% na godišnjem nivou (2014 godine 2.50% godišnje).

Banka nije koristila navedena sredstva rezerve u svrhe održanja likvidnosti u toku 2015. godine.

U skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015 i 102/2015), Banka obračunava i izdvaja obaveznu deviznu rezervu po propisanim stopama na deviznu osnovicu koju čini prosečno dnevno knjigovodstveno stanje deviznih obaveza i prosečno dnevno knjigovodstveno stanje dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom u prethodnom kalendarskom mesecu.

Obaveznu deviznu rezervu Banka obračunava na obaveze po deviznim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, na druge devizne obaveze, kao i na depozite, kredite i druga devizna sredstva primljena iz inostranstva po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica.

Obaveznu deviznu rezervu Banka obračunava po stopi od:

- 22% na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana, a, izuzetno po stopi od 50% na deo devizne osnovice koju čine dinarske obaveze indeksirane deviznom klauzulom sa ugovorenim ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2014. godine 26%)
- po stopi od 15% na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana, a izuzetno po stopi od 50% na deo devizne osnovice koju čine dinarske obaveze indeksirane deviznom klauzulom sa ugovorenim ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2014. godine 19%).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

19. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

Obračunatu deviznu obaveznu rezervu čini zbir:

- 62% obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2014. godine 64% i
- 70% obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2014 godine 72%).

Obračunatu deviznu obaveznu rezervu Banka izdvaja u evrima na devizne račune Narodne banke Srbije. Izuzetno od ovoga, banke kod kojih bi, zbog izdvajanja devizne obavezne rezerve u evrima, pokazatelj deviznog rizika odstupao od onog koji je propisan Odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje upravljanje rizicima, mogu deviznu obaveznu rezervu izdvajati i u SAD dolarima. Prosečno dnevno stanje devizne obavezne rezerve izdvojene u SAD dolarima preračunava se u evre primenom zvaničnog srednjeg kursa RSD koji važi na dan obračuna obavezne rezerve, odnosno 17-tog u mesecu. Obaveznu rezervu Banka obračunava 17-tog u mesecu, i tako obračunata obavezna rezerva važi za obračunski period od 18-tog u mesecu do 17-tog u narednom mesecu. Obračunatu deviznu obaveznu rezervu koja je na dan 31. decembra 2015. godine iznosila 4,445 hiljada dinara (31. decembar 2014. godine: 856,898 hiljada dinara), Banka izdvaja u evrima na devizne račune Narodne banke Srbije.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene devizne obavezne rezerve u visini obračunate devizne obavezne rezerve. Za izračunavanje prosečnog dnevnog stanja izdvojene (dinarske i devizne) obavezne rezerve uzimaju se u obzir svi dani u obračunskom periodu. Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve Narodna banka Srbije ne plaća kamatu. Na dan 31. decembra 2015. godine devizna obavezna rezerva Banke u stranoj valuti bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Kamatna stopa na viškove likvidnih sredstava plasiranih kod Narodne banke Srbije se u toku 2015. godine kretala u rasponu od 5,0 do 7% na godišnjem nivou. Kamatna stopa na repo transakcije sa blagajničkim zapisima Narodne banke Srbije se u toku 2015. kretala u rasponu od 2,51% do 6,19% na godišnjem nivou.

Pregled gotovine i gotovinskih ekvivalenata koji su iskazani u izveštaju o tokovima gotovine dat je u sledećoj tabeli:

	<u>31.12.2015.</u>	<u>31.12.2014.</u>
U dinarima		
Tekući i žiro računi	474,797	712,448
Gotovina u blagajni	24,815	22,423
	<u>499,612</u>	<u>734,871</u>
U stranoj valuti		
Devizni računi	1,653,571	2,525,707
Gotovina u blagajni	102,545	106,159
	<u>1,756,116</u>	<u>2,631,866</u>
Ukupna gotovina	<u>2,255,728</u>	<u>3,366,737</u>
Minus Ispravka vrednosti deviznih računa	<u>(8,291)</u>	<u>(14,836)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>2,247,347</u></u>	<u><u>3,351,901</u></u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

20. FINANSIJSKA SREDSTVA PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2015	31.12.2014.
U dinarima:		
Akcije banaka	270	270
Akcije privrednih društava	8	12,111
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija	-244	6,072
	<u>34</u>	<u>18,453</u>
U stranoj valuti:		
Obveznice RS po osnovu stare devizne štednje	8,831	16,256
Odstupanje od nominalne vrednosti obveznica RS	-110	(430)
	<u>8,722</u>	<u>15,826</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>8,756</u></u>	<u><u>34,279</u></u>

21. FINANSIJSKA SREDSTVA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

	U hiljadama dinara	
	31.12.2015	31.12.2014.
U dinarima:		
Akcije banaka	-	-
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija banaka	-	-
Akcije privrednih društava	4,082	5,362
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija privrednih društava	667	1,225
Akcije banaka u stečaju	12,387	12,387
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija banaka u stečaju	(12,387)	(12,387)
	<u>4,749</u>	<u>6,586</u>
U stranoj valuti:		
-Obveznice Republike Irak	105	94
Odstupanje od nominalne vrednosti obveznica Iraka	(35)	(16)
	<u>70</u>	<u>78</u>
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, bruto	<u><u>4,819</u></u>	<u><u>6,664</u></u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 14b)</i>	<u>(4,512)</u>	<u>(5,373)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>307</u></u>	<u><u>1,291</u></u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

22. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE DRŽE DO DOSPEĆA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
U dinarima:		
Obveznice trezora RS	1,100,000	801,425
Korporativne obveznice		19,269
Založena finansijska sredstva	(102,000)	(678,600)
	<u>998,000</u>	<u>142,094</u>
U stranoj valuti:		
Državni zapisi	79,543	296,832
Odstupanje od nominalne vrednosti državnih zapisa	(208)	667
	<u>79,335</u>	<u>297,499</u>
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća, bruto	<u>1,077,335</u>	<u>439,593</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti (14b)</i>	-	(4,145)
Stanje na dan 31. decembra	<u>1,077,335</u>	<u>435,448</u>

Banka je dala u zalogu državne hartije od vrednosti u iznosu od 102,000 hiljada dinara kao obezbeđenje za položene oročene dinarske depozite osiguravajućih društava, kao što je obelodanjeno u obrascu bilansa stanja.

23. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
U dinarima:		
Domaće banke	2,625	691,482
NBS	-	-
	<u>2,625</u>	<u>691,482</u>
U stranoj valuti:		
Strane banke	1,833,428	2,603,102
Druge finansijske organizacije	4,880	29,067
Domaće banke	233,854	2,995
	<u>2,072,162</u>	<u>2,635,164</u>
Obračunata kamata i naknada u dinarima	1,408	1,182
Obračunata kamata i naknadu u str.valuti	-	-
Razgraničena potraživanja za kamatu u dinarima	-	173
Kredit i potraživanja od banaka i dr.finansijskih organizacija, bruto	<u>2,076,195</u>	<u>3,328,001</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 14b)</i>	(14,707)	(29,484)
Stanje na dan 31. decembra	<u>2,061,488</u>	<u>3,298,517</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

23. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (Nastavak)

	u hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
kratkoročni plasmani u dinarima		
Kreditni domaćim bankama	-	690,000
Potraživanja za kamatu	-	1,171
Potraživanja za naknadu	1,408	10
Namenski depozit - VISA card	2,625	1,483
Razgraničena potraživanja za nedospelu kamatu	-	173
Ukupno	4,033	692,837
kratkoročni plasmani u stranoj valuti		
Devizni računi kod ino banaka	1,650,792	2,498,483
Namenski devizni račun - VISA card	2,764	2,996
Namenski devizni račun - CRHoV	15	24,229
Dati depoziti drugim bankama	397,960	99,464
Namenski obavezni depozit - CRHoV	4,865	4,838
Ostali plasmani - strane banke	15,766	5,154
Ukupno	2,072,162	2,635,164
Plasmani, bruto	2,076,195	3,328,001
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	<i>(14,707)</i>	<i>(29,484)</i>
Stanje na dan 31. decembra	2,061,488	3,298,517

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

24. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

	<u>31.12.2015.</u>	<u>31.12.2014.</u>
U dinarima:		
Javna preduzeća	187,857	33,000
Preduzeća	4,850,036	5,629,204
Stanovništvo	410,090	329,736
Javni sektor	6,600	39,553
Strana lica	2	-
Ostalo	95,806	19,637
	<u>5,550,392</u>	<u>6,051,130</u>
U stranoj valuti:		
Preduzeća	2,152	690
Stanovništvo	4,453	3,447
Strana lica	180,295	322,477
	<u>186,900</u>	<u>326,614</u>
Obračunata kamata u dinarima	74,750	92,621
Obračunata kamata u stranoj valuti	216	150
Razgraničena potraživanja za kamatu u dinarima	12,964	29,350
Razgraničena potraživanja za kamatu u stranoj valuti	1,891	8,570
Razgraničeni prihodi za naknadu u dinarima	(10,849)	(11,812)
Kredit i potraživanja od komitenata, bruto	<u>5,816,264</u>	<u>6,496,623</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 14b)</i>	<u>(2,887,474)</u>	<u>(1,193,349)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>2,928,790</u>	<u>5,303,274</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

24. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (Nastavak)

	31.12.2015.			31.12.2014.		
	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno
U dinarima						
Kreditni:						
- preduzećima	1,907,365	686,401	2,593,766	2,517,979	775,987	3,293,966
- javnim preduzećima	51,744	132,626	184,370	-	33,000	33,000
- drugim komitentima	1,457	89,125	90,582	1,915	16,676	18,591
- stanovništvu	10,187	393,254	403,441	6,586	318,586	325,172
- javni sektor	17,583	-	17,583	27,205	39,482	66,687
Dospela potraživanja	2,337,515	-	2,337,515	2,423,872	-	2,423,872
Ukupno	4,325,851	1,301,406	5,627,257	4,977,557	1,183,731	6,161,288
U stranoj valuti						
Kreditni:						
- preduzećima	-	-	-	162,814	-	162,814
- stanovništvo	-	4,282	4,282	-	3,317	3,317
- javni sektor	1,891	-	1,891	160,634	-	160,634
- dospela potraživanja	182,834	-	182,834	8,570	-	8,570
Ukupno	184,725	4,282	189,007	332,018	3,317	335,335
Plasmani klijentima, bruto	4,510,576	1,305,688	5,816,264	5,309,575	1,187,048	6,496,623
<i>Minus:</i>						
Ispravka vrednosti	(2,377,788)	(509,686)	(2,887,474)	(1,124,993)	(68,356)	(1,193,349)
Stanje na dan 31. decembra	2,132,788	796,002	2,928,790	4,184,582	1,118,692	5,303,274

Kratkoročni krediti pravnim licima odobravani su uz fiksnu kamatnu stopu koja se kretala u rasponu od 4.03% do 29.84% na godišnjem nivou na dinarske kredite, odnosno od 7.00% na kredite u stranoj valuti i kredite indeksirane valutnom klauzulom.

Dugoročni krediti pravnim licima odobravani su za finansiranje investicionih projekata, nabavku osnovnih sredstava i trajnih obrtnih sredstava na period do 10 godina, uz fiksne kamatne stope koje su se kretale u rasponu od 2.4% do 12.68% na godišnjem nivou na kredite indeksirane valutnom klauzulom, odnosno od 12.68% do 21.70% na dinarske kredite. Odobravani su i dugoročni krediti sa subvencionisanom kamatnom stopom po stopi u visini referentne kamatne stope NBS. Banka je odobravala i reprogramirane kredite po stopi od 0.25% do 14.03% na godišnjem nivou.

Gotovinski krediti stanovništvu odobravaju se na period od 6 do 72 meseca a kamatna stopa se kreće u rasponu od 6.99% do 17.0%. Gotovinski krediti stanovništvu sa 100% depozitom odobravaju se po kamatnoj stopi od 3.5% do 5.00% na godišnjem nivou i periodom otplate do 15 godina. Potrošački krediti u dinarima su odobravani uz kamatnu stopu od 7.89% do 20%, a na period korišćenja od 6 do 72 meseci. Kamatna stopa na dozvoljena prekoračenja na računima građana iznosi od 1.5% do 2% mesečno, odnosno veća je od redovne kamate ili zakonske zatezne kamate na nedozvoljeni minusni saldo na tekućim računima građana.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

24. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (Nastavak)

Dugoročni krediti stanovništvu odobravani su za kupovinu automobila, rešavanje stambenih potreba, nabavku trajnih potrošnih dobara. Kamatna stopa je bila u rasponu od 5% do 9% godišnje.

a) Ročnost dospeća plasmana komitentima

Ročnost dospeća plasmana komitentima prikazanih u bruto iznosu, prema inicijalnom roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine, je sledeća:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Dospela potraživanja	2,520,349	2,584,506
Do 30 dana	621,471	967,873
Od 1 do 3 meseca	23,780	141,088
Od 3 do 12 meseci	1,327,644	1,616,108
Preko 1 godine	1,323,020	1,187,048
Stanje na dan 31. decembra	5,816,264	6,496,623

b) Ročnost dospelih potraživanja od komitenata

Struktura dospelih potraživanja prikazana je kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Dospela potraživanja		
Do 3 meseca	2,355,823	337,282
Od 3 do 6 meseci	12,806	2,340
Od 6 do 12 meseci	3,887	96,854
Preko 1 godine	147,833	2,148,030
Stanje na dan 31. decembra	2,520,349	2,584,506

c) Koncentracija plasmana komitentima

Koncentracija kredita i potraživanja od komitenata Banke, prikazanih u bruto iznosu na dan 31. decembra 2015. i 2014. i značajna je kod sledećih delatnosti:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
U dinarima:		
Građevinarstvo	155,232	225,573
Prerađivačka industrija	1,783,770	2,645,897
Strana pravna lica	180,295	322,477
Stanovništvo	414,943	332,439
Trgovina	2,541,433	2,389,375
Ostali	740,591	580,862
Stanje na dan 31. Decembra	5,816,264	6,496,623

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

25. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU FINANSIJSKIH DERIVATA NAMENJENIH ZAŠTITI OD RIZIKA	U hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
U dinarima:		
Potraživanja od NBS po osnovu promene fer vrednosti svop ugovora	-	972
	-	972
Stanje na dan 31. Decembra	-	972
26. INVESTICIJE U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKE PODUHVA TE	U hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
U dinarima:		
Jubmes faktor d.o.o. Beograd	99,936	85,837
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate, bruto	99,936	85,837
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 14b)</i>	-	(755)
Stanje na dan 31. Decembra	99,936	85,082
27. INVESTICIJE U ZAVISNA DRUŠTVA	U hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
U dinarima:		
- Fondacija Dečje srce, Beograd	114	114
	114	114
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 14b)</i>	-	(15)
Stanje na dan 31. decembra	114	99

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

28. OSNOVNA SREDSTVA I NEMATERIJALNA ULAGANJA

	<u>Građevinski objekti</u>	<u>Oprema i ostala os</u>	<u>Zemljište</u>	<u>Ukupno</u>	<u>Nematerijalna ulaganja</u>
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1. januara 2014. godine	915,456	254,488	409,591	1,579,535	35,924
Povećanja	18,165	8,150	-	26,318	1,104
Usklađivanje fer vrednosti	-	(4,901)	-	(4,901)	-
Otuđivanje i rashodovanje	-	-	-	-	(2,332)
Stanje 31. decembra 2014. godine	933,622	257,737	409,591	1,600,951	34,696
Povećanja	-	13,910	-	13,910	1,290
Otuđivanje i rashodovanje	-	(3,188)	-	(3,188)	-*
Stanje 31. decembra 2015. godine	933,622	268,459	409,591	1,611,672	35,986
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI					
Stanje 1. januara 2014. godine	72,189	169,749	-	241,938	24,732
Amortizacija (Napomena 16)	12,678	24,147	-	36,825	4,521
Otuđivanje i rashodovanje	-	(4,845)	-	(4,845)	(2,332)
Stanje 31. decembra 2014. godine	84,867	189,051	-	273,918	26,921
Stanje 1. januara 2014. godine	84,867	189,051	-	273,918	26,921
Usklađivanje fer vrednosti	-	-	-	-	-
Amortizacija (Napomena 16)	12,719	22,465	-	35,184	4,363
Otuđivanje i rashodovanje	-	(3,185)	-	(3,185)	-
Stanje 31. decembra 2015. godine	97,586	208,331	-	305,915	31,284
Neotpisana vrednost na dan:					
- 31. decembra 2015. godine	836,036	60,130	409,591	1,305,757	4,702
- 31. decembra 2014. godine	848,757	68,686	409,591	1,327,034	7,775

Na dan 31. decembra 2015. godine, Banka nema građevinske objekte pod hipotekom uknjižene radi obezbeđenja otplate kredita ili izmirenja drugih finansijskih obaveza.

Da su građevinski objekti iskazani po nabavnoj vrednosti, na dan 31. decembra 2015. godine njihova neotpisana vrednost iznosila bi 538,276 hiljada dinara (nerevalorizovana nabavna vrednost iznosi 630,784 hiljade dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

28. OSNOVNA SREDSTVA I NEMATERIJALNA ULAGANJA (Nastavak)

Koristeći eksterne i interne izvore informacija u skladu sa MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine" u cilju analize da li postoje indikacije da je neko sredstvo obezvređeno, rukovodstvo Banke smatra da na dan 31. decembra 2015. godine ne postoje indikacije da je vrednost osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja obezvređena.

Na dan 31. decembra 2015. godine nabavna vrednost osnovnih sredstava čija je sadašnja vrednost jednaka nuli iznosi 147,544 hiljada dinara. Banka i dalje koristi navedena sredstva.

29. INVESTICIONE NEKRETNINE

Banka je stan stečen naplatom potraživanja u vrednosti od 17,246 hiljadu dinara, a koji je prvobitno bio namenjen prodaji, u međuvremenu počela da izdaje i po toj osnovi isti reklasifikovala i preknjižila na investicione nekretnine.

30. OSTALA SREDSTVA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
U dinarima:		
Potraživanja po osnovu potrošnje platnim karticama	180	306
Dati avansi u dinarima	1,401	5,262
Potraživanja za unapred plaćene poreze	558	555
Zalihe	4,676	507
Sredstva stečena naplatom potraživanja	24,397	48,596
Razgraničeni unapred plaćeni troškovi	13,536	12,690
Ostale investicije	68,446	68,629
Ostala potraživanja u dinarima	4,170	11,528
	117,365	148,073
U stranoj valuti:		
Preduzeća	37	16
Stanovništvo	374	183
Ostalo	184	41
	595	240
Ostala sredstva, bruto	117,961	148,313
<i>Minus: Ispravka vrednosti zaliha</i>	(4,560)	(4,494)
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 14b)</i>	(1,264)	(944)
Ukupno	(5,824)	(5,438)
Stanje na dan 31. decembra	112,137	142,875

Ostale investicije se odnose na učešća Banke u kapitalu drugih pravnih lica.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

31. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANC

	31.12.2015			U hiljadama dinara 31.12.2014.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima						
Osiguravajuća društva	19,687	-	19,687	23,326	-	23,326
Povezane finansijske organizacije	55,945	-	55,945	34,397	-	34,397
Ostale finansijske organizacije	4,747	-	4,747	3,836	-	3,836
Ukupno	80,379	-	80,379	61,559	-	61,559
U stranoj valuti						
Strane banke	11,002	-	11,002	17,840	-	17,840
Osiguravajuća društva	-	-	-	169,333	-	169,333
Ostale finansijske organizacije	12,245	-	12,245	27	-	27
Ukupno	23,247	-	23,247	187,200	-	187,200
Stanje na dan 31. decembra	103,627	-	103,627	248,759	-	248,759

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

32. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	31.12.2015.			U hiljadama dinara 31.12.2014.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima						
Javna preduzeća	1,445,496	-	1,445,496	971,061	-	971,061
Preduzeća	937,907	80,798	1,018,704	1,323,656	18,918	1,342,574
Stanovništvo	73,340	-	73,340	52,439	-	52,439
Banke u stečaju	-	-	0	812,000	-	812,000
Drugi komitenti	294,488	-	294,481	165,779	-	165,779
Ukupno	2,751,231	80,798	2,832,028	3,324,935	18,918	3,343,853
U stranoj valuti						
Javna preduzeća	46,240	767,956	814,196	1,341,397	1,056,558	2,397,955
Preduzeća	1,258,044	47,494	1,305,537	825,260	230,636	1,055,896
Stanovništvo	1,229,615	255,899	1,485,515	1,261,359	230,917	1,492,276
Banke u stečaju	322	-	322	1,795	-	1,795
Drugi komitenti	212,613	7,031	219,644	231,910	6,786	238,696
Ukupno	2,746,834	1,078,380	3,825,214	3,661,721	1,524,897	5,186,618
Stanje na dan 31. decembra	5,498,058	1,159,177	6,657,242	6,986,656	1,543,815	8,530,471

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

32. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (Nastavak)

Na transakcione depozite u dinarima pravnih lica Banka plaća kamatu u rasponu od 0.5% do 0.7% na godišnjem nivou u zavisnosti od visine prosečnog stanja na računu. Na transakcione depozite pravnih lica u stranoj valuti Banka ne plaća kamatu. Na transakcione depozite stanovništva u dinarima Banka plaća kamatu po stopi od 0% do 1.0% godišnje, odnosno od 0% do 0.3% godišnje za depozite u stranoj valuti.

Na oročene depozite pravnih lica u dinarima Banka plaća kamatu u rasponu 1.30%-8.80% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja sredstava. Na kratkoročne depozite oročene u stranoj valuti Banka je plaćala kamatu od 1.00% za USD i od 0.5% do 2.5% na EUR. Na dugoročne depozite pravnih lica u EUR Banka je plaćala kamatu od 1.10% do 2.10% na godišnjem nivou. U 2015. godini je bilo oročenih dinarskih depozita sa deviznom klauzulom od 0.25% do 0,40%.

Kamatna stopa na kratkoročne oročene depozite stanovništva u dinarima iznosila je od 3.50% do 7.50% godišnje. Kamatna stopa na kratkoročne depozite stanovništva u stranoj valuti se kretala u rasponu od 0.10% do 2.00% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja i valute.

Struktura depozita i ostalih obaveza prema drugim komitentima prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Transakcioni depoziti	2,888,087	3,256,389
Štedni depoziti	1,188,890	1,228,704
Depoziti po osnovu datih kredita	4,841	4,024
Namenski depoziti	28,659	22,789
Ostali depoziti	2,531,938	4,006,032
Ostale obaveze	14,827	12,533
Stanje na dan 31. decembra	6,657,242	8,530,471

33. REZERVISANJA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
U dinarima:		
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama (a)	148,787	50,539
Rezervisanja za otpremnine za penzije i jubilarne nagrade zaposlenih (b)	25,782	14,894
Stanje na dan 31. decembra	174,570	65,433

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

33. REZERVISANJA (Nastavak)

- a) Prema internoj politici Banke, obračun rezervisanja za rizičnu vanbilansnu aktivnu vrše se po istim kriterijumima kao i obračun ispravke vrednosti za bilansnu aktivnu, odnosno na pojedinačnom i kolektivnom nivou. Za potencijalne obaveze kod kojih se evidentira obezvređenje vrši se procena na pojedinačnom nivou nadoknadivog iznosa potraživanja ukoliko dođe do odliva sredstava i verovatnoće odliva sredstava. Za potencijalne obaveze kod kojih se ne očekuje odliv sredstava Banke i kod kojih se proceni da će potraživanja biti naplativa u punom iznosu Banka evidentira rezervisanje obračunato na kolektivnom nivou u skladu sa internim modelima.
- b) Rezervisanja za otpremnine za penzije, jubilarne nagrade zaposlenih i neiskorišćene godišnje odmone za 2015. godinu formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih priliva korišćena je diskontna stopa od 5%. Navedena kamatna stopa predstavlja adekvatnu stopu u skladu sa MRS 19 "Naknade zaposlenima" u odsustvu razvijenog tržišta visokokvalitetnih korporativnih obveznica. Rezervisanje je utvrđeno na osnovu Kolektivnog ugovora Banke i pretpostavke prosečnog rasta zarada po stopi od 2% godišnje a kao osnovica za obračun rezervisanja se koristila prosečna zarada u Republici Srbiji.

Promene na računima rezervisanja:

	<u>31.12.2015.</u>	<u>U hiljadama dinara 31.12.2014.</u>
Rezervisanja za rizične vanbilansne pozicije (a)		
Stanje na dan 1. januara	50,239	22,296
Rezervisanja u toku godine	195,210	61,005
Ukidanje rezervisanja u korist prihoda (Napomena 14a)	(96,971)	(32,900)
Kursne razlike	9	138
Ukupno	148,787	50,539
Rezervisanja za otpremine, jubilarne nagrade i ostala rezervisanja (b)		
Stanje na dan 1. januara	14,894	14,827
Rezervisanja u toku godine	10,889	1,450
Ukidanje rezervisanja u toku godine	-	(1,383)
Ukupno	25,783	14,894
Stanje na dan 31. decembra	174,570	65,433

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

34. OSTALE OBAVEZE

	U hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Za neizvršene isplate po naplatama u stranoj valuti	106,353	82,128
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	1,271	1,508
Ostale obaveze prema zaposlenima	15,791	18,067
Obaveze prema dobavljačima	6,410	6,181
Obaveze prema bivšim osnivačima Banke	2,170	2,170
Obaveze za dividende	18,670	18,743
Ostale obaveze u stranoj valuti	10,132	3,150
Ostale obaveze u dinarima	18,938	19,475
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	12,605	22,490
Razgraničeni prihodi od obračunatih naknada	26,730	16,838
Stanje na dan 31. decembra	219,069	190,750

35. KAPITAL BANKE**a) Struktura kapitala Banke**

	U hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Akcijski kapital	2,912,133	2,912,133
Ostali kapital	20,536	20,536
Emisiona premija	168,164	168,164
	3,100,833	3,100,833
 Ostale rezerve iz dobiti	 1,055,061	 1,654,377
Revalorizacione rezerve po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava	540,514	540,514
Nerealizovani gubici	(11,393)	(11,920)
Rezerve	1,584,182	2,182,971
Dobitak	276,311	276,311
Gubitak	(1,790,157)	(599,316)
Stanje na dan 31. decembra	3,171,169	4,960,799

U skladu sa Odlukom o osnivanju i Statutom, kapital Banke se sastoji od:

- Akcijskog kapitala i
- Rezervi Banke.

Akcijski kapital Banke na dan 31. decembra 2015. godine iznosi 2,912,133 hiljade dinara i u celini se sastoji od 288,330 obične akcije nominalne vrednosti 10,100 dinara (na dan 31. decembra 2014. godine iznosio je 2,912,133 hiljade dinara i bio je podeljen na 288,330 akcija nominalne vrednosti 10,100 dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

35. KAPITAL BANKE (Nastavak)

a) Struktura kapitala Banke (Nastavak)

Osnivači Banke su Država i domaća i strana pravna lica. Učešće Države, domaćih pravnih i fizičkih lica u ukupnom akcijskom kapitalu iznosi na dan 31. decembra 2015. godine 89.66%, a stranih lica 10.34% (31. decembra 2014. godine taj odnos je bio 79.63%, odnosno 20.37%).

Postupak preknjižavanja na nosioce akcija u Centralnom registru hartija od vrednosti po osnovu okončanog postupka sukcesije kapitala bivše SFRJ u kapitalu Banke, sprovele su sve države bivše SFRJ osim Republike Hrvatske na koju se odnosi oznaka SFRJ u strukturi akcionara Banke na dan 31. decembra 2015 godine.

Struktura akcionara Banke na dan 31. decembra 2015. godine je sledeća:

	2015.		U hiljadama dinara 2014.	
	Vrednost akcija	u %	Vrednost akcija	u %
Republika Srbija	585,386	20.10%	585,386	20.10%
Beobanka a.d. Beograd u stečaju	192,829	6.62%	192,829	6.62%
SFRJ	155,156	5.33%	155,156	5.33%
Alfa - plam a.d. Vranje	145,592	5.00%	145,592	5.00%
Telegroup	145,440	5.00%	1,384	0.05%
Erste bank ad Novi Sad - zbirni račun	145,066	4.98%	10,252	0.35%
Hidrotehnika - Hidroenergetika a.d. Beograd	119,968	4.12%	119,968	4.12%
Koncern Farmakom m.b. Šabac	117,766	4.04%	123,897	4.25%
NLB banka a.d. Beograd - kastodi račun	114,837	3.94%	176,326	6.05%
Ministarstvo finansija i trezora - BIH	104,555	3.59%	104,555	3.59%
JP Jugoimport SDPR, Beograd	100,000	3.43%	100,000	3.43%
Caluks doo	74,316	2.55%	17,665	0.61%
IN-EX doo Beograd	63,115	2.17%	0	0.00%
Federalno ministarstvo finansija BIH	58,014	1.99%	58,014	1.99%
Ministarstvo finansija Republike Makedonije	50,601	1.74%	50,601	1.74%
Ostali (zbirno):	739,492	25.39%	1,070,508	36.77%
Stanje na dan 31. decembra	2,912,133	100.00%	2,912,133	100.00%

Gubitak po akciji u 2015. godini iznosio je 6,196 hiljada dinara (šest hiljada sto devedesetšest hiljada dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

35. KAPITAL BANKE (Nastavak)**a) Struktura kapitala Banke (Nastavak)**

Ostali kapital na dan 31. decembra 2015. godine iznosi 20,536 hiljada dinara (31. decembra 2014. godine 20,536 hiljada dinara).

Emisiona premija na dan 31. decembra 2015. godine iznosi 168,164 hiljade dinara (31. decembra 2014. godine 168,164 hiljade dinara) i predstavlja razliku između emisione vrednosti i nominalne vrednosti akcija.

Rezerve Banke na dan 31. decembra 2015. godine iznose 1,584,274 hiljada dinara (na dan 31. decembra 2014. godine iznosila su 2,182,971 hiljadu dinara) i čine ih revalorizacione rezerve Banke u iznosu od 540,514 hiljade (31. decembra 2014. godine 540,514 hiljade dinara), rezerve iz dobiti u iznosu od 1,055,061 hiljada (31. decembra 2014. 1,654,377 hiljada dinara 1,654,377 hiljada dinara) i nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju u iznosu od 11,300 hiljada (31. decembra 2014. godine 11,920 hiljada dinara). Smanjenje rezervi u 2015. godini je rezultat pokrića gubitka na njihov teret.

Revalorizacione rezerve, koje na dan 31. decembra 2015. godine iznose 540,514 hiljada dinara (31. decembar 2014. godine 540,514 hiljada dinara), formirane su kao rezultat evidentiranja pozitivnih efekata procene osnovnih sredstava i svođenja vrednosti ulaganja u hartije od vrednosti raspoloživih za prodaju na tržišnu vrednost.

Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju iznose 11,393 hiljada dinara, umanjeni za pripadajuće odložene poreze.

Potrebna rezerva za procenjene gubitke do 31. decembra 2011. godine obračunavana je u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 129/2007, 63/2008, 104/2009 i 30/2010). Odlukom o klasifikaciji ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015 и 38/2015) nije predviđena obaveza knjigovodstvenog evidentiranja potrebne rezerve za procenjene gubitke u okviru kapitala Banke, već ista predstavlja odbitnu stavku od regulatornog kapitala u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke. Banka je, u skladu sa odlukom Skupštine Banke od 28. marta 2012. godine, izvršila preknjižavanje ranije obračunate i knjigovodstveno evidentirane rezerve iz dobiti u skladu sa odlukom o klasifikaciji koja je bila na snazi do 31. decembra 2011. godine na ostale rezerve iz dobiti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

36. VANBILANSNA EVIDENCIJA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Poslovi u ime i za račun trećih lica (a)	500,322	456,034
Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze (b)	1,975,972	3,108,458
Derivati	-	484,766
Finansijska imovina za obezbeđenje obaveza	102,000	678,600
Primljena jemstva za obaveze	26,332,466	25,605,415
Druge vanbilansne pozicije (c)	4,044,314	3,528,879
Stanje na dan 31. decembra	32,955,074	33,862,152

a) Poslovi u ime i za račun trećih lica

	U hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Plasmani po poslovima u ime i za račun preduzeća u stranoj valuti	385,501	344,671
Ostali komisioni poslovi u dinarima	114,821	111,363
Stanje na dan 31. decembra	500,322	456,034

b) Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze

	U hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
<i>Plative garancije</i>		
-u dinarima	544,338	791,967
-u stranoj valuti	13,379	34,378
<i>Činidbene garancije i garancije po nepokrivenim akreditivima</i>		
-u dinarima	505,737	460,392
-u stranoj valuti	839,563	1,545,426
Preuzete neopozive obaveze po osnovu: -nepovučenih kredita i garancija	72,955	276,295
Stanje na dan 31. decembra	1,975,972	3,108,458

Banka vrši rezervisanja za potencijalne gubitke po rizičnoj vanbilansnoj aktivni shodno računovodstvenoj politici obelodanjenom u Napomeni 3.7. Najznačajniji deo rizične vanbilansne aktive odnosi se na odobrene činidbene garancije. Na dan 31. decembra 2015. godine od ukupno izdatih činidbenih garancija, na garancije odobrene preduzeću GP Hidrotehnika a.d., Beograd odnosi se iznos od 648,483 hiljada dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

36. VANBILANSNA EVIDENCIJA (Nastavak)

b) Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze (Nastavak)

U okviru preuzetih neopozivih obaveza, na neiskorišćene odobrene minuse po tekućim računima građana iznos od 15,232 hiljada dinara, na neiskorišćene overdraft kredite 16,465 hiljada dinara, na neiskorišćene kreditne limite po kreditnim i poslovnim karticama iznos od 41,258 hiljada dinara.

c) Druge vanbilansne pozicije

	U hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Obveznice Republike Irak	192,575	172,178
Evidencija repo kupljenih hartija od vrednosti	-	-
Potraživanja po osnovu evidencione kamate	1,236,135	756,302
Izdane garancije bez pravnog dejstva	92,727	25,667
Rizične vanbilansne stavke	1,512,905	1,706,610
Ostala nerizična vanbilansna evidencija	1,009,972	868,122
Stanje na dan 31. decembra	4,044,314	3,528,879

Potraživanja po osnovu obveznica Republike Irak u iznosu od 192,575 hiljada dinara (1,731,056.98 USD) se odnose na potraživanja civilnog sektora koja su uneta u vanbilansnu evidenciju nakon usaglašavanja sa Republikom Irak. Banka je kao administrator u ovom poslu usaglasila potraživanja i regulisala način njihove naplate, pod uslovima postignutog sporazuma za komercijalne aranžmane sa vladama kreditora, prihvatanjem da se navedena potraživanja zamene obveznicama Republike Irak.

37. SUDSKI SPOROVİ

Banka vodi sudske sporove protiv trećih lica, samo radi naplate svojih potraživanja. Za sva utužena potraživanja protiv pravnih i fizičkih lica Banka je u potpunosti izvršila ispravku vrednosti na teret rezultata tekuće i prethodnih godina.

Protiv Banke, kao drugotužene, se vodi sudski spor u vrednosti od 250,000 hiljada dinara, a pozvana je i kao umešač u drugoj parnici po istom pravnom osnovu, a u vezi sa potraživanjima od Republike Irak. Imajući u vidu da je Banka vezano za naplatu potraživanja od Republike Irak bila angažovana isključivo kao administrator i da je kao takva u potpunosti usaglasila sva potraživanja koja su nosioci posla imali od Republike Irak, te da je isplata poverilaca izvršena kroz emisiju obveznica pod istim uslovima za sve poverioce.

Banka je tužena u sudskom sporu radi proglašenja izvršenja prodaje stana nedopuštenim; (vrednost spora 2.478.hiljada dinara). Protiv Banke se vode i tri radna spora od strane dva bivša radnika.

Banka očekuje pozitivan ishod po ovim sporovima, odnosno smatra da nema potrebe za formiranje rezervisanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

38. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Banka ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima i drugim povezanim stranama. Transakcije sa povezanim licima se obavljaju po tržišnim uslovima.

- a) Stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine proistekla iz transakcija sa akcionarima i drugim povezanim licima sa Bankom prikazana su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2015.	2014.
Plasmani:		
Kreditni odobreni akcionarima, bruto	1,003,356	1,501,728
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(824,587)	(472,909)
	178,769	1,028,819
Kreditni odobreni rukovodstvu Banke, bruto	21,449	64,804
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(107)	(323)
	21,342	64,481
Kreditni odobreni ostalim povezanim licima Banke, bruto	5,772	335
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(29)	(2)
	5,743	333
Plasmani, neto	205,854	1,093,633
Depoziti i ostale obaveze:		
Depoziti akcionara	471,172	1,408,925
Depoziti članova odbora Banke	19,110	9,970
Depoziti ostalih povezanih lica	7,116	160
	497,398	1,419,055
Izdane garancije i preuzete neopozive obaveze:		
Akcionari	1,069,391	2,087,617
Članovi odbora Banke	1,774	3,927
Ostala povezana lica	331	250
	1,071,496	2,091,794

- b) Prihodi od kamata, naknada i provizija ostvareni iz transakcija sa povezanim licima u 2015. godini su iznosili 23,554 hiljada dinara (2014. godine 49,675 hiljada dinara), dok su rashodi od kamata, naknada i provizija iznosili 1,132 hiljade dinara (2014. godine iznosili 4,702 hiljada).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

38. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

- c) Zarade i ostala primanja Upravnog odbora, Odbora za reviziju, Izvršnog odbora, kao i ključnih zaposlenih u toku 2015. i 2014. godine, prikazana su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Bruto zarade i naknade zarada	55,211	58,599
Učešće u dobitku	-	-
Jubilarnе nagrade	-	-
Ostala lična primanja	379	115
Bruto naknade članovima Upravnog odbora	15,997	15,583
Stanje na dan 31. decembra	71,587	74,297

39. KREDITNI RIZIK

- a) **Maksimalna izloženost kreditnom riziku**

Tabela u nastavku predstavlja najgori scenario izloženosti kreditnom riziku na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja i zaštite od kreditnog rizika. Izloženosti kreditnom riziku iskazane su po knjigovodstvenoj vrednosti na dan izveštavanja. Na osnovu tabele uviđa se da se na 31. decembar 2015. godine 69% maksimalne izloženosti kreditnom riziku odnosi na kredite i potraživanja (2014: 66%), a 14% se odnosi na neiskorišćene preuzete obaveze (2014: 13%).

	2015.		U hiljadama dinara 2014.	
	Bruto maksimalna izloženost	Neto maksimalna izloženost	Bruto maksimalna izloženost	Neto maksimalna izloženost
Izloženost vezana za bilansne stavke				
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,074,802	2,060,373	3,326,830	3,297,579
Krediti i potraživanja od komitenata	5,804,693	2,916,941	6,459,053	5,265,470
Finansijska sredstva	4,783	271	25,892	16,369
Investicije u druga društva	68,630	67,984	90,557	89,399
Ostala bilansna aktiva	41,393	40,776	48,153	47,599
Ukupno bilansne pozicije	7,994,301	5,086,344	9,950,485	8,716,416
Izloženost vezana za vanbilansne stavke				
Plative garancije	557,716	425,539	826,345	815,106
Činidbene garancije	1,345,300	1,329,607	1,617,590	1,594,705
Nepokriveni akreditivi	0	0	388,228	379,881
Neiskorišćene preuzete obaveze	1,585,766	1,584,850	1,982,905	1,974,832
Ukupno vanbilansne stavke	3,488,783	3,339,996	4,815,068	4,764,524
Ukupno	11,483,084	8,426,340	14,765,553	13,480,940

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

39. KREDITNI RIZIK (Nastavak)**a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku (Nastavak)**

Rukovodstvo je uvereno u sposobnost da se nastavi kontinuirana kontrola kreditnog izlaganja i održi prihvatljiv nivo izloženosti kreditnom riziku na osnovu sledećeg:

- 71.6% (2014: 80.7%) portfolija čine nedospela i pojedinačno neobezvređena potraživanja, a od čega 90.8% (2013: 91.7%) pripadaju visokom i standardnom stepenu kvaliteta prema internim klasifikacijama Banke;
- Od ukupne maksimalne izloženosti kreditnom riziku pojedinačno je obezvređeno 28.4% izloženosti (2014: 19.4%);
- Od ukupne maksimalne kreditne izloženosti 0.21% (2014: 0.6%) je dospelo, a nije pojedinačno obezvređeno od čega 76,2% (2012: 70.5%) je u docnji do 30 dana;
- Veće ispravke vrednosti bilansnih potraživanja i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama rezultat su opreznog pristupa u proceni obezvređenja uvećanih dospelih nenaplaćenih potraživanja i veće su za 138% u odnosu na 2014. godinu (2014. u odnosu na 2013. veća je za 54,4%);

Rizične kreditne izloženosti redovno se pokrivaju adekvatnim sredstvima obezbeđenja u skladu sa preuzetim rizikom Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

39. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

b) Krediti i plasmani

Tabela u nastavku prikazuje strukturu kredita i plasmana Banke na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine prema kvalitetu plasmana. Tabela obuhvata bilansne i vanbilansne izloženosti Banke.

	U hiljadama dinara					
	Nedospeli i pojedinačno neobezvređeni	Dospeli ali pojedinačno o neobezvređeni	Pojedinačno obezvređeni	Ukupno bruto	Ispravka vrednosti / rezervisanje	Ukupno neto
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,069,022	15	5,765	2,074,802	(14,428)	2,060,373
Kredit i potraživanja od komitenata						
<i>Kredit i potraživanja od stanovništva:</i>						
- minusna salda	7,189	363	-	7,552	(233)	7,318
- kreditne kartice	34,772	1,657	-	36,429	(181)	36,249
- hipotekarni krediti	133,086	-	-	133,086	(663)	132,423
- ostali plasmani	225,311	2,126	10,465	237,903	(6,748)	231,155
<i>Kredit i potraživanja od pravnih lica:</i>						
- velika	1,587,013	2,236	1,570,685	3,159,934	(1,585,501)	1,574,433
- mikro, mala i srednja	692,517	16,500	1,482,298	2,191,315	(1,292,243)	899,071
<i>Ostalo:</i>	16,412	899	21,164	38,474	(2,183)	36,291
	<u>2,696,300</u>	<u>23,781</u>	<u>3,084,612</u>	<u>5,804,693</u>	<u>(2,887,752)</u>	<u>2,916,941</u>
Finansijska sredstva						
- po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	4,749	4,749	(4,512)	237
- raspoloživa za prodaju	34	-	-	34	-	34
- do dospeća	-	-	-	-	-	-
	<u>34</u>	<u>-</u>	<u>4,749</u>	<u>4,783</u>	<u>(4,512)</u>	<u>271</u>
Investicije u druga društva	68,630	-	-	68,630	646	67,984
Ostala bilansna aktiva	40,338	763	292	41,393	618	40,776
Vanbilansne stavke	<u>3,317,700</u>	<u>-</u>	<u>171,083</u>	<u>3,488,783</u>	<u>(148,787)</u>	<u>3,339,996</u>
Ukupno na 31.12.2015.	<u>8,192,024</u>	<u>24,558</u>	<u>3,266,501</u>	<u>11,483,084</u>	<u>3,056,744</u>	<u>8,426,340</u>
Ukupno na 31.12.2014.	<u>11,830,122</u>	<u>90,041</u>	<u>2,845,390</u>	<u>14,765,553</u>	<u>(1,284,613)</u>	<u>13,480,940</u>

Ukupna ispravka vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke sa 31. decembrom 2015. godine iznose 3,056,745 hiljada dinara (2014: 1,284,613 hiljada dinara). Od tog iznosa 2,832,321 hiljadu dinara se odnosi na pojedinačno obezvređene kredite i plasmane (2014: 1,059,492 hiljada dinara), a 224,424 hiljade dinara (2013: 225,121 hiljadu dinara) na kolektivno obezvređene.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

39. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

c) Nedospeli i pojedinačno neobezvređeni krediti i plasmani

Kreditni kvalitet kredita i plasmana koji su nedospeli ili pojedinačno neobezvređeni dat je u sledećoj tabeli. Kvalitet se utvrđuje na osnovu internih skala klasifikacije.

	Visok stepen kvaliteta	Standardni stepen kvaliteta	Kontrolna lista	Visok stepen rizika	Ukupan bruto	U hiljadama dinara	
						Kolektivna ispravka vrednosti / rezervisanje	Ukupno neto
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,064,381	2,322	668	1,651	2,069,022	(10,344)	2,058,678
Kreditni i potraživanja od komitenata							
<i>Kreditni i potraživanja od stanovništva:</i>							
- minusna salda	4,419	2,330	380	60	7,189	(104)	7,085
- kreditne kartice	16,358	12,455	3,374	2,585	34,772	(172)	34,599
- hipotekarni krediti	122,569	7,859	2,659	0	133,086	(663)	132,423
- ostali plasmani	111,492	95,887	11,405	6,527	225,311	(1,112)	224,199
<i>Kreditni i potraživanja od pravnih lica:</i>							
- velika	121,553	1,125,783	339,677	0	1,587,013	(131,560)	1,455,453
- mikro, mala i srednja	0	588,797	102,263	1,458	692,517	(53,293)	639,224
<i>Ostalo:</i>	7,732	87	8,592	0	16,412	(1,467)	14,944
	384,123	1,833,198	468,350	10,629	2,696,300	(188,371)	2,507,929
Finansijska sredstva							
- <i>po fer vrednosti kroz bilans uspeha</i>	-	-	-	-	-	-	-
- <i>raspoloživa za prodaju</i>	-	34	-	-	34	-	34
- <i>do dospeća</i>	-	-	-	-	-	-	-
	-	34	-	-	34	-	34
Investicije u druga društva	68,144	486	0	0	68,630	(646)	67,984
Ostala potraživanja	24,443	448	15,032	415	40,338	(219)	40,119
Vanbilansne stavke	48,502	3,038,201	227,051	3,946	3,317,700	(21,163)	3,296,537
Ukupno na 31.12.2015.	2,589,594	4,874,688	711,101	16,641	8,192,024	(220,743)	7,971,281
Ukupno na 31.12.2014.	5,257,053	5,676,426	883,389	13,255	11,830,122	(218,678)	11,611,444

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

39. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

d) Dospeli ali pojedinačno neobezvređeni krediti i plasmani

Sledeća tabela prikazuje ročnu strukturu dospelih kredita i plasmana koji nisu pojedinačno obezvređeni. Krediti i plasmani koji su dospeli, a od datuma prvobitnog dospeća nije proteklo više od 90 dana ne obezvređuju se na pojedinačnoj osnovi osim ukoliko ne postoji informacija da je došlo do porasta rizika koji ukazuje na potrebu obezvređenja.

	U hiljadama dinara							
	do 30 dana	31-60 dana	61-90 dana	preko 90 dana	Ukupan bruto	Kolektivna ispravka vrednosti / rezervisanje	Ukupno neto	Fer vrednost kolaterala
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	15	-	-	-	15	(2)	13	-
Kredit i potraživanja od komitenata								
<i>Kredit i potraživanja od stanovništva:</i>								
- minusna salda	106	68	52	136	363	(130)	233	-
- kreditne kartice	1,568	18	51	21	1,657	(8)	1,649	18
- hipotekarni krediti	-	-	-	0	0	-	-	-
- ostali plasmani	151	2	32	1,940	2,126	(1,789)	337	-
<i>Kredit i potraživanja od pravnih lica:</i>								
- velika	2,236	-	-	-	2,236	(380)	1,857	1,394
- mikro, mala i srednja	12,989	3,414	96	-	16,500	(1,257)	15,243	47,982
<i>Ostalo:</i>	899	-	-	-	899	(8)	890	-
	<u>17,949</u>	<u>3,503</u>	<u>231</u>	<u>2,097</u>	<u>23,781</u>	<u>(3,572)</u>	<u>20,209</u>	<u>49,394</u>
Finansijska sredstva								
- po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	-	-	-	-
- raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-
- do dospeća	-	-	-	-	-	-	-	-
Investicije u druga društva	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	758	-	5	-	763	(107)	656	-
Vanbilansne stavke	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno na 31.12.2015.	<u>18,722</u>	<u>3,503</u>	<u>236</u>	<u>2,097</u>	<u>24,558</u>	<u>(3,681)</u>	<u>20,878</u>	<u>49,394</u>
Ukupno na 31.12.2014.	<u>63,520</u>	<u>19,886</u>	<u>794</u>	<u>5,841</u>	<u>90,041</u>	<u>(10,589)</u>	<u>79,452</u>	<u>75,522</u>

Najveći deo bruto kredita i drugih plasmana (76.2%) koji su dospeli, ali nisu pojedinačno obezvređeni sa 31. decembrom 2015. godine (2014: 73.5%) se odnosi na kredite i plasmane koji su u docnji do 30 dana. Nakon prvobitnog priznavanja kredita i plasmana, fer vrednost sredstava obezvređenja se zasniva na metodama koji se koriste za vrednovanje plasmana, a uz praćenje tržišnih cena imovine založene kao sredstvo obezbeđenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

39. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

e) Pojedinačno obezvređeni krediti i plasmani

Sledeća tabela prikazuje bruto i neto vrednost pojedinačno obezvređenih kredita i plasmana nakon ispravki vrednosti i rezervisanja.

	U hiljadama dinara			
	Bruto	Ispravka vrednosti / rezervisanje	Neto	Fer vrednost kolaterala
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	5,765	(4,082)	1,683	-
Kredit i potraživanja od komitenata				
<i>Kredit i potraživanja od stanovništva:</i>				
- minusna salda	-	-	-	-
- kreditne kartice	-	-	-	-
- hipotekarni krediti	-	-	-	-
- ostali plasmani	10,465	(3,846)	6,619	4,611
<i>Kredit i potraživanja od pravnih lica:</i>				
- velika	1,570,685	1,453,562	117,123	4,519,543
- mikro, mala i srednja	1,482,298	1,237,693	244,604	1,488,079
<i>Ostalo:</i>	21,164	708	20,456	0
	<u>3,084,612</u>	<u>(2,695,810)</u>	<u>388,802</u>	<u>6,012,234</u>
Finansijska sredstva				
- po fer vrednosti kroz bilans uspeha	4,749	(4,512)	237	-
- raspoloživa za prodaju	-	-	-	-
- do dospeća	-	-	-	-
	<u>4,749</u>	<u>(4,512)</u>	<u>237</u>	<u>-</u>
Investicije u druga društva	-	-	-	-
Ostala potraživanja	292	(292)	-	-
	<u>171,083</u>	<u>(127,624)</u>	<u>43,549</u>	<u>134,419</u>
Ukupno na 31.12.2015.	<u>3,266,501</u>	<u>(2,832,321)</u>	<u>434,181</u>	<u>6,146,653</u>
Ukupno na 31.12.2014.	<u>2,845,390</u>	<u>(1,055,347)</u>	<u>1,790,043</u>	<u>6,432,393</u>

Kredit i plasmani koji su pojedinačno obezvređeni sa 31. decembrom 2014. godine pokriveni su kolateralima i drugim sredstvima zaštite od rizika u iznosu od 6,146,653 hiljade dinara (2014: 6,432,393 hiljada dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

39. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

f) Koncentracija izloženosti kreditnom riziku po sektorima

Sledeća tabela prikazuje izloženosti Banke kreditnom riziku po sektorima. Pregled je dat po knjigovodstvenim neto vrednostima.

	Sektor finansija i osiguranja	Sektor javnih preduzeća	Sektor privrednih društava	Sektor predu- zetnika	Javni sektor	Sektor stanov- ništva	Sektor stranih lica	U hiljadama dinara Sektor drugih komite- nata	Ukupno
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	241,373	-	-	-	-	-	1,833,428	-	2,074,802
Kredit i potraživanja od komitenata									
<i>Kredit i potraživanja od stanovništva:</i>									
- minusna salda	-	-	-	-	-	7,552	-	-	7,552
- kreditne kartice	-	-	-	-	-	36,429	-	-	36,429
- hipotekarni krediti	-	-	-	-	-	133,086	-	-	133,086
- ostali plasmani	-	-	-	-	-	237,903	-	-	237,903
<i>Kredit i potraživanja od pravnih lica:</i>									
- velika	22,375	145,370	2,937,967	-	-	-	54,222	-	3,159,934
- mikro, mala i srednja	21	42,379	1,979,323	-	-	-	106,323	63,268	2,191,315
<i>Ostalo:</i>	-	-	-	314	7,993	-	19,750	10,416	38,474
	22,396	187,749	4,917,290	314	7,993	414,970	180,295	73,684	5,804,693
Finansijska sredstva									
- po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	4,749	-	-	-	-	-	4,749
- raspoloživa za prodaju	-	-	34	-	-	-	-	-	34
- do dospeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	4,783	-	-	-	-	-	4,783
Investicije u druga društva	49,501	-	18,945	-	-	-	184	-	68,630
Ostala potraživanja	24,698	167	15,638	20	-	646	0	226	41,393
Vanbilansne stavke	2,185	397,130	2,972,851	9,108	-	56,490	-	51,019	3,488,783
Ukupno na 31.12.2015.	340,153	585,046	7,929,507	9,442	7,993	472,106	2,013,908	124,929	11,483,084
Ukupno na 31.12.2014.	843,675	1,043,582	9,447,853	9,735	40,657	386,834	2,924,921	68,276	14,765,553

Banka sa 31. decembrom 2015. godine ima 69.1% (2013: 64.0%) izloženosti kreditnom riziku prema licima u sektoru privrednih društava.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

39. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

g) Koncentracija izloženosti kreditnom riziku po geografskim regionima

Sledeća tabela prikazuje izloženosti Banke kreditnom riziku dužnicima iz Srbije i po geografskim regionima van Srbije. Pregled je dat po knjigovodstvenim bruto vrednostima.

	U hiljadama dinara							Ukupno
	Srbija	Evropska unija	Ostale zemlje Evrope	Azija	Afrika	Amerika	Australija	
Ukupno na 31.12.2015.	9,474,941	1,426,853	444,028	1,345	22,072	108,790	5,054	11,483,084
Ukupno na 31.12.2014.	11,840,632	2,396,173	255,240	-	164,038	100,728	8,742	14,765,553

h) Sredstva obezbeđenja po kreditima i plasmanima

Sledeća tabela prikazuje procenjenu fer vrednost sredstava obezbeđenja po kreditima i plasmanima Banke izloženih kreditnom riziku prema vrsti sredstva obezbeđenja. Procena fer vrednosti izvršena je u trenutku odobravanja izlaganja Banke i naknadno ukoliko rukovodstvo proceni da je došlo do obezvređenja plasmana ili sredstva obezbeđenja po plasmanu.

	U hiljadama dinara	
	2015.	2014.
Nedospeli i neobezvređeni		
- Nekretnine	4,033,703	3,367,392
- Finansijska sredstva	382,908	145,342
- Ostalo	287,927	1,047,314
Dospeli ali neobezvređeni		
- Nekretnine	23,107	20,426
- Finansijska sredstva	555	206,418
- Ostalo	25,733	55,033
Pojedinačno obezvređeni		
- Nekretnine	745,605	740,270
- Finansijska sredstva	630	310
- Ostalo	5,400,418	5,691,814
Ukupno	10,900,584	11,274,319

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

39. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

i) Kvalitet aktive koja se klasifikuje

Kvalitet portfolia Banke, klasifikovan u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke, na dan 31. decembra 2015. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara					Ukupno
	A	B	V	G	D	
Bilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor finansija i osiguranja	4,902	285,688	0	390	46,989	337,969
Sektor privrednih društava	104,453	910,960	836,063	370,858	2,734,321	4,956,656
Sektor stanovništva	255,632	119,144	7,698	10,898	22,243	415,616
Sektor stranih lica	1,823,023	0	2,322	668	187,895	2,013,908
Ostali sektori	129,320	258	110,482	23,961	6,132	270,153
Ukupno	2,317,330	1,316,051	956,565	406,775	2,997,580	7,994,301
Vanbilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor privrednih društava	376,837	1,211,593	509,510	704,458	170,453	2,972,851
Sektor stanovništva	34,238	15,721	1,868	1,057	3,607	56,490
Ostali sektori	120,981	159,590	143,877	34,928	66	459,442
Ukupno	532,056	1,386,904	655,255	740,443	174,126	3,488,783
Ukupno na 31.12.2014.	2,849,385	2,702,955	1,611,820	1,147,218	3,171,706	11,483,084

Kvalitet portfolia Banke na dan 31. decembra 2014. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara					Ukupno
	A	B	V	G	D	
Bilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor finansija i osiguranja	29,067	761,194	1,042	4,780	45,900	841,983
Sektor privrednih društava	76,116	2,007,420	854,107	305,539	2,507,478	5,750,660
Sektor stanovništva	198,233	93,626	15,551	2,071	23,196	332,677
Sektor stranih lica	-	2,588,384	-	161,962	174,575	2,924,921
Ostali sektori	8,495	9,477	33,519	41,762	6,991	100,244
Ukupno	311,911	5,460,101	904,219	516,114	2,758,140	9,950,485
Vanbilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor privrednih društava	520,465	560,473	2,045,757	541,945	28,553	3,697,193
Sektor stanovništva	39,582	9,679	709	1,344	2,845	54,159
Ostali sektori	9,604	1,010,737	2,274	41,101	-	1,063,716
Ukupno	569,651	1,580,889	2,048,740	584,390	31,398	4,815,068
Ukupno na 31.12.2013.	881,562	7,040,990	2,952,959	1,100,505	2,789,537	14,765,553

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

39. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

i) Kvalitet aktive koja se klasifikuje (Nastavak)

U procesu zaštite potraživanja Banka pribavlja različite oblike kolaterala - instrumenata obezbeđenja, i to: novčane depozite, hipoteke (stambeni i poslovni objekti), zaloge na hartijama od vrednosti, zaloge pokretnih stvari, garancije trećih lica i dr.

j) Raspored kolaterala i odbitnih stavki po aktivima koja se klasifikuje

Kategorija	U hiljadama dinara						
	Ukupna bilansna aktiva koja se klasifikuje	Ispravke vrednosti	Prvoklasna i adekvatna sredstva obezbeđenja -bilansna aktiva	Ukupna vanbilansna aktiva koja se klasifikuje	Rezervisanje	Prvoklasna i adekvatna sredstva obezbeđenja -vanbilansna aktiva	Odbitne stavke za vanbilansnu aktivu
A	2,317,330	(12,928)	236,760	532,056	(1,761)	414,248	197,362
B	1,316,051	(37,259)	7,859	1,386,904	(1,712)	19,382	1,331,216
V	956,565	(117,105)	175,200	655,255	(9,630)	79,549	328,381
G	406,775	(88,673)	86,134	740,443	(8,044)	624	392,741
D	2,997,580	(2,651,992)	0	174,126	(127,642)	0	22,051
Ukupno na 31.12.2015.	7,994,301	2,907,957	505,953	3,488,783	148,787	513,803	2,271,752
Ukupno na 31.12.2014.	9,950,485	(1,234,069)	460,311	4,815,068	(50,544)	966,435	2,897,399

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

39. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

k) Sektorska struktura ispravki vrednosti i rezervisanja

Struktura bilansne i vanbilansne aktive koja se klasifikuje i ispravki vrednosti i rezervisanja, utvrđenih u skladu sa internom metodologijom Banke, na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine prikazana je kako sledi:

	Pojedinačna procena		Grupna procena		U hiljadama dinara Ukupno	
	Bilansna aktiva	Ispravke vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravke vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravke vrednosti
Sektor finansija i osiguranja	22,375	(3,957)	315,594	(1,877)	337,969	(5,833)
Sektor privrednih društava	2,870,605	(2,531,370)	2,086,051	(180,472)	4,956,656	(2,711,842)
Sektor stanovništva	10,465	(3,846)	405,151	(3,980)	415,616	(7,827)
Sektor stranih lica	186,060	(165,036)	1,827,847	(9,202)	2,013,908	(174,238)
Ostali sektori	5,913	(487)	264,241	(7,730)	270,153	(8,216)
Ukupno bilansna aktiva	3,095,418	2,704,696	4,898,883	203,261	7,994,301	(2,907,957)
	Vanbilansna aktiva	Rezervi- sanje	Vanbilansna aktiva	Rezervi- sanje	Vanbilansna aktiva	Rezervi- sanje
Sektor privrednih društava	171,083	(127,624)	2,801,768	(16,128)	2,972,851	(143,752)
Sektor stanovništva	-	-	56,490	(290)	56,490	(290)
Ostali sektori	-	-	459,442	(4,745)	459,442	(4,745)
Ukupno vanbilansne stavke	171,083	(127,624)	3,317,700	(21,163)	3,488,783	(148,787)
Ukupno stanje na dan 31.12.2015. godine	3,266,501	(2,832,321)	8,216,583	(224,424)	11,483,084	(3,056,744)

	Pojedinačna procena		Grupna procena		U hiljadama dinara Ukupno	
	Bilansna aktiva	Ispravke vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravke vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravke vrednosti
Sektor finansija i osiguranja	21,393	(4,601)	820,590	(11,927)	841,983	(16,529)
Sektor privrednih društava	2,497,036	(963,196)	3,253,624	(114,437)	5,750,660	(1,077,632)
Sektor stanovništva	7,982	(645)	324,695	(6,048)	332,677	(6,693)
Sektor stranih lica	164,818	(83,924)	2,760,103	(36,623)	2,924,921	(120,547)
Ostali sektori	1,193	(255)	99,051	(12,413)	100,244	(12,668)
Ukupno bilansna aktiva	2,692,420	(1,052,621)	7,258,064	(181,448)	9,950,485	(1,234,069)
	Vanbilansna aktiva	Rezervi- sanje	Vanbilansna aktiva	Rezervi- sanje	Vanbilansna aktiva	Rezervi- sanje
Sektor privrednih društava	152,971	(2,725)	3,544,222	(33,573)	3,697,193	(36,298)
Sektor stanovništva	-	-	54,158	(275)	54,158	(275)
Ostali sektori	-	-	1,063,717	(13,971)	1,063,718	(13,971)
Ukupno vanbilansne stavke	152,971	(2,725)	4,662,097	(47,819)	4,815,068	(50,544)
Ukupno stanje na dan 31.12.2014. godine	2,845,391	(1,055,346)	11,920,162	(229,267)	14,765,553	(1,284,613)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

39. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

l) Potraživanja sa statusom neizvršenja obaveza

Posebnu pažnju Banka poklanja nadzoru potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default), praćenjem ukupnog stanja i trenda iznosa ovih potraživanja. Potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default) prate se na nivou Banke, na nivou interne klase rizika (kod pravnih lica) i po kriterijumu proizvoda (kod fizičkih lica), kao i sektorske pripadnosti.

U skladu sa propisima, potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default) kod preduzeća prate se na nivou klijenta, a kod fizičkih lica i preduzetnika na nivou pojedinačnog potraživanja.

Pregled sektorske strukture navedenih potraživanja u bruto iznosu sa stanjem na dan 31. decembra 2015. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

	Vrednost potraživanja	U hiljadama dinara Potraživanja sa statusom neizvršenja obaveza
Sektor privrednih društava	4,956,656	2,867,485
Sektor stanovništva	415,616	13,203
Sektor preduzetnika	334	20
Sektor stranih lica	2,013,908	186,060
Sektor finansija i osiguranja	337,968	22,570
Sektor drugih komitenata	73,910	4,499
Ostali sektori	195,909	1,393
Ukupno sa 31.12.2015.	7,994,301	3,095,230
Ukupno sa 31.12.2014.	9,950,485	2,695,726

Bilansna aktiva sa statusom neizmirivanja obaveza (default) iznosi 3,095,230 hiljada dinara na dan 31. decembra 2015. godine (2014: 2,695,726 hiljada dinara), dok ispravka vrednosti navedene bilansne aktive iznosi 2,703,445 hiljada dinara (2014: 1,056,810 hiljada dinara).

Vanbilansne stavke sa statusom neizmirivanja obaveza (default) iznose 171,548 hiljada dinara (2014: 153,271 hiljadu dinara) na dan 31. decembra 2015. godine, dok rezervisanja za gubitke po navedenim vanbilansnim stavkama iznose 127,672 hiljade dinara (2014: 2,726 hiljada dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

39. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

m) Restrukturiranje i reprogramiranje

Restrukturiranje obuhvata produžavanje ugovorenih rokova otplate, kao i modifikaciju plaćanja. Nakon restrukturiranja, klijent koji je bio u docnji se vraća u status aktivnog plasmana i vodi se zajedno sa ostalim sličnim plasmanima. Procedure Banke u vezi sa restrukturiranjem se zasnivaju na indikatorima ili kriterijumima koji, prema mišljenju rukovodstva Banke, ukazuju da će se otplata plasmana najverovatnije nastaviti. U sledećoj tabeli prikazano je stanje plasmana Banke sa 31. decembrom 2015. godine koji su restrukturirani.

	U hiljadama dinara	
	2015.	2014.
Kredit i potraživanja od komitenata		
<i>Kredit i potraživanja od stanovništva:</i>		
- ostali plasmani	7,129	7,982
<i>Kredit i potraživanja od pravnih lica:</i>		
- mikro, mala i srednja	885,140	559,839
Ukupno	892,269	567,821

Na dan 31. decembra 2015. godine u okviru bilansne aktive restrukturirani su krediti sledećim klijentima:

	U hiljadama dinara	
	2015.	2014.
Vumo doo	167,682	167,056
Auto kuća Voždovac	83,469	84,267
Aeroakva inženjering doo	71,906	90,984
Inex Divčibare ad	45,105	44,857
Mostec inženjering doo	33,075	32,894
Bon komerc doo	13,718	12,212
Biomes doo	-	668
Predrag Živković	4,163	4,660
Pašalić Vatrometal doo	3,550	3,531
Vidibel doo	2,181	2,493
Zoran Krnjajić	1,701	1,881
Mladen Vitas	1,265	1,441
Iluminato design doo	1,418	1,410
Galeb GTE ad	328	319
Tigar ad	22,375	21,393
Galeb Group doo	37,661	36,389
Sigma ad	9,069	8,828
Banini ad	65,626	65,275
Beohemija doo Beograd	319,121	297,854
ITM Group doo	8,855	8,727
Ukupno	892,269	887,139

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

40. RIZIK LIKVIDNOSTI

a) Ročna struktura sredstava i obaveza

Tabela u nastavku predstavlja analizu rokova dospeća sredstava i obaveza Banke na osnovu preostalog roka plaćanja. Ugovoreni rokovi dospeća sredstava i obaveza određeni su na osnovu preostalog perioda na dan bilansa stanja u odnosu na ugovoreni rok dospeća. Prilivi i odlivi prikazani u tabeli nisu diskontovani.

Ročna struktura sredstava i obaveza na dan 31. decembra 2015. godine prikazana je kako sledi:

	U RSD hiljada					Ukupno
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Preko 1 godine	Bez roka dospeća	
AKTIVA		-				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2,152,514	-	-	-	534,584	2,687,098
Založena finansijska sredstva	-	-	102,000	-	-	102,000
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	-	-	-	-	-	-
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	8,756	8,756
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	250,000	-	-	307	307
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	6,568	-	820,767	-	-	1,077,335
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,061,488	335,983	-	-	-	2,061,488
Kredit i potraživanja od komitenata	602,273	-	1,098,772	891,762	-	2,928,790
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	-	-
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	-	99,936	99,936
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	114	114
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	4,702	4,702
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	1,305,757	1,305,757
Investicione nekretnine	-	-	-	-	17,246	17,246
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	10,443	10,443
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	17,143	2,225	10,198	-	82,570	112,137
Ukupna aktiva	4,839,986	588,208	2,031,737	891,762	2,064,415	10,416,109

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

40. RIZIK LIKVIDNOSTI (Nastavak)

a) Ročna struktura sredstava i obaveza (Nastavak)

	U RSD hiljadama					
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Preko 1 godine	Bez roka dospeća	Ukupno
OBAVEZE						
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci	103,627	-	-	-	-	103,627
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	1,802,512	492,679	2,053,310	2,267,953	40,788	6,657,242
Rezervisanja	-	-	174,570	-	-	174,570
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	90,432	90,432
Ostale obaveze	-	-	1,015	-	218,054	219,069
Ukupna pasiva	1,906,139	492,679	2,228,895	2,267,953	349,274	7,244,940
Ročna neusklađenost						
Na dan 31. decembra 2015.	2,933,847	95,529	(197,158)	(1,376,191)	1,715,141	3,171,169
Na dan 31. decembra 2014.	2,616,166	509,623	(726,036)	1,243,109	1,317,937	4,960,799

U okviru potraživanja bez ugovorenog roka dospeća raspoređene su i hartije od vrednosti bez roka dospeća - koje su elementi knjige trgovanja, dospela potraživanja za koja se ne može sa sigurnošću proceniti ročnost naplate i namenski depoziti za koje se ne može proceniti datum povlačenja.

Na osnovu analize kretanja plasmana u vidu odobrenih minusa po tekućim računima i kreditnih kartica utvrđena je stabilnost nivoa datih plasmana pa su isti raspoređeni u ročni okvir bez roka dospeća.

Statističkom analizom kretanja transakcionih depozita u poslednjih godinu dana, Banka je utvrdila da su isti stabilna kategorija obaveza Banke, te da se po tom osnovu u narednih godinu dana ne može očekivati značajni odlivi po osnovu ovih depozita koji bi ugrozili likvidnost Banke. S obzirom da se iznos ovih depozita sa 31. decembrom 2015. godine nalazi iznad prosečnog nivoa depozita u analiziranom periodu, koji se smatra stabilnim nivoom depozita, deo transakcionih depozita u visini prosečnog nivoa depozita je raspoređen u ročni okvir preko jedne godine, a deo iznad prosečnog nivoa u ročni okvir do 1 meseca, kao nestabilni deo transakcionih depozita.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

40. RIZIK LIKVIDNOSTI (Nastavak)

b) Ročna struktura obaveza

Izvori finansiranja se kontinuirano prate kako bi se održala diverzifikacija izvora finansiranja po valuti, geografskom poreklu, davaocu izvora, proizvodima i dospećima.

Sledeća tabela prikazuje finansijske obaveze Banke na osnovu očekivanih tokova gotovine baziranih na istorijskom iskustvu Banke o zadržavanju depozita:

	U hiljadama dinara					
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Preko 1 godine	Bez roka dospeća	Ukupno
OBAVEZE						
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci	-	-	-	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	1,135,018	497,569	2,126,798	2,267,953	40,788	6,188,328
Rezervisanja	-	-	174,570	-	-	174,570
Tekuće poreske obaveze	-	-	-	-	-	-
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	90,432	90,432
Ostale obaveze	-	-	1,015	-	218,054	219,069
Ukupno na dan 31. decembar 2015.	<u>1,135,018</u>	<u>497,569</u>	<u>2,302,382</u>	<u>2,267,953</u>	<u>349,274</u>	<u>6,552,196</u>
Ukupno na dan 31. decembra 2014.	<u>2,229,196</u>	<u>384,159</u>	<u>2,528,807</u>	<u>148,830</u>	<u>295,262</u>	<u>5,586,254</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

40. RIZIK LIKVIDNOSTI (Nastavak)

c) Ročnost vanbilansnih stavki

Tabela u nastavku prikazuje ročnu strukturu vanbilansnih stavki po osnovu kojih Banka potencijalno može doći u situaciju da vrši plaćanje. Ročna struktura je data prema ugovorenom datumu isteka važnosti preuzete potencijalne obaveze Banke.

	U hiljadama dinara						
	Garancije	Preuzete neopozive obaveze	Preuzete opozive obaveze	Nepokri-veni akreditivi	Ukupan bruto	Rezervi-sanje	Ukupno neto
31.12.2015.							
Do 1 godine	1,543,442	70,351	1,352,406	-	2,966,199	20,098	2,946,101
Preko 1 godine	359,575	2,603	160,406	-	522,584	128,689	393,895
	1,903,017	72,955	1,512,811	-	3,488,783	148,787	3,339,996
31.12.2014.							
Do 1 godine	2,273,130	287,184	1,320,861	388,228	4,269,402	48,459	4,220,944
Preko 1 godine	170,805	-	374,860	-	545,667	2,085	543,581
	2,443,935	287,184	1,695,721	388,228	4,815,068	50,544	4,764,524

d) Pokazatelj likvidnosti prema regulativi NBS

Vrednost pokazatelja likvidnosti utvrđenog prema regulativi NBS na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine i relevantne vrednosti u toku 2015. i 2014. godine date su u sledećoj tabeli:

	2015.	2014.
Pokazatelj likvidnosti		
31. decembra	2.81	2.09
Prosek za godinu	3.40	3.06
Najniži iznos	1.76	1.90
Najviši iznos	5.14	4.93
	2015.	2014.
Uži pokazatelj likvidnosti		
31. decembra	2.40	1.64
Prosek za godinu	2.47	1.83
Najniži iznos	1.39	1.06
Najviši iznos	4.67	4.29

e) Interni pokazatelji likvidnosti

Tabela u nastavku prikazuje vrednosti internih pokazatelja koje Banka koristi za procenu strukturne likvidne pozicije na dan 31. decembra 2015 i 2014. godine:

Pokazatelj promptne likvidnosti / likvidnih sredstava predstavlja procentualno učešće likvidne aktive dospeća do 7 dana / 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije i ukupne aktive.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

40. RIZIK LIKVIDNOSTI (Nastavak)

e) Interni pokazatelji likvidnosti (Nastavak)

Pokazatelj vanbilansnih obaveza predstavlja procentualno učešće vanbilansnih obaveza po kojima može doći do plaćanja ponderisanih usvojenim ponderima utvrđenim na osnovu izvršene analize i likvidne aktive dospeća do 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije.

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Pokazatelj promptne likvidnosti	21.57%	10.87%
Pokazatelj likvidnih sredstava	21.67%	11.55%
Pokazatelj vanbilansnih obaveza	17.77%	33.70%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

41. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI

Izloženost Banke riziku kamatne stope u bankarskoj knjizi na dan 31. decembra 2015. godine prikazana je u sledećim tabelama:

a) Analiza dispariteta kamatno osetljive aktive i obaveza

	U hiljadama dinara					Ukupno
	Do 1 meseca	Od 1 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Aktiva koja nije izložene riziku kamatne stope	
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	1,550,000	-	-	-	1,137,098	2,687,098
Založena finansijska sredstva	-	102,000	-	-	-	102,000
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	8,756	8,756
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	307	307
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	206,547	404,797	465,991	-	-	1,077,335
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	397,960	-	-	-	1,663,528	2,061,488
Kredit i potraživanja od komitenata	337,949	864,408	558,020	494,273	674,140	2,928,790
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	-	99,936	99,936
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	114	114
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	4,702	4,702
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	1,305,757	1,305,757
Investicione nekretnine	-	-	-	-	17,246	17,246
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	10,443	10,443
Ostala sredstva	-	-	-	-	112,137	112,137
Ukupna aktiva	2,492,456	1,371,205	1,024,010	494,273	5,034,164	10,416,109

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

41. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI (Nastavak)

a) Analiza dispariteta kamatno osetljive aktive i obaveza (Nastavak)

	U hiljadama dinara					Ukupno
	Do 1 meseca	Od 1 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Obaveze koje nisu izložene riziku kamatne stope	
OBAVEZE						
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci	71,224	-	-	-	32,403	103,627
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	2,916,185	941,062	1,251,829	93,675	1,454,490	6,657,242
Rezervisanja	-	-	-	-	174,570	174,570
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	90,432	90,432
Ostale obaveze	-	-	-	-	219,069	219,069
Ukupno obaveze	2,987,409	941,062	1,251,829	92,410	1,972,227	7,244,940
Neto izloženost riziku od promene kamatnih stopa						
- Na dan 31. decembra 2015.	<u>(494,953)</u>	<u>430,143</u>	<u>(227,819)</u>	<u>401,863</u>	<u>3,061,937</u>	<u>3,171,171</u>
- Na dan 31. decembra 2014.	<u>(1,358,472)</u>	<u>506,413</u>	<u>(256,761)</u>	<u>926,871</u>	<u>5,142,748</u>	<u>4,960,799</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

41. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI (Nastavak)

b) Analiza osetljivosti prihoda od kamata Banke na promene kamatnih stopa

	U hiljadama dinara							
	50bp				Promena u nivou kamatnih stopa -50bp			
	RSD	EUR	USD	Ukupno	RSD	EUR	USD	Ukupno
Efekat na kamatno osetljivu aktivu	3,804	(7,042)	403	(2,835)	(3,804)	7,042	(403)	2,835
Efekat na kamatno osetljivu obavezu	532	(3,694)	547	(2,614)	(532)	3,694	(547)	2,614
Neto efekat promene kamatnih stopa:								
31.decembar 2015. godine	3,271	(3,348)	(145)	(221)	(3,271)	3,348	145	221
31.decembar 2014. godine	2,069	(2,729)	(147)	(807)	(2,069)	2,729	147	807

Banka vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi, uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i plasmane, pre svega kredite i depozite budući da oni predstavljaju najznačajnije kamatonosne pozicije.

U slučaju da je kamatna stopa na obaveze po depozitima u stranoj valuti na dan 31. decembra 2015. godine bila veća za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2015. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za 3,694 hiljade dinara, kao rezultat većih rashoda od kamata.

Da je kamata na obaveze po depozitima u dinarima na dan 31. decembra 2015. godine bila veća za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2014. godinu nakon oporezivanja bila bi veća za 532 hiljade dinara, kao rezultat većih prihoda od kamata.

U slučaju da je kamatna stopa na kredite u stranoj valuti i indeksirane kretanjem deviznog kursa na dan 31. decembra 2015. godine bila manja za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2015. godinu nakon oporezivanja bila bi veća za 7,042 hiljade dinara, kao rezultat manjih rashoda kamata.

U slučaju da je kamatna stopa na kredite u dinarima na dan 31. decembra 2015. godine bila manja za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2015. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za 3,804 hiljada dinara, kao rezultat manjih prihoda od kamata.

Stanje na dan	U hiljadama dinara		
	Promena kamatnih stopa u procentnim poenima	Promena neto kamate u %	Promena neto kamate
31. decembar 2015. godine	+/-0.5	-/+0.08	-/+221
31. decembar 2014. godine	+/-0.5	-/+0.00	-/+807

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

41. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI (Nastavak)

c) Koeficijent osetljivosti i relativni disperitet

Izloženost Banke riziku kamatne stope u bankarskoj knjizi prati se i kroz odnos kamatonosne aktive i pasive na koju se plaća kamata (koeficijent osetljivosti) i kroz odnos kumulativnog disperiteta i ukupne aktive (relativni disperitet).

Stanje na dan	Kamatonosno osetljiva aktiva	Kamatonosno osetljiva pasiva	U hiljadama dinara	
			Koeficijent osetljivosti	Relativni disperitet
31. decembar 2015. godine	5,381,945	5,272,711	1.02	0.30
31. decembar 2014. godine	5,626,862	6,422,636	0.88	0.36

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

42. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA

- a) Analiza sredstava i obaveza po valutama sa stanjem na dan 31. decembar 2015. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara						
	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno podbilans osetljiv na promenu deviznog kursa	Podbilans neosetljiv na promenu deviznog kursa	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	598,153	30,582	7,554	840	637,129	2,049,969	2,687,098
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	-	102,000	102,000
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	8,722	-	-	-	8,722	34	8,756
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	70	-	-	70	237	307
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	79,335	-	-	-	79,335	998,000	1,077,335
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,644,145	404,350	4,225	5,029	2,057,749	3,739	2,061,488
Kredit i potraživanja od komitenata	955,709	-	-	-	955,709	1,973,081	2,928,790
Ostala sredstva	214	331	-	-	545	1,549,790	1,550,335
Ukupna aktiva	3,286,279	435,333	11,779	5,869	3,739,259	6,676,850	10,416,109
OBAVEZE							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci	23,170	78	-	-	23,248	80,379	103,627
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	3,580,658	234,156	10,385	14	3,825,213	2,832,029	6,657,242
Rezervisanja	130,638	3,003	-	3,394	137,035	37,535	174,570
Ostale obaveze	13,596	102,888	-	-	116,484	193,016	309,500
Ukupno obaveze	3,748,062	340,125	10,385	3,408	4,101,980	3,142,959	7,244,940
Neto devizna pozicija							
- Na dan 31. decembra 2015.	(461,784)	95,208	1,394	2,461	(362,721)	3,533,891	3,171,171
- Na dan 31. decembra 2014.	130,184	49,828	5,332	1,412	186,756	4,532,126	4,718,882

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

42. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)

b) Devizni podbilans Banke po valutama, sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine, prikazan je u sledećoj tabeli:

		U hiljadama dinara					
		EUR	Devizna klauzula vezana za EUR	USD	Devizna klauzula vezana za USD	Ostale valute - prevedene u EUR	Ukupno devizni podbilans
Aktiva	Dinari	3,286,279	928,123	435,333	-	17,648	3,739,259
	EUR	27,020	7,630.96	3,579	-	145.10	30,744
Obaveze	Dinari	3,748,062	127,557	340,125	-	13,793	4,101,980
	EUR	30,816.27	1,048.77	2,796.48	-	113.40	33,726

c) Analiza osetljivosti prihoda Banke na promene deviznih kurseva:

		U hiljadama dinara		
		Ukupno	Promena u kursu 10%	-10%
AKTIVA				
Gotovina i sredstva kod Centralne banke		637,129	63,713	(63,713)
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		8,722	872	(872)
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju		70	7	(7)
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća		79,335	7,934	(7,934)
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija		2,057,749	205,775	(205,775)
Kredit i potraživanja od komitenata		955,709	95,384	(58,481)
Ostala sredstva		545	55	(55)
Ukupna aktiva		3,739,259	373,739	(336,836)
OBAVEZE				
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci		23,248	2,325	(2,325)
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima		3,825,213	382,521	(382,521)
Rezervisanja		137,035	13,703	(13,703)
Ostale obaveze		116,484	11,648	(11,648)
Ukupne obaveze		4,101,980	410,198	(410,198)
Neto izloženost deviznom riziku:				
31.decembar 2015. godine			(36,459)	73,362
31.decembar 2014. godine			21,261	56,125

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

42. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)

c) Analiza osetljivosti prihoda Banke na promene deviznih kurseva (Nastavak)

U slučaju da je na dan 31. decembra 2015. godine domaća valuta (RSD) zabeležila porast za 10% u odnosu na strane valute, gubitak za 2015. godinu bio bi veći za RSD 36,459 hiljada dinara, najvećim delom zbog kursnih razlika nastalih po osnovu preračuna potraživanja/obaveza banke.

U slučaju da je na dan 31. decembra 2015. godine domaća valuta (RSD) zabeležila pad za 10% u odnosu na strane valute, a sve ostale varijable ostale nepromenjene, gubitak za 2015. godinu bio bi manji za RSD 73,362 hiljade dinara, najvećim delom zbog kursnih razlika nastalih po osnovu preračuna potraživanja/obaveza banke.

Nejednak efekat uticaja pozitivne i negativne promene deviznog kursa na dobit nakon opozivanja rezultat je postojanja valutne opcije ugrađene u ugovore o kreditima, odnosno ugovorene minimalne vrednosti deviznog kursa po kojem se vrši povraćaj glavnice i kamate kredita indeksiranog deviznom klauzulom. Banka se ugrađivanjem opcije obezbedila od negativnog efekta na rezultat u slučaju porasta vrednosti domaće valute.

d) VaR analiza strukturnog deviznog rizika (desetodnevni VaR) sa stanjem na dan 31. decembar 2015. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

2015.	VaR na dan	Prosečan VaR	U hiljadama dinara	
			Minimalni VaR	Maksimalni VaR
Valutni VaR	7,988	4,784	2,227	13,687

2014.	VaR na dan	Prosečan VaR	U hiljadama dinara	
			Minimalni VaR	Maksimalni VaR
Valutni VaR	8,130	2,188	739	11,571

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

42. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)

e) Pokazatelj deviznog rizika

	U hiljadama dinara	
	2015.	2014.
Pokazatelj deviznog rizika		
31. decembra	7.41%	8.35%
Prosek za godinu	7.53%	6.56%
Najniži iznos	2.71%	2.30%
Najviši iznos	15.58%	14.00%

Pokazatelj deviznog rizika se u toku 2015. godine kretao u rasponu od 2.71% do 15.58%, pri čemu je maksimalno dozvoljeni nivo bio 20% u odnosu na kapital Banke.

43. CENOVNI RIZIK

a) VaR analiza portfolija plasmana izloženih cenovnom riziku (desetodnevni VaR) sa stanjem na dan 31. decembar 2015. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

	VaR na dan	Prosečan VaR	Minimalni VaR	U hiljadama dinara
				Maksimalni VaR
2015.				
Kamatni VaR	154	196	37	1,135
2014.				
Cenovni VaR	2,971	1,535	20	6,746
Kamatni VaR	600	1,767	87	5,590

U odnosu na 2014. godinu Banka na kraju 2015. godine imala niži kamatni VaR.

b) VaR analiza portfolija plasmana izloženih cenovnom riziku (jednodnevni VaR) sa podelom po vrsti aktive sa stanjem na dan 31. decembar 2015. i 2014. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

	Obveznice	U hiljadama dinara	
		Akcije	Svop ugovori
VaR pozicije			
- na dan 31. decembar 2015.	48	-	-
- na dan 31. decembar 2014.	200	796	2,831

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

43. CENOVNI RIZIK (Nastavak)

- c) Analiza stresnih udara na bazi promene cena od ± 200 baznih poena

	Obveznice	U hiljadama dinara	
		Akcije	Svop ugovori
Promena cene za ± 200bp			
- na dan 31. decembar 2015.	± 176	-	-
- na dan 31. decembar 2014.	± 318	± 368	$\pm 9,730$

Stresni udar se odnosi na uticaj promena vrednosti pozicija portfolija u slučaju promene cena instrumenata od ± 200 bp na pojedinačne pozicije u portfoliju na 31. decembar 2015.godine i 2014. godine.

- d) Analiza promene dnevnog VaR-a primenom stresnog udara na bazi promena volatilnosti knjige trgovanja. U tabeli je dat pregled VaR vrednosti ukupnog portfolija u slučaju promene volatilnosti instrumenata za $\pm 10\%$.

	U hiljadama dinara	
	2015.	2014.
Promena volatilnosti instrumenta [%]		
-10	2,580	4,987
0	2,589	5,541
10	2,597	6,094

44. RIZIK ZEMLJE

Izloženost Banke prema drugim zemljama data je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2015.	2014.
Evropa-EU	1,708,017	2,396,170
Evropa-ostalo	162,864	255,240
Amerika	114,555	100,728
Afrika	22,072	164,038
Azija	1,416	78
Australija	5,054	8,742
Ukupno	2,013,978	2,924,996

Potraživanja se najvećim delom odnose na stanja na računima kod ino banaka, 90.75% (2014: 88.82%) i otkup potraživanja od lica iz drugih zemalja, 8.95% (2014: 11.00%).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

45. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije fer vrednosti za one komponente aktive i pasive za koje su raspoložive objavljene ili kotirane tržišne cene i za one čija fer vrednost može da bude znatno drugačija od njihove knjigovodstvene vrednosti.

Tržišna cena, gde postoji aktivno tržište, najbolji je dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta. Međutim, tržišne cene nisu dostupne za niz finansijskih sredstava i obaveza koje Banka ima. Stoga, kada tržišna cena finansijskih instrumenata nije dostupna, fer vrednost sredstava i obaveza se procenjuje koristeći sadašnju vrednost ili druge tehnike vrednovanja zasnovane na trenutno prevladavajućim tržišnim uslovima. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, fer vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Banke procenjuje sveukupnu izloženost Banke riziku, a u slučajevima za koje procenjuje da vrednost aktive prikazane u njenim poslovnim knjigama ne može da bude ostvarena, ustanovljava rezervu.

Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

Fer vrednost neopozivih kreditnih obaveza i potencijalnih obaveza su iste kao i njihove knjigovodstvene vrednosti.

Procena finansijskih instrumenata

Banka meri fer vrednost pomoću sledeće hijerarhije fer vrednosti koja odražava značaj inputa koji se koriste u izradi merenja:

- **Nivo 1:** kotirane tržišne cene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičan instrument.
- **Nivo 2:** Tehnike procene koje se temelje na uočljivim inputima koji ne predstavljaju kotirane cene iz nivoa 1, bilo direktno (tj kao cene) ili indirektno (tj izvedeni iz cene). Ova kategorija uključuje instrumente koji su vrednovani korišćenjem: kotirane tržišne cene na aktivnim tržištima za slične instrumente; navedene cene za iste ili slične instrumente na tržištu koja se smatraju manje aktivnim; ili druge tehnike procene u kojima su svi značajni inputi direktno ili indirektno uočljivi iz tržišnih podataka.
- **Nivo 3:** Tehnike procene koje koriste značajne neuočljive inpute. Ova kategorija uključuje sve instrumente, gde tehnika vrednovanja uključuje inpute nebazirane na uočljivim podacima i neuočljivi inputi imaju značajan uticaj na vrednovanje instrumenta. Ova kategorija uključuje instrumente koji se vrednuju na bazi kotiranih cena sličnih instrumenata gde su značajna neuočljiva podešavanja ili pretpostavke potrebne da bi se odražavala razlika između instrumenata.

Fer vrednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cenama ili cenama kotiranim od strane dilera. Za sve ostale finansijske instrumente Banka određuje fer vrednosti pomoću tehnika procene.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

45. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

Tehnike procene uključuju neto sadašnju vrednost i modele diskontovanog gotovinskog toka, upoređujući sa sličnim instrumentima za koje postoji uočljiva tržišna cena i drugi modeli procene. Pretpostavke i inputi korišćeni u tehnikama procene uključuju oslobođene rizika i benčmark kamatne stope, kreditne marže i druge premije koje se koriste u proceni diskontne stope, cene obveznica i vlasničkih hartija, devizne kurseve, kapital i kapitalom indeksirane cene i očekivane oscilacije cena i korelacije. Cilj tehnika procene je odrediti fer vrednost koja odražava cenu finansijskog instrumenta na dan izveštavanja, koja bi bila definisana od strane učesnika na tržištu u slobodnim i nezavisnim transakcijama.

Banka koristi široko prihvaćene modele procene za određivanje fer vrednosti uobičajenih i jednostavnijih finansijskih instrumenata, kao kamatne stope i valutne svopove koji koriste samo uočljive tržišne podatke i zahtevaju malo prosuđivanja i procene od strane menadžmenta. Kotirane cene i inputi za modele su obično dostupni na tržištu za kotirane dužničke i vlasničke hartije od vrednosti, derivate kojima se trguje i jednostavne derivate kao kamatni svopovi.

Dostupnost uočljivih tržišnih cena i inputa modela smanjuje potrebu za procenama rukovodstva te smanjuje nesigurnost povezanu s određivanjem fer vrednosti. Raspoloživost uočljivih tržišnih cena i inputa varira zavisno od proizvoda i tržišta i sklona je promenama usled specifičnih dešavanja i opštih uslova budućih tržišta.

Tabela ispod analizira finansijske instrumente merene po fer vrednosti na kraju izveštajnog perioda, prema nivou u hijerarhiji fer vrednosti u okviru kog je merenje fer vrednosti smešteno:

Finansijska imovina koja se vodi po fer vrednosti	U hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2015.
	Knjigovodstve na vrednost	Fer vrednost
Založena finansijska sredstva	102,000	102,000
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	307	307
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	1,077,335	1,077,335
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	8,756	8,756
Ukupno 31.12.2015.	1,188,398	1,188,398
Ukupno 31.12.2014.	1,149,618	1,149,618

31.12.2015.	U hiljadama dinara			
	Nivo1	Fer vrednosti		Ukupno
		Nivo2	Nivo3	
Finansijska sredstva	-	1,179,335	-	1,179,335
Ukupno 31.12.2015.	-	1,179,335	-	1,179,335
Ukupno 31.12.2014.	-	1,149,618	-	1,149,618

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

45. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

Sledeća tabela prikazuje fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu mereni po fer vrednosti i i analizira ih po nivou u hijerarhiji fer vrednosti u okviru kog je merenje fer vrednosti smešteno:

U hiljadama dinara 31.12.2014.		
	Knjigovodstve na vrednost	Fer vrednost
Finansijska (monetarna) aktiva		
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	2,687,098	2,687,098
Kredit i potraživanja od banka i drugih finansijskih organizacija	2,061,488	2,060,355
Kredit i potraživanja od komitenata	2,928,790	2,864,697
Ostala aktiva	634	634
Ukupno aktiva 31.12.2015.	7,678,010	7,612,784
Ukupno aktiva 31.12.2014.	11,351,216	11,249,934
Finansijska (monetarna) pasiva		
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	103,627	103,600
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	6,657,242	6,598,874
Ostale obaveze	1,793	1,793
Ukupno obaveze 31.12.2015.	6,762,662	6,704,268
Ukupno obaveze 31.12.2014.	8,781,060	8,734,038

U hiljadama dinara				
	Nivo1	Fer vrednost		Ukupno
		Nivo2	Nivo3	
Aktiva				
Kredit i potraživanja od komitenata	-	2,864,697	-	2,864,697
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	2,060,355	-	2,060,355
Ukupno 31.12.2015.	-	4,925,052	-	4,925,052
Ukupno 31.12.2014.	-	8,500,509	-	8,500,509
Obaveze				
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	-	103,600	-	103,600
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	6,598,874	-	6,598,874
Ukupno 31.12.2015.	-	6,702,475	-	6,702,475
Ukupno 31.12.2014.	-	8,732,208	-	8,732,208

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

45. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

Tabela ispod prikazuje klasifikaciju Banke za svaku klasu finansijske aktive i obaveza i njihovu fer vrednost za 31 decembar 2015:

	U hiljadama dinara						
	Vodi se po fer vrednosti	Koje se drže do dospeća	Kredit i potraživanja	Raspoloživo za prodaju	Ostala amortizovana vrednost	Ukupna sadašnja vrednost	Fer vrednost
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	-	-	-	-	2,687,098	2,687,098	2,687,098
Založena finansijska sredstva	-	102,000	-	-	-	102,000	102,000
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	-	-	307	-	307	307
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	8,756	-	8,756	8,756
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	2,061,488	-	-	2,061,488	2,060,355
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	2,928,790	-	-	2,928,790	2,864,697
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	-	1,077,335	-	-	-	1,077,335	1,077,335
Ostala aktiva	-	-	-	-	634	634	634
Ukupno aktiva	-	1,179,335	4,990,278	9,063	2,687,733	8,866,409	8,801,183
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	-	-	-	-	103,627	103,627	103,600
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	-	-	6,657,242	6,657,242	6,598,874
Ostale obaveze	-	-	-	-	1,793	1,793	1,793
Ukupno obaveze	-	-	-	-	6,762,662	6,762,662	6,704,268

Sledeće metode i pretpostavke su korišćene za procenjivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata Banke na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

45. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)***Finansijski instrumenti čija je fer vrednost aproksimativno jednaka knjigovodstvenoj vrednosti***

Za finansijska sredstva i finansijske obaveze koje su likvidne ili imaju kratak rok dospeća (do 3 meseca) pretpostavlja se da su knjigovodstvene vrednosti aproksimativno jednake njihovoj fer vrednosti. Fer vrednost gotovine i gotovinskih ekvivalenata, kratkoročnih depozita, ostalih plasmana i ostalih sredstava, transakcionih depozita, obaveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti prvenstveno zbog kratkoročnog dospeća ovih finansijskih instrumenata. Finansijski instrumenti Banke iskazani po amortizovanoj vrednosti uglavnom imaju kratkoročna dospeća i nose varijabilnu kamatnu stopu koja odražava tekuće tržišne uslove i koja se u redovnim intervalima ponovo određuje. Shodno tome, Banka smatra da vrednost po kojoj su navedeni finansijski instrumenti iskazani odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti. Fer vrednost kredita i plasmana komitentima jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja.

Depoziti banaka i komitenata su uglavnom po viđenju ili kratkoročni sa ugovorenim varijabilnim kamatnim stopama i stoga rukovodstvo Banke smatra da vrednosti po kojima su isti iskazani u bilansu stanja odgovaraju njihovoj tržišnoj vrednosti.

Finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza sa fiksnom kamatnom stopom, koja se evidentiraju po amortizovanoj nabavnoj vrednosti, se procenjuje poređenjem tržišnih kamatnih stopa pri početnom priznavanju sa tekućim tržišnim stopama koje trenutno važe za slične finansijske instrumente.

Procenjena fer vrednost depozita sa fiksnom kamatnom stopom se bazira na diskontovanim novčanim tokovima koristeći preovlađujuće kamatne stope na tržištu novca za ugovore sa sličnim kreditnim rizikom i rokom dospeća.

Za kotirane emitovane dužničke instrumente, fer vrednosti se izračunavaju na osnovu kotiranih cena na tržištu. Za finansijske instrumente za koje nisu dostupne tržišne cene, koristi se model diskontovanog novčanog toka koji je baziran na krivi prinosa tekuće kamatne stope koja odgovara preostalom periodu do roka dospeća.

Finansijski instrumenti vrednovani po fer vrednosti

Finansijski instrumenti se vrednuju po fer vrednosti korišćenjem kotirane tržišne cene na dan izveštavanja. Banka na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine nije imala finansijske instrumente koji se vrednuju po fer vrednosti.

Stoga Banka nije značajnije izložena riziku od promene fer vrednosti, a fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza Banke odgovara knjigovodstvenim iznosima finansijskih sredstava i obaveza iskazanim u priloženim finansijskim izveštajima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

46. RIZIK INFORMACIONIH SISTEMA

Rizik informacionog sistema je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, postizanje poslovnih rezultata, poslovanje u skladu sa regulativama i reputacije usled neadekvatnog upravljanja informacionim sistemom ili neka druga sistemska slabost koja negativno utiče na sistemsku funkcionalnost ili bezbednost i/ili ugrožava kontinuitet poslovanja.

Banka je usvojila i primenila Proceduru upravljanja rizicima informacionog sistema koja definiše identifikaciju, procenu, analizu i praćenje rizika informacionog sistema, kao i mere za njihovo ublažavanje, prevenciju i kontrolu u skladu sa pravnim regulativama i internom dokumentacijom.

Zaposleni u Sektoru za upravljanje rizicima i lošim plasmanima vrše procenu i merenje izloženosti Banke riziku IS. Procena rizika IS se vrši najmanje jednom godišnje i podrazumeva postupak u kome organizacione jedinice Banke, u saradnji sa Sektorom za upravljanje rizicima i lošim plasmanima sagledavaju registar rizika IS i navode u kojoj meri su izloženi pojedinim vrstama rizika IS.

Procena rizika IS daje mogućnost vlasnicima procesa da pravovremeno identifikuju i procene rizike, koji utiču na procese za koje su odgovorni. Nakon izvršene godišnje ili vanredne procene rizika IS Sektor za upravljanje rizicima i lošim plasmanima kreira izveštaj o proceni rizika IS koji se dostavlja organima Banke na razmatranje i usvajanje.

47. INTERNA PROCENA ADEKVATNOSTI KAPITALA

Interna procena adekvatnosti kapitala predstavlja proces procene svih značajnih rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju.

Proces interne procene adekvatnosti kapitala sadrži sledeće faze:

- utvrđivanje materijalne značajnosti rizika;
- računanje iznosa potrebnog internog kapitala za pokriće rizika;
- određivanje ukupnog internog kapitala raspoloživog za pokriće rizika; i
- poređenje iznosa potrebnog internog kapitala sa iznosom kapitala obračunatim u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje adekvatnost kapitala.

Analizom rizičnog profila Banke identifikovani su rizici za koje će Banka obračunavati kapitalne zahteve u procesu interne procene adekvatnosti kapitala, i to: kreditni rizik, devizni rizik, operativni rizik, rizik likvidnosti, kamatni rizik u Bankarskoj knjizi, rizik koncentracije i kreditno-devizni rizik.

Za ostale vrste rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju (rizici koji se odnose na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena, rizik ulaganja, rezidualni rizik, rizik usklađenosti poslovanja, strateški rizik, reputacioni rizik) Banka će obračunavati kapitalne zahteve ukoliko se budu identifikovali kao materijalno značajni. Navedenim rizicima Banka upravlja koristeći tehnike za ublažavanje/transfer rizika i bliže su definisane i određene Procedurama za upravljanje rizicima i drugim internim aktima.

Određivanje ukupnog internog kapitala raspoloživog za pokriće rizika vrši se sabiranjem izračunatih kapitalnih zahteva za pojedinačne materijalno značajne rizike. Poređenje iznosa potrebnog internog kapitala sa iznosom kapitala obračunatim u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje adekvatnost kapitala, vrši se tromesečno, kroz izradu i analizu izveštaja u vezi kapitala i adekvatnosti kapitala.

Izveštaj se radi u u organizacionom delu za upravljanje rizicima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

47. INTERNA PROCENA ADEKVATNOSTI KAPITALA (Nastavak)

O obračunatoj internoj proceni adekvatnosti kapitala obaveštava Odeljenje upravljanja rizicima godišnje Izvršni odbor, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Odbor za reviziju i Upravni odbor Banke.

Na osnovu obračunatih regulatornih i internih kapitalnih zahteva kao i projekcija za naredne tri godine, obračunati su iznosi rizične aktive, a na osnovu pokazatelja adekvatnosti kapitala od 12%.

Rizik	Regulatorni	Rizična aktiva			
		Interni 2015	Interni 2016	Interni 2017	Interni 2018
Kreditni rizik	5,598,111	6,097,225	7,319,684	7,908,784	8,530,823
Tržišni rizik	462,325	145,874	145,874	145,874	145,874
Operativni rizik	877,483	1,565,733	1,565,733	1,565,733	1,565,733
Stub I	6,937,919	7,808,833	9,031,291	9,620,391	10,242,431
Rizik koncentracije	-	578,775	694,816	750,736	809,783
Kreditno-devizni rizik	-	717,683	717,683	717,683	717,683
Kamatni rizik	-	596,533	723,077	873,081	1,031,100
Rizik ulaganja	-	1,262,025	1,262,025	1,262,025	1,262,025
Ostali materijalno značajni rizici	-	1,040,688	1,358,006	1,492,335	1,647,753
Stub II	-	4,195,705	4,755,607	5,095,860	5,468,344
UKUPNA RWA	6,937,919	12,004,537	13,786,898	14,716,251	15,710,775
Raspoloživ kapital	2,375,553	2,375,553	2,560,563	3,156,678	3,779,441
Adekvatnost	34.24%	19.79%	18.57%	21.45%	24.06%
UKUPNA RWA SA 15%	-	15,837,020	17,070,417	21,044,519	25,196,273
VIŠAK (MOGUĆ RAST) RWA	-	3,832,483	3,283,519	6,328,268	9,485,498

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

48. UPRAVLJANJE KAPITALOM

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona.

Na dan 31. decembra 2015. godine, Banka je imala usaglašene sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima.

a) Adekvatnost kapitala Banke

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog kapitala Banke na dan 31. decembra 2015. godine, kao i koeficijent adekvatnosti kapitala:

	U hiljadama dinara	
	2015.	2014.
Regulatorni kapital		
Nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	2,912,133	2,912,133
Stečene sopstvene akcije	-	-
Neraspoređena dobit iz ranijih godina	210,000	210,000
Emisiona premija	168,164	168,164
Rezerve iz dobiti	1,055,061	1,654,377
Osnovni kapital	4,345,358	4,944,674
Odbitne stavke od osnovnog kapitala	(2,407,751)	(2,863,791)
Deo revalorizacionih rezervi Banke	540,514	540,514
Dopunski kapital	540,514	540,514
Odbitne stavke od dopunskog kapitala	-	-
Ukupan osnovni i dopunski kapital	2,478,121	2,621,397
Odbitne stavke od kapitala		
Direktna ili indirektna ulaganja u banke i dr. lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno dr. lica	99,936	82,514
Iznos za koji su prekoračena kvalifikovana učešća u licima koja nisu u finansijskom sektoru	114	114
Potraživanja i potencijalne obaveze prema licima povezanim sa Bankom ili zaposlenih pod povoljnijim uslovima	2,518	2,858
Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke		
Odbitne stavke od kapitala		
Od čega: od Osnovnog kapitala	51,284	42,743
Od čega: od Dopunskog kapitala	51,284	42,743
Ukupan kapital (1)	2,375,553	2,535,911
Izloženosti rizicima		
Izloženost kreditnom riziku	5,598,111	7,407,208
Izloženost riziku druge ugovorne strane	-	-
Izloženost deviznom riziku	461,783	211,625
Izloženost operativnom riziku	877,483	1,058,333
Izloženost cenovnom riziku	542	63,442
Ukupno (2)	6,937,919	8,740,608
Pokazatelj adekvatnosti kapitala (1/2 x 100)	34.24%	29.01%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

48. UPRAVLJANJE KAPITALOM (Nastavak)

b) Pokazatelji poslovanja

Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke bili su sledeći:

Pokazatelji poslovanja	Propisani	2015	2014
	Minimum EUR		
1.Kapital	10 miliona	19,53	20.96
2.Adekvatnost kapitala	Minimum 12%	34.24%	29.01%
	Maksimum		
3.Ulaganja Banke	60% kapitala	56.51%	53.13%
4.Izloženost prema licu povezanom s Bankom	Maksimum 5% kapitala	0%	2.71%
6.Zbir svih velikih izloženosti u odnosu na kapital	Maksimum 400%	162.97%	260.64%
7.Prosečni mesečni pokazatelji likvidnosti:			
- u trećem mesecu izveštajnog perioda	Minimum 1 Maksimum	2.53	2.22
8.Pokazatelj deviznog rizika	20% kapitala	19.44%	8.35%

49. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA

Osnovni format izveštavanja po segmentima je utvrđen na nivou poslovnih aktivnosti s obzirom da su rizici i stope prinosa Banke primarno pod uticajem razlike u proizvodima i uslugama koje Banka pruža.

Poslovne aktivnosti su u Banci organizovane odvojeno prema prirodi proizvoda i usluga koje se pružaju, na takav način da svaki segment predstavlja strateški poslovni deo koji pruža različite proizvode i usluge na tržištu.

Poslovne aktivnosti Banke organizovane su u tri osnovna poslovna segmenta:

- *Poslovanje sa korporativnim klijentima:* U osnovi se odnosi na odobravanje kredita i različitih oblika garancija i jemstava klijentima, vođenje depozitnih i tekućih računa, usluge platnog prometa.
- *Poslovanje sa stanovništvom i preduzetnicima:* U osnovi obuhvata prikupljanje depozita, odobravanje kredita, kreditnih kartica, usluge platnog prometa za fizička lica, pri čemu se pod fizičkim licima podrazumeva stanovništvo, preduzetnici i poljoprivrednici.
- *Sredstva i trgovanje sa hartijama od vrednosti:* U osnovi obuhvata uzimanje pozicije za svoj račun i trgovanje hartijama od vrednosti, trgovanje devizama.
- *Ostalo:* Druge poslovne aktivnosti koje čine manje od 10% ukupnih poslovnih aktivnosti Banke, kao i centralne funkcije Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

49. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

a) Bilans uspeha po poslovnim segmentima

Sledeće tabele prikazuju rezultate Banke ostvarene u periodu 01. januara do 31. decembra 2015. i 2014. godine prikazane po poslovnim segmentima.

Za potrebe izveštavanja o ostvarenom rezultatu pojedinih poslovnih segmenata Banke, troškovi koji terete ukupno poslovanje Banke: Troškovi amortizacije i Ostali poslovni rashodi podeljeni su prema učešću Troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda pojedinih poslovnih segmenata u ukupnim datim troškovima za 2015. i 2014. godinu.

Na dan 31. decembar 2015. godine.

	Koperativni klijenti	Stanovništvo i preduzetnici	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostali	Ukupno
Prihodi od kamata	372,531	27,844	124,207	-	542,582
Rashodi kamata	87,784	24,806	-	-	112,590
Dobitak po osnovu kamata	284,747	(3,038)	124,207	-	429,992
Prihodi od naknada i provizija	105,618	18,249	850	45	124,762
Rashodi od naknada i provizija	17,694		195	-	17,889
Dobitak /gubitak po osnovu naknada i provizija	87,924	18,249	655	45	106,873
Neto gubitak po osnovu finansijskih sredstava na,emjenih trgovanju	-	-	(630)	-	(630)
Neto gubitak po osnovu zaštite od rizika			(4,392)	-	(4,392)
Neto gubitak po osnovu fin.sredst.koja inic.priznaju kroz bilans uspeha	-	-	(2,808)	-	(2,808)
Neto dobitak po osnovu fin.sredst.raspoloživih za prodaju			632		632
Neto prihod od kursnih razlika	3,648	71,584	-	5	77,237
Neto rashodi od kursnih razlika	-	-	(43,286)	-	(43,286)
Ostali poslovni prihodi	22	196	4,525	33,040	37,783
Netoprihodi/ rashod po osn.obezvređenja fin.sredstava	(1,792,306)	(874)	5,927	206	(1,86,459)
Troškovi zarada,naknada zarada i ostali lični rashodi	(77,671)	(49,427)	(35,305)	(145,928)	(308,331)
Troškovi amortizacije	(9,962)	(6,339)	(4,528)	(18,717)	(39,546)
Ostali poslovni rashodi	(64,457)	(41,018)	(29,299)	(121,102)	(255,876)
Neto dobitak	(1,565,055)	(4,591)	32,434	(252,863)	(1,790,075)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

49. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

a) Bilans uspeha po poslovnim segmentima (Nastavak)

Na dan 31. decembar 2014. godine.

	u hiljadama dinara				
	Koperativni klijenti	Stanovništvo i preduzetnici	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostali	Ukupno
Prihodi od kamata	422,206	18,160	239,794	-	680,160
Rashodi kamata	176,222	47,458	-	-	223,680
Dobitak po osnovu kamata	245,984	(29,298)	239,794	-	456,480
Prihodi od naknada i provizija	131,871	16,001	608	53	148,533
Rashodi od naknada i provizija	14,292		495	-	14,787
Dobitak /gubitak po osnovu naknada i provizija	117,579	16,001	113	53	133,746
Neto gubitak po osnovu zaštite od rizika	-	-	(653)	-	(653)
Neto gubitak po osnovu fin.sredst.koja inic.priznaju kroz bilans uspeha	-	-	(2,390)	-	(2,390)
Neto gubitak po osnovu fin.sredst.raspoloživih za prodaju			459		459
Neto prihod od kursnih razlika	70,761	(80,306)	(228,914)	293,375	54,916
Ostali poslovni prihodi			7,263	26,104	33,367
Neto rashod po osn.obezvređenja fin.sredstava	644,491	1,477	6,623	-	652,591
Troškovi zarada,naknada zarada i ostali lični rashodi	110,710	54,751	50,488	119,740	335,689
Troškovi amortizacije	13,636	6,744	6,218	14,748	41,346
Ostali poslovni rashodi	80,866	39,991	36,878	87,461	245,196
Neto dobitak	(415,379)	(196,566)	(84,535)	97,583	(598,897)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

49. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

b) Bilans stanja po poslovnim segmentima

Sledeće tabele prikazuju sredstva i obaveze Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine prikazane po poslovnim segmentima.

Za potrebe izveštavanja o stanju sredstava i obaveza po pojedinim poslovnim segmentima, sredstva angažovana za ukupno poslovanje Banke: Osnovna sredstva i Nematerijalna ulaganja podeljena su prema učešću troškova zarada po pojedinim poslovnim segmentima.

Na dan 31. decembar 2015. godine.

	u hiljadama dinara				
	Koperativni klijenti	Stanovništvo i preduzetnici	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostalo	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke			2,687,098		2,687,098
Založena finansijska sredstva			102,000		102,000
Finansijska sredstva			1,086,398		1,086,398
Kredit i potraživanja					
Potraživanja po osnovu finansijskih	2,526,666	407,373	2,056,239		4,990,278
Investicije u pridružena i zavisna društva					
Ostalo				100,050	100,050
Ukupna sredstva	2,874,672	617,716	6,081,908	841,813	10,416,109
Depoziti i ostale obaveze	5,131,826	1,629,043			6,760,869
Ostale obaveze	279,454	13,121	39,722	151,774	484,071
Ukupno	5,411,280	1,642,164	39,722	151,774	7,244,940

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

49. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

b) Bilans stanja po poslovnim segmentima (Nastavak)

Na dan 31. decembar 2014. godine.

	u hiljadama dinara				
	Koperativni klijenti	Stanovništvo i preduzetnici	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostalo	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	2,745,723	-	2,745,723
Založena finansijska sredstva	-	-	678,600	-	678,600
Finansijska sredstva	-	-	471,018	-	471,018
Kredit i potraživanja	5,751,919	325,592	2,524,280	-	8,601,791
Potraživanja po osnovu finansijskih sredstava	-	-	972	-	972
Investicije u pridružena i zavisna društva	-	-	-	85,181	85,181
Ostalo	555,827	217,943	200,755	530,283	1,504,808
Ukupna sredstva	6,307,746	543,535	6,621,348	615,464	14,088,093
Obaveze po os. finansijskih derivata	-	-	1,624	-	1,624
Depoziti i ostale obaveze	7,215,539	1,563,691	-	-	8,779,231
Ostale obaveze	179,013	3,440	29,535	134,451	346,439
Ukupno	7,394,552	1,567,131	31,159	134,451	9,127,294

50. USAGLAŠAVANJE MEĐUSOBNIH OBAVEZA I POTRAŽIVANJA

Banka je u skladu sa čl. 18 Zakona o računovodstvu izvršila usaglašavanje obaveza i potraživanja sa svojim dužnicima i poveriocima na dan 31. oktobra 2015. godine i o tome postoji verodostojna dokumentacija.

Pored nekoliko potraživanja i obaveza osporenih u malom iznosu, osporeno je i jedno potraživanje u potpunosti, u iznosu od cca 230 miliona dinara, koje je predmet sudskog spora.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2015. godine

51. DEVIZNI KURS

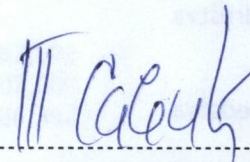
Zvanični srednji devizni kursevi Narodne Banke Srbije utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine strane valute su:

	2015.	U dinarima 2014.
EUR	121,6261	120.9583
USD	111,2468	99.4641
CHF	112,5230	100.5482

52. DOGAĐAJI NASTALI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nije bilo bitnih događaja nakon datuma bilansiranja koji bi zahtevali obelodanjivanje ili korekciju u bilansima Banke.

Beograd, 28.02.2016.

 Tatjana Savić,
 rukovodilac odeljenja finansija i
 izveštavanja

 Rajko Perić,
 član Izvršnog odbora

 Miloš Vujnović,
 predsednik Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Upravnom odboru i akcionarima "Jubmes banke" a.d., Beograd

Izveštaj o finansijskim izveštajima

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja "Jubmes banke" a.d., Beograd (dalje u tekstu i Banka), koji uključuju bilans stanja na dan 31. decembra 2015. godine, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan, kao i napomene uz finansijske izveštaje koje uključuju pregled značajnih računovodstvenih politika i druge objašnjavajuće informacije.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja u smislu Zakona o računovodstvu i propisa Narodne Banke Srbije, kao i za ustrojavanje neophodnih internih kontrola koje omogućuju pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže greške, bilo namerne ili slučajne.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o ovim finansijskim izveštajima na osnovu svoje revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima datim u finansijskim izveštajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalim usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izveštaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe, uključuje ocenu primenjenih računovodstvenih politika i značajnih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji istinito i objektivno po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje "Jubmes banke" a.d., Beograd na dan 31. decembra 2015. godine, kao i rezultat njenog poslovanja i tokove gotovine za poslovnu godinu završenu na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Upravnom odboru i akcionarima "Jubmes banke" a.d., Beograd - Nastavak

Ostala pitanja

Finansijski izveštaji "Jubmes banke" a.d., Beograd na dan 31.12.2014. godine su revidirani od strane drugog revizora, koji je u svom izveštaju izrazio pozitivno mišljenje 09.03.2015. godine.

Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtevima

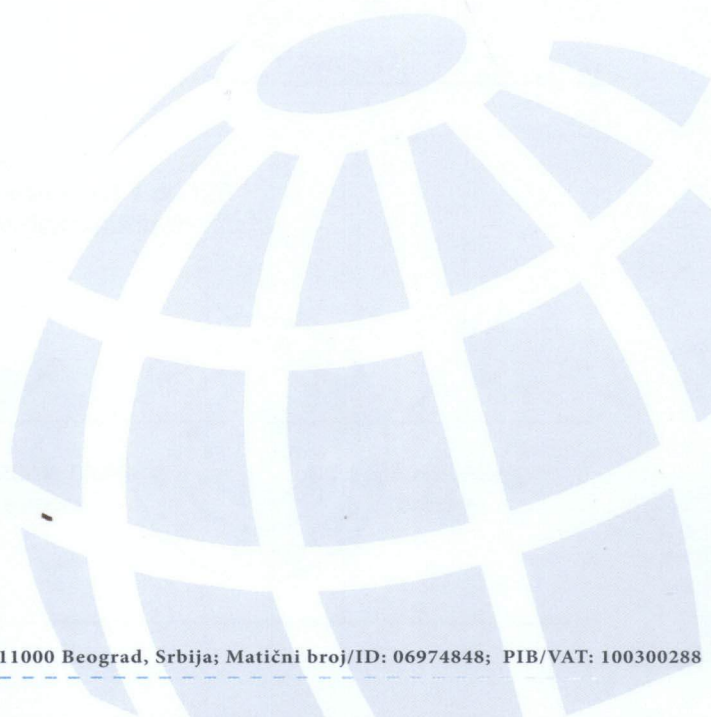
Izvršili smo reviziju usklađenosti priloženog godišnjeg izveštaja o poslovanju "Jubmes banke" a.d., Beograd za 2015. godinu sa revidiranim finansijskim izveštajima za poslovnu godinu koja se završava 31. decembra 2015. godine. Rukovodstvo Banke je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju godišnjeg izveštaja o poslovanju u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala i Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, koji nije sastavni deo priloženih finansijskih izveštaja. U skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju za 2015. godinu sa finansijskim izveštajima za tu poslovnu godinu. Po našem mišljenju finansijske informacije objavljene u godišnjem izveštaju o poslovanju Banke za 2015. godinu usklađene su sa priloženim finansijskim izveštajima za poslovnu godinu koja se završava 31. decembra 2015. godine.

U Beogradu, 11. april 2016. godine

"MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo" d.o.o., Beograd

Bogoljub Aleksić, Ovlašćeni revizor
Direktor

JUBMES banka a.d. Beograd

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

ZA PERIOD

JANUAR - DECEMBAR 2015. GODINE

Sadržaj:

1.	Uvodne napomene	4
2.	Makroekonomsko okruženje.....	4
2.1.	Osnovne napomene.....	4
2.1.1.	BDP i industrijska proizvodnja.....	4
2.1.2.	Zaposlenost i zarade.....	4
2.1.3.	Monetarna politika, potrošačke cene i inflacija	5
2.1.4.	Devizni kurs.....	6
2.1.5.	Monetarni tokovi.....	8
2.2.	Poslovanje na Beogradskoj berzi u izveštajnom periodu	8
2.3.	Regulativa NBS u izveštajnom periodu.....	9
3.	Bankarski sektor u izveštajnom periodu	12
3.1.	Osnovne napomene o bankarskom sektoru Srbije na kraju III kvartala 2015. godine	12
3.2.	Bankarski sektor Srbije, stanje na dan 30.09.2015. godine	13
4.	Poslovne aktivnosti Banke.....	21
4.1.	Poslovne aktivnosti i organizaciona struktura Banke	21
4.2.	Aktivnost Upravnog i Izvršnog odbora Banke u izveštajnom periodu	22
4.3.	Informacije o kadrovskim pitanjima.....	23
5.	Poslovanje Banke tokom 2015. godine	24
6.	Bilans uspeha Banke.....	28
6.1.	Rezultat Banke u izveštajnom periodu.....	28
6.2.	Prihodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu.....	29
6.3.	Rashodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu.....	30
6.4.	Neto prihodi / rashodi po osnovu obezvređenja fin. sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	31
6.5.	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi.....	31
6.6.	Operativni i ostali rashodi.....	31
7.	Bilans stanja Banke.....	32
7.1.	Osnovne napomene.....	32
7.2.	Gotovina i sredstva kod centralne banke	34
7.3.	Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	35
7.4.	Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.....	35
7.5.	Finansijska sredstva koja se drže do dospeća.....	36
7.6.	Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija.....	37
7.7.	Kreditni i potraživanja od komitenata	38
7.7.1.	Kreditni stanovištvu.....	39
7.8.	Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	40
7.9.	Investicije u zavisna društva	40
7.10.	Osnovna sredstva, nematerijalna ulaganja i investicione nekretnine	40
7.11.	Ostala sredstva.....	41
7.12.	Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	43
7.13.	Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima.....	44
7.14.	Ukupni depoziti Banke	45
7.15.	Rezervisanja	46
7.16.	Ostale obaveze.....	46

7.17.	Kapital Banke.....	47
7.17.1.	Struktura kapitala Banke	47
7.17.2.	Akcijski kapital.....	48
7.17.3.	Sticanje sopstvenih akcija	48
8.	Vanbilansna evidencija Banke.....	49
9.	Usluge Banke	51
9.1.	Dinarski platni promet	51
9.2.	Devizni platni promet	51
9.3.	Devizne doznake (Projekat My Land)	51
9.4.	Poslovanje sa stanovništvom.....	51
9.5.	Poslovanje ogranaka Banke	52
10.	Likvidnost Banke	53
10.1.	Dinarska i devizna likvidnost Banke.....	53
11.	Izloženost Banke rizicima	56
11.1.	Rizici kojima je Banka izložena	56
11.2.	Adekvatnost kapitala.....	60
11.3.	Analiza izloženosti glavnim rizicima	61
11.3.1.	Kreditni rizik.....	61
11.3.2.	Kreditno-devizni rizik	66
11.3.3.	Rizik likvidnosti.....	66
11.3.4.	Rizici koncentracije	68
11.3.5.	Rizici ulaganja	69
11.3.6.	Devizni rizik.....	69
11.3.7.	Cenovni rizik.....	70
11.3.8.	Kamatni rizik.....	71
11.3.9.	Rizik zemlje.....	72
12.	Ostale aktivnosti Banke	73
12.1.	Usklađenost poslovanja	73
12.2.	Informaciono-komunikaciona tehnologija.....	74
12.3.	Upravljanje lošim plasmanima	75
12.4.	Finansijska saradnja sa inostranstvom	76
12.5.	Aktivnosti istraživanja i razvoja	76
12.6.	Korporativna odgovornost prema društvu	77
12.7.	Informacije u vezi sa ulaganjima u cilju zaštite životne sredine	77
12.8.	Implementacija ISO standarda.....	77
13.	Pregled pravila korporativnog upravljanja.....	78
14.	Poslovanje sa povezanim licima	79
14.1.	Potraživanje i obaveze iz odnosa sa povezanim licima	79
14.2.	Rezultat poslovanja sa povezanim licima	79
15.	Razvoj Banke u narednom periodu	80
16.1.	Strateški ciljevi Banke	80
16.2.	Realizacija strateških ciljeva Banke	80
16.3.	Poslovna politika i projekcija poslovanja u 2016. godini.....	80
16.	Događaji nakon proteka poslovne godine.....	83

1. Uvodne napomene

Izveštaj o poslovanju JUBMES Banke a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) obuhvata period poslovanja Banke od 01. januara do 31. decembra 2015. godine (u daljem tekstu: izveštajni period) i ima za cilj analizu i ocenu profitabilnosti i produktivnosti poslovanja Banke, kao i analizu stanja i dinamike vrednosti njene poslovne imovine i izvora finansiranja tokom izveštajnog perioda.

Osnovu za analizu činili su pojedinačni izveštaji o poslovanju organizacionih celina i računovodstveni podaci preuzeti iz glavne knjige Banke.

2. Makroekonomsko okruženje

2.1. Osnovne napomene

2.1.1. BDP i industrijska proizvodnja

Prema fleš oceni Republičkog zavoda za statistiku, bruto domaći proizvod je u poslednjem kvartalu 2015. godine zabeležio realni rast od 1.3% u odnosu na isti period prethodne godine.

U decembru 2015. godine, industrijska proizvodnja u Republici Srbiji veća je za 11.0% nego u mesecu decembru prethodne godine, dok je u odnosu na prosek 2014. godine, veća je za 18.3%. Industrijska proizvodnja je u 2015. godini, u poređenju sa 2014. godinom, veća za 8.2%.

Posmatrano po sektorima, u decembru 2015. godine, u odnosu na isti mesec prethodne godine, u sektoru snabdevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija ostvaren je rast od 44.5%, u sektoru rudarstvo zabeležen je rast od 37.0%, dok je u sektoru prerađivačka industrija zabeležen rast od 0.6%.

Obim industrijske proizvodnje u decembru 2015. godine beleži rast kod 19 oblasti u odnosu na isti mesec prethodne godine, čije je učešće u strukturi industrijske proizvodnje 64%, a pad kod 10 oblasti, koje u strukturi industrijske proizvodnje imaju udeo od 36%.

Najveći uticaj na rast industrijske proizvodnje u 2015. godini, u odnosu na 2014. godinu, imale su proizvodnja električne energije, eksploatacija uglja, proizvodnja duvanskih proizvoda, proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i preparata, kao i proizvodnja osnovnih metala.

Prema desezoniranom indeksu, industrijska proizvodnja u decembru 2015. godine, bila je veća nego u prethodnom mesecu za 0.6%, dok je prerađivačka industrija bila manja za 1.9%.

U odnosu na prosek iz 2014. godine, industrijska proizvodnja je u mesecu decembru 2015. godine, prema desezoniranom indeksu, ostvarila rast od 10.6%, a prerađivačka rast od 3.3%.

2.1.2. Zaposlenost i zarade

Prema poslednjem objavljenom izveštaju Republičkog zavoda za statistiku (kvartalna Anketa o radnoj snazi) stopa nezaposlenosti, koja predstavlja učešće nezaposlenih u ukupnom broju aktivnih stanovnika (zaposleni i nezaposleni), u Republici Srbiji iznosila je u III kvartalu 2015. godine 16.7%.

Stopa zaposlenosti predstavlja procenat zaposlenih u ukupnom stanovništvu starom 15 i više godina, i u III kvartalu 2015. iznosila je 43.2%. Shodno prethodnom, stopa nezaposlenosti u III kvartalu ove godine manja je za 1.2 procentna poena u odnosu na II kvartal 2015. godine, dok je stopa zaposlenosti zabeležila rast od 0.9 procentna poena.

Prosečna zarada bez poreza i doprinosa isplaćena u decembru 2015. godine iznosi 51,485 dinara, odnosno, 423 evra. Prosečna zarada bez poreza i doprinosa isplaćena u decembru 2015. godine nominalno je veća za 3.0% i realno je veća za 1.5% u odnosu na prosečnu zaradu bez poreza i doprinosa isplaćenu u decembru 2014. godine.

2.1.3. Monetarna politika, potrošačke cene i inflacija

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, potrošačke cene su u decembru ostvarile pad od 0.2%. Ostvarenom padu u najvećoj meri doprinelo je pojeftinjenje naftnih derivata, svežeg voća i svežeg mesa, dok je u suprotnom smeru najviše delovao rast cena cigareta.

Međugodišnja inflacija je u decembru iznosila 1.5%, što je ispod donje granice dozvoljenog odstupanja od cilja ($4\% \pm 1.5$ p.p.). Niska godišnja inflacija je, u najvećoj meri, posledica pada cena naftnih derivata i nepererađene hrane u 2015. godini. Najveći doprinos međugodišnjoj inflaciji potekao je od rasta regulisanih cena koji je iznosio 5.5%. Međugodišnja bazna inflacija (indeks potrošačkih cena po isključenju hrane, energije, alkohola i cigareta) je u decembru usporila rast na 1.6% odražavajući dezinfatorne pritiske po osnovu niske agregatne tražnje i uvozne inflacije.

Tokom IV kvartala 2015. godine, Narodna banka Srbije je smanjila referentnu kamatnu stopu za 0.5 procentna poena, tako da ona na dan 31.12.2015. godine iznosi 4.50%.

U prilog ove odluke, Izvršni odbor Narodne banke Srbije konstatovao je da je međugodišnja inflacija nastavila da se kreće ispod donje granice dozvoljenog odstupanja od cilja, da su pritisci i dalje niski i da potiču od niske inflacije u međunarodnom okruženju i niskih cena primarnih proizvoda, kao i relativne stabilnosti kursa dinara, kojoj doprinose popravljane makroekonomskih performansi zemlje, a pre svega povoljna fiskalna i platnobilansna kretanja. Prilikom donošenja odluke o referentnoj kamatnoj stopi Izvršni odbor Narodne banke Srbije imao je u vidu usporavanje privrednog rasta na svetskom nivou, što bi moglo uticati na to da monetarne politike razvijenih zemalja ostanu ekspanzivne duže nego što se do tada očekivalo i što bi povoljno uticalo na likvidnost na međunarodnom finansijskom tržištu i umanjilo rizike u pogledu kretanja kapitala prema zemljama u usponu.

NBS je utvrdila srednjoročnu ciljanu stopu međugodišnje inflacije za 2015. i 2016. godinu - međugodišnja stopa inflacije i granice dozvoljenog odstupanja od cilja zadržane su na istom nivou od $4\% \pm 1.5$ p.p. Dosadašnje ublažavanje monetarne politike i postepeno iščezavanje dezinfatornih efekata pada cena primarnih poljoprivrednih proizvoda trebalo bi da utiču na povratak međugodišnje inflacije u granice cilja od sredine 2016. godine.

Izvršni odbor Narodne banke Srbije ocenio je da povoljnijoj makroekonomskoj perspektivi zemlje doprinose i fiskalna konsolidacija i strukturne reforme, smanjenje spoljne neravnoteže, kao i treća pozitivna ocena aranžmana sa Međunarodnim monetarnim fondom.

Tabela 1. Prosečna referentna kamatna stopa u 2015. i 2014. godini

Period	u procentima na godišnjem nivou	
	2015.	2014.
Januar	8.00	9.50
Februar	8.00	9.50
Mart	7.68	9.50
April	7.13	9.50
Maj	6.66	9.11
Jun	6.17	8.68
Jul	6.00	8.50
Avgust	5.69	8.50
Septembar	5.15	8.50
Oktobar	4.71	8.50
Novembar	4.50	8.20
Decembar	4.50	8.00
Prosek za period	6.17	8.83

Prosečna referentna kamatna stopa iznosila je u 2015. godini 6.17% godišnje i bila je za 30.1% manja od prosečne referente kamatne stope u 2014. godini (2014: 8.83%).

Tabela 2. Realizovane kamatne stope na blagajničke zapise i viškove likvidnosti kod NBS u toku 2015. godine

Period	Beonia (kraj perioda)	NBS		Emitovane HoV (1 god.)	
		Blagajnički zapisi	Viškovi likvidnosti	u RSD (kraj perioda)	u EUR (kraj perioda)
Januar	6.94%	6.01%	5.50%	8.45%	-
Februar	9.47%	6.19%	5.50%	8.45%	-
Mart	5.43%	-	5.24%	8.40%	2.45%
April	4.69%	4.68%	4.63%	8.14%	-
Maj	4.60%	4.59%	4.50%	6.39%	1.99%
Jun	4.16%	4.37%	4.14%	6.18%	1.59%
Jul	6.85%	4.07%	4.00%	6.18%	-
Avgust	3.96%	3.77%	3.67%	-	1.58%
Septembar	3.28%	3.37%	3.18%	5.00%	-
Oktobar	2.58%	2.85%	2.67%	4.89%	-
Novembar	2.52%	2.51%	2.50%	4.09%	1.57%
Decembar	2.61%	2.51%	2.50%	4.09%	-
Jan - Dec 2015.	4.76%	3.66%	3.84%	6.39%	1.84%

2.1.4. Devizni kurs

Nakon snažnog rasta evra sa početka 2015. godine, i nove najviše vrednosti evra prema dinaru, u iznosu od 123.5774, na dan 29. januar, tokom februara, dinar je ojačao usled povećanog ulaganja u državne hartije od vrednosti, kao i usled odobrenog trogodišnjeg aranžmana iz predostrožnosti Srbiji u vrednosti od oko milijardu evra.

Poboljšanje makroekonomskog ambijenta, niska i stabilna inflacija, uz smanjenje budžetskog i spoljnotrgovinskog deficita, kao i dve pozitivne revizije aranžmana iz predostrožnosti sa Međunarodnim monetarnim fondom doprineli su relativnoj stabilnosti kretanja na deviznom tržištu. Pored toga, na kurs dinara uticali su i međunarodni faktori, poput odluke o kvantitativnim olakšicama ECB-a, obzirom da je ona direktno uticala na međunarodne tokove kapitala i investicione strategije međunarodnih ulagača. Takođe, povećan iznos odobrenih kredita sa valutnom klauzulom, naročito u drugoj polovini godine, uticao je na veću potrebu banaka za prodajom deviza na međubankarskom deviznom tržištu.

Od kraja novembra 2015. godine prisutna je faza depresijacijskih pritisaka na dinar kao rezultat dejstva nekoliko međunarodnih i domaćih faktora koji su doveli do veće tražnje deviza, poput očekivanja međunarodnih investitora da će dolar jačati, zbog čega su prodavali druge valute, kao i od uobičajene sezonske tražnje domaćih kompanija za devizama usled uvoza energenata, kao i usled isplate dela dobiti profitabilnih kompanija u stranom vlasništvu svojim matičnim preduzećima.

Narodna banka Srbije će nastaviti da prati uticaj domaćih i međunarodnih faktora na devizni kurs i u narednom periodu, i po potrebi intervenisati u oba smera, kako bi se održala relativna stabilnost i normalno funkcionisanje deviznog tržišta.

Narodna banka Srbije je u cilju sprečavanja prekomernih kratkoročnih oscilacija dinara tokom 2015. godine prodala 450 mil. evra, a kupila 970 mil. evra. (u 2014. godini NBS je ukupno bankama prodala 1,880 mil. evra i kupila 260 mil. evra). Tokom 2015. godine, u međubankarskoj trgovini (MTD) realizovano je ukupno 8,077.5 mil. evra. Najveći obim trgovine na MTD-u na dnevnom nivou iznosio je 121.06 mil. evra (dana 23.02.2015.), a najmanji 4.23 mil. evra (dana 08.09.2015.).

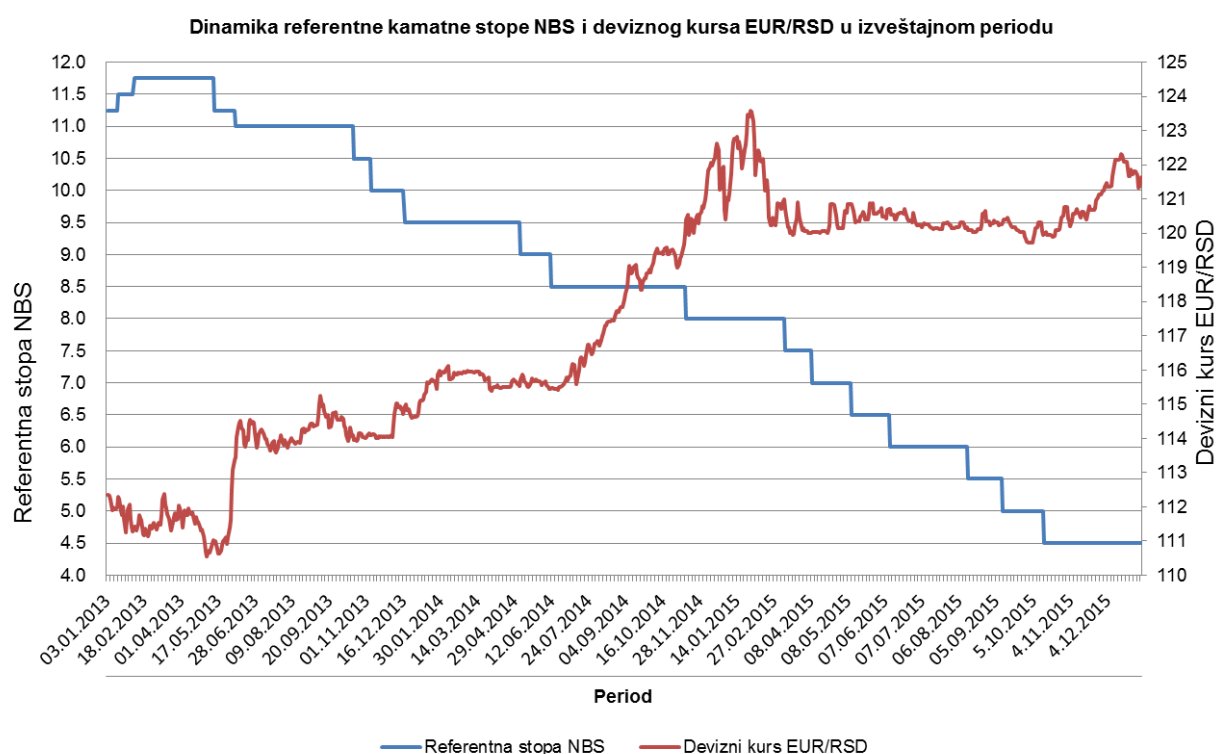
Na dan 31.12.2015. godine kurs dinara prema evru iznosio je 121.6261, dok je na dan 31.12.2014. godine iznosio 120.9583. Tokom 2015. godine, najviša vrednost evra prema dinaru iznosila je 123.5774 (29.01.), a najniža 119.7162 (01.10.). Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1.0540 do 1.1961, i sa 31.12.2015. godine iznosio je 1.0933.

U narednoj tabeli prikazano je kretanje deviznog kursa EUR/RSD tokom 2015. i 2014. godine.

Tabela 3. Dinamika kretanja deviznog kursa EUR/RSD, stanje na kraju meseca

Mesec / Godina	2015.		2014.	
	Devizni kurs krajem meseca	Promena od početka godine	Devizni kurs krajem meseca	Promena od početka godine
januar	123.55	2.14%	115.92	1.12%
februar	120.33	-0.52%	115.94	1.13%
mart	120.22	-0.61%	115.38	0.65%
april	120.15	-0.67%	115.68	0.90%
maj	120.56	-0.33%	115.65	0.88%
jun	120.60	-0.29%	115.79	1.00%
jul	120.15	-0.67%	116.77	1.85%
avgust	120.22	-0.61%	117.83	2.78%
septembar	119.75	-1.00%	118.85	3.67%
oktobar	120.76	-0.16%	119.09	3.88%
novembar	121.25	0.24%	120.55	5.15%
decembar	121.63	0.55%	120.96	5.51%
Prosek	120.76		117.37	

Graf 1. Usporedni pregled referentne kamatne stope NBS i deviznog kursa EUR/RSD

2.1.5. Monetarni tokovi

Tokom decembra 2015. godine, beleži se rast kreditne zaduženosti pravnih lica i stanovništva. Ukupni plasmani bankarskog sektora privredi i stanovništvu zabeležili su, na kraju 2015. godine, rast od 1.3% u odnosu na stanje sa kraja 2014. godine. Ukupan rast kredita kod pravnih lica iznosi 0.3%, dok kod stanovništva iznosi 5.5%.

U narednoj tabeli prikazano je stanje duga po bankarskim kreditima.

Tabela 4. Stanje duga po bankarskim kreditima na dan 31. decembar 2015. godine

Korisnik kredita	u milionima dinara					
	31.12.2015.	30.09.2015.	30.06.2015.	31.03.2015.	31.12.2014.	Index
Pravna lica	1,393,193	1,347,083	1,329,681	1,361,868	1,389,038	100.3
Preduzetnici	44,769	44,138	45,214	57,247	59,339	75.4
Stanovništvo	711,384	698,044	696,803	684,721	674,236	105.5
UKUPNO:	2,149,346	2,089,265	2,071,698	2,103,836	2,122,613	101.3

Izvor: Udruženje banaka Srbije, Kredit biro

Po prvi put u 2015. godini, učešće loših kredita pravnih lica manje je od 20%. Na dan 31. decembar 2015. godine, pravna lica imala su docnju u otplati kredita od 19.30%, što u odnosu na kraj prethodne godine predstavlja pad od 1.4 p.p., dok se docnja kod stanovništva na kraju 2015. godine povećala za 0.5 p.p. na nivo od 7.3%.

Tabela 5. Učešće docnje u dugu po osnovu bankarskih kredita, stanje na 31. decembar 2015. godine

Korisnik kredita	31.12.2015.	30.09.2015.	30.06.2015.	31.03.2015.	31.12.2014.
Pravna lica	19.30%	21.00%	20.00%	20.20%	20.70%
Preduzetnici	16.30%	19.90%	19.60%	16.00%	21.50%
Stanovništvo	7.30%	7.30%	7.30%	7.10%	6.80%
UKUPNO:	16.40%	16.40%	15.70%	15.80%	16.30%

Izvor: Udruženje banaka Srbije, Kredit biro

Napomena. Docnja kod pravnih lica i preduzetnika predstavlja dospеле nenaplaćene obaveze preko 15 dana, a kod fizičkih lica preko 60 dana.

2.2. Poslovanje na Beogradskoj berzi u izveštajnom periodu

Krajem decembra 2015. godine indeks BELEX15 iznosio je 644.10 indeksnih poena, i umanjeno je za 3.4% u odnosu na stanje sa kraja decembra prethodne godine. Opšti indeks akcija, BELEXline, zabeležio je rast od 2.6% i krajem decembra 2015. godine iznosio je 1,380.42 indeksna poena.

Tabela 6. Vrednost indeksa Beogradske berze, stanje na dan 31. decembar 2015. godine

Opis	31.12.2015.	30.09.2015.	30.06.2015.	31.03.2015.	31.12.2014.	Index
BELEX 15	644.10	628.32	645.79	666.67	667.02	96.6
BELEX line	1,380.42	1,318.90	1,328.64	1,375.99	1,344.82	102.6

Izvor: Belex

2.3. Regulativa NBS u izveštajnom periodu

1. Izmenama i dopunama **Zakona o bankama**, koje je 3. februara usvojila Narodna Skupština Republike Srbije, uspostavljen je mehanizam za rešavanje slučajeva problematičnih banaka, koji je usklađen sa evropskom i svetskom praksom. Ovaj mehanizam obezbeđuje potpunu zaštitu vlasnicima osiguranih depozita, ograničava trošenje budžetskih sredstava za spasavanje banaka i, kao pravilo, uspostavlja da gubitke u slučaju finansijskih teškoća banke prvo snose akcionari. Zakon uvodi više preventivnih mehanizama, poput planova oporavka i mera rane intervencije koje treba da omoguće preventivno delovanje samih banaka, ali i ranu reakciju Narodne banke Srbije kao supervizora kako bi se blagovremeno sprečilo uvećanje problema i bez troškova države očuvala finansijska stabilnost.

Planovi oporavka sadrže konkretne mere koje banke treba da preduzmu u slučaju da se suoče s problemima u svom poslovanju, odnosno koje treba da omoguće da banka brzo nastavi s redovnim poslovanjem. Istovremeno, mere rane intervencije daju pravo Narodnoj banci Srbije da bankama naloži preduzimanje određenih mera ili donošenje određenih odluka (restrukturiranje duga prema poveriocima banke, smena članova Upravnog ili Izvršnog odbora, imenovanje privremenog upravnika i sl.) sa istim ciljem - da banka nastavi da redovno obavlja svoje poslovne aktivnosti.

U slučaju donošenja odluke o restrukturiranju, Narodna banka Srbije primeniće jedan od instrumenata:

- Prodaju akcija, odnosno prenos celokupne ili dela imovine i obaveza banke u restrukturiranju na drugu banku, čime se postiže tržišno rešenje u pronalaženju načina za očuvanje najvažnijih funkcija banke, a osigurani deponenti sve vreme uživaju nesmetani pristup svojim depozitima;
- Prenos akcija banke u restrukturiranju ili prenos celokupne ili dela imovine banci za posebne namene, koji se može primeniti u slučaju da na tržištu ne postoji zainteresovana banka, pa je država ta koja osniva posebnu banku koja posluje do pronalaženja tržišnog rešenja. Za razliku od dosadašnjeg rešenja, Zakonom je izričito propisano da banka za posebne namene ne može preuzeti obaveze koje su veće od njene aktive, niti će se baviti preuzimanjem nenaplativih kredita;
- Odvajanje imovine, što podrazumeva upravo preuzimanje loših kredita.
- Raspodelu gubitka koja omogućava da gubitke u prvom redu snose akcionari, a onda i neobezbeđeni poverioci. Mehanizam primene ovog instrumenta sastoji se u otpisu potraživanja poverilaca, odnosno u poništenju akcija ili smanjenju njihove nominalne vrednosti i konverziji potraživanja poverilaca u akcije.

Pored izmena koje se odnose na okvir za oporavak i restrukturiranje, izvršene su i određene izmene u okviru za poslovanje banaka, od kojih su najznačajnije:

- ukidanje zasebnih (pojedinačnih i zbirnih) limita za lica povezana sa bankom, u cilju daljeg usklađivanja sa međunarodnim standardima;
- izmene u pojmu „povezanih lica“ - umesto učešća od 5%, za utvrđivanje povezanosti se zahteva najmanje znatno ili kontrolno učešće (više od 20%) uz očekivano veće angažovanje banaka u utvrđivanju ekonomske povezanosti;
- uključenje investicionih nekretnina u pokazatelj ulaganja od 60% kapitala banke;
- brisanje odredaba Zakona o bankama kojima se predviđa nadležnost Narodne banke Srbije za utvrđivanje da je došlo do povrede konkurencije, odnosno za davanje saglasnosti na koncentraciju koju banka sprovodi na finansijskom tržištu;
- unapređenje odredaba koje se odnose na kontrolni postupak uz pojednostavljenje mera (ukidanje nalagodavnog pisma) i proširenje liste mogućih naloga koje Narodna banka Srbije može izreći, kao i odredaba koje se odnose na novčano kažnjavanje banke i njenih organa upravljanja.

2. Izvršni odbor Narodne banke Srbije usvojio je na svojoj sednici 15. januara 2015. godine izmene **Odluke o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije**. Odlukom se propisuje dalje smanjenje stopa po kojima banke obračunavaju deviznu obaveznu rezervu za po jedan procentni poen - sa 27% na 26% na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću do dve godine i sa 20% na 19% na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću preko dve godine. Istovremeno, izmenjena je i struktura devizne obavezne rezerve tako što je povećan deo koji se izdvaja u dinarima - sa 36% na 38% i sa 28% na 30%, u zavisnosti od ročnosti izvora finansiranja.

Takođe, Izvršni odbor Narodne banke Srbije je na svojoj sednici 10. septembra 2015. godine usvojio **Odluku o izmeni Odluke o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije**. Izvršni odbor je odlučio da smanji stope devizne obavezne rezerve za po jedan procentni poen u narednih šest obračunskih perioda. To znači da će od 18. februara 2016. stope devizne obavezne rezerve na izvore ročnosti do dve godine, umesto dosadašnjih 26%, iznositi 20%, a na izvore dužih ročnosti 13%,

umesto 19%. Stope dinarske obavezne rezerve su ostale nepromenjene (5% na izvore do dve godine i 0% na izvore dužih ročnosti).

3. **Odluka o izmenama i dopunama Odluke o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke** („Službeni glasnik RS“, br. 25/2015), usvojena je od strane Izvršnog odbora Narodne banke Srbije 12. marta 2015. godine, u cilju usklađivanja sa Odlukom o merama za očuvanje stabilnosti finansijskog sistema u vezi s kreditima indeksiranim u stranoj valuti i to preciziranjem uslova za računanje docnje prema naknadno ugovorenom datumu dospeća.

Takođe, **Odlukom o dopuni Odluke o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke** („Službeni glasnik RS“, br. 38/2015) koja je stupila na snagu 7. maja 2015. godine dopunjen je jedan od izuzetaka od uslova za računanje docnje prema naknadno ugovorenom roku dospeća. Prema toj dopuni navedene Odluke, docnja u naplati potraživanja računa se prema naknadno ugovorenom datumu dospeća ako je pri produženju roka otplate potraživanja ugovoren mesečni obračun i naplata kamate ili kamate i dela glavnice, odnosno, ako prvobitno ugovorena dinamika otplate potraživanja predviđa obračun i naplatu kamate i dela glavnice ređi od mesečnog - pod uslovom da dinamika otplate potraživanja ugovorena pri produženju roka otplate nije ređa od prvobitno ugovorene, osim za potraživanja obezbeđena prvoklasnim sredstvom obezbeđenja.

4. Tokom aprila, usvojena je i **Odluka o izmeni i dopuni Odluke o upravljanju rizicima banke** („Službeni glasnik RS“, br. 33/2015) kojom se u delu propisa koji reguliše limite izloženosti briše ograničavanje ukupne izloženosti banke prema licima povezanim sa bankom i zbira svih velikih izloženosti banke, čime se vrši usklađivanje sa izmenama Zakona o bankama. Pored navedenog, definicijom rizika ulaganja banke obuhvataju se i investicione nekretnine.

5. Tokom jula, usvojena je **Odluka o dopuni Odluke o upravljanju rizicima banke** („Službeni glasnik RS“, br. 61/2015), kojom se dopušta mogućnost banci da u slučaju hitnosti, kada je ustupanje potraživanja neophodno radi poboljšanja njenog finansijskog položaja, od Narodne banke Srbije zatraži odobrenje da joj obaveštenje i dokumentaciju dostavi i u roku kraćem od 30 dana pre zaključenja ugovora o ustupanju, ali ne kasnije od pet radnih dana pre zaključenja ugovora o ustupanju potraživanja.

6. Tokom avgusta, Izvršni odbor Narodne banke Srbije doneo je **Odluku o usvajanju akcionog plana Narodne banke Srbije za sprovođenje Strategije za rešavanje problematičnih kredita**. Akcionim planom Narodne banke Srbije definisane su konkretne aktivnosti koje će centralna banka preduzeti u narednom periodu, kao i rokovi za njihovo sprovođenje, pre svega u segmentu unapređenja kapaciteta banaka za rešavanje pitanja problematičnih kredita. U tom cilju, ključne aktivnosti koje su sadržane u akcionom planu odnose se na unapređenja u oblasti supervizije banaka i primene međunarodnih računovodstvenih standarda u bankama, na objavljivanje podataka od strane banka, kao i na podršku adekvatnoj proceni vrednosti nepokretnosti koje su predmet obezbeđenja kredita.

7. Izvršni odbor Narodne banke Srbije usvojio je na svojoj sednici 13. avgusta 2015. godine **Odluku o planovima oporavka banke i bankarske grupe**. Ovom Odlukom bliže se propisuju sadržina plana oporavka banaka, odnosno bankarske grupe nad kojom Narodna banka Srbije vrši kontrolu na konsolidovanoj osnovi, način i rokovi dostavljanja plana oporavka i ažuriranog plana oporavka, kao i izrada i ocena plana oporavka bankarske grupe. U skladu sa ovom Odlukom, banke izrađuju plan oporavka uzimajući u obzir veličinu i organizacionu strukturu banke, obim aktivnosti i vrstu poslova koje obavljaju, kao i njihove rizične profile. Banke su dužne da plan oporavka ažuriraju najmanje jednom godišnje, a na zahtev Narodne banke Srbije i češće, kao i u slučaju promene pravne ili organizacione strukture banke, promene u njenom poslovanju i promene njenog finansijskog položaja (kada te promene imaju materijalni značaj), kao i u slučaju drugih promena koje utiču na sadržinu plana oporavka i mogućnost njegove primene. Banke su dužne da unutrašnjim aktima uredi način i dinamiku ažuriranja plana oporavka, uključujući i vršenje procene da li su nastupile promene koje utiču na sadržinu plana oporavka i mogućnost njegove primene. Aktivnosti u vezi sa izradom i ažuriranjem plana oporavka mogu se delimično poveriti trećim licima.

Plan oporavka banke mora sadržati:

- 1) kratak prikaz plana oporavka;
- 2) informacije o podeli dužnosti i odgovornosti u vezi sa izradom, ažuriranjem i sprovođenjem plana oporavka;
- 3) stratešku analizu;
- 4) indikatore ugroženosti finansijskog položaja i poslovanja banke;

- 5) plan obaveštavanja;
- 6) analizu pripremnih mera;
- 7) informacije o testiranju plana oporavka.

8. Tokom godine Narodna banka Srbije usvojila je set propisa iz oblasti restrukturiranja banaka koje obuhvataju sledeće odluke:

- Odluka o bližim uslovima i načinu vršenja nezavisne procene vrednosti imovine i obaveza banke radi utvrđivanja ispunjenosti uslova za pokretanje postupka restrukturiranja
- Odluka o bližim uslovima i načinu pribavljanja i izbora ponuda za preuzimanje, odnosno prodaje akcija, imovine i obaveza banke u restrukturiranju
- Odluka o bližim uslovima konverzije elemenata dopunskog kapitala banke, odnosno banke u restrukturiranju i bližim uslovima i načinu vršenja otpisa i konverzije obaveza banke u restrukturiranju
- Odluka o minimalnom zahtevu za kapitalom i podobnim obavezama banke
- Odluka o sadržini dokumenata i dokaza koji se podnose uz zahtev za davanje dozvole za rad i davanje pojedinih saglasnosti i odobrenja Narodne banke Srbije banci za posebne namene, kao i o bližim uslovima i načinu davanja pojedinih saglasnosti i odobrenja društvu za upravljanje imovinom
- Odluka o informacijama i podacima koji se dostavljaju Narodnoj banci Srbije za potrebe izrade i ažuriranja plana restrukturiranja banke i bankarske grupe

9. **Odlukom o sprovođenju odredaba Zakona o bankama koje se odnose na davanje preliminarnog odobrenja, dozvole za rad banke i pojedinih saglasnosti i odobrenja Narodne banke Srbije** („Službeni glasnik RS“, br. 82/2015), iz septembra 2015. godine, propisuju se bliži uslovi i način sprovođenja odredaba Zakona o bankama na osnovu kojih Narodna banka Srbije daje preliminarno odobrenje za osnivanje banke i dozvolu za rad banke, saglasnost na akte osnivačke skupštine banke, prethodnu saglasnost za sticanje sopstvenih akcija banke, saglasnost na statut banke, odnosno na izmene i dopune statuta i osnivačkog akta banke, prethodnu saglasnost na imenovanje članova upravnog i izvršnog odbora banke, prethodnu saglasnost za sticanje vlasništva u banci, dozvolu za rad banke koja se osniva spajanjem banaka i prethodnu saglasnost na pripajanje banaka, a utvrđuju se i kriterijumi za definisanje prvoklasne banke u postupku dobrovoljnog prestanka rada banke.

10. **Odlukom o dostavljanju podataka o procenama vrednosti nepokretnosti koje su predmet hipoteke i o kreditima obezbeđenim hipotekom**, iz novembra 2015. godine, banke su dužne da za svaki novoodobreni kredit obezbeđen hipotekom Narodnoj banci Srbije dostave podatke u vezi sa procenom vrednosti nepokretnosti koja je predmet hipoteke i o tom kreditu, kao i podatke u vezi s procenom vrednosti nepokretnosti po osnovu ranije odobrenih kredita obezbeđenih hipotekom a za koje je u prethodnom mesecu banci dostavljena ponovna procena vrednosti nepokretnosti, kao i podatke o kreditima obezbeđenim tim nepokretnostima.

3. Bankarski sektor u izveštajnom periodu

Poslednji zvanično objavljen Izveštaj o poslovanju bankarskog sektora Srbije od strane Narodne banke Srbije, do dana izrade ovog izveštaja, je Izveštaj sa stanjem na dan 30. septembar 2015. godine.

3.1. Osnovne napomene o bankarskom sektoru Srbije na kraju III kvartala 2015. godine

Na kraju septembra 2015. godine u bankarskom sektoru Srbije poslovalo je 30 banaka¹ u kojima je bilo zaposleno 24,387 lica (31. decembar 2014. godine: 29 banaka i 25,106 zaposlena).

Ukupna neto aktiva poslovnih banaka iznosila je na isti dan 3,007.6 mlrd. dinara, odnosno, 25.12 mlrd. evra (31. decembar 2014. godine: 24.54 mlrd. evra), dok je ukupan kapital iznosio 643.3 mlrd. dinara, odnosno, 5.37 mlrd. evra, tj., bio je na nivou od 21.39% vrednosti ukupne neto aktive poslovnih banaka na isti dan (31. decembar 2014. godine: 5.07 mlrd. evra) - videti sledeći pregled.

Tabela 7. Osnovni podaci o bankarskom sektoru Srbije, stanje na dan 30. septembar 2015. godine

Osnovni podaci	Pokazatelj	30.09.2015.	30.06.2015.	31.03.2015.	31.12.2014.
Broj banaka, kraj perioda		30	30	29	29
Ukupan broj zaposlenih		24,387	24,591	24,753	25,106
Ukupna neto aktiva	mlrd. EUR	25.12	24.92	24.49	24.54
Ukupan kapital	mlrd. EUR	5.37	5.29	5.18	5.07
Depoziti	mlrd. EUR	16.05	15.8	15.52	15.64
% kapitala u bilansnoj sumi	%	21.39	21.22	21.16	20.67
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	%	21.22	21.41	20.25	19.96
Neto rezultat, pre oporezivanja	mil. EUR	222.37	140.88	60.32	29.07
Neto rezultat / Kapital (kraj per.)	%	4.14	2.66	1.16	0.57

Izvor: NBS

Ukupni bruto problematični krediti bankarskog sektora su tokom trećeg tromesečja 2015. godine umanjani za 13.47 mlrd. dinara i na kraju septembra iznose 425.04 mlrd. dinara, odnosno, 22% ukupnih bruto kredita (31.12.2014: 21.54%).

U odnosu na prethodni kvartal, prosečno ponderisana aktivna kamatna stopa u bankarskom sektoru Srbije je povećana, dok prosečno ponderisana pasivna kamatna stopa konstantno beleži trend smanjenja. Kamatna marža je tokom trećeg kvartala 2015. godine na višem nivou u odnosu na nivo sa kraja 2014. godine i iznosila je u proseku 5.83% - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 8. Dinamika prosečnih aktivnih i pasivnih kamatnih stopa i kamatne marže

Opis	30.09.2015.	30.06.2015.	31.03.2015.	31.12.2014.	31.12.2013.
Prosečno ponderisana aktivna kamatna stopa	7.81%	7.46%	8.15%	8.00%	8.90%
Prosečno ponderisana pasivna kamatna stopa	1.97%	2.07%	2.18%	2.70%	3.70%
Marža	5.83%	5.39%	5.97%	5.30%	5.20%

Izvor: NBS

Profitabilnost bankarskog sektora u Srbiji je u trećem kvartalu 2015. godine znatno poboljšana i zabeležen je najveći devetomesečni neto rezultat pre poreza još od 2008. godine. Neto rezultat pre poreza bankarskog sektora ostvaren u prvih devet meseci 2015. godine iznosi 26.63 mlrd. dinara, što predstavlja rast od 27% u odnosu na isti period prethodne godine.

Relativni pokazatelji profitabilnosti beleže na kraju trećeg kvartala 2015. godine sledeće vrednosti: ROE: Q3 2015: 5.64% (Q2 2015: 5.40%; Q1 2015: 4.69%; Q4 2014: 0.58%); ROA: Q3 2015: 1.19% (Q2 2015: 1.13%; Q1 2015: 0.98%; Q4 2014: 0.12%).

Na kraju trećeg tromesečja 2015. godine 19 banaka je poslovalo sa pozitivnim rezultatom u ukupnom iznosu od 32.81 mlrd. dinara, dok je 11 banaka poslovalo sa gubitkom od ukupno 6.19 mlrd. dinara.

¹ "Mirabank" je operativno počela sa radom 06.04.2015. godine, zbog čega nije bila predmet analiza u okviru izveštaja o bankarskom sektoru Srbije na kraju I kvartala 2015. godine

Kao i tokom prethodnih perioda, pozicije dobitka i gubitka bankarskog sektora su izuzetno koncentrisane. Na kraju septembra 2015. godine 5 banaka sa najvećim neto gubitkom učestvovalo je sa 89.3% u ukupnim gubicima sektora, dok je 5 banaka sa najvećim neto dobitkom ostvarilo 76.2% ukupnog dobitka bankarskog sektora Srbije.

3.2. Bankarski sektor Srbije, stanje na dan 30.09.2015. godine

Bankarski sektor u Srbiji je i krajem septembra 2015. godine značajno segmentiran, što se ogleda u činjenici da 5 poslovnih banaka ima tržišno učešće, mereno učešćem pojedinačne banke u ukupnoj neto aktivi bankarskog sektora, od 54.28%.

Ukupna neto aktiva bankarskog sektora iznosi na dan 30. septembar 2015. godine 25.12 mlrd. evra i u odnosu na stanje sa kraja 2014. godine realno je uvećana za 2.33%, odnosno, za 570.7 mil. evra.

Sa ukupnom neto aktivom od 4.01 mlrd. evra, i učešćem od 15.96% u ukupnoj neto aktivi bankarskog sektora, na dan 30. septembar 2015. godine, "Banca Intesa" je pojedinačno najveća banka u bankarskom sistemu Srbije. Potom sledi "Komercijalna banka", sa 3.29 mlrd. evra aktive i učešćem od 13.09% i "Unicredit Bank Srbija" sa 2.57 mlrd. evra vrednosti aktive i učešćem od 10.23%.

Prethodno pomenute tri banke beleže kumulativno učešće u neto aktivi bankarskog sektora od 39.29% - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 9. Neto aktiva bankarskog sektora Srbije, stanje na dan 30.09.2015. godine

Rang	Naziv banke	30.09.2015.	%	30.06.2015.	31.03.2015.	31.12.2014.	u mil. EUR
							Index 2015. / 2014.
1.	Banca Intesa a.d. Beograd	4,009.0	15.96%	4,013.4	3,848.3	3,910.1	102.5
2.	Komercijalna banka a.d. Beograd	3,288.0	13.09%	3,232.7	3,269.0	3,358.7	97.9
3.	Unicredit Bank Srbija a.d. Beograd	2,570.1	10.23%	2,414.7	2,347.7	2,193.1	117.2
4.	Raiffeisen banka a.d. Beograd	1,941.4	7.73%	1,915.5	1,911.8	1,853.0	104.8
5.	Société Générale banka Srbija a.d. Beograd	1,825.1	7.27%	1,792.4	1,804.1	1,837.9	99.3
6.	AIK banka a.d. Beograd	1,483.2	5.91%	1,467.4	1,393.5	1,432.7	103.5
7.	Eurobank a.d. Beograd	1,133.7	4.51%	1,158.9	1,129.3	1,208.5	93.8
8.	Vojvođanska banka a.d. Novi Sad	1,060.8	4.22%	984.2	1,010.7	1,018.5	104.1
9.	Banka Poštanska štedionica a.d. Beograd	1,027.0	4.09%	968.1	959.2	936.6	109.6
10.	Sberbank Srbija a.d. Beograd	917.5	3.65%	942.1	919.2	896.4	102.3
11.	Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd	913.0	3.64%	934.9	941.6	981.2	93.0
12.	Erste Bank a.d. Novi Sad	874.8	3.48%	854.9	871.4	808.2	108.2
13.	Alpha Bank Srbija a.d. Beograd	688.0	2.74%	707.9	741.0	737.7	93.3
14.	ProCredit Bank a.d. Beograd	656.0	2.61%	630.9	610.3	607.9	107.9
15.	Crédit Agricole banka Srbija a.d. Novi Sad	595.0	2.37%	595.2	527.0	543.1	109.6
16.	Piraeus Bank a.d. Beograd	402.5	1.60%	438.9	501.8	489.7	82.2
17.	OTP banka Srbija a.d. Novi Sad	347.3	1.38%	327.9	316.9	336.5	103.2
18.	Halkbank a.d. Beograd	260.3	1.04%	256.1	256.8	262.7	99.1
19.	NLB banka a.d. Beograd	247.0	0.98%	230.8	236.5	244.1	101.2
20.	Marfin Bank a.d. Beograd	191.6	0.76%	193.5	202.5	199.9	95.8
21.	Findomestic banka a.d. Beograd	121.2	0.48%	119.5	129.1	131.2	92.4
22.	JUBMES banka a.d. Beograd	99.4	0.40%	101.0	105.8	116.5	85.4
23.	Opportunity banka a.d. Novi Sad	97.6	0.39%	94.6	88.4	86.2	113.2
24.	VTB banka a.d. Beograd	86.7	0.35%	90.1	87.8	84.8	102.3
25.	Srpska banka a.d. Beograd	74.9	0.30%	89.6	93.8	93.2	80.4
26.	KBM Banka a.d. Kragujevac	74.2	0.30%	71.9	74.2	79.2	93.7
27.	mts banka a.d. Beograd	62.0	0.25%	57.7	58.0	56.3	110.1
28.	Telenor banka a.d. Beograd	43.3	0.17%	37.7	35.5	29.8	145.2
29.	Mirabank a.d. Beograd	14.1	0.06%	14.6	-	-	-
30.	Jugobanka Jugbanka a.d. Kosovska Mitrovica	10.7	0.04%	10.8	10.6	11.0	97.5
	UKUPNO	25,115.6	100.0%	24,747.8	24,481.6	24,544.8	102.3

Ukupan kapital bankarskog sektora, na dan 30. septembar 2015. godine, iznosio je 5.37 mlrd. evra i u odnosu na stanje sa kraja 2014. godine realno je uvećan za 5.86%, odnosno, za 297.3 mil. evra (31.12.2014: 5.07 mlrd. evra).

U strukturi ukupnih izvora finansiranja, ukupan kapital bankarskog sektora učestvovao je, na isti dan, sa 21.39%.

U odnosu na stanje sa kraja prethodne godine, najveća povećanja iznosa kapitala beleže "Unicredit Bank Srbija" u iznosu od 90.6 mil. evra, "Banca Intesa" u iznosu od 66.1 mil. evra i "Raiffeisen banka" u iznosu od 43.6 mil. evra, dok sa druge strane, najveća smanjenja iznosa kapitala beleže "Piraeus Bank" u iznosu od 21.4 mil. evra, "Hypo Alpe-Adria-Bank" u iznosu od 8.3 mil. evra i "JUBMES banka" u iznosu od 7.5 mil. evra.

Na kraju trećeg kvartala 2015. godine, Banka zauzima dvadeseto (20) mesto po iznosu ukupnog kapitala bankarskog sektora, što predstavlja pad za jednu poziciju u odnosu na stanje sa kraja 2014. godine usled realnog smanjenja kapitala u iznosu od 7.54 mil. evra - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 10. Kapital bankarskog sektora Srbije, stanje na dan 30. septembar 2015. godine

Rang	Naziv banke	UKUPAN KAPITAL					Promena 2015. / 2014.	Index 2015. / 2014.
		30.09.2015.	%	30.06.2015.	31.03.2015.	31.12.2014.		
1.	Banca Intesa a.d. Beograd	935.9	17.42%	912.9	896.8	869.8	66.1	107.6
2.	Komercijalna banka a.d. Beograd	573.7	10.68%	564.9	583.1	575.0	-1.3	99.8
3.	Unicredit Bank Srbija a.d. Beograd	547.5	10.19%	514.6	485.7	456.8	90.6	119.8
4.	Raiffeisen banka a.d. Beograd	505.4	9.41%	490.3	472.6	461.7	43.6	109.4
5.	AIK banka a.d. Beograd	471.6	8.78%	461.0	448.0	439.4	32.2	107.3
6.	Eurobank a.d. Beograd	387.9	7.22%	377.7	372.6	364.7	23.3	106.4
7.	Société Générale banka Srbija a.d. Beograd	302.8	5.64%	296.3	289.1	280.4	22.4	108.0
8.	Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd	219.8	4.09%	218.9	216.6	228.1	-8.3	96.3
9.	Sberbank Srbija a.d. Beograd	198.2	3.69%	189.9	188.9	192.2	6.1	103.1
10.	Vojvođanska banka a.d. Novi Sad	165.2	3.07%	164.8	163.6	163.1	2.1	101.3
11.	Banka Poštanska štedionica a.d. Beograd	147.3	2.74%	147.9	146.6	144.3	3.0	102.1
12.	Erste Bank a.d. Novi Sad	132.2	2.46%	127.8	125.5	121.2	11.0	109.1
13.	Piraeus Bank a.d. Beograd	112.9	2.10%	126.1	132.3	134.3	-21.4	84.1
14.	ProCredit Bank a.d. Beograd	107.0	1.99%	101.6	105.6	100.7	6.3	106.2
15.	OTP banka Srbija a.d. Novi Sad	104.5	1.95%	103.6	103.3	102.6	1.9	101.9
16.	Alpha Bank Srbija a.d. Beograd	100.4	1.87%	99.6	98.8	96.2	4.2	104.4
17.	Crédit Agricole banka Srbija a.d. Novi Sad	71.2	1.33%	70.3	70.4	69.6	1.7	102.4
18.	NLB banka a.d. Beograd	45.2	0.84%	44.5	44.7	43.1	2.1	104.8
19.	Halkbank a.d. Beograd	39.2	0.73%	37.9	38.6	39.0	0.2	100.5
20.	JUBMES banka a.d. Beograd	33.5	0.62%	36.2	41.1	41.0	-7.5	81.6
21.	Findomestic banka a.d. Beograd	30.6	0.57%	30.0	29.7	29.0	1.5	105.3
22.	Marfin Bank a.d. Beograd	29.5	0.55%	29.6	30.6	31.4	-1.9	94.1
23.	VTB banka a.d. Beograd	17.6	0.33%	10.4	10.8	10.7	6.9	164.8
24.	Opportunity banka a.d. Novi Sad	17.0	0.32%	16.4	15.7	13.0	4.0	130.4
25.	Srpska banka a.d. Beograd	16.2	0.30%	15.8	16.0	15.9	0.3	101.9
26.	Mirabank a.d. Beograd	13.8	0.26%	14.4	-	-	13.8	-
27.	KBM Banka a.d. Kragujevac	12.8	0.24%	13.3	14.2	14.2	-1.4	90.1
28.	mts banka a.d. Beograd	12.2	0.23%	12.4	14.9	15.0	-2.8	81.0
29.	Telenor banka a.d. Beograd	11.8	0.22%	13.8	16.2	12.9	-1.2	91.0
30.	Jugobanka Jugbanka a.d. Kosovska Mitrovica	9.0	0.17%	9.0	9.0	9.1	-0.1	99.3
	UKUPNO	5,371.8	100.0%	5,251.9	5,181.0	5,074.5	297.3	105.9

u mil. evra

Na kraju trećeg kvartala 2015. godine, ukupna dobit bankarskog sektora iznosi 222.37 mil. evra.

Pojedinačno, najveći iznos dobiti beleže "Unicredit Bank Srbija", u iznosu od 64.96 mil. evra, zatim "Banca Intesa", od 51.78 mil. evra i "Raiffeisen banka", od 38.69 mil. evra.

Sa druge strane, najveći gubitak iz poslovanja na kraju trećeg kvartala 2015. godine iskazale su "Piraeus Bank", u iznosu od 22.75 mil. evra, "JUBMES banka", u iznosu od 7.96 mil. evra i "Telenor banka", u iznosu od 7.34 mil. evra.

Sa ukupno obračunatim gubitkom na kraju trećeg kvartala 2015. godine u iznosu od 7.96 mil. evra, Banka zauzima dvadeset deveto (29) mesto u ukupnom poslovanju bankarskog sektora - videti sledeći pregled.

Tabela 11. Rezultat poslovanja banaka za period januar - septembar 2015. godine

Rang	Naziv banke	NETO DOBITAK (GUBITAK)			
		30.09.2015.	30.06.2015.	31.03.2015.	31.12.2014.
1.	Unicredit Bank Srbija a.d. Beograd	64.96	39.24	19.48	45.18
2.	Banca Intesa a.d. Beograd	51.78	34.80	18.34	56.29
3.	Raiffeisen banka a.d. Beograd	38.69	27.00	7.84	43.22
4.	AIK banka a.d. Beograd	33.35	17.56	5.93	15.03
5.	Eurobank a.d. Beograd	20.01	12.53	6.06	-22.03
6.	Société Générale banka Srbija a.d. Beograd	17.45	13.24	6.82	3.05
7.	ProCredit Bank a.d. Beograd	13.02	8.31	4.31	16.62
8.	Komercijalna banka a.d. Beograd	10.90	5.77	1.73	39.56
9.	Erste Bank a.d. Novi Sad	9.29	6.16	3.40	2.26
10.	Banka Poštanska štedionica a.d. Beograd	3.30	2.10	1.21	2.62
11.	Alpha Bank Srbija a.d. Beograd	2.82	2.87	1.25	1.52
12.	Opportunity banka a.d. Novi Sad	1.78	1.30	0.61	1.13
13.	Vojvođanska banka a.d. Novi Sad	1.34	0.84	0.55	1.28
14.	Findomestic banka a.d. Beograd	1.26	0.84	0.45	0.51
15.	Sberbank Srbija a.d. Beograd	1.08	-4.14	-4.21	12.81
16.	NLB banka a.d. Beograd	1.03	0.52	1.03	-17.33
17.	Crédit Agricole banka Srbija a.d. Novi Sad	0.96	0.50	0.42	0.38
18.	OTP banka Srbija a.d. Novi Sad	0.88	0.65	0.13	0.89
19.	Srpska banka a.d. Beograd	0.14	-0.12	-0.04	-132.52
20.	Jugobanka Jugbanka a.d. Kosovska Mitrovica	-0.16	-0.07	-0.12	0.00
21.	Halkbank a.d. Beograd	-0.21	-1.24	-0.60	-2.28
22.	VTB banka a.d. Beograd	-0.22	-0.34	0.03	-0.51
23.	Mirabank a.d. Beograd	-1.20	-0.40	-	-
24.	KBM Banka a.d. Kragujevac	-1.55	-0.96	-0.16	-2.05
25.	Marfin Bank a.d. Beograd	-2.18	-1.85	-0.96	-4.72
26.	mts banka a.d. Beograd	-3.58	-3.21	-0.74	-11.32
27.	Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd	-4.50	-3.36	-5.35	-7.41
28.	Telenor banka a.d. Beograd	-7.34	-5.15	-2.87	-7.12
29.	JUBMES banka a.d. Beograd	-7.96	-4.90	-0.16	-4.95
30.	Piraeus Bank a.d. Beograd	-22.75	-8.58	-2.86	-11.24
	UKUPNO	222.37	139.92	61.53	18.87

u mil. EUR

Obračunati rezultat poslovanja bankarskog sektora u najvećoj meri je rezultat neto rashoda po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki. Pojedinačno najveći iznos ovih rashoda iskazali su na kraju trećeg kvartala 2015. godine "Banca Intesa", u iznosu od 52.88 mil. evra, "Piraeus banka", u iznosu od 31.41 mil. evra i "Komercijalna banka", u iznosu od 31.12 mil. evra.

"JUBMES banka", sa ukupno obračunatim neto rashodima po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki, na kraju trećeg kvartala 2015. godine, u iznosu od 8.29 mil. evra, zauzima dvesto prvo (21) mesto u celokupnom bankarskom sektoru - videti sledeći pregled.

Tabela 12. *Neto prihod / rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki*

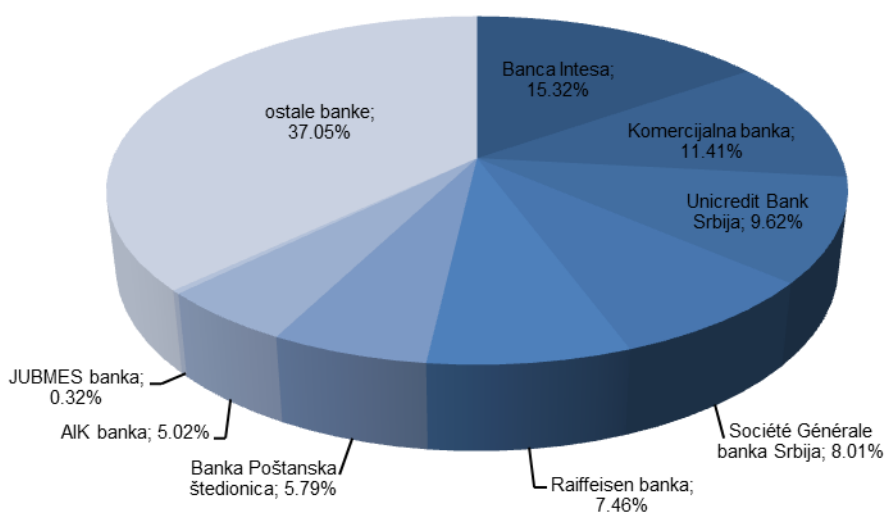
u mil. evra					
Rang	Naziv banke	30.09.2015.	30.06.2015.	31.03.2015.	31.12.2014.
1.	Srpska banka a.d. Beograd	0.89	0.77	0.53	-82.33
2.	Jugobanka Jugbanka a.d. Kosovska Mitrovica	0.02	0.02	0.01	0.20
3.	Mirabank a.d. Beograd	0.00	0.00	0.00	0.00
4.	Telenor banka a.d. Beograd	-0.15	-0.13	-0.12	2.21
5.	Findomestic banka a.d. Beograd	-0.32	-0.20	0.03	-1.43
6.	ProCredit Bank a.d. Beograd	-0.36	0.00	0.08	-0.11
7.	Opportunity banka a.d. Novi Sad	-0.58	-0.37	-0.17	-0.87
8.	KBM Banka a.d. Kragujevac	-0.59	-0.53	0.03	-2.34
9.	VTB banka a.d. Beograd	-0.83	-0.55	0.03	-1.24
10.	NLB banka a.d. Beograd	-1.18	0.42	0.26	-3.91
11.	AIK banka a.d. Beograd	-1.36	-5.39	-5.67	-25.75
12.	Marfin Bank a.d. Beograd	-1.86	-0.95	-0.47	-3.52
13.	Crédit Agricole banka Srbija a.d. Novi Sad	-1.88	-1.14	-0.49	-2.66
14.	OTP banka Srbija a.d. Novi Sad	-2.51	-1.77	-0.95	-5.25
15.	Alpha Bank Srbija a.d. Beograd	-3.04	-2.28	-2.03	-5.36
16.	mts banka a.d. Beograd	-3.29	-3.12	-0.70	-10.46
17.	Halkbank a.d. Beograd	-4.35	-4.01	-1.99	-7.96
18.	Eurobank a.d. Beograd	-5.74	-5.21	-3.13	-52.76
19.	Vojvođanska banka a.d. Novi Sad	-6.80	-4.76	-2.89	-5.74
20.	Erste Bank a.d. Novi Sad	-7.33	-4.56	-2.05	-15.16
21.	JUBMES banka a.d. Beograd	-8.29	-5.43	-0.62	-5.40
22.	Raiffeisen banka a.d. Beograd	-8.71	-3.02	-4.46	-20.22
23.	Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd	-8.78	-6.08	-5.74	-18.58
24.	Société Générale banka Srbija a.d. Beograd	-10.33	-11.27	-3.81	-38.12
25.	Unicredit Bank Srbija a.d. Beograd	-10.50	-9.54	-4.20	-25.72
26.	Banka Poštanska štedionica a.d. Beograd	-17.57	-12.86	-6.03	-20.41
27.	Sberbank Srbija a.d. Beograd	-18.38	-16.44	-9.83	-14.14
28.	Komercijalna banka a.d. Beograd	-31.12	-24.20	-11.58	-22.53
29.	Piraeus Bank a.d. Beograd	-31.41	-14.67	-5.14	-18.17
30.	Banca Intesa a.d. Beograd	-52.88	-37.01	-18.30	-75.80
	UKUPNO	-239.18	-174.25	-89.40	-483.51

Analizirano prema kriterijumu visine iznosa obračunatih prihoda iz osnovne delatnosti (prihodi od kamata i naknada), pojedinačno najveće učešće na bankarskom tržištu Srbije imaju "Banca Intesa", od 15.32%, "Komercijalna banka", sa 11.41% učešća i "Unicredit bank Srbija", sa 9.62% učešća.

Sedam (7) banaka ima tržišno učešće od preko 5%, i zajedno beleže 62.63% ukupnog tržišnog učešća, dok preostale dvedeset tri (23) banke zajedno beleže 37.37% ukupnog tržišnog učešća.

"JUBMES banka", sa ukupno obračunatim prihodima od kamata i naknada, na kraju trećeg kvartala 2015. godine, u iznosu od 532,239 hiljada dinara, beleži tržišno učešće od 0.32% i zauzima dvadeset peto (25) mesto na tržištu - videti sledeći grafikon.

Graf 2. Tržišno učešće banaka prema kriterijumu iznosa obračunatih kamata i naknada za period januar - septembar 2015. godine

Obračunata neto dobit od kamata i naknada bankarskog sektora na kraju trećeg kvartala 2015. godine iznosila je 123.56 mlrd. dinara, odnosno prosečna stopa dobiti od kamata i naknada bila je na nivou od 74.14%.

Prosečno-ponderisan C.I.R. pokazatelj (troškovi zarada, naknada zarada i ostali operativni rashodi u odnosu na neto dobit od kamata i naknada) iznosio je za period januar - septembar 2015. godine 66.26%, od čega se na učešće troškova zarada, naknada zarada i ostale lične rashode odnosilo, u proseku, 24.73%, a na ostale operativne rashode 41.53% - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 13. Produktivnost poslovanja bankarskog sektora za period januar - septembar 2015. godine

u hiljadama dinara

rb	Naziv banke	Prihodi od kamata i naknada	% tržišnog učešća	Neto dobit od kamata i naknada	Stopa neto dobiti	Troškovi zarada / Neto dobit od kamata i naknada	Troš. zarada i ostali oper. rashodi / Neto dobit od kamata i naknada
1	AIK banka	8,359,247	5.02%	5,981,233	71.55%	16.04%	42.83%
2	Alpha Bank Srbija	4,679,546	2.81%	3,589,383	76.70%	34.44%	92.07%
3	Banca Intesa	25,528,308	15.32%	19,184,813	75.15%	20.96%	55.87%
4	Banka Poštanska štedionica	9,642,711	5.79%	6,065,682	62.90%	26.42%	68.92%
5	Crédit Agricole banka Srbija	4,031,223	2.42%	2,974,903	73.80%	45.65%	90.67%
6	Halkbank	1,685,476	1.01%	1,277,554	75.80%	29.55%	65.26%
7	mts banka	351,166	0.21%	244,246	69.55%	54.87%	162.77%
8	Erste Bank	6,872,606	4.12%	5,202,204	75.69%	23.28%	68.30%
9	Eurobank	8,218,181	4.93%	6,880,946	83.73%	19.18%	57.76%
10	Findomestic banka	1,430,878	0.86%	1,031,193	72.07%	35.01%	84.96%
11	Hypo Alpe-Adria-Bank	4,582,871	2.75%	3,138,240	68.48%	36.66%	115.52%
12	JUBMES banka	532,239	0.32%	427,458	80.31%	55.09%	104.54%
13	Jugobanka Jugbanka	104,192	0.06%	74,890	71.88%	95.75%	130.04%
14	KBM Banka	589,080	0.35%	443,807	75.34%	45.62%	130.30%
15	Komercijalna banka	19,008,974	11.41%	13,916,390	73.21%	22.19%	66.17%
16	Marfin Bank	1,226,834	0.74%	795,645	64.85%	45.94%	106.89%
17	Mirabank	166	0.00%	-563	-339.16%	-	-
18	NLB banka	1,949,722	1.17%	1,614,764	82.82%	36.07%	94.20%
19	Opportunity banka	1,388,010	0.83%	1,001,554	72.16%	30.23%	71.93%
20	OTP banka Srbija	2,742,328	1.65%	2,357,547	85.97%	34.16%	93.52%
21	Piraeus Bank	2,802,795	1.68%	2,118,115	75.57%	32.28%	95.29%
22	ProCredit Bank	5,192,686	3.12%	4,005,392	77.14%	24.91%	63.12%
23	Raiffeisen banka	12,436,644	7.46%	10,741,270	86.37%	18.18%	57.07%
24	Sberbank Srbija	5,991,869	3.60%	4,521,373	75.46%	20.04%	55.20%
25	Société Générale banka Srbija	13,348,884	8.01%	8,977,275	67.25%	27.55%	65.32%
26	Srpska banka	326,612	0.20%	215,017	65.83%	91.75%	233.78%
27	Telenor banka	247,360	0.15%	117,232	47.39%	284.66%	865.78%
28	Unicredit Bank Srbija	16,026,355	9.62%	11,318,349	70.62%	12.79%	34.10%
29	Vojvođanska banka	6,811,750	4.09%	5,038,653	73.97%	39.00%	91.61%
30	VTB banka	553,567	0.33%	304,919	55.08%	42.43%	114.98%
	UKUPNO / PROSEK	166,662,280	100.00%	123,559,484	74.14%	24.73%	66.26%

Pregled osnovnih podataka o poslovanju banaka iz bankarskog sektora za period januar - septembar 2015. godine obuhvaćeni su u sledećem tabelarnom pregledu:

Tabela 14. Pregled osnovnih podataka o poslovanju banaka za period januar-septembar 2015. godine

Naziv banke	Kamate		Naknade		Neto dobit od kamata i naknada	Troš.zarada	% neto dobiti od kam. i nakn.	Troš. amortizacije i ostali posl. rashodi	% neto dobiti od kam. i nakn.
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi					
AIK banka	7,573,410	2,241,965	785,837	136,049	5,981,233	959,097	16.04%	1,602,449	26.79%
Alpha Bank Srbija	3,941,134	863,628	738,412	226,535	3,589,383	1,236,315	34.44%	2,068,595	57.63%
Banca Intesa	19,281,412	4,117,695	6,246,896	2,225,800	19,184,813	4,021,111	20.96%	6,696,637	34.91%
Banka Poštanska štedionica	5,991,634	1,756,509	3,651,077	1,820,520	6,065,682	1,602,716	26.42%	2,577,598	42.49%
Crédit Agricole banka Srbija	2,851,860	728,960	1,179,363	327,360	2,974,903	1,358,090	45.65%	1,339,250	45.02%
Halkbank	1,204,169	348,582	481,307	59,340	1,277,554	377,512	29.55%	456,265	35.71%
mts banka	266,315	89,952	84,851	16,968	244,246	134,012	54.87%	263,546	107.90%
Erste Bank	5,116,578	1,205,506	1,756,028	464,896	5,202,204	1,210,865	23.28%	2,342,350	45.03%
Eurobank	6,636,220	1,072,517	1,581,961	264,718	6,880,946	1,319,551	19.18%	2,654,792	38.58%
Findomestic banka	1,207,068	249,263	223,810	150,422	1,031,193	361,012	35.01%	515,055	49.95%
Hypo Alpe-Adria-Bank	3,922,464	1,347,602	660,407	97,029	3,138,240	1,150,439	36.66%	2,474,948	78.86%
JUBMES banka	436,427	90,714	95,812	14,067	427,458	235,468	55.09%	211,416	49.46%
Jugobanka Jugbanka	33,032	566	71,160	28,736	74,890	71,709	95.75%	25,676	34.28%
KBM Banka	394,734	108,356	194,346	36,917	443,807	202,461	45.62%	375,799	84.68%
Komercijalna banka	14,580,583	4,282,639	4,428,391	809,945	13,916,390	3,087,515	22.19%	6,120,430	43.98%
Marfin Bank	1,077,238	393,415	149,596	37,774	795,645	365,491	45.94%	484,944	60.95%
Mirabank	0	0	166	729	-563	82,378	-	64,503	-
NLB banka	1,536,635	271,252	413,087	63,706	1,614,764	582,408	36.07%	938,713	58.13%
Opportunity banka	1,344,542	370,405	43,468	16,051	1,001,554	302,749	30.23%	417,697	41.70%
OTP banka Srbija	2,071,164	263,967	671,164	120,814	2,357,547	805,287	34.16%	1,399,403	59.36%
Piraeus Bank	2,424,368	651,465	378,427	33,215	2,118,115	683,809	32.28%	1,334,452	63.00%
ProCredit Bank	4,254,890	1,055,306	937,796	131,988	4,005,392	997,816	24.91%	1,530,581	38.21%
Raiffeisen banka	9,048,967	928,845	3,387,677	766,529	10,741,270	1,953,014	18.18%	4,177,299	38.89%
Sberbank Srbija	4,988,370	1,199,888	1,003,499	270,608	4,521,373	906,303	20.04%	1,589,322	35.15%
Société Générale banka Srbija	10,653,157	3,079,771	2,695,727	1,291,838	8,977,275	2,473,481	27.55%	3,390,283	37.77%
Srpska banka	237,800	104,502	88,812	7,093	215,017	197,270	91.75%	305,397	142.03%
Telenor banka	172,522	72,969	74,838	57,159	117,232	333,709	284.66%	681,258	581.12%
Unicredit Bank Srbija	13,334,990	4,110,446	2,691,365	597,560	11,318,349	1,447,094	12.79%	2,412,473	21.31%
Vojvođanska banka	5,489,989	1,657,948	1,321,761	115,149	5,038,653	1,965,291	39.00%	2,650,591	52.61%
VTB banka	498,273	232,799	55,294	15,849	304,919	129,382	42.43%	221,225	72.55%
UKUPNO:	130,569,945	32,897,432	36,092,335	10,205,364	123,559,484	30,553,355	24.73%	51,322,947	41.54%

u hiljadama dinara

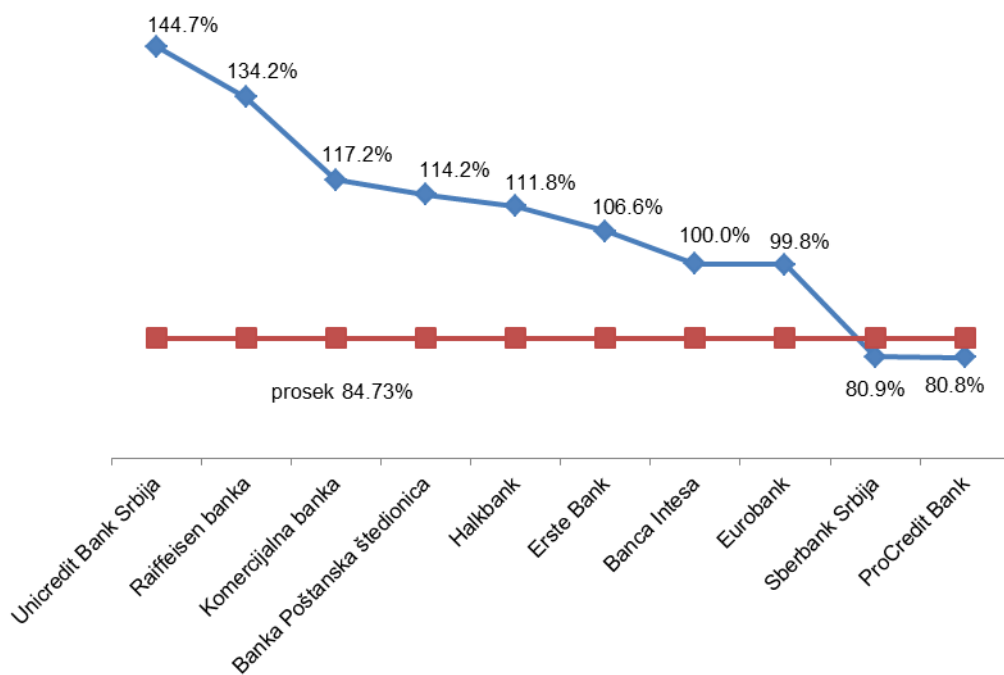
Relativan odnos neto dobiti od naknada i troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda celokupnog bankraskog sektora iznosi 84.73% (ili, drugim rečima, u proseku 84.73% obračunatih troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda banke finansiraju iz neto dobiti od obračunatih naknada).

Na kraju trećeg kvartala 2015. godine, kod "Unicredit Bank Srbija" neto dobit od naknada bila je na nivou od 144.7% obračunatih troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih primanja, kod "Raiffeisen banke" 134.2% a kod "Komercijalne banke", 117.2%.

Relativan odnos neto dobiti od naknada i obračunatih troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih primanja iznosio je, u istom periodu, kod "JUBMES banke" 34.7%.

U sledećem grafičkom pregledu dat je relativan odnos neto dobiti od naknada, sa jedne, i troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda, sa druge strane, za prvih deset banaka sa pojedinačno najvećim racion neto dobiti od naknada u odnosu na troškove zarada, naknada zarada i ostale lične rashode.

Graf 3. Relativan odnos neto dobiti od naknada i troškova zarada, naknada zarada i ost. ličnih rashoda

4. Poslovne aktivnosti Banke

4.1. Poslovne aktivnosti i organizaciona struktura Banke

JUBMES banka a.d. Beograd, u skladu sa registrovanom delatnošću, obavlja poslove ostalog monetarnog posredovanja (šifra delatnosti 6419). Shodno tome, u okviru registrovane delatnosti Banka obavlja sledeće osnovne grupe poslova:

/1/ poslove pribavljanja svih vrsta novčanih sredstava od klijenata putem:

- prikupljanja transakcionih depozita;
- prikupljanja namenskih depozita;
- primanja na štednju dinarskih i deviznih depozita;
- emitovanja hartija od vrednosti;
- komisionih poslova i
- drugih načina, u skladu sa zakonskim propisima.

/2/ poslove angažovanja sredstava u skladu sa ročnom i namenskom strukturom izvora sredstava, i to:

- kratkoročnog i dugoročnog kreditiranja pravnih i fizičkih lica;
- eskonta menica;
- faktoringa potraživanja;
- plasmana u kratkoročne i dugoročne hartije od vrednosti;
- poslove izdavanja dinarskih i deviznih garancija;

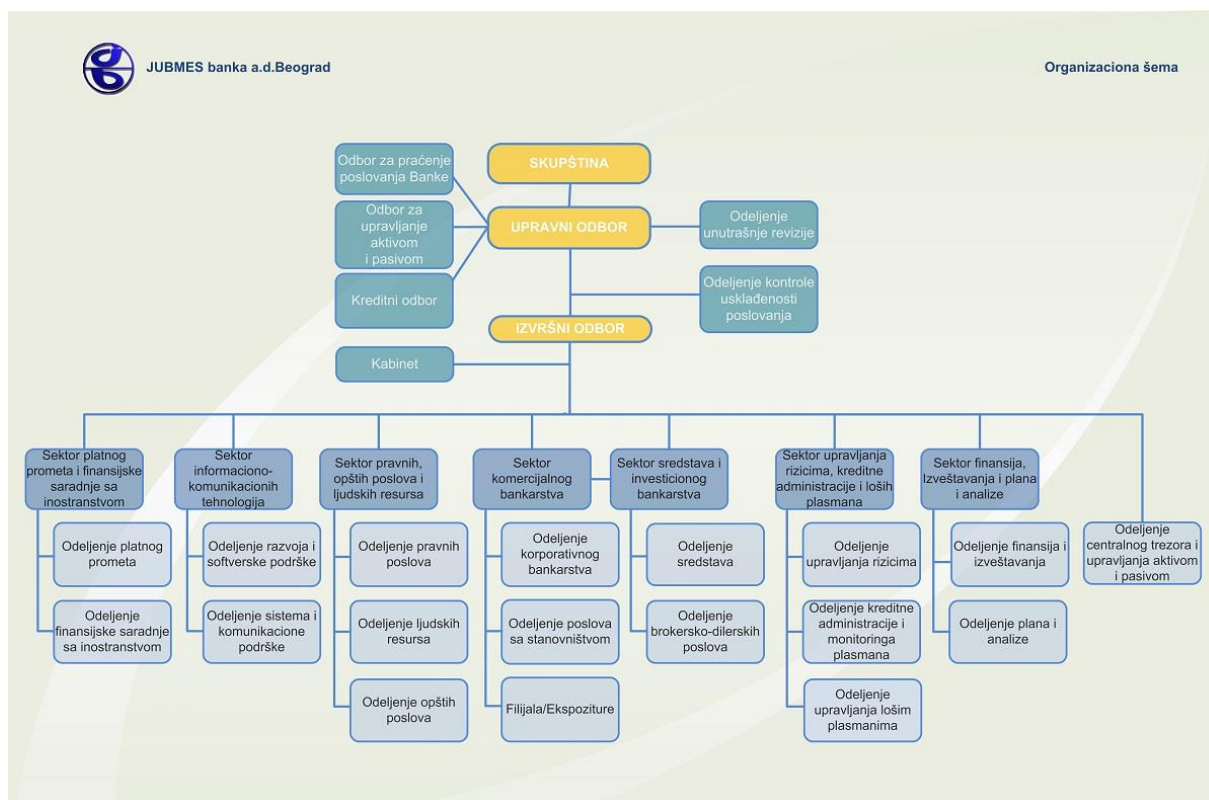
/3/ poslova pružanja usluga, i to:

- usluga dinarskog i deviznog platnog prometa;
- izdavanja platnih kartica;
- usluge izdavanja sefova;
- obavljanja poslova u ime i za račun trećih lica, kao i
- pružanja usluga finansijskog konsaltinga;

Kako ostvarenje planiranih ciljeva pretpostavlja fleksibilnu i efikasnu organizacionu strukturu, kao i njeno kontinuirano prilagođavanje tržišnim uslovima, definisana organizaciona struktura Banke ima za cilj:

- efikasno upravljanje rizicima, u skladu sa Bazel standardima, po pitanju odvojenosti funkcija preuzimanja rizika od funkcija podrške i kontrole rizika.
- uspostavljanje preduslova za efikasno funkcionisanje nosioca upravljačkih, nadzornih i poslovnih aktivnosti društva, u smislu jasnog utvrđivanja poslova koje obavljaju zaposleni, prava i obaveza i odgovornosti koje po tom osnovu imaju, kao i pravila i procedura kojih su u obavljanju poslova obavezni da se pridržavaju;
- eliminisanje, odnosno minimiziranje mogućnosti propuštanja obavljanja aktivnosti od značaja za poslovanje Banke, ili pak delovanje suprotno interesima Banke, a iz razloga nedorečenosti, neusaglašenosti ili nepostojanja adekvatnih pravila i procedura;

Pregled organizacione strukture Banke dat je u sledećem grafičkom prikazu.

Graf 4. Organizaciona struktura JUBMES banke a.d. Beograd**4.2. Aktivnost Upravnog i Izvršnog odbora Banke u izveštajnom periodu**

Nadležnosti Upravnog odbora JUBMES banke a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) su utvrđene Statutom Banke. U skladu sa nadležnostima, **Upravni odbor je tokom 2015. godine ukupno održao 20 sednica.**

Tabela 15. Upravni odbor JUBMES banke a.d. Beograd na dan 31. decembar 2015. godine

Ime i prezime	Akcionar koga predstavlja	Funkcija
Zoran Lilić	Nezavisni član	Predsednik
dr Anastazija Tanja Đelić	Republika Srbija	Član
Danijel Pantić	JP Jugoimport SDPR	Član
Prof. dr Aleksandar Živković	Nezavisni član	Član
Avram Milenković	Republika Srbija	Član
Milomir Gligorijević	Telegroup doo	Član

Upravni odbor je u svim poslovnim aktivnostima podržavao razvojnu politiku Banke, zasnovanu na osnovnim načelima bankarskog poslovanja, i to:

- održavanju likvidnosti i sigurnosti u poslovanju, naročito u uslovima narušene finansijske ravnoteže;
- zaštiti Banke od rizika u poslovanju;
- povećanju kapitala Banke;
- unapređenju organizacije Banke i kvaliteta pružanja bankarskih usluga;
- jačanju tržišne pozicije Banke;

Nadležnosti Izvršnog odbora Banke su utvrđene Statutom Banke. **U skladu sa nadležnostima, Izvršni odbor je tokom 2015. godine održao 182 sednice.** Poslovne aktivnosti Izvršnog odbora Banke tokom posmatranog perioda bile su usmerene na održavanje likvidnosti i profitabilnosti poslovanja, jačanje ekonomskog položaja i rast tržišnog učešća Banke.

Tabela 16. Izvršni odbor JUBMES banke a.d. Beograd na dan 31. decembar 2015. godine

Ime i prezime	Funkcija
mr Miloš Vujnović	Predsednik
dr Rajko Perić	Član

4.3. Informacije o kadrovskim pitanjima

Sa stanjem na dan 31. decembar 2015. godine u Banci je radno angažovan 131 zaposleni. Shodno prirodi delatnosti, u Banci je dominantno zaposlena visoko obrazovana i stručna radna snaga (cca 74% od ukupnog broja zaposlenih ima visoku stručnu spremu). Prosečna starost zaposlenih iznosi oko 47 godina.

Banka će i tokom narednog perioda nastaviti trend jačanja kadrovske osnove, koji je naročito intenziviran tokom prethodnih godina, prijemom u radni odnos novih visokoobrazovanih radnika, koji će biti radno angažovani na obavljanju specijalizovanih bankarskih poslova i poslova vezanih za izradu i plasman novih bankarskih proizvoda. Sa tim u vezi, zapošljavanje novih radnika biće usklađeno, pre svega, sa prirodnom fluktuacijom zaposlenih i ostvarenim rastom obima poslovne aktivnosti.

U skladu sa programom stručnog usavršavanja zaposlenih, radnici Banke se redovno upućuju na specijalističke kurseve, savetovanja i seminare iz oblasti od značaja za rad i razvoj Banke.

Organizaciono, pitanja u vezi sa zaposlenima u Banci regulišu se u okviru organizacionog dela Odeljenja ljudskih resursa.

Pregled starosne i kvalifikacione strukture zaposlenih u Banci dat je u sledećoj tabeli.

Tabela 17. Kvalifikaciona i starosna struktura zaposlenih u Banci, stanje na dan 31.12.2015. godine

Stručna sprema	Do 30 godina	31-40 godina	41-50 godina	51-60 godina	Preko 60 godina	Ukupno	u %
I-NK						0	0.00%
II-PK			1			1	0.76%
III-KV,SSS		0				0	0.00%
IV-SSS	1	1	9	17	2	30	22.90%
V-VKV			2	1		3	2.29%
VI/1-VŠS	1	3	3	6	1	14	10.69%
VII/1-VS	4	27	18	15	5	69	52.67%
VII/2-magistar, specijalista	1	4	2	5		12	9.16%
VIII-doktor nauka				2		2	1.53%
Ukupno	7	35	35	46	8	131	100.00%
u %	5.34%	26.72%	26.72%	35.11%	6.11%	100.00%	

5. Poslovanje Banke tokom 2015. godine

U sledećim tabelama nalaze se uporedni pregledi rezultata i Plana poslovanja za 31.12.2015. godine:

Tabela 18. Uporedni pregled rezultata i Plana poslovanja za 31.12.2015. godine

POZICIJA	31.12.2015.	Plan - 31.12.2015.	realizacija plana
Prihodi od kamata	542,582	791,328	68.57%
Rashodi od kamata	112,590	202,167	55.69%
Neto prihod po osnovu kamata	429,992	589,162	72.98%
Prihodi od naknada i provizija	124,762	99,433	125.47%
Rashodi naknada i provizija	17,889	14,787	120.98%
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	106,873	84,646	126.26%
Neto rezultat po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju	-630	0	-
Neto rezultat po osnovu zaštite od rizika	-4,392	0	-
Neto rezultat po osnovu finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-2,808	-1,400	200.57%
Neto rezultat po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-632	0	-
Neto rezultat od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	33,951	28,000	121.25%
Ostali poslovni prihodi	37,783	20,826	181.42%
Neto rezultat po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	-1,786,459	-109,044	1638.29%
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	308,331	309,791	99.53%
Troškovi amortizacije	39,546	41,388	95.55%
Ostali rashodi	255,876	232,980	109.83%
DOBITAK / GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	-1,790,075	28,031	-

u hiljadama dinara

Banka je na kraju meseca decembra 2015. godine iskazala gubitak pre oporezivanja u iznosu od 1,790,075 hiljada dinara što u odnosu na Plan poslovanja za 2015. godinu predstavlja odstupanje od 1,818,106 hiljada dinara, obzirom da je Planom predviđen dobitak u iznosu od 28,031 hiljade dinara. Odstupanje od Plana je prouzrokovano višestruko uvećanim neto rashodima po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki, koji na kraju decembra iznose 1,786,459 hiljadu dinara, kao i značajnim nedostatkom prihoda od kamata.

Prihodi i rashodi od kamata: Banka je značajno odstupila sa Planom predviđenim obimom prihoda i rashoda od kamata. U strukturi prihoda od kamata, najzastupljeniji su prihodi od kamata po osnovu datih kredita privredi sa učešćem od 44.68% i oni na kraju 2015. godine iznose 242,403 hiljade dinara. Upravo se kod njih i beleži najveće negativno odstupanje u odnosu na Plan u iznosu od 229,917 hiljada dinara, obzirom da ova pozicija predviđena Planom za 31.12.2015. godine iznosi 472,320 hiljada dinara. Takođe, veliko negativno odstupanje beleži se i kod prihoda od kamata po osnovu eskonta menica, čije stanje na kraju 2015. godine iznosi 68,023 hiljade dinara i manje je za 52.14%, odnosno, za 74,113 hiljada dinara u odnosu na Planom predviđen iznos prihoda od kamata (Plan 31.12.2015: 142,136 hiljada dinara). Sa druge strane, rashodi od kamata na kraju 2015. godine iznose 112,590 hiljada dinara i manji su za 89,577 hiljada dinara, odnosno za 44.31%, u odnosu na Planom predviđen iznos ove pozicije. Manji iznos rashoda od kamata posledica je manjeg iznosa prikupljenih depozita, pogotovu oročenih depozita u dinarima, obzirom na izostanak planiranog rasta plasmana, kao i opšteg pada nivoa kamatnih stopa.

Prihodi i rashodi od naknada i provizija: Kod pozicije prihoda od naknada, Banka je premašila predviđeni Plan za 25,329 hiljada dinara, najviše usled većeg iznosa prihoda od naknada od izdatih garancija, kao i usled većeg iznosa prihoda od naknada od značajnog nerezidenta za usluge platnog prometa. Kod rashoda od naknada, Plan je neznatno probijen za iznos od 3,102 hiljade dinara, najviše usled većeg iznosa rashoda od naknada i provizija u stranoj valuti za usluge deviznog platnog prometa.

Neto rezultat od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne kaluzule: U ovoj bilansnoj poziciji beleži se pozitivno odstupanje od Plana u iznosu od 5,951 hiljade dinara, obzirom da Planom nisu uzete u obzir revalorizovane kursne razlike, već samo realizovane kursne razlike. Na kraju 2015. godine, neto prihod od realizovanih kursnih razlika iznosi 25,493 hiljade dinara, što predstavlja realizaciju Plana od 91.05% (Plan 31.12.2015: 28 mil. dinara).

Ostali poslovni prihodi: Banka je u ovoj bilansnoj poziciji višestruko premašila predviđeni Plan usled proknjiženog prihoda od usaglašavanja potraživanja Banke za kamate i kursne razlike sa usvojenim UPPR-om preduzeća „Beohemija“ u iznosu od 18,882 hiljade dinara. Vrednost ove pozicije bez ovog neplaniranog prihoda iznosi 18,336 hiljada dinara, što predstavlja realizaciju plana od 88.05% (Plan 31.12.2015: 20,826 hiljada dinara).

Neto rezultat po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki: Na kraju 2015. godine, neto gubitak po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki iznosi 1,786,459 hiljada dinara i višestruko je povećan u odnosu na Plan. Najveći uzroci više proknjiženih rashoda u odnosu na Plan su obračun obezvređenja u ukupnom iznosu potraživanja od preduzeća „Beohemija“ obzirom na evidentiranu dočnju u servisiranju izuzetno niskih obaveza koje su dospevale u periodu od početka primene UPPR-a preduzeća, pokretanje stečajnog postupka preduzeća „Fabrike akumulatora Sombor“ i odbacivanje UPPR-a preduzeća „Koncern Farmakom MB - Rudnik Lece“ što je uticalo na značajno povećanje ispravke vrednosti plasmana „Koncern Farmakoma“, donošenje rešenja o odbacivanju UPPR-a preduzeća „Interkomerc“, „Koteks“, „Inter Kop“ i „Europolis“ od strane Apelacionog suda, obračun obezvređenja u ukupnom iznosu potraživanja po osnovu eskonta faktura preduzeća „Dis“ (regresni dužnik „Adimes“), obračun obezvređenja u ukupnom iznosu potraživanja od preduzeća „Iko Food“ imajući u vidu da je nad društvom pokrenut stečaj a da društvo ne raspolaže sa dovoljnom imovinom za pokriće obaveza, nerealizovana prodaja imovine pod hipotekom u vidu poslovnih objekata u Ugrinovicima po plasmanima preduzeću „Vumo“, kao i nerealizovana planirana prodaja učešća u preduzeću „JUBMES Faktor“ doo.

Troškovi zarada, amortizacije i ostali rashodi: Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda, na kraju 2015. godine, iznose 308,331 hiljadu dinara i u odnosu na Plan su neznatno niži u iznosu od 1,460 hiljada dinara, odnosno, niži su za 0.47%. (Plan 31.12.2015: 309,791 hiljadu dinara). Troškovi amortizacije su u potpunosti ostvareni u skladu sa Planom poslovanja, odnosno, niži su za 4.45% u odnosu na Plan, dok se kod ostalih rashoda beleži negativno odstupanje od Plana u iznosu od 22,896 hiljada dinara, odnosno, odstupanje od 9.83%. Najveći uzroci odstupanja su viši iznosi troškova donacija, knjiženje usklađivanja vrednosti sredstava stečenih naplatom potraživanja, kao i neplanirani trošak usled zatvaranja Ekspoziture „Braće Jugovića“.

Tabela 19. Uporedni pregled Bilansa stanja i projekcije bilansa stanja Banke na dan 31.12.2015. god.

u hiljadama dinara

AKTIVA	31.12.2015.			Plan - 31.12.2015.			Razlika (Dec - Plan)	Index
	Bruto	Ispravka	Neto	Bruto	Ispravka	Neto		
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2,687,098	0	2,687,098	2,752,735	0	2,752,735	-65,637	97.6
Založena finansijska sredstva	102,000	0	102,000	0	0	0	102,000	-
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	8,756	0	8,756	26,943	0	26,943	-18,187	32.5
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	4,819	4,512	307	6,664	5,373	1,291	-984	23.8
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	1,077,335	0	1,077,335	299,043	4,664	294,379	782,956	366.0
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,076,195	14,707	2,061,488	2,973,203	29,581	2,943,622	-882,134	70.0
Kredit i potraživanja od komitenata	5,816,264	2,887,474	2,928,790	8,001,088	1,379,792	6,621,296	-3,692,506	44.2
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	0	0	0	972	0	972	-972	0.0
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	99,936	0	99,936	0	0	0	99,936	-
Investicije u zavisna društva	114	0	114	114	15	99	15	115.2
Nematerijalna ulaganja	35,986	31,284	4,702	32,363	29,110	3,254	1,448	144.5
Nekretnine, postrojenja i oprema	1,611,672	305,915	1,305,757	1,596,050	305,883	1,327,033	-21,276	98.4
Investicione nekretnine	17,246	0	17,246	16,681	0	16,681	565	103.4
Tekuća poreska sredstva	10,443	0	10,443	10,443	0	10,443	0	100.0
Ostala sredstva	117,961	5,824	112,137	129,823	5,438	124,385	-12,248	90.2
UKUPNO AKTIVA:	13,665,825	3,249,716	10,416,109	15,846,122	1,759,855	14,086,266	-3,670,157	73.9

PASIVA	31.12.2015.			Plan - 31.12.2015.			Razlika (Dec - Plan)	Index
	Bruto	Ispravka	Neto	Bruto	Ispravka	Neto		
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	0	0	0	1,624	0	1,624	-1,624	0.0
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim fin.organizacijama i centralnoj banci	103,627	0	103,627	228,759	0	228,759	-125,132	45.3
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	6,657,242	0	6,657,242	8,531,104	0	8,531,104	-1,873,862	78.0
Rezervisanja	174,570	0	174,570	54,944	0	54,944	119,626	317.7
Odložene poreske obaveze	90,432	0	90,432	90,257	0	90,257	175	100.2
Ostale obaveze	219,069	0	219,069	190,748	0	190,748	28,321	114.8
UKUPNO OBAVEZE:	7,244,940	0	7,244,940	9,097,436	0	9,097,436	-1,852,496	79.6
KAPITAL	3,171,169	0	3,171,169	4,988,830	0	4,988,830	-1,817,661	63.6
UKUPNO PASIVA:	10,416,109	0	10,416,109	14,086,266	0	14,086,266	-3,670,157	73.9

Ukupna neto bilansna aktiva Banke na kraju meseca decembra 2015. godine iznosi 10.42 mlrd. dinara, što u odnosu na Poslovni plan za datum 31.12.2015. godine predstavlja smanjenje od 3.67 mlrd. dinara, obzirom da je Planom predviđena neto bilansna aktiva u iznosu od 14.09 mlrd. dinara.

Najveće negativno odstupanje beleži se u bilansnoj poziciji aktive, krediti i potraživanja od komitenata, koja na kraju meseca decembra 2015. godine iznosi neto 2.93 mlrd. dinara i manja je u odnosu na Plan za 3.69 mlrd. dinara, odnosno, za 55.77%. Ovo odstupanje je u najvećoj meri prouzrokovano nedovoljnim bruto iznosom plasiranih kredita privredi (31.12.2015: 3.42 mlrd. dinara; Plan: 5.11 mlrd. dinara), kao i nedovoljnim bruto iznosom eskonta menica (31.12.2015: 715.03 mil. dinara; Plan: 1.13 mlrd. dinara). Takođe, viši iznosi ispravki vrednosti plasmana, pogotovu datih kredita privredi i eskonta faktura, dodatno su umanjili neto vrednost ove bilansne pozicije.

Takođe, veliko negativno odstupanje beleži se u bilansnoj poziciji aktive, krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, koja na kraju meseca decembra 2015. godine iznosi neto 2.06 mlrd. dinara i manja je u odnosu na Plan za 882.13 mil. dinara, odnosno, za 29.97%. Najveći uzrok ovog odstupanja je manji iznos sredstava na deviznim računima kod ino banaka u odnosu na planirane (31.12.2015: bruto 1.65 mlrd. dinara; Plan: bruto 2.32 mlrd. dinara).

Takođe, značajno pozitivno odstupanje beleži se u bilansnoj poziciji aktive, finansijska sredstva koja se drže do dospeća, koja na kraju meseca decembra 2015. godine iznosi neto 1.08 mlrd. dinara i veća su u odnosu na Plan za 782.96 mil. dinara. Ovo značajno odstupanje se najviše javlja usled većeg iznosa plasmana u kratkoročne i dugoročne trezorske obveznice Republike Srbije (kratkoročne HoV - 31.12.2015: 500 mil. dinara; Plan: 0; dugoročne HoV - 31.12.2015: 600 mil. dinara; Plan: 200 mil. dinara).

Planom predviđena prodaja, učešća u preduzeću „JUBMES Faktor“ nije realizovana, što je dovelo do razlike od 99.94 mil. dinara na poziciji investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate.

U pasivi, najveće negativno odstupanje beleži se na poziciji depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima, obzirom da ova pozicija na kraju meseca decembra 2015. godine iznosi 6.66 mlrd. dinara, što u odnosu na Plan predstavlja odstupanje od 1.87 mlrd. dinara, obzirom da ova pozicija predviđena Planom iznosi 8.53 mlrd. dinara. Najveći uzrok ovog odstupanja je manje prikupljeni iznos oročenih depozita u dinarima (31.12.2015: 914.38 mil. dinara; Plan: 2.71 mlrd. dinara).

Veliko negativno odstupanje beleži se kod kapitala Banke, koji na kraju meseca decembra 2015. godine iznosi 3.17 mlrd. dinara i manji je u odnosu na Plan za 1.82 mlrd. dinara, odnosno, za 36.43%, usled negativnog rezultata poslovanja u izveštajnom periodu.

Veće negativno odstupanje beleži se i na poziciji depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci, obzirom da ova pozicija na kraju izveštajnog perioda iznosi 103.63 mil. dinara, što u odnosu na Plan predstavlja odstupanje od 125.13 mil. dinara, obzirom da ova pozicija predviđena Planom iznosi 228.76 mil. dinara. Najveći uzrok ovog odstupanja je manje prikupljeni iznos deviznih transakcionih depozita (31.12.2015: 23.25 mil. dinara; Plan: 187.2 mil. dinara).

Veće pozitivno odstupanje beleži se na poziciji rezervisanja, koja na kraju meseca decembra 2015. godine iznosi 174.57 mil. dinara i veća je u odnosu na Plan za 119.63 mil. dinara, odnosno 3.2 puta, usled rasta rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama Banke.

6. Bilans uspeha Banke

6.1. Rezultat Banke u izveštajnom periodu

Banka je u 2015. godini ostvarila gubitak iz poslovanja u iznosu od 1,790,075 hiljada dinara, odnosno, 14,718 hiljada evra (2014: gubitak pre oporezivanja 598,897 hiljada dinara).

U odnosu na 2014. godinu, ostvareni gubitak u posmatranom periodu je viši primarno zbog višestruko većeg iznosa neto rashoda po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki, kao i usled manjeg iznosa prihoda od kamata.

Dobit od kamata i naknada je na kraju 2015. godine za 9.0% niža nego na kraju 2014. godine i iznosi 536,865 hiljada dinara (2014: 590,226 hiljada dinara). Stopa operativne efikasnosti Banke "cost to income ratio" (operativni rashodi / neto dobit od kamata i naknada), na kraju 2015. godine, prelazi 100%, i iznosi 112.5% (2014: 105.4%).

Tabela 20. Rezultat Banke, pre oporezivanja, ostvaren u periodu januar - decembar 2015. godine

POZICIJA	u hiljadama dinara za period od 1. januara do 31. decembra		
	2015.	2014.	Index
Prihodi od kamata	542,582	680,160	80
Rashodi od kamata	(112,590)	(223,680)	50
Dobitak po osnovu kamata	429,992	456,480	94
Prihodi od naknada i provizija	124,762	148,533	84
Rashodi od naknada i provizija	(17,889)	(14,787)	121
Dobitak po osnovu naknada i provizija	106,873	133,746	80
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju	(630)	-	-
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu zaštite od rizika	(4,392)	(653)	673
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(2,808)	(2,390)	117
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	(632)	459	(138)
Neto prihod/(rashod) od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	33,951	54,916	62
Ostali poslovni prihodi	37,783	33,367	113
Neto prihod/(rashod) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	(1,786,459)	(652,591)	274
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(308,331)	(335,689)	92
Troškovi amortizacije	(39,546)	(41,346)	96
Ostali rashodi	(255,876)	(245,196)	104
DOBITAK (GUBITAK) PRE OPOREZIVANJA	(1,790,075)	(598,897)	299
Dobitak / (gubitak) po osnovu odloženih poreza	(82)	(419)	20
DOBITAK (GUBITAK) NAKON OPOREZIVANJA	(1,790,157)	(599,316)	299

Strukturno, Banka je na kraju 2015. godine ostvarila prihod od kamata i naknada u ukupnom iznosu od 667,344 hiljade dinara i neto dobitak po istom osnovu u iznosu od 536,865 hiljada dinara, iz čega dalje proizilazi da realizovana stopa neto dobiti po osnovu kamata i naknada iznosi relativno visokih 80.4% (2014: 71.2%).

Efekte kursnih razlika pozitivno su se odrazili na finansijski rezultat Banke, pa je tako efekat promene vrednosti imovine i obaveza Banke usled volatilnosti kursa domaće valute na kraju 2015. godine pozitivan u iznosu od 33,951 hiljadu dinara (2014: 54,916 hiljada dinara).

6.2. Prihodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu

Prihodi Banke po osnovu kamata i naknada su na kraju 2015. godine obračunati u ukupnom iznosu od 667,344 hiljade dinara (ili, u proseku, 55,612 hiljada dinara mesečno), od čega su prihodi od kamata iznosili, u proseku, 45,215 hiljade dinara (ili 81%), a prihodi od naknada 10,397 hiljada dinara (ili 19%) mesečno.

Neto dobit od kamata i naknada iznosila je u izveštajnom periodu 536,865 hiljada dinara, i u odnosu na isti period prošle godine bila je nominalno manja za 9.0% (2014: 590,226 hiljada dinara). Od ovog iznosa, neto dobit od kamata iznosila je 456,480 hiljada dinara, a neto dobit od naknada Banke iznosila je 133,746 hiljada dinara.

Prihodi od kamata su na kraju 2015. godine iznosili 542,582 hiljade dinara, i u odnosu na isti period prethodne godine umanjani su za 20.2% (2014: 680,160 hiljada dinara).

U prihodima od kamata, najveće učešće imaju prihodi po kreditima odobrenim privrednim društvima sa 42.33%, a za njima slede prihodi po osnovu eskonta menica čije učešće iznosi 12.54% i prihodi po osnovu otkupa potraživanja koji u ukupnim prihodima od kamata učestvuju sa 11.24%.

Tabela 21. *Struktura prihoda od kamata Banke u periodu januar - decembar 2015. godine*

	u hiljadama dinara za period od 1. januara do 31. decembra				
	2015.	Učešće	2014.	Učešće	% rasta / pada
Kredit i depoziti					
Domaće banke i druge finansijske organizacije	16,376	3.02%	30,506	4.48%	-46.3%
Javna preduzeća	6,486	1.20%	2,099	0.31%	209.0%
Privredna društva	229,695	42.33%	271,507	39.92%	-15.4%
Preduzetnici	331	0.06%	341	0.05%	-3.1%
Javni sektor	35	0.01%	2	0.00%	-
Stanovništvo	27,478	5.07%	24,494	3.60%	12.2%
Komitenti iz društvenih delatnosti i neprofitna pravna lica	5,332	0.98%	9,805	1.44%	-45.6%
Narodna banka Srbije	35,427	6.53%	35,979	5.29%	-1.5%
Strane banke	218	0.04%	1,289	0.19%	-83.1%
HoV i ostali plasmani					
REPO poslovi sa NBS	24,204	4.46%	131,581	19.35%	-81.6%
Državni zapisi RS	6,092	1.12%	13,241	1.95%	-54.0%
Izdvojena obavezna rezerva kod NBS	14,425	2.66%	16,805	2.47%	-14.2%
Obveznice trezora RS	46,687	8.60%	56,524	8.31%	-17.4%
Eskont menica	68,023	12.54%	48,674	7.16%	39.8%
Otkup potraživanja	61,006	11.24%	34,846	5.12%	75.1%
Korporativne obveznice	761	0.14%	1,648	0.24%	-53.8%
Obveznice Iraka	6	0.00%	819	0.12%	-99.3%
Svega	542,582	100.00%	680,160	100.00%	-20.2%

Ukupno obračunati prihodi od naknada na kraju 2015. godine iznose 124,762 hiljade dinara i u odnosu na prethodnu godinu umanjeni su za 16.0% (2014: 148,533 hiljade dinara). U strukturi prihoda od naknada najveće učešće imaju prihodi za usluge platnog prometa sa 35.59% - videti sledeći pregled.

Tabela 22. Struktura prihoda od naknada Banke u periodu januar - decembar 2015. godine

	u hiljadama dinara za period od 1. januara do 31. decembra				
	2015.	Učešće	2014.	Učešće	% rasta / pada
Usluge platnog prometa (bez stanovništva)	44,402	35.59%	65,420	44.04%	-32.1%
Izdane garancije i ostala jemstva	39,477	31.64%	37,604	25.32%	5.0%
Naknade po osnovu otkupa potraživanja	5,867	4.70%	1,794	1.21%	227.0%
Naknade od eskonta menica	3,902	3.13%	2,841	1.91%	37.4%
Naknade od stranih pravnih lica	11,841	9.49%	23,979	16.14%	-50.6%
Poslovi sa stanovništvom	16,187	12.97%	13,985	9.42%	15.7%
Naknade od stranih banaka	1,193	0.96%	1,017	0.68%	17.3%
Ostale naknade - bankarske usluge	1,893	1.52%	1,893	1.28%	0.0%
Svega	124,762	100.00%	148,533	100.00%	-16.0%

6.3. Rashodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu

Ukupni rashodi Banke po osnovu obračunatih troškova kamata iznosili su u izveštajnom periodu 112,590 hiljada dinara (odnosno, u proseku, mesečno 9,383 hiljade dinara, što predstavlja iznos koji je tokom izveštajnog perioda bio, u proseku, na mesečnom nivou od 20.8% vrednosti obračunatih prihoda od kamata). Obračunati troškovi naknada na kraju 2015. godine iznose 17,889 hiljada dinara, ili, u proseku, 1,491 hiljadu dinara mesečno (i bili su na nivou od 14.3% obračunatih prosečnih mesečnih prihoda od naknada).

Iznos obračunatih troškova kamata pojedinačno je najveći po osnovu kratkoročnih oročenih depozita u dinarima drugih preduzeća (28,291 hiljadu dinara), kao i po osnovu kratkoročnih oročenih depozita u dinarima javnih preduzeća (23,244 hiljada dinara).

Tabela 23. Analički pregled rashoda od kamata realizovanih u periodu januar-decembar 2015. godine

	u hiljadama dinara za period od 1. januara do 31. decembra				
	2015.	Učešće	2014.	Učešće	% rasta / pada
Finansijske organizacije	645	0.57%	10,488	4.69%	-93.9%
Javna preduzeća	39,168	34.79%	44,852	20.05%	-12.7%
Privredna društva	39,377	34.97%	53,603	23.97%	-26.5%
Preduzetnici	51	0.05%	188	0.08%	-72.6%
Javni sektor	355	0.31%	369	0.17%	-3.8%
Stanovništvo	24,754	21.99%	47,271	21.13%	-47.6%
Strana lica	76	0.07%	153	0.07%	-50.4%
Banke u stečaju	4,674	4.15%	64,563	28.86%	-92.8%
Strane banke	148	0.13%	-	0.00%	-
Drugi komitenti	3,342	2.97%	2,193	0.98%	52.4%
Svega	112,590	100.00%	223,680	100.00%	-49.7%

Ukupno obračunati troškovi naknada Banke na kraju 2015. godine iznosili su 17,889 hiljada dinara. U strukturi obračunatih troškova naknada, troškovi naknada za usluge deviznog platnog prometa učestvuju sa 47.5%.

6.4. Neto prihodi / (rashodi) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki

Banka je u posmatranom periodu ostvarila neto rashode po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki u iznosu od 1,786,459 hiljada dinara (2014: neto rashod od 652,591 hiljadu dinara).

6.5. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi Banke su na kraju 2015. godine iznosili 308,331 hiljadu dinara i u odnosu na kraj 2014. godine umanjeni su za 27,358 hiljada dinara, odnosno, za 8.1% (2014: 335,689 hiljada dinara).

6.6. Operativni i ostali rashodi

U narednoj tabeli prikazana je struktura operativnih i ostalih rashoda Banke na kraju decembra 2015. godine.

Tabela 24. Operativni i ostali rashodi Banke u periodu januar - decembar 2015. godine

Opis troškova	u hiljadama dinara za period od 1. januara do 31. decembra				
	2015.	Učešće	2014.	Učešće	% rasta / pada
Troškovi indirektnih poreza i doprinosa	61,811	24.16%	65,980	26.91%	-6.32%
Usluge	53,407	20.87%	53,823	21.95%	-0.77%
Ostali nematerijalni troškovi	42,929	16.78%	41,354	16.87%	3.81%
Sponzorstvo, humanitarna pomoć i donacije	10,007	3.91%	13,777	5.62%	-27.36%
Materijal i energija	24,295	9.49%	22,404	9.14%	8.44%
Troškovi reprezentacije	2,911	1.14%	3,662	1.49%	-20.51%
Premije osiguranja	22,597	8.83%	20,106	8.20%	12.39%
Ostali rashodi	37,919	14.82%	24,090	9.82%	57.41%
Svega	255,876	100.00%	245,196	100.00%	4.36%

7. Bilans stanja Banke

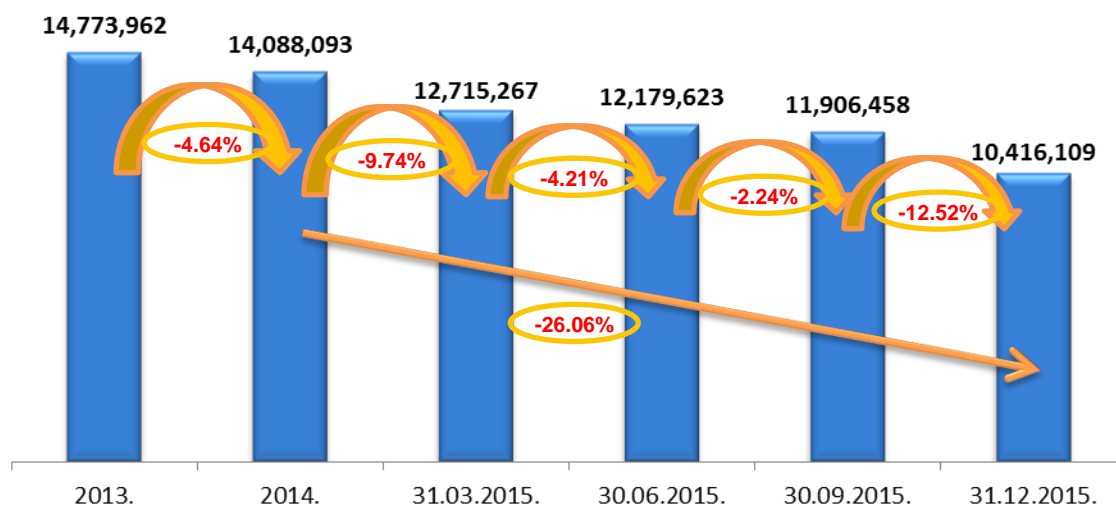
7.1. Osnovne napomene

Ukupna neto bilansna suma Banke na dan 31. decembar 2015. godine iznosi 10,416,109 hiljada dinara i manja je od neto bilansne sume sa stanjem na dan 31. decembar 2014. godine za 26.1% (31.12.2014. godine: 14,088,093 hiljade dinara).

Tabela 25. Neto bilans stanja Banke, na dan 31. decembar 2015. godine

	31.12.2015.	u %	31.12.2014.	u %	u hiljadama dinara % rasta / pada
AKTIVA					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2,687,098	25.80%	2,745,723	19.49%	-2.1%
Založena finansijska sredstva	102,000	0.98%	678,600	4.82%	-85.0%
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	8,756	0.08%	34,279	0.24%	-74.5%
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	307	0.00%	1,291	0.01%	-76.2%
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	1,077,335	10.34%	435,448	3.09%	147.4%
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,061,488	19.79%	3,298,517	23.41%	-37.5%
Kredit i potraživanja od komitenata	2,928,790	28.12%	5,303,274	37.64%	-44.8%
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	0.00%	972	0.01%	-100.0%
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	99,936	0.96%	85,082	0.60%	17.5%
Investicije u zavisna društva	114	0.00%	99	0.01%	15.2%
Nematerijalna ulaganja	4,702	0.04%	7,775	0.06%	-39.5%
Nekretnine, postrojenja i oprema	1,305,757	12.54%	1,327,034	9.42%	-1.6%
Investicione nekretnine	17,246	0.17%	16,681	0.12%	3.4%
Tekuća poreska sredstva	10,443	0.10%	10,443	0.07%	0.0%
Ostala sredstva	112,137	1.08%	142,875	1.01%	-21.5%
UKUPNO AKTIVA	10,416,109	100.00%	14,088,093	100.00%	-26.1%
PASIVA					
OBAVEZE					
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	0.00%	1,624	0.01%	-100.0%
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	103,627	1.00%	248,759	1.77%	-58.3%
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	6,657,242	63.91%	8,530,471	60.55%	-22.0%
Rezervisanja	174,570	1.68%	65,433	0.46%	166.8%
Odložene poreske obaveze	90,432	0.87%	90,257	0.64%	0.2%
Ostale obaveze	219,069	2.10%	190,750	1.35%	14.8%
UKUPNO OBAVEZE	7,244,940	69.56%	9,127,294	64.78%	-20.6%
KAPITAL					
Akcijski kapital	3,100,833	29.77%	3,100,833	22.01%	0.0%
Dobitak	276,311	2.65%	276,311	1.96%	0.0%
Gubitak	(1,790,157)	-17.19%	(599,316)	-4.25%	198.7%
Rezerve	1,584,182	15.21%	2,182,971	15.50%	-27.4%
UKUPNO KAPITAL	3,171,169	30.44%	4,960,799	35.22%	-36.1%
UKUPNO PASIVA	10,416,109	100.00%	14,088,093	100.00%	-26.1%

Graf 5. Kretanje ukupne aktive (neto)

Valutna struktura aktive bilansa Banke, na dan 31. decembar 2015. godine, pretežno je dinarskog karaktera, odnosno 64.12% neto aktive Banke je u domaćoj valuti.

Dinarski podbilans aktive i pasive zabeležio je pad u apsolutnom iznosu na kraju 2015. godine, dok se njegov procenat učešća u ukupnoj aktivi povećao - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 26. Valutna struktura Bilansa stanja Banke na dan 31. decembar 2015. godine

	u hiljadama dinara		Učešće u %		% rasta/ pada
	31.12.2015.	31.12.2014.	31.12.2015.	31.12.2014.	
AKTIVA					
Aktiva u dinarima	6,678,739	8,165,914	64.12%	57.96%	-18.21%
Aktiva u stranoj valuti:					
EUR	2,358,155	3,945,170	22.64%	28.00%	-40.23%
USD	435,333	482,620	4.18%	3.43%	-9.80%
Ostale valute	17,648	25,330	0.17%	0.18%	-30.33%
Indeksirano	926,234	1,469,059	8.89%	10.43%	-36.95%
Aktiva u stranoj valuti	3,737,370	5,922,179	35.88%	42.04%	-36.89%
Ukupna aktiva	10,416,109	14,088,093	100.00%	100.00%	-26.06%
PASIVA					
Pasiva u dinarima	6,313,694	8,594,587	60.61%	61.01%	-26.54%
Pasiva u stranoj valuti:					
EUR	3,620,505	5,036,998	34.76%	35.75%	-28.12%
USD	340,125	432,792	3.27%	3.07%	-21.41%
Ostale valute	13,794	18,585	0.13%	0.13%	-25.78%
Indeksirano	127,992	5,131	1.23%	0.04%	-
Pasiva u stranoj valuti	4,102,415	5,493,506	39.39%	38.99%	-25.32%
Ukupna pasiva	10,416,109	14,088,093	100.00%	100.00%	-26.06%

Napomena: U deviznom podbilansu Banke obuhvaćeni su i dinarski plasmani/depoziti indeksirani deviznom klauzulom, kao i dinarska rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama u stranoj valuti i/ili indeksiranim deviznom klauzulom.

Pregled bilansnih pozicija aktive i pasive Banke, reklasifikovanih prema valutnoj strukturi, na dan 31. decembar 2015. godine dat je u sledećem tabelarnom pregledu.

Tabela 27. Pozicije bilansa stanja Banke u stranoj valuti, stanje na dan 31. decembar 2015. godine

	u hiljadama dinara				
	31.12.2015.	Učešće	31.12.2014.	Učešće	% rasta / pada
AKTIVA					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	637,129	17.05%	1,290,169	21.79%	-50.62%
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	8,722	0.23%	15,826	0.27%	-44.89%
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	70	0.00%	78	0.00%	-9.91%
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	79,335	2.12%	312,623	5.28%	-74.62%
Kredit i potraživanja od banaka i drugih fin.organizacija	2,076,167	55.55%	2,628,205	44.38%	-21.00%
Kredit i potraživanja od komitenata	935,401	25.03%	1,673,232	28.25%	-44.10%
Ostala sredstva	546	0.02%	2,046	0.03%	-73.31%
UKUPNA AKTIVA	3,737,370	100.00%	5,922,179	100.00%	-36.89%
PASIVA					
OBAVEZE					
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	23,247	0.57%	187,199	3.41%	-87.58%
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	3,825,722	93.25%	5,186,618	94.41%	-26.24%
Rezervisanja	136,961	3.34%	34,411	0.63%	298.01%
Ostale obaveze	116,485	2.84%	85,278	1.55%	36.59%
UKUPNO OBAVEZE	4,102,415	100.00%	5,493,506	100.00%	-25.32%

7.2. Gotovina i sredstva kod centralne banke

Stanje gotovine i sredstava kod centralne banke, na dan 31. decembar 2015. godine, iznosi 2,687,098 hiljada dinara (31. decembar 2014. godine: 2,745,723 hiljade dinara) i u strukturi ukupne neto poslovne imovine Banke je učestvovalo sa 25.8% - videti sledeći tabelarni pregled

Tabela 28. Gotovina i gotovinski ekvivalenti sa stanjem na dan 31. decembar 2015. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti		
Tekući račun	474,797	712,447
Blagajna:		
- u dinarima	24,815	22,423
- u stranoj valuti	102,545	106,159
Depoziti viškova likvidnih sredstava kod NBS u dinarima	1,550,000	720,000
Obavezna rezerva u stranoj valuti	534,584	1,184,009
Razgraničena potraživanja za nedospelu kamatu od NBS	357	685
Stanje na dan	2,687,098	2,745,723

Obračunata obavezna rezerva u dinarima iznosila je na kraju 2015. godine 458,863 hiljade dinara, od čega se na dinarsku obaveznu rezervu odnosi 129,053 hiljade dinara, dok se na deviznu obaveznu rezervu koja se izdvaja u dinarima odnosi 329,810 hiljada dinara.

Po osnovu položene obračunate obavezne rezerve u dinarima, Banka je kraju 2015. godine ostvarila prihod od kamata u iznosu od 14,425 hiljada dinara.

7.3. Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha na kraju 2015. godine iznose, neto, 8,756 hiljada dinara i sastoje se od akcija banaka i privrednih društava, kao i od obveznica Republike Srbije po osnovu stare devizne štednje.

Tabela 29. Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha

	u hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
<i>Dinari</i>		
Akcije privrednih društava	8	12,111
Akcije banaka	270	270
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija privrednih društava i banaka	(244)	6,072
	34	18,453
<i>Strana valuta</i>		
Obveznice RS po osnovu stare devizne štednje	8,831	16,256
Odstupanje od nominalne vrednosti obveznica RS	(109)	(430)
	8,722	15,826
Stanje na dan	8,756	34,279

7.4. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju na kraju 2015. godine iznose, neto, 307 hiljada dinara i sastoje se od akcija privrednih društava i banaka, kao i od obveznica Republike Irak.

Tabela 30. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju na dan 31.12.2015. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju		
<i>Dinari</i>		
Akcije privrednih društava	4,082	5,362
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija privrednih društava	667	1,224
Akcije banaka	12,387	12,387
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija banaka	(12,387)	(12,387)
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(4,512)	(5,373)
	237	1,213
<i>Strana valuta</i>		
Obveznice Republike Irak	105	94
Odstupanje od nominalne vrednosti obveznica Republike Irak	(35)	(16)
	70	78
Stanje na dan	307	1,291

7.5. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća na kraju 2015. godine iznose 1,077,335 hiljada dinara i u strukturi ukupne neto poslovne imovine Banke učestvuju sa 10.34%. Ovu poziciju bilansa stanja na dan 31.12.2015. godine čine ulaganja u kratkoročne i dugoročne dinarske obveznice trezora Republike Srbije, kao i ulaganja u dugoročne zapise u evrima Republike Srbije.

Na dan 31.12.2015. godine ukupan iznos pozicije finansijska sredstva koja se drže do dospeća umanjen je za 102,000 hiljade dinara, obzirom da su na taj dan obveznice trezora Republike Srbije bile založene kod Centralnog registra hartija od vrednosti kao obezbeđenje za položene oročene dinarske depozite osiguravajućih društava.

Sredinom juna 2015. godine, dospeli plasman u korporativne obveznice kompanije „Tigar“ pretvoren je u dugoročni restrukturirano potraživanje sa valutnom klauzulom.

Tabela 31. *Finansijska sredstva koja se drže do dospeća na dan 31.12.2015. godine*

	u hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća		
<i>Dinari</i>		
Kratkoročne obveznice trezora RS	500,000	130,000
Dugoročne obveznice trezora RS	600,000	671,425
Korporativne obveznice	-	19,269
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	-	(4,145)
<i>Minus: Založena finansijska sredstva</i>	(102,000)	(678,600)
	998,000	137,949
<i>Strana valuta</i>		
Kratkoročni državni zapisi RS	-	-
Odstupanje od nominalne vrednosti kratkoročnih državnih zapisa RS	-	-
Dugoročni državni zapisi RS	79,543	296,832
Odstupanje od nominalne vrednosti dugoročnih državnih zapisa RS	(208)	667
	79,335	297,499
Stanje na dan	1,077,335	435,448

7.6. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

Stanje kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija na kraju 2015. godine iznosi 2,061,488 hiljada dinara, i ono čini 19.79% ukupne neto poslovne imovine Banke.

Tabela 32. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija na dan 31. decembar 2015. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
kratkoročni plasmani u dinarima		
Kreditni domaćim bankama	-	690,000
Potraživanja za kamatu	-	1,171
Potraživanja za naknadu	1,408	10
Namenski depozit - VISA card	1,625	1,483
Namenski depozit - Societe Generale	1,000	-
Razgraničena potraživanja za nedospelu kamatu	-	173
Ukupno	4,033	692,837
kratkoročni plasmani u stranoj valuti		
Devizni računi kod ino banaka	1,650,792	2,498,483
Namenski devizni račun - VISA card	2,764	2,996
Namenski devizni račun - CRHoV	15	24,229
Dati depoziti drugim bankama	397,960	99,464
Namenski obavezni depozit - CRHoV	4,865	4,838
Pokriće po garancijama kod ino banaka	10,001	-
Dospeli ostali plasmani od stranih banaka	5,765	5,154
Ukupno	2,072,162	2,635,164
Plasmani, bruto	2,076,195	3,328,001
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(14,707)	(29,484)
Stanje na dan	2,061,488	3,298,517

Tabela 33. Dati krediti i depoziti bankama i drugim finansijskim organizacija na dan 31.12.2015. god.

	u hiljadama dinara					
	31.12.2015.			31.12.2014.		
	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno
u dinarima						
Kreditni:						
- domaćim bankama	1,000	-	1,000	690,000	-	690,000
- drugim komitentima	1,625	-	1,625	1,483	-	1,483
Ukupno	2,625	-	2,625	691,483	-	691,483
u stranoj valuti						
Depoziti:						
- stranim bankama	166,870	-	166,870	99,464	-	99,464
- domaćim bankama	231,090	-	231,090	-	-	-
- drugim komitentima	4,865	-	4,865	4,838	-	4,838
Ostali dospeli plasmani	5,765	-	5,765	5,154	-	5,154
Ukupno	408,590	-	408,590	109,457	-	109,457
Plasmani, bruto	411,215	-	411,215	800,940	-	800,940
<i>Minus:</i>						
Ispravka vrednosti	(6,085)	-	(6,085)	(14,415)	-	(14,415)
Stanje na dan	405,130	-	405,130	786,524	-	786,524

7.7. Krediti i potraživanja od komitenata

Dati krediti i potraživanja od komitenata Banke, sa stanjem na dan 31.12.2015. godine, iznose, bruto, 5,816,264 hiljada dinara (31. decembar 2014. godine: 6,496,623 hiljade dinara) i čine 42.6% bruto bilansne sume Banke na isti dan. U odnosu na stanje sa kraja prethodne godine, iznos kredita i potraživanja od komitenata manje je na dan 31. decembar 2015. godine u bruto iznosu za 10.5%, a u neto iznosu za 44.8%. Ispravka vrednosti kredita je u istom periodu povećana za 1,694,125 hiljada dinara ili za 142% - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 34. Krediti i potraživanja od komitenata na dan 31.12.2015. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
u dinarima		
Dati krediti:		
- javnim preduzećima	136,040	33,000
- privrednim društvima	3,188,312	3,677,331
- preduzetnicima	258	20
- stanovništvu	410,092	331,209
- drugim komitentima	95,549	19,688
	3,830,251	4,061,248
Eskont menica	715,025	1,090,550
Otkup potraživanja	701,370	531,407
Otkup potraživanja - lokalna samouprava	6,600	39,482
Dospeli plasmani po aktiviranim avalima i garancijama	297,146	328,442
Potraživanja za kamatu	68,089	85,598
Potraživanja za naknadu	6,661	7,022
Razgraničena potraživanja za nedospelu kamatu	12,964	29,351
Razgraničeni prihodi od nakn.po amort.vred.prim.ef.kam.stope	(10,849)	(11,812)
Ukupno	5,627,257	6,161,289
u stranoj valuti		
Dati krediti:		
- privrednim društvima	2,151	690
- stanovništvu	4,453	3,447
	6,604	4,136
Otkup potraživanja	180,295	322,477
Potraživanja za kamatu	216	150
Razgraničena potraživanja za nedospelu kamatu	1,892	8,570
Ukupno	189,007	335,334
Plasmani, bruto	5,816,264	6,496,623
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(2,887,474)	(1,193,349)
Stanje na dan	2,928,790	5,303,274

Tabela 35. Krediti i potraživanja od komitenata sa stanjem na dan 31. decembar 2015. godine

	31.12.2015.			31.12.2014.		
	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno
u hiljadama dinara						
u dinarima						
- privrednim društvima	1,907,365	686,401	2,593,766	2,517,979	775,987	3,293,966
- javnim preduzećima	51,744	132,626	184,370	-	33,000	33,000
- drugim komitentima	1,457	89,125	90,582	1,915	16,676	18,591
- stanovništvu	10,187	393,254	403,441	6,586	318,586	325,172
- javnom sektoru	17,583	-	17,583	27,205	39,482	66,687
dospela potraživanja	2,337,515	-	2,337,515	2,423,872	-	2,423,872
Ukupno	4,325,851	1,301,406	5,627,257	4,977,557	1,183,731	6,161,288
u stranoj valuti						
- privrednim društvima	-	-	-	162,814	-	162,814
- stanovništvu	-	4,282	4,282	-	3,317	3,317
- javnom sektoru	1,891	-	1,891	8,570	-	8,570
dospela potraživanja	182,834	-	182,834	160,634	-	160,634
Ukupno	184,725	4,282	189,007	332,018	3,317	335,335
Plasmani, bruto	4,510,576	1,305,688	5,816,264	5,309,575	1,187,048	6,496,623
Minus: Ispravka vrednosti	(2,377,788)	(509,686)	(2,887,474)	(1,124,993)	(68,356)	(1,193,349)
Stanje na dan	2,132,788	796,002	2,928,790	4,184,582	1,118,692	5,303,274

Tabela 36. Sektorska struktura datih kredita i depozita (bruto) na dan 31. decembar 2015. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Poljoprivreda	4,330	-
Građevinarstvo	131,419	200,461
Prerađivačka industrija	1,689,905	2,127,157
Snabdevanje el.energijom	121,626	-
Strane banke	-	99,464
Stanovništvo	414,545	334,655
Trgovina	1,095,618	1,018,664
Saobraćaj i komunikacije	213,938	265,691
Uslužne delatnosti	68,588	94,230
Domaće banke	-	691,483
Ostali	96,886	29,364
Stanje na dan	3,836,855	4,861,169

7.7.1. Krediti stanovništvu

U sledećem tabelarnom pregledu data je struktura kredita stanovništvu po osnovim grupama proizvoda sa stanjem na dan 31. decembar 2015. godine.

Tabela 37. Struktura kredita stanovništvu po vrstama proizvoda na dan 31. decembar 2015. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Stambeni krediti	309,192	243,339
Kreditni po kreditnim karticama	35,892	42,140
Dugoročni gotovinski krediti	33,863	24,047
Dugoročni potrošački krediti za kupovinu automobila	4,889	5,998
Lombardni krediti	3,218	3,218
Minusni saldo na tekućim računima	8,238	6,579
Ostali krediti fizičkim licima	19,253	9,334
Stanje na dan	414,545	334,655

7.8. Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate

Ukupne investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate na dan 31. decembar 2015. godine iznose 99,936 hiljada dinara (31.12.2014. godine: 85,082 hiljade dinara) - tabela u prilogu.

Tabela 38. Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate, stanje na dan 31.12.2015. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
“JUBMES faktor” d.o.o., Beograd	99,936	85,837
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	-	(755)
Stanje na dan	99,936	85,082

Banka poseduje 45.81% vlasništva u kapitalu društva za faktoring “JUBMES faktor” d.o.o., Beograd koje je osnovano 2. jula 2012. godine.

7.9. Investicije u zavisna društva

Ukupne investicije u zavisna društva na dan 31. decembar 2015. godine iznose, neto, 114 hiljada dinara (31.12.2014. godine: 99 hiljada dinara) - tabela u prilogu.

Tabela 39. Investicije u zavisna društva sa stanjem na dan 31.12.2015. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Fondacija “Za dečje srce”, Beograd	114	114
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	-	(15)
Stanje na dan	114	99

Banka je u saradnji sa "Institutom za majku i dete", Novi Beograd 1992. godine osnovala humanitarnu fondaciju "Za dečje srce" u cilju prikupljanja humanitarne pomoći i opremanja Odeljenja za dečiju kardiohirurgiju.

7.10. Osnovna sredstva, nematerijalna ulaganja i investicione nekretnine

U strukturi vrednosti imovine Banke, na dan 31. decembar 2015. godine, vrednost nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalnih ulaganja i investicionih nekretnina, u ukupnom iznosu od 1,327,705 hiljada dinara, (31. decembar 2014. godine: 1,351,490 hiljada dinara), učestvuje sa 12.75%.

Nematerijalna ulaganja Banke su se na kraju 2015. godine smanjila za 39.5% u poređenju sa stanjem na dan 31. decembar 2014. godine kao rezultat izvršene amortizacije - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 40. Pregled bilansnih pozicija nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalnih ulaganja i investicionih nekretnina, sa stanjem na dan 31. decembar 2015. godine

	u hiljadama dinara						
	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ulaganje u tuđa i ostala osnovna sredstva	UKUPNO: Nekretnine, postrojenja i oprema	Nematerijalna ulaganja	Investicione nekretnine
31.12.2014.							
Nabavna vrednost	409,591	933,622	252,308	5,430	1,600,951	34,696	16,681
Ispravka vrednosti	-	(84,867)	(188,135)	(915)	(273,917)	(26,921)	-
Sadašnja vrednost	409,591	848,755	64,173	4,515	1,327,034	7,775	16,681
31.12.2015.							
Nabavna vrednost	409,591	933,622	255,116	13,343	1,611,672	35,986	17,246
Ispravka vrednosti	-	(97,586)	(206,357)	(1,972)	(305,915)	(31,284)	-
Sadašnja vrednost	409,591	836,036	48,759	11,371	1,305,757	4,702	17,246

7.11. Ostala sredstva

Ostala sredstva su na dan 31. decembar 2015. godine iznosila 112,137 hiljada dinara i u odnosu na stanje sa kraja 2014. godine su umanjena za 21.5% - videti sledeći pregled.

Tabela 41. Ostala sredstva Banke na dan 31. decembar 2015. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
u dinarima:		
Potraživanja za kamatu	-	2,304
Potraživanja za naknadu	840	1,884
Ostala potraživanja	4,321	8,903
Prolazni računi	632	248
Ostale investicije - učešća u kapitalu	68,446	68,446
Razgraničeni unapred plaćeni troškovi	13,536	12,690
Zalihe materijala i inventar u upotrebi	5,193	5,002
Sredstva stečena naplatom potraživanja	24,397	48,596
Ukupno	117,365	148,073
u stranoj valuti:		
Potraživanja za naknadu	38	35
Ostala potraživanja	374	16
Prolazni računi	-	6
Ostale investicije - učešća u kapitalu	184	183
Ukupno	596	240
Ostala sredstva, bruto	117,961	148,313
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(5,824)	(5,438)
Stanje na dan	112,137	142,875

U sledećoj tabeli prikazana je analitika stanja ostalih investicija - učešća u kapitalu drugih pravnih lica.

Tabela 42. *Ostale investicije - učešća Banke u kapitalu drugih pravnih lica, stanje na dan 31.12.2015.*

	u hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
u dinarima:		
Energoprojekt garant a.d.o., Beograd	49,199	49,199
Chip Card a.d., Beograd	18,945	18,945
Beogradska berza a.d., Beograd	302	302
u stranoj valuti:		
S.W.I.F.T.	184	183
Ukupno	68,630	68,629
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	<i>(646)</i>	<i>(388)</i>
Stanje na dan	67,984	68,241

7.12. Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci

Ukupni depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci iznose na dan 31. decembar 2015. godine 103,627 hiljada dinara (31. decembar 2014. godine: 248,759 hiljada dinara). U odnosu na stanje sa kraja 2014. godine, depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci umanjeni su za 58.3% - videti sledeću tabelu.

Tabela 43. Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci sa stanjem na dan 31. decembar 2015. godine

u hiljadama dinara

	31.12.2015.			31.12.2014.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
u dinarima						
Strane banke	-	-	-	-	-	-
Osiguravajuća društva	19,687	-	19,687	23,326	-	23,326
Ostale finansijske organizacije	60,692	-	60,692	38,233	-	38,233
Ukupno	80,379	-	80,379	61,559	-	61,559
u stranoj valuti						
Strane banke	11,002	-	11,002	17,840	-	17,840
Osiguravajuća društva	-	-	-	169,333	-	169,333
Ostale finansijske organizacije	12,245	-	12,245	27	-	27
Ukupno	23,247	-	23,247	187,200	-	187,200
Stanje na dan	103,627	-	103,627	248,759	-	248,759

Struktura depozita i ostalih obaveza prema bankama drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci prikazana je u sledećoj tabeli:

Tabela 44. Struktura depozita i ostalih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci sa stanjem na dan 31. decembar 2015. godine

u hiljadama dinara

	31.12.2015.	31.12.2014.
Transakcioni depoziti	103,609	218,753
Ostali depoziti	-	30,000
Ostale obaveze	18	6
Stanje na dan	103,627	248,759

7.13. Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima

Ukupni depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima Banke iznose na dan 31. decembar 2015. godine 6,657,242 hiljade dinara (31.12.2014. godine: 8,530,471 hiljada dinara). U odnosu na stanje sa kraja 2014. godine, depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima umanjeni su za 22% - videti sledeću tabelu.

Tabela 45. Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima sa stanjem na dan 31.12.2015. god.

	u hiljadama dinara					
	31.12.2015.			31.12.2014.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
u dinarima						
Javna preduzeća	1,445,496	-	1,445,496	971,061	-	971,061
Preduzeća	937,907	80,798	1,018,705	1,323,656	18,918	1,342,574
Stanovništvo	73,340	-	73,340	52,439	-	52,439
Banke u stečaju	-	-	0	812,000	-	812,000
Drugi komitenti	294,488	-	294,488	165,779	-	165,779
Ukupno	2,751,231	80,798	2,832,029	3,324,935	18,918	3,343,853
u stranoj valuti						
Javna preduzeća	46,240	767,956	814,196	1,341,397	1,056,558	2,397,955
Preduzeća	1,258,044	47,494	1,305,538	825,260	230,636	1,055,896
Stanovništvo	1,229,615	255,899	1,485,514	1,261,359	230,917	1,492,276
Banke u stečaju	322	-	322	1,795	-	1,795
Drugi komitenti	212,613	7,031	219,644	231,910	6,786	238,696
Ukupno	2,746,834	1,078,380	3,825,214	3,661,721	1,524,897	5,186,618
Stanje na dan	5,498,065	1,159,178	6,657,242	6,986,656	1,543,815	8,530,471

Struktura depozita i ostalih obaveza prema bankama drugim komitentima prikazana je u sledećoj tabeli:

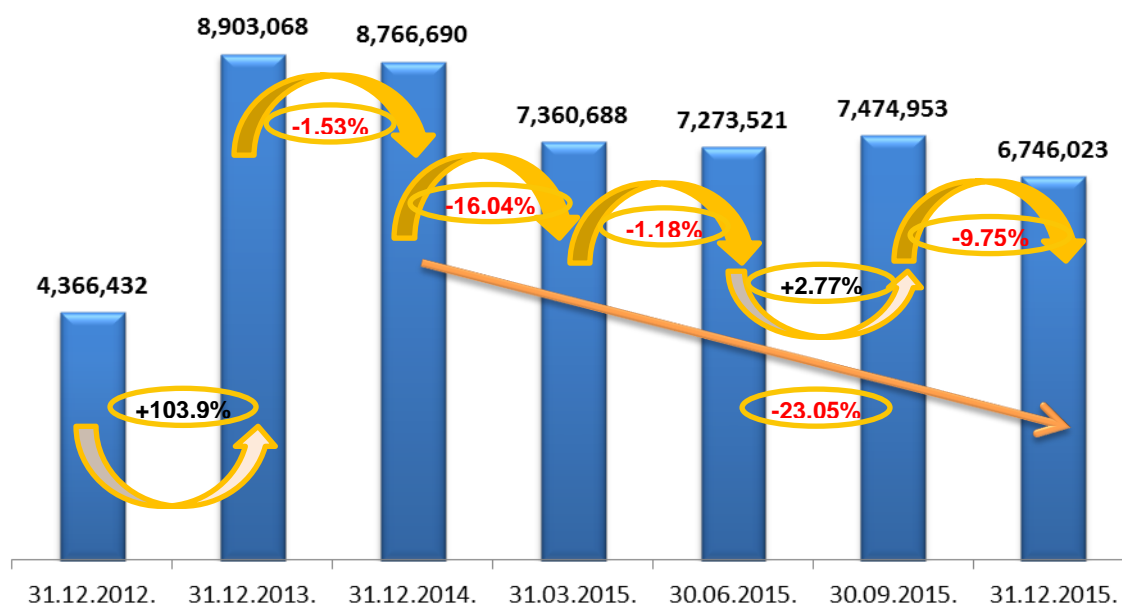
Tabela 46. Struktura depozita i ostalih obaveza prema drugim komitentima sa stanjem na dan 31. decembar 2015. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Transakcioni depoziti	2,888,087	3,256,389
Štedni depoziti	1,188,890	1,228,704
Depoziti po osnovu datih kredita	4,841	4,024
Namenski depoziti	28,659	22,789
Ostali depoziti	2,531,938	4,006,032
Ostale obaveze	14,827	12,533
Stanje na dan	6,657,242	8,530,471

7.14. Ukupni depoziti Banke

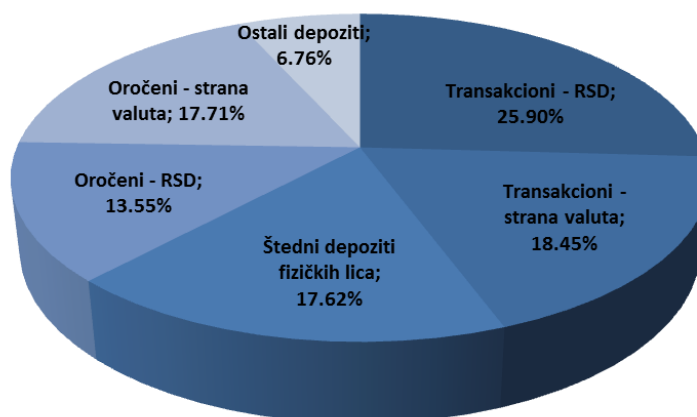
Ukupni depozitni potencijal Banke na dan 31. decembar 2015. godine iznosi 6,746,023 hiljade dinara (31. decembar 2014. godine: 8,766,690 hiljada dinara). U odnosu na stanje sa kraja prethodne godine, ukupni depoziti Banke su umanjeni za 23.05% - videti sledeći grafikon.

Graf 6. Dinamika kretanja dinarskih i deviznih depozita Banke, vrednosti u hiljadama dinara

U strukturi ukupnih depozita Banke, oročeni i štedni depoziti učestvuju sa po 31.26% i 17.62%, respektivno, dok transakcioni depoziti čine 44.35% ukupnog depozitnog potencijala.

Graf 7. Struktura depozitnog potencijala Banke na dan 31. decembar 2015. godine

Valutnom strukturom depozita preovlađuju devizni depoziti sa učešćem od 56.92% u ukupnim depozitima Banke (31. decembar 2014. godine: 61.2%), dok kratkoročna oročenja predstavljaju i krajem 2015. godine preovlađujući vid deponovanja sredstava kod Banke.

Generalno, depozite karakteriše:

- koncentracija po klijentima, i
- približan nivo učešća oročenih i štednih depozita u odnosu na depozite po viđenju.

7.15. Rezervisanja

Rezervisanja Banke su na kraju 2015. godine iznosila 174,570 hiljada dinara (31. decembar 2014. godine: 65,433 hiljade dinara) i sastojala su se, pre svega, od rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama u iznosu od 148,788 hiljada dinara (31. decembar 2014. godine: 50,539 hiljada dinara) i rezervisanja za otpremnine za penzije i jubilarne nagrade zaposlenih.

7.16. Ostale obaveze

Ostale obaveze Banke, na dan 31. decembar 2015. godine, iznose 219,069 hiljada dinara. U odnosu na stanje sa kraja 2014. godine, ostale obaveze Banke su se povećale za 14.9%. Njihova struktura je prikazana u narednoj tabeli.

Tabela 47. Struktura ostalih obaveza sa stanjem na dan 31. decembar 2015. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Obaveze za neizvršene isplate po naplatama u stranoj valuti	106,353	82,128
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	1,271	1,508
Ostale obaveze prema zaposlenima	15,791	18,067
Obaveze prema dobavljačima	6,410	6,181
Obaveze prema bivšim osnivačima Banke	2,170	2,170
Ostale obaveze	47,739	41,368
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	12,605	22,490
Razgraničeni prihodi od obračunatih naknada	26,730	16,838
Stanje na dan	219,069	190,750

7.17. Kapital Banke

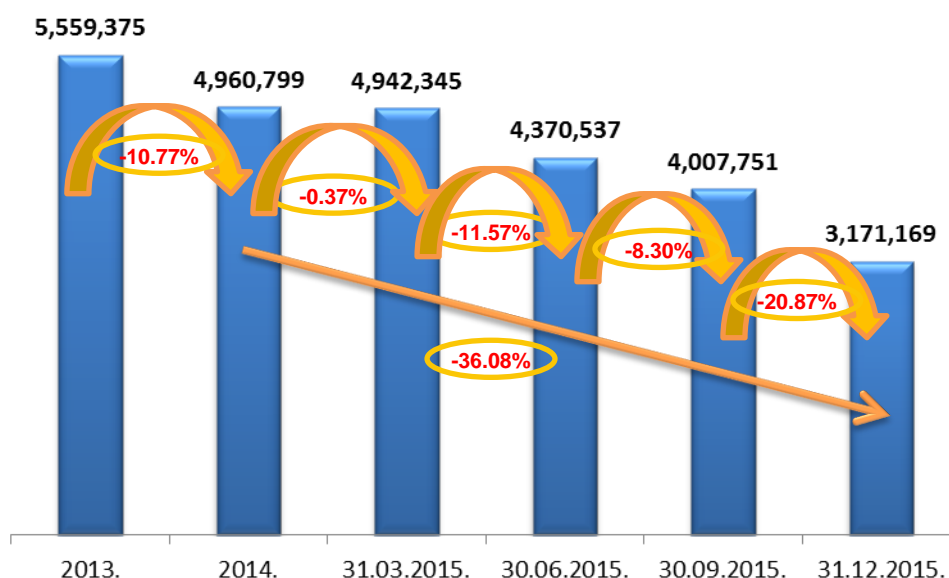
7.17.1. Struktura kapitala Banke

Sa stanjem na dan 31. decembar 2015. godine, vrednost ukupnog kapitala Banke iznosi 3,171,169 hiljada dinara (ili 26,073 hiljada evra). U odnosu na vrednost kapitala sa kraja 2014. godine, kada je ukupan kapital Banke iznosio 4,960,799 hiljada dinara, vrednost ukupnog kapitala Banke smanjena je za 1,789,630 hiljada dinara, ili za 36.1%, kao rezultat ostvarenog gubitka u 2015. godini.

Tabela 48. Kapital Banke, stanje na dan 31. decembar 2015. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Akcijski kapital	2,912,133	2,912,133
Otkupljene sopstvene akcije	-	-
Ostali kapital	20,536	20,536
Emisiona premija	168,164	168,164
Rezerve iz dobiti	1,055,061	1,654,377
Revalorizacione rezerve	540,514	540,514
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	(11,393)	(11,920)
Dobitak ranijih godina	276,311	276,311
Gubitak	(1,790,157)	(599,316)
Stanje na dan	3,171,169	4,960,799

Graf 8. Dinamika vrednosti kapitala Banke u analiziranom periodu

7.17.2. Akcijski kapital

Na dan 31. decembar 2015. godine, osnovni kapital Banke iskazan je kroz 288,330 običnih akcija, nominalne vrednosti od 10,100 dinara po akciji (ukupne nominalne vrednosti u iznosu od 2,912,133 hiljade dinara). Akcijama Banke, na kraju 2015. godine, raspolaže ukupno 735 akcionara, od čega fizička lica imaju u vlasništvu oko 6% ukupnog kapitala Banke na isti dan.

Tabela 49. Vlasnička struktura akcija Banke sa stanjem na dan 31. decembar 2015. godine

	Broj akcija	% od ukupnih akcija
Republika Srbija	57,959	20.102%
Beobanka a.d. Beograd - u stečaju	19,092	6.622%
SFRJ	15,362	5.328%
Alfa-Plam a.d. Vranje	14,415	4.999%
Telegroup d.o.o. Beograd	14,400	4.994%
Erste bank a.d. Novi Sad - zbirni račun	14,363	4.981%
Hidrotehnika - Hidroenergetika a.d. Beograd	11,878	4.120%
Koncern Farmakom M.B. Šabac	11,660	4.044%
NLB banka a.d. Beograd - kastodi račun	11,370	3.943%
Ministarstvo finansija i trezora - BIH	10,352	3.590%
JP Jugoimport SDPR, Beograd	9,901	3.434%
Caluks d.o.o., Beograd	7,358	2.552%
In-Ex d.o.o., Beograd	6,249	2.167%
Federalno ministarstvo finansija BIH	5,744	1.992%
Ministarstvo Finansija Republike Makedonije	5,010	1.738%
Ostali (zbirno):	73,217	25.393%
Svega	288,330	100.00%

Tabela 50. Akcije Banke, stanje na dan 31. decembar 2015. godine

	31.12.2015.		31.12.2014.		31.12.2013.	
	RSD	EUR	RSD	EUR	RSD	EUR
Ukupan broj akcija	288,330		288,330		288,330	
Ukupan kapital banke	3,171,169,000	26,073,096	4,960,799,000	41,012,473	5,559,374,813	48,493,309
Knjigovodst. vrednost	10,998	90	17,205	142	19,281	168
Tržišna vrednost	4,582	38	3,000	25	8,000	70
P/B ratio	0.42		0.17		0.41	

7.17.3. Sticanje sopstvenih akcija

Banka do kraja decembra 2015. godine nije sticala sopstvene akcije. Na dan 31. decembar 2015. godine Banka nije imala sopstvene otkupljene akcije.

8. Vanbilansna evidencija Banke

Ukupna vanbilansna aktiva Banke na dan 31.12.2015. godine iznosi, bruto, 32,955,074 hiljada dinara. U odnosu na stanje sa kraja 2014. godine, ukupna vanbilansna aktiva se smanjila za 2.7%.

Po pitanju izloženosti kreditnom riziku, najveći deo vanbilansnih stavki odnosi se na nerizične pozicije. Ukupna vanbilansna aktiva koja se klasifikuje, na dan 31. decembar 2015. godine, iznosi 3,488,783 hiljade dinara (31. decembar 2014. godine: 4,815,069 hiljada dinara).

Tabela 51. Vanbilansna aktiva, bruto stanje na dan 31. decembar 2015. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Primljena sredstva obezbeđenja	26,332,466	25,605,415
Poslovi u ime i za račun drugih pravnih lica	500,322	456,034
Garancije u dinarima	1,050,075	1,252,359
Garancije u stranoj valuti	852,942	1,579,804
Izdane garancije bez pravnog dejstva	92,727	25,667
Preuzete opozive obaveze	1,512,905	1,707,153
Preuzete neopozive obaveze	72,955	276,295
Obaveza prema HoV u din. koje je banka dala u zalogu	102,000	678,600
Derivati namenjeni zaš.od rizika u din. - svop	-	242,849
Derivati namenjeni zaš.od rizika u str.val. - svop kontra stav	-	241,917
Potraživanja za evidencionu kamatu	1,236,135	756,302
Repo poslovi	-	-
Druga vanbilansna aktiva u stranoj valuti - nostro akreditivi	6,933	4,442
Druga vanbilansna aktiva - loro garancije	587,718	801,309
Potraživanja niske izvesnosti naplate od privrednih društava i stanovništva	40,552	40,546
Potraživanja u stranoj valuti od stranih banaka niske izvesnosti naplate	23,668	21,163
Druga vanbilansna aktiva - obveznice Republike Irak - treća lica	192,575	172,178
Druga vanbilansna aktiva	351,101	118
Stanje na dan	32,955,074	33,862,151

Obim garancijskog poslovanja Banke na dan izveštavanja iznosi, bruto, 1,903,017 hiljada dinara i u strukturi vanbilansne aktive učestvuje sa 5.8%.

Obim dinarskog garancijskog poslovanja na dan 31.12.2015. godine iznosi 1,050,075 hiljada dinara (31. decembar 2014. godine: 1,252,359 hiljada dinara), i čini 55.2% garancijskog poslovanja, dok obim deviznog garancijskog poslovanja iznosi 852,942 hiljade dinara (31. decembar 2014. godine: 1,579,804 hiljada dinara).

U strukturi vrednosti ukupnih garancijskih poslova, najveće učešće imaju izdate činidbene garancije u stranoj valuti, zatim slede izdate plative garancije u dinarima, pa onda izdate činidbene garancije u dinarima - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 52. Struktura garancijskih poslova sa stanjem na dan 31. decembar 2015. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
u dinarima		
<i>Plative garancije</i>		
Izdate plative garancije - za dobavljače	15,332	80,000
Izdate plative garancije - carinske	133,700	312,800
Izdate plative garancije - poreske	29,906	38,456
Izdate plative garancije za eksproprijaciju zemljišta	148,877	123,281
Izdate plative garancije u dinarima sa val.klauz. - kreditne	207,523	228,430
Izdate plative garancije preduzetnicima - za dobavljače	9,000	9,000
Izdate plative garancije stanovništvu	-	-
	544,338	791,967
<i>Činidbene garancije</i>		
Izdate garancije za povraćaj depozita i avansa	84,791	93,896
Izdate garancije za dobro izvršenje posla	270,874	264,016
Izdate licitacione garancije	19,191	30,326
Izdate garancije za dobro izvršenje posla u dinarima sa val.klauz.	124,035	42,266
Izdate garancije za povraćaj depozita i avansa u dinarima sa val.klauz.	5,630	24,808
Izdate licitacione garancije u dinarima sa val.klauz.	1,216	5,080
	505,737	460,392
	1,050,075	1,252,359
u stranoj valuti		
<i>Plative garancije</i>		
Izdate plative garancije	13,379	34,378
<i>Činidbene garancije</i>		
Izdate garancije za povraćaj depozita i avansa	135,324	458,323
Izdate licitacione garancije privrednim društvima	17,562	11,399
Izdate činidbene garancije	686,677	687,476
	839,563	1,157,198
<i>Izdate garancije po nepokrivenim akreditivima</i>	-	388,228
<i>Izdate garancije po pokrivenim akreditivima</i>	-	-
	852,942	1,579,804
Stanje na dan	1,903,017	2,832,163

9. Usluge Banke

9.1. Dinarski platni promet

Na dan 31.12.2015. godine, ukupan broj računa deponenata Banke je 880, od čega 865 računa rezidenata i 15 računa nerezidenata. Poređenjem dinamike otvaranja novih dinarskih računa, u odnosu na isti period prošle godine, može se konstatovati da je njihov broj porastao za preko 21%.

U toku izveštajnog perioda klijenti Banke su izvršili 298,051 transakcija sa svojih računa uz ostvaren obim prometa u iznosu od 63 mlrd.dinara. U odnosu na isti period 2014. godine obim prometa je povećan za 7.27 mlrd.dinara, odnosno za 13.03%.

9.2. Devizni platni promet

U 2015. godini, ostvaren obim deviznih priliva u korist računa klijenata Banke iznosi 71.29 mil. evra, što predstavlja za 42.58 mil. evra manji obim priliva u odnosu na prethodnu godinu, usled okončanja velikih spoljnotrgovinskih ugovora sa nekoliko klijenata Banke. Sa druge strane, prihodi od usluga platnog prometa, ostvareni su u skladu sa planom za ovu godinu.

Kada je reč o deviznim plaćanjima, po platnim nalogima klijenata Banke realizovano je 7,464 plaćanja što je za 962 transakcija, odnosno, za 15% više u odnosu na prethodne godinu, dok se obim prometa, u istom periodu, smanjio za 22.29 mil. evra, odnosno, za 25.1%.

9.3. Devizne doznake (Projekat My Land)

Nastavljena je poslovna saradnja sa australijskom kompanijom Beo-Export Australia PTY Limited na projektu „My land“ u vezi servisiranja doznaka fizičkih lica. U izveštajnom periodu servisirano je ukupno 6,435 doznaka u vrednosti od 2.79 mil. evra, što predstavlja 8.4% manji broj doznaka nego u istom periodu prethodne godine (2014: realizovano je 7,027 doznaka, u vrednosti od 3.89 mil. evra).

9.4. Poslovanje sa stanovništvom

Računi građana i devizna štednja

Banka pored tekućih računa građana u svojoj ponudi ima i štedne i namenske račune građana koji obuhvataju dinarske štedne uloge po viđenju, oročene štedne uloge, namenske depozite za kupovinu akcija u procesu privatizacije, namenske račune za kupoprodaju akcija, obveznica stare devizne štednje i namenske depozite za osnivanje privrednih društava.

Zaključno sa 31.12.2015. godine, ukupan broj tekućih računa građana iznosi 1,845 od čega je u izveštajnom periodu bilo aktivno 1,752 računa. U izveštajnom periodu otvoreno je 1,124 novih tekućih računa od čega 228 računa za prijem zarada, 53 računa za prijem penzija, 1 račun za kreditnu karticu, 12 računa za transakcije Visa Virtuo kartice, 33 studentskih računa, kao i 797 tekućih računa bez redovnog priliva.

Stanje ukupnih deviznih štednih uloga po svim deviznim računima fizičkih lica na dan 31.12.2015. godine iznosi 12.61 mil. evra, što je za 0.4% više u odnosu na stanje sa kraja prethodne godine. U izveštajnom periodu otvoreno je 243 nove partije oročenih deviznih štednih uloga.

Tabela 53. Devizni štedni ulazi, stanje na dan 31. decembar 2015. godine

	31.12.2015.	Učešće u %	31.12.2014.	u EUR Učešće u %
Namenski devizni računi	89,039	0.71%	101,970	0.81%
Devizni štedni ulazi po viđenju	2,872,683	22.78%	2,498,698	19.74%
Oročeni devizni štedni ulazi:				
do 3 meseca	1,133,896	8.99%	1,243,940	9.83%
do 6 meseci	1,159,089	9.19%	1,196,372	9.45%
do 12 meseci	5,260,428	41.72%	5,713,214	45.12%
do 24 meseca	2,094,524	16.61%	1,906,696	15.06%
	9,647,937	76.51%	10,060,222	79.46%
Stanje na dan	12,609,659	100.0%	12,660,890	100.0%

Devizni platni promet fizičkih lica i menjački poslovi

Gotovinski i bezgotovinski promet u stranim valutama u periodu od 01.01.2015. do 31.12.2015. godine iznosio je u dinarskoj protivvrednosti 2.9 mlrd. dinara, odnosno, 23.8 mil. evra. Najveći promet devizne blagajne ostvaren je u evrima, dok su ostale valute manje zastupljene.

Ukupan promet devizne efektive po menjačkim poslovima u periodu od 01.01.2015. do 31.12.2015. godine, iznosio je u dinarskoj protivvrednosti 153 mil. dinara. Najveći broj menjačkih poslova se obavljao u evrima i iznosio je ukupno 1.06 mil. evra.

Poslovanje sa karticama i ostale usluge

Banka svojim klijentima, u okviru poslovanja sa platnim karticama, nudi:

- debitne kartice - DinaCard debitna i Visa Electron
- kreditne kartice - DinaCard kreditna i Visa Classic
- poslovne kartice - DinaCard poslovna i Visa Business
- internet kartice - Visa Virtuon

Na dan 31. decembar 2015. godine stanje kreditiranja fizičkih lica po kreditnim karticama iznosi 36.49 mil. dinara. Ukupno odobreni krediti po kreditnim karticama iznose na isti dan 77.75 mil. dinara (od čega 41.26 mil. dinara nije u korišćenju na dan preseka izrade ovog Izveštaja).

Izdavanje sefova

Ukupan broj izdatih sefova na dan 31. decembar 2015. godine iznosio je 1,028 od 1,236 ugrađenih (31. decembar 2014. godine: 1,039) što predstavlja popunjenost kapaciteta od 83.2%. Na ime naknade za zakup sefova ostvaren je ukupan prihod od 4.9 mil. dinara (neto po odbitku poreza).

9.5. Poslovanje ogranaka Banke

Na dan 31. decembar 2015. godine, Banka u svom sastavu ima dva ogranka, ekspozituru „Lučani“ i istureni šalter „Singidunum“ u Beogradu.

Ekspozitura „Lučani“

Početak aprila 2015. godine, počela je sa radom nova ekspozitura Banke u Lučanima. Na kraju 2015. godine, obračunati prihod od prometa fizičkih lica iznosio je 578 hiljada dinara.

Istureni šalter „Singidunum“

Sa Univerzitetom „Singidunum“ zaključen je Ugovor o poslovno-tehničkoj saradnji kojim su regulisana međusobna prava i obaveze. Tokom 2015. godine, ukupan prihod od prometa fizičkih lica iznosio je 1.71 mil. dinara.

Ekspozitura „Braće Jugovića“

Na kraju trećeg kvartala 2015. godine, ukupno obračunati prihod od prometa fizičkih lica iznosio je 892 hiljade dinara. Na dan 15.12.2015. godine, Ekspozitura „Braće Jugovića“ prestala je sa radom.

10. Likvidnost Banke

10.1. Dinarska i devizna likvidnost Banke

Visok nivo dinarske i devizne likvidnosti, koji je karakterisao poslovanje u 2014. godini, nastavljen je i u 2015. godini. Dnevno raspoloživa likvidna sredstva omogućavala su nesmetano izvršavanje svih naloga klijenata i Banke. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je mesečno utvrđivao visinu i strukturu primarne i sekundarne rezerve likvidnosti uzimajući u obzir zadovoljenje principa likvidnosti i principa rentabilnosti.

Plasmani koji se mogu smatrati primarnom rezervom likvidnosti Banke sastoje se od gotovine u blagajni i sredstava na računima Banke, plasmana kod domaćih i inostranih banaka do 7 dana, viška likvidnih sredstava kod NBS i obavezne rezerve kod NBS i sa 31. decembrom 2015. godine iznose ukupno 5.93 mlrd. dinara (31. decembar 2014. godine: 7.17 mlrd. dinara) - videti sledeći pregled.

Tabela 54. Primarne i sekundarne rezerve Banke, stanje na dan 31.12.2015. godine

Opis	31.12.2015.		31.12.2014.		u hiljadama dinara % rasta /pada
	Učešće		Učešće		
Primarne rezerve:					
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	2,255,728	38.06%	3,360,355	46.88%	-32.87%
Depoziti kod banaka	397,960	6.72%	789,464	11.01%	-49.59%
Obavezna rezerva	534,584	9.02%	1,184,009	16.52%	-54.85%
Viškovi likvidnih sredstava	1,550,000	26.15%	720,000	10.04%	115.28%
	4,738,272	79.95%	6,053,828	84.45%	-21.73%
Sekundarne rezerve:					
REPO plasmani	-	-	-	-	-
Obveznice trezora	1,100,000	18.56%	801,425	11.18%	37.26%
Obveznice RS	8,722	0.15%	15,826	0.22%	-44.89%
Državni zapisi RS	79,335	1.34%	297,498	4.15%	-73.33%
Obveznice Republike Irak	70	0.00%	78	0.00%	-9.91%
	1,188,127	20.05%	1,114,827	15.55%	6.58%
Stanje na dan	5,926,399	100.00%	7,168,655	100.00%	-17.33%

Prosečno stanje sredstava na žiro-računu u 2015. godini iznosilo je 561 mil. dinara i u odnosu na decembar 2014. godine smanjeno je za 87 mil. dinara (31.12.2014: 647.8 mil. dinara).

Usled smanjenja viškova dinarske likvidnosti banaka i povećane tražnje za dinarima na međubankarskom tržištu u prva tri meseca 2015. godine zabeležen je značajan rast kamatnih stopa kod prekonoćnih kredita i kredita do 7 dana bankama. U 2015. godini prosečno je plasirano u kratkoročne depozite oko 250 mil. dinara po stopama koje su se kretale od 2.55% do 9.60%. Učešće ovih plasmana u strukturi ukupnih raspoloživih dinarskih likvidnih sredstava iznosi 8.2% (u 2014. godini iznosilo je oko 9.1% ili 392 mil. dinara). Po osnovu plasmana sredstava kod domaćih banaka sa 31.12.2015. godine ostvaren je prihod od 15.04 mil. dinara.

U odnosu na 31.12.2014. godine, sa 31.12.2015. godine, dinarska obavezna rezerva Banke je smanjena za oko 176 mil. dinara, većim delom zbog smanjenja devizne obavezne rezerve koja se izdvaja u dinarima od oko 150 mil. dinara, dok je obračunata dinarska obavezna rezerva smanjenja za 26 mil. dinara. Sa 31.12.2015. godine, dinarska obavezna rezerva iznosila je 458.9 mil. dinara.

U odnosu na decembar 2014. godine, u decembru 2015. godine smanjena je osnovica na koju se obračunava dinarska obavezna rezerva za oko 371 mil. dinara i iznosila je 2.8 mlrd. dinara. Na smanjenje dinarske osnovice obavezne rezerve, najveći uticaj imalo je smanjenje oročenih i ostalih depozita, naročito povlačenje dinarskih oročenih depozita banaka u stečaj i osiguravajućih društva u prva tri meseca 2015. godine (u iznosu od oko 830 mil. dinara).

Na nivo dinarske obavezne rezerve presudan uticaj ima nivo i kretanje deviznih depozita kao i promena kursa, jer Banka ima obavezu da oko 7.8% (31.12.2015.) deviznih depozita izdvaja kao dinarsku obaveznu rezervu u dinarima.

U odnosu na 31.12.2014. godine, sa 31.12.2015. godine devizna obavezna rezerva smanjena je za oko 2.66 mil. evra i iznosi 4,445 mil. evra . Na smanjenje devizne obavezne rezerve uticala je Odluka NBS da smanji stope devizne obavezne rezerve u januaru 2015. godine i od septembra 2015.godine do februara 2016. godine za po 1 p.p. na ugovorene obaveze do 2 godine i preko 2 godine.

Učešće plasmana u višak likvidnih sredstava kod NBS iznosi 27.1% (prosek 822 mil. dinara), dok je prosek u 2014. godini iznosio 535 mil. dinara. Kamatna stopa na viškove likvidnih sredstava kod NBS kretala se u rasponu od 2.50% do 5.50%. Po osnovu deponovanja sredstava kod NBS u 2015. godine ostvaren je prihod od 6.45 mil. dinara (2014: 36 mil. dinara).

U 2015. godini na REPO aukcijama plasirano je ukupno 34.2 mlrd. dinara, po stopama koje su se kretale od 2.52% do 6.19%. U 2015. godini, NBS je više puta smanjila referentnu kamatnu stopu za po 0.5 procentnih poena i ona je sa 31.12.2015. godine iznosila 4.50%.

Usled povećane tražnje za dinarima na međubankarskom tržištu, kao i značajno više kamatne stope na depozite bankama do 7 dana od stope na repo aukcijama u prva tri meseca, dovelo je do smanjenja plasmana u repo operacije, kao i obustavljanja održavanja repo aukcija od sredine februara do kraja marta 2015. godine. Takođe, Beonia je tokom jula i avgusta beležila veće oscilacije pod uticajem reakcije tržišta na eskalaciju krize u Grčkoj. Od meseca septembra do kraja 2015. godine Beonia je približna stopi na depozite olakšice NBS.

U 2015. godini, Banka je učestvovala na aukcijama dinarskih HOV. Sa 31.12.2015. godine plasman u devizne državne HoV je smanjen za 2 mil. evra i iznosi 654 hiljada evra, dok je u dinarske državne HoV povećan za 300 mil. dinara i iznosi 1,100 mil. dinara.

U repo poslove i deponovane viškove likvidnosti kod NBS Banka je u 2015. godini plasirala, u proseku oko 1,566.53 mil. dinara dnevno, od čega u repo poslove 652.73 mil. dinara, a u viškove likvidnosti kod NBS 913.8 mil. dinara.

Banka je po osnovu repo poslova i deponovanja viškova likvidnosti kod NBS obračunala u 2015. godini ukupan prihod od kamata u iznosu od 59.63 mil. dinara..

Banka je u 2015. godini prosečno dnevno plasirala 1.81 mlrd. dinara u /1/ blagajničke zapise (repo plasmani), /2/ dnevne viškove likvidnosti, kao i /3/ kredite za likvidnost drugim poslovnim bankama.

Tabela 55. Prosečno dnevno stanje dinarskih plasmana u blagajničke zapise, viškove likvidnosti i plasmane drugim bankama do 7 dana

Prosek perioda	Plasmani NBS		Plasmani drugim bankama do 7 dana	Ukupno
	Blagajnički zapisi	Viškovi likvidnosti		
Januar	388,710	319,742	763,526	1,471,978
Februar	75,000	544,857	1,181,948	1,801,805
Mart	-	602,097	456,681	1,058,778
April	293,333	1,045,333	126,667	1,465,333
Maj	1,161,290	1,104,194	52,258	2,317,742
Jun	460,493	903,167	129,000	1,492,659
Jul	780,951	1,338,065	-	2,119,016
Avgust	887,622	1,293,226	-	2,180,848
Septembar	819,247	1,162,833	99,667	2,081,747
Oktobar	931,965	1,174,194	233,548	2,339,707
Novembar	1,289,513	668,167	97,000	2,054,680
Decembar	696,849	778,065	163,548	1,638,462
Prosek	652,730	913,803	242,630	1,809,163

u hiljadama dinara

Tabela 56. Prosečan mesečni nivo dinarskih likvidnih sredstava Banke u periodu januar - decembar 2015. godine

	januar - decembar 2015. godine	
	u mil. dinara	% učešća
Žiro-račun	561	18.5%
Gotovina	36	1.2%
Višak likvidnih sredstava	822	27.1%
Overnight krediti bankama	250	8.2%
Hartije od vrednosti NBS	655	21.6%
Svop	45	1.5%
Državni zapisi	664	21.9%
Ukupno	3,033	100.00%
Prosečno obračunata obavezna rezerva u periodu	594	
Prosek transakcionih depozita u periodu	1,155	

Tokom 2015. godine prosečno stanje na ino-računima iznosilo je 16.6 mil. evra, što predstavlja smanjenje 1.77 mil. evra u odnosu na prosečno stanje iz 2014. godine.

Banka je oročavala viškove deviznih likvidnih sredstava kod stranih i domaćih banaka na period od 1 do 7 dana po kamatnim stopama koje su se kretale u visini od 0.10% do 0.70% za depozite u dolarima, dok se kamatna stopa za depozite u evrima kretala do 0.20%.

Tokom 2015. godine, prosečan nivo raspoloživih deviznih likvidnih sredstava iznosio je 25.9 mil. evra i niži je za 0.6 mil. evra, nego u decembru 2014. godine, kada je iznosio 26.5 mil. evra. Do neznatnog smanjenja raspoloživih deviznih sredstava došlo je usled pada transakcionih i ostalih depozita pravnih lica.

Tabela 57. Prosečan mesečni nivo raspoloživih deviznih likvidnih sredstava Banke u periodu januar - decembar 2015. godine

	januar - decembar 2015. godine	
	u mil. evra	% učešća
Ino-računi	16.6	64.1%
Oročena sredstva	1.6	6.3%
Efektiva	0.9	3.3%
Sredstva kod NBS	6.2	24.1%
CRHOV	0.6	2.2%
Ukupno	25.9	100.00%

11. Izloženost Banke rizicima

11.1. Rizici kojima je Banka izložena

Banka ima uspostavljen sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve poslovne aktivnosti Banke, odnosno omogućuje da se upravlja sa svim rizicima kojima je izložena ili može biti izložena po osnovu svih njenih poslovnih aktivnosti.

Sistem upravljanja rizicima definisan je strategijom upravljanja rizicima i kapitalom, politikama i procedurama, te definisanjem sklonosti za preuzimanje rizika kroz uspostavljanje limita za nivoe rizika koji su prihvatljivi za Banku. Svi rizici koje je moguće izmeriti ili oceniti podvrgavaju se strukturi limita na nivou Banke i usaglašenost sa tim limitima se kontinuirano prati. Postavljanje i praćenje poštovanja limita zasnovano je na transparentnim, uniformnim principima.

Banka je u svom poslovanju izložena sledećim rizicima:

- kreditni rizik;
- kreditno-devizni rizik;
- rizik likvidnosti;
- rezidualni rizik;
- tržišni rizici;
- operativni rizik;
- rizik koncentracije;
- rizik ulaganja;
- kamatni rizik u bankarskoj knjizi;
- rizik zemlje;
- rizik izmirenja/isporuke;
- rizik druge ugovorne strane;
- strateški rizik;
- reputacioni rizik;
- rizici koji nastaju po osnovu spoljnih faktora.

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci. Banka aktivno preuzima kreditni rizik prihvatajući ga kao sastavni deo poslovnih aktivnosti. Poštujući činjenicu da kreditni rizik predstavlja najveći pojedinačni deo ukupnog rizika preuzetog kroz poslovne aktivnosti, Banka preduzima niz mera za upravljanje ovim rizikom koje obuhvataju:

- stroge kriterijume selekcije dužnika;
- primenu sistema limita;
- pouzdan proces odobravanja plasmana;
- efikasnu kreditnu administraciju i praćenje plasmana;
- adekvatne kontrole vezane za kreditni rizik u odnosima sa ugovornim stranama;
- diversifikaciju rizika.

Banka upravlja kreditnim rizikom na način da utvrđuje limite nivoa kreditnog rizika, tako što utvrđuje granice prihvatljivog kreditnog rizika u odnosu na jednog, ili više dužnika ili agregatno na nivou segmenata portfolija, a prema različitim karakteristikama kao što su vrsta proizvoda, privredna grana, interna klasifikacija i dr. Sve izloženosti se redovno prate u odnosu na usvojene limite o čemu se redovno izveštava.

Banka utvrđuje potrebnu rezervu za procenjene gubitke na osnovu izvršene klasifikacije bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke. Potrebna rezerva za procenjene gubitke predstavlja odbitnu stavku od kapitala Banke utvrđenog u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Kreditno - devizni rizik predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena kursa dinara na finansijskom tržištu koja može imati uticaj na kreditnu sposobnost dužnika.

Banka kontinuirano prati i procenjuje izloženost kreditno - deviznom riziku. Povišen nivo deviznog rizika konstatuje se da postoji kod dužnika kod kojih se utvrdi da bi promena vrednosti domaće valute (apresijacija / depresijacija) dovela dužnika u situaciju značajnog opadanja kreditne sposobnosti, ili ukoliko Banka nije bila u mogućnosti da izvrši adekvatnu procenu izloženosti dužnika ovom riziku.

Evidentirani kreditno - devizni rizik predstavlja jedan od osnovnih elemenata klasifikacije potraživanja Banke.

Tržišni rizici su rizici mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

U okviru tržišnih rizika definisani su devizni rizik, cenovni rizici i robni rizik.

Devizni rizik je verovatnoća nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke usled promene deviznih kurseva, a Banka mu je izložena po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.

Banka upravlja deviznim rizikom nastojeći da spreči negativne efekte promene međuvalutarnih kurseva i kursa stranih valuta u odnosu na dinar na finansijski rezultat Banke.

Operativno upravljanje deviznim rizikom vrši se utvrđivanjem sistema limita. Banka postavlja limite na osnovu analize definisanih scenarija očekivanih i neočekivanih promena deviznih kurseva i sagledavanja njihovog uticaja na prihod Banke, vrednost aktive i pasive i deviznu poziciju Banke.

Cenovni rizici podrazumevaju sledeće vrste rizika:

- Cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti
- Cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti

Cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti javlja se usled promena kamatnih stopa.

Cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti predstavlja rizik promene cena ovih hartija.

Izloženost cenovnom riziku Banka ostvaruje u pozicijama koje se iskazuju po fer vrednosti – finansijskom imovinom namenjenom trgovanju i deviznom pozicijom. Banka cenovnim rizikom upravlja na nivou pojedinačnih transakcija i portfolija.

Banka vodi politiku upravljanja cenovnim rizikom na način koji treba da obezbedi da se formira kontrolisani nivo izloženosti riziku promene cena plasmana Banke koji su namenjene za trgovanje, a radi ostvarivanja dobiti iz očekivane promene cena hartija od vrednosti i radi predupređivanja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nepovoljnog kretanja na tržištu.

Banka sve svoje aktivnosti raspoređuje u one koji se evidentiraju u knjigu trgovanja i koje pripadaju bankarskoj knjizi.

Knjiga trgovanja sadrži pozicije u finansijskim instrumentima koje Banka drži s namerom trgovanja, ili radi zaštite pozicija u drugim finansijskim instrumentima koji se vode u toj knjizi i za koje ne postoje ograničenja da se njima trguje, niti postoje ograničenja da se ove pozicije zaštite od rizika, kao i plasmane koji su pribavljani radi ostvarivanja dobiti iz razlike između nabavne i prodajne cene, odnosno na osnovu drugih promena cena u kratkom vremenskom periodu. Pozicije u knjizi trgovanja evidentiraju se dnevno po fer vrednosti.

Banka je razvila sistem upravljanja tržišnim rizicima pozicija u knjizi trgovanja koji se temelji na principima vrednosti pod rizikom (VaR) da bi procenila tržišni rizik otvorenih pozicija.

U postupku upravljanja cenovnim rizikom Banka, pored VaR metodologije, koristi postupke ispitivanja uticaja stresnih udara. Analiza stresnih udara je ključna za analizu kapaciteta Banke da absorbuje potencijalne velike gubitke, ukaže na nedostatke VaR analize i skrivene rizike kao i da ukaže na mogućnosti da se rizik ograniči ili umanjí.

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje pravni rizik, ali ne uključuje reputacioni i strateški rizik.

U upravljanju operativnim rizikom Banka sprovodi kvantitativno i kvalitativno merenje koje se temelje na prikupljanju podataka o stvarnim i potencijalnim gubicima usled operativnog rizika, samostalnoj proceni rizika i sistema kontrola i izveštavanja koje obuhvata interno i eksterno izveštavanje. Banka je u cilju omogućavanja nesmetanog i kontinuiranog funkcionisanja svih značajnih procesa i sistema u Banci usvojila Plan za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja i Plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja kao njegov sastavni deo koji definiše tehničke i organizacione mere za ponovno uspostavljanje poslovanja Banke u što kraćem roku, odnosno za ublažavanje posledica prekida u poslovanju Banke.

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled nesposobnosti banke da ispunjava svoje dospеле obaveze i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava), ili
- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspolažu svojim sredstvima u Banci u skladu sa ugovorenim rokovima.

U Banci se rizik likvidnosti posmatra u smislu rizika gotovinske likvidnosti i opisuje rizik mogućih neusklađenosti plaćanja u smislu solventnosti Banke. Osiguravajući solventnost u svakom trenutku, Banka prati likvidnost kroz mapu očekivanih priliva i odliva u predviđenim rokovima u budućnosti, praćenja internih indikatora, eksterno propisanog pokazatelja likvidnosti, kao i praćenje strukture, koncentracije i stabilnosti depozita Banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti sprovodi se takođe primenom sistema limita i kroz aktivnosti ispitivanja „šta ako“, odnosno stresnih scenarija koji mogu imati značajan uticaj na likvidnost Banke.

Banka je Planom poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja – krize likvidnosti i drugim internim aktima za merenje i praćenje rizika likvidnosti definisala kvantitativne pokazatelje i utvrdila kritične vrednosti tih pokazatelja koji predstavljaju indikatore ranog upozorenja negativnih tendencija u likvidnoj poziciji Banke.

Rezidualni rizik je rizik da tehnike ublažavanja kreditnog rizika budu manje efikasne nego što je očekivano, odnosno da njihovo korišćenje neadekvatno utiče na umanjenje svih rizika kojima je banka izložena.

Rizik smanjenja vrednosti potraživanja je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku.

Rizik se može javiti kao posledica sledećih okolnosti:

- povraćaj robe ili proizvoda u osnovi komercijalnog ugovora prethodnog poverioca i dužnika;
- kvalitet robe ili proizvoda,
- obaveze prethodnog poverioca prema dužniku;
- odobreni rabati za plaćanja dužnika u kraćim vremenskim periodima i sl.

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom faktoru rizika ili vrsti rizika, kao što su izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica, privrednim granama, geografskim područjima, vrstama proizvoda i aktivnosti, instrumentima kreditne zaštite, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i instrumentima kreditne zaštite tih izloženosti.

Banka utvrđuje interne limite rizika koncentracije po pojedinim licima ili grupi povezanih lica, kao i agregatne limite na nivou segmenata portfolija izloženosti Banke.

Banka usklađuje svoje izloženosti sa propisanim regulatornim limitima, odnosno obezbeđuje da zbir svih velikih izloženosti Banke ne bude veći od 400% kapitala Banke, kao i da ukupna izloženost Banke prema licu povezanom sa Bankom ne bude veća od 5% kapitala Banke, odnosno 25% kapitala Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica.

Rizici ulaganja podrazumevaju rizike trajnih ulaganja Banke u druga pravna lica koja nisu u finansijskom sektoru i osnovna sredstva.

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, Banka obezbeđuje da ulaganje u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala banke, te da ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Merenje rizika ulaganja u osnovna sredstva podrazumeva analizu potreba, profitabilnosti i rentabilnosti takve investicije kao i uticaja angažovanja sredstava Banke u značajnijim iznosima u ovaj vid plasiranja na rizičnu poziciju Banke prvenstveno u pogledu likvidnosti i operativnih rizika.

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled nepovoljnih promena kamatnih stopa.

Kamatni rizik obuhvata:

- izloženost iz jednakih promena kamatnih stopa po različitim rokovima dospeća,
- izloženost iz nekorelisanih promena između različitih indeksa kamatnih stopa,
- izloženost iz nejednakih pomeranja kamatnih stopa u različitim periodima dospeća,
- izloženost iz mogućih promena u očekivanim ili ugovorenim tokovima gotovine ili iz promena dospeća koje dovode do ponovnog utvrđivanja cena.

Banka je izložena riziku od promene kamatnih stopa po osnovu aktivnosti koje se vode u bankarskoj knjizi, koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine.

Banka vodi politiku koja treba da obezbedi da ukupan negativan uticaj na prihod i kapital Banke od neto otvorenih pozicija kamatno osetljive aktive i obaveza ne premaši prihvatljive nivoe. Usklađenost neto otvorene pozicije se redovno prati čime se obezbeđuje poštovanje usvojenih limita.

Merenje, praćenje i kontrola kamatnog rizika obavlja se kontinuirano uzimajući u obzir niz promenljivih veličina kao što su makroekonomsko okruženje i promene kamatnih stopa na tržištu.

Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanja od dužnika iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla dužnika.

Rizik zemlje se, prema tome, izražava verovatnoćom da zemlja dužnik ili dužnik iz neke zemlje ne može biti u mogućnosti da izmiri svoje obaveze prema Banci, ili Banka neće biti u mogućnosti da naplati investicije u druga pravna lica ili hartije od vrednosti, zbog postojanja razloga koji nisu uključeni u okviru uobičajenog kreditnog rizika.

Rizik izmirenja / isporuke jeste rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu neizmirenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveze druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoreni datum izmirenja/ispоруke (due delivery date);

Rizik druge ugovorne strane je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizmirenja obaveza druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnanja novčanih tokova transakcije.

Rizik usklađenosti poslovanja banke je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propuštanja banke da svoje poslovanje uskladi sa zakonom, podzakonskim aktima, svojim internim aktima, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i sa pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom.

Reputacioni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled gubitka poverenja javnosti, odnosno nepovoljnog stava javnosti o poslovanju banke, nezavisno da li za to postoji osnov ili ne.

Strateški rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke usled nepostojanja odgovarajuće poslovne politike i strategije, njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kojem banka posluje ili izostanka adekvatnih reakcija banke na te promene.

Ovaj rizik je stoga funkcija:

- strateških ciljeva Banke
- razvijene i usvojene poslovne strategije Banke za postizanje ciljeva,
- resursa angažovanih u postizanju ovih ciljeva i kvaliteta implementacije i
- materijalnih i nematerijalnih resursa potrebnih za izvršenje poslovnih strategija.

Pravni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled kazni i sankcija nadležnog regulatornog tela ili proisteklih iz sudskih sporova po osnovu neispunjavanja ugovornih i zakonskih obaveza.

Rizici koji nastaju po osnovu spoljnih faktora predstavljaju rizike mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog uticaja poslovnog i makroekonomskog okruženja.

11.2. Adekvatnost kapitala

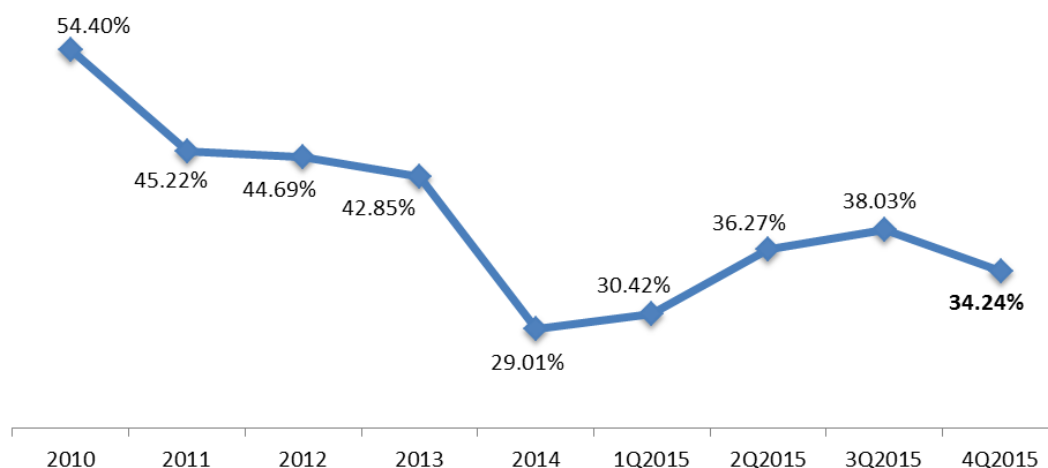
Permanentno visok nivo adekvatnosti kapitala koji je na dan 31.12.2015. godine iznosio 34.24%, (31. decembar 2014. godine: 29.01%) rezultat je opredeljenja Banke za oprezno vođenje kreditne politike.

Tabela 58. Adekvatnost kapitala

Pokazatelji	u hiljadama dinara				
	31.12.2015.	30.09.2015.	30.06.2015.	31.03.2015.	31.12.2014.
Kapital	2,375,553	2,407,299	2,426,785	2,503,022	2,535,911
Ukupna rizična aktiva	6,937,358	6,329,923	6,691,767	8,227,362	8,740,607
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	34.24%	38.03%	36.27%	30.42%	29.01%

Tabela 59. Struktura kapitala i rizične pozicije Banke na dan 31. decembar 2015. godine

Naziv pozicije	u hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Osnovni kapital	1,937,607	2,080,883
Dopunski kapital	540,514	540,514
Odbitne stavke od kapitala	(102,568)	(85,486)
Kapital	2,375,553	2,535,911
Izloženost kreditnom riziku, riziku druge ugovorne strane i riziku izmirenja/isporuke	5,597,550	7,407,207
Izloženost tržišnim rizicima	462,325	275,067
Izloženost operativnim rizicima	877,483	1,058,333
	6,937,358	8,740,607
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	34.24%	29.01%

Graf 9. Dinamika pokazatelja adekvatnosti kapitala Banke u analiziranom periodu

11.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima

11.3.1. Kreditni rizik

Sa stanjem na dan 31.12.2015. godine, ukupna aktiva koja se klasifikuje (u bruto iskazu) iznosi 11,483,084 hiljada dinara, što predstavlja umanjeno od 22.23% u odnosu na stanje sa kraja prethodne godine (31.12.2014. godine: 14,765,553 hiljada dinara).

Tabela 60. Klasifikacija aktive sa stanjem na dan 31. decembar 2015. godine

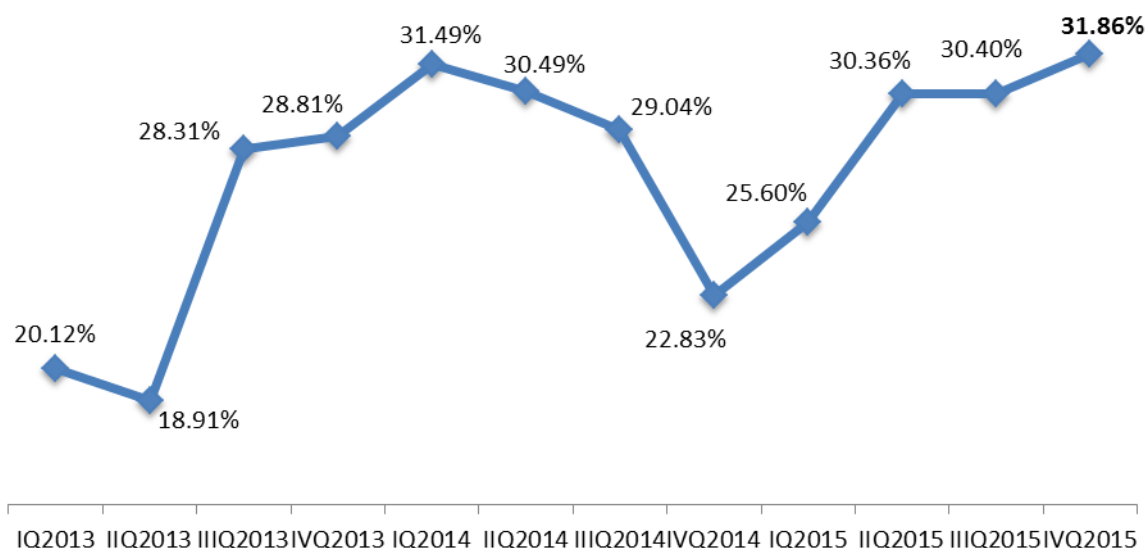
Oznaka klasifikacije	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti	Vanbilansna aktiva	Rezervisanja za gubitke	Ukupna aktiva	%	u hiljadama dinara			
							Prvoklasna sredstva obezbeđenja	Adekvatna sredstva obezbeđenja	Rezerva za procenjene gubitke	Potrebna rezerva
A	2,317,330	12,928	532,056	1,761	2,849,385	24.81	359,750	291,258	0	0
B	1,316,051	37,259	1,386,904	1,712	2,702,955	23.54	-	27,240	27,499	6,612
V	956,565	117,105	655,255	9,630	1,611,820	14.04	-	254,750	192,799	74,058
G	406,775	88,673	740,443	8,044	1,147,218	9.99	630	86,128	226,343	150,384
D	2,997,580	2,651,992	174,126	127,642	3,171,706	27.62	-	-	3,149,655	370,527
Ukupno	7,994,301	2,907,957	3,488,783	148,787	11,483,084	100.00	360,379	659,376	3,596,296	601,581

Po osnovu propisanih odbitnih stavki umanjena je osnovica za obračun rezerve za procenjene gubitke za 2,271,752 hiljade dinara, tako da ista iznosi 9,211,332 hiljade dinara.

Ukupno obračunata rezerva za procenjene gubitke, na osnovu klasifikacije potraživanja prema regulativi NBS na dan 31.12.2015. godine, iznosi 3,596,296 hiljada dinara, što predstavlja uvećanje od 7.74% u odnosu na 31.12.2014. godine.

Potrebna rezerva na dan 31.12.2015. iznosi 601,581 hiljadu dinara. Umanjenje potrebne rezerve u odnosu na 31.12.2014. godine iznosi 1,485,106 hiljada dinara, ili za 71.17%. Potrebna rezerva je smanjena prvenstveno kao posledica više utvrđenih obezvređenja potraživanja kroz bilans uspeha.

Ukupna izdvajanja za pokriće kreditnog rizika (ispravke vrednosti, rezervisanje i potrebna rezerva) su na nivou od 31.86% vrednosti aktive koja se klasifikuje sa 31.12.2015. godine - grafikon u prilogu.

Graf 10. Učešće izdvajanja za pokriće kreditnog rizika u aktivi koja se klasifikuje

Analiza kvaliteta aktive na nivou Banke obuhvaćena je sledećim tabelarnim pregledom.

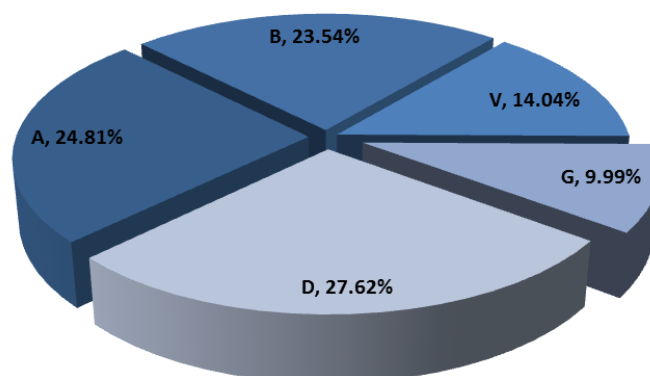
Tabela 61. Kvalitet aktive na nivou Banke

Period	Bilansna i vanbilansna aktiva koja se klasifikuje	u hiljadama dinara				
		Ukupno	Osnovica za obračun posebne rezerve		V+G+D	
			A+B		V+G+D	
		Iznos	%	Iznos	%	
31.12.2015.	11,483,084	9,211,332	4,023,763	43.68%	5,187,569	56.32%
30.09.2015.	12,028,115	9,447,757	4,365,897	46.21%	5,081,860	53.79%
30.06.2015.	11,667,594	9,193,007	4,041,997	43.97%	5,151,010	56.03%
31.03.2015.	13,493,440	10,838,409	5,609,420	51.76%	5,228,989	48.24%
31.12.2014.	14,765,553	11,868,154	6,944,580	58.51%	4,923,574	41.49%
31.12.2013.	10,382,006	7,996,035	2,117,724	26.48%	5,878,311	73.52%

U strukturi bilansne i vanbilanse aktive koja se klasifikuje (u bruto iznosu) plasmani sa niskim rizikom (A i B kategorija) učestvuju sa 48.35%, dok učešće V, G i D kategorije u ukupnoj klasifikovanoj aktivi iznosi 51.65%.

Učešće A kategorije u ukupnom portfoliju sa 31.12.2015. godine u odnosu na kraj 2014. godine povećano je za 13.3% prvenstveno kao posledica reklasifikacije potraživanja na računima kod stranih banaka iz B u A kategoriju, dok je učešće B kategorije u ukupnoj aktivi smanjeno je za 29.38% delom kao posledica prethodno pomenute reklasifikacije u A kategoriju, a delom zbog neto smanjenja plasmana pravnim licima u ovoj kategoriji.

Učešće V kategorije u ukupnoj aktivi koja se klasifikuje sa 31.12.2015. godine smanjeno je u odnosu na kraj 2014. godine za 9.08% i najvećim delom je posledica reklasifikacije potraživanja na osnovu zvaničnih finansijskih izveštaja od jednog klijenta u B kategoriju i od jednog klijenta u G kategoriju.

Graf 11. Struktura kreditnog portfolija po kategorizaciji NBS sa stanjem na dan 31.12.2015. godine

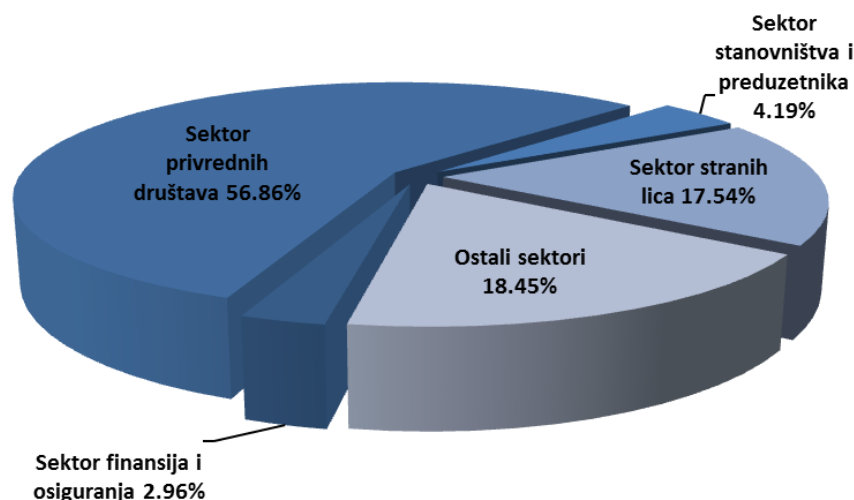
Najznačajniji deo bilansne aktive koja se klasifikuje čine depoziti kod banaka sa 25.88% učešća, kratkoročni krediti sa 16.78%, a zatim slede dugoročni krediti sa 16.33% Dospela potraživanja čine 30.66% učešća u ukupnim bilansnim aktivnostima Banke.

U okviru vanbilansnih aktivnosti Banke izloženih uticaju kreditnog rizika, najznačajniji deo aktivnosti Banke odnosio se na obaveze po kojima ne može doći do plaćanja (43.36%), odnosno preuzete opozive obaveze koje se evidentiraju od 2012. godine. Značajan deo aktivnosti Banka obavlja kroz izdavanje činidbenih garancija, koje predstavljaju 38.56% vrednosti portfolija vanbilansnih izloženosti Banke sa 31.12.2015. godine, odnosno plativih garancija koje čine 15.99%.

Struktura bilansnih i vanbilansnih plasmana Banke koji se klasifikuju prikazana je u sledećoj tabeli:

Tabela 62. Struktura bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke koje se klasifikuju

Opis	31.12.2015.		31.12.2014.	
	u hiljadama dinara	% ukupne aktive	u hiljadama dinara	% ukupne aktive
Kratkoročni krediti	1,341,786	11.68%	2,216,334	15.01%
Dugoročni krediti	1,305,680	11.37%	1,139,144	7.71%
Dospela potraživanja	2,451,048	21.34%	2,513,646	17.02%
Depoziti kod banaka	2,069,022	18.02%	2,631,492	17.82%
Kamate i naknade	66,402	0.58%	98,176	0.66%
Kratkoročne HoV koje se drže do dospeća - menice	614,025	5.35%	949,050	6.43%
Kratkoročne HoV raspoložive za prodaju	4,783	0.04%	6,622	0.04%
Dugoročne HoV raspoložive za prodaju	-	0.00%	2,206	0.01%
Učešća u kapitalu drugih pravnih lica	68,630	0.60%	90,557	0.61%
Sredstva stečena naplatom potraživanja	24,397	0.21%	24,368	0.17%
Otkup potraživanja - dinari	23,817	0.21%	55,564	0.38%
Otkup potraživanja - strane valute	-	0.00%	162,814	1.10%
Ostala bilansna aktiva	24,711	0.22%	60,510	0.41%
Ukupna bilansna aktiva koja se klasifikuje	7,994,301	69.62%	9,950,484	67.39%
Plative garancije	557,716	4.86%	826,345	5.60%
Činidbene garancije	1,345,300	11.72%	1,617,590	10.96%
Avali i akcepti menica	-	0.00%	-	0.00%
Nepokriveni akreditivi	-	0.00%	388,228	2.63%
Obaveze po kojima ne može doći do plaćanja - okviri	1,512,811	13.17%	1,706,611	11.56%
Neiskorišćene preuzete obaveze	72,955	0.64%	276,295	1.87%
Ukupna vanbilansna aktiva koja se klasifikuje	3,488,783	30.38%	4,815,069	32.61%
UKUPNO	11,483,084	100.00%	14,765,553	100.00%

Graf 12: Sektorska struktura aktive koja se klasifikuje

Prosečna stopa ispravke vrednosti po bilansnoj aktivi na dan 31.12.2015. godine iznosi 36.38% (31.12.2014. godine: 12.40%), dok je po vanbilansnim stavkama prosečna stopa rezervisanja 4.26% (31.12.2014. godine: 1.05%) - videti sledeću tabelu.

Tabela 63. Pregled aktive Banke koja se klasifikuje

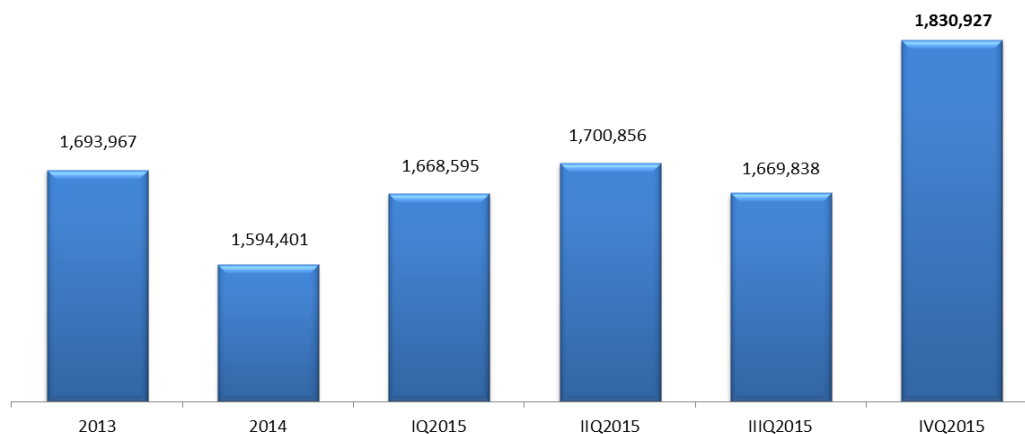
Elementi	u hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Ukupna bilansna aktiva koja se klasifikuje	7,994,301	9,950,484
Bilansna aktiva sa statusom neizvršenja obaveza	3,095,230	2,695,726
Ukupna ispravka vrednosti po bilansnoj aktivi	2,907,957	1,234,069
Ispravka vrednosti plasmana sa statusom neizvršenja obaveza	2,703,446	1,056,810
Prosečna stopa ispravke vrednosti	36.38%	12.40%
Vanbilansne stavke koje se klasifikuju	3,488,783	4,815,069
Vanbilansne stavke sa statusom neizvršenja obaveza	171,548	153,271
Ukupan iznos rezervisanja po vanbilansnim stavkama	148,787	50,544
Iznos rezervisanja po vanbilansnim stavkama sa statusom neizvršenja obaveza	127,672	2,727
Prosečna stopa rezervisanja po vanbilansnim stavkama	4.26%	1.05%

NPL ratio učešća u kreditima (odnos problematičnih kredita i ukupnih potraživanja po osnovu kredita) sa 31.12.2015. godine iznosi 46.91% (32.98% sa 31.12.2014. godine), dok je ovaj ratio na nivou bankarskog sektora Srbije iznosio 22.00% sa 30.09.2015. godine².

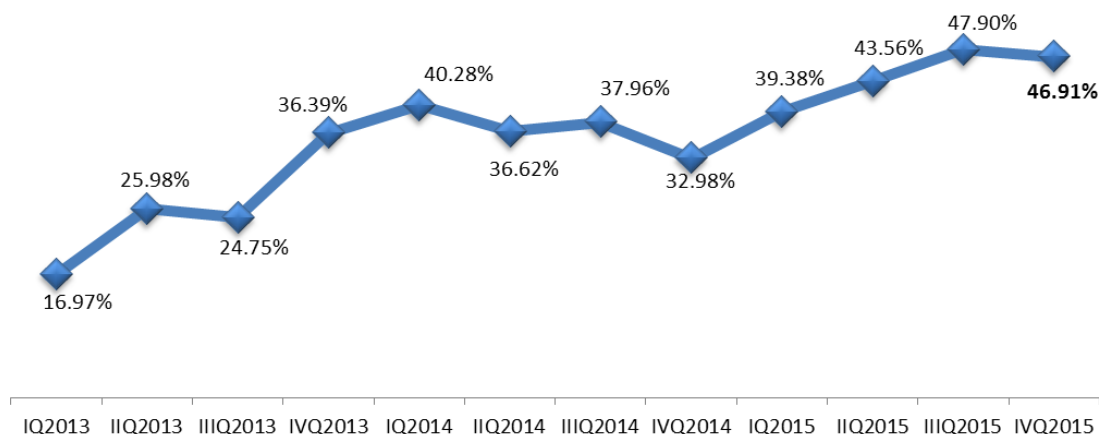
U prilogu je grafikon kretanja kredita sa statusom neizvršenja obaveza u periodu od 2013. godine do 31.12.2015. godine.

² Izveštaj za III tromesečje 2015. godine - Bankarski sektor u Srbiji

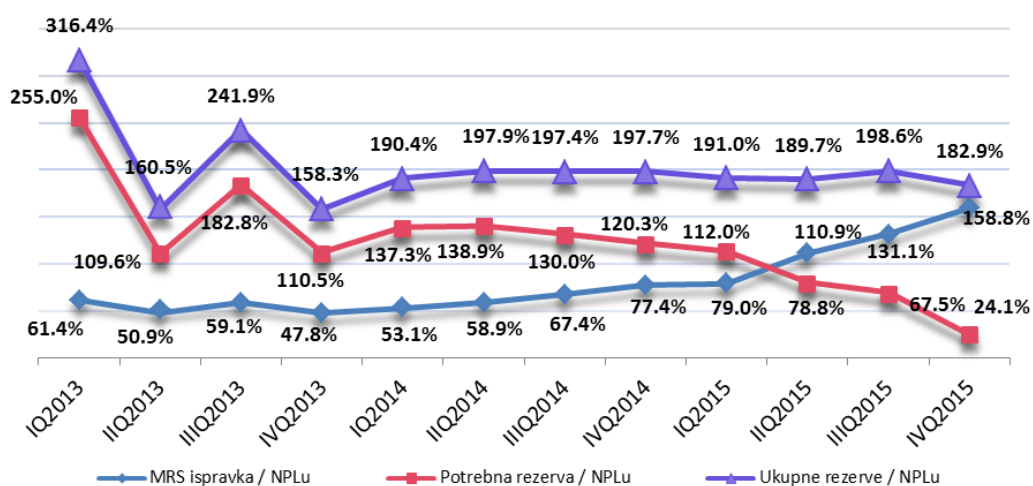
Graf 13. Kretanje kredita sa statusom neizvršenja obaveza u periodu od 2013. do 31.12.2015. godine

Graf 14. Krediti u statusu neizmirenja obaveza / bruto krediti, kraj perioda

Graf 15. Pokriće kredita u statusu neizmirenja obaveza, kraj perioda

Kreditni rizik je najznačajniji rizik kome je Banka u svom poslovanju izložena i definisan je kao rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršenja obaveza dužnika prema Banci. Poslovna politika Banke zahteva i predviđa maksimalnu zaštitu Banke od izloženosti kreditnom riziku.

11.3.2. Kreditno-devizni rizik

U narednoj tabeli dat je prikaz kretanja ukupnih plasmana odobrenih pravnim licima izloženih povišenom uticaju deviznog rizika.

Tabela 64. Plasmani Banke klijentima izloženim povišenom nivou deviznog rizika

	u hiljadama dinara	
	<u>31.12.2015.</u>	<u>31.12.2014.</u>
Privredna društva - krediti	318,214	621,705
Privredna društva - otkup potraživanja	136,398	216
Strana lica - faktoring	0	161,962
Dugoročne HoV	0	0
Vanbilansne pozicije	1,091,939	1,779,725
Svega	<u>1,546,551</u>	<u>2,563,607</u>

U odnosu na stanje na dan 31.12.2014. godine došlo je do smanjenja plasmana odobrenih pravnim licima izloženih povišenom uticaju deviznog rizika za 39.67%.

11.3.3. Rizik likvidnosti

Banka na dnevnom nivou prati vrednost pokazatelja likvidnosti obračunat kao odnos likvidne aktive i likvidne pasive u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima Narodne banke Srbije. Banka je u izveštajnom periodu održala visok stepen likvidnosti, kako dinarske, tako i devizne.

U skladu sa regulatornim zahtevima Banka je pokazatelje likvidnosti održavala na nivou iznad 1.00 tj. iznad 0.70³. U cilju zaštite od rizika likvidnosti, Banka je utvrdila interni limit pokazatelja likvidnosti koji iznosi najmanje 3.00, kao i interni limit užeg pokazatelja likvidnosti koji iznosi najmanje 1.50, kada su obračunati kao proseci pokazatelja likvidnosti za sve dane u mesecu.

U četvrtom kvartalu, prosečna mesečna vrednost pokazatelja likvidnosti je tokom čitavog perioda bila iznad interno propisanog minimalnog nivoa, što se može konstatovati i za prosečnu mesečnu vrednost užeg pokazatelja likvidnosti.

Pokazatelj dnevne likvidnosti Banke u 2015. godini kretao se u rasponu od 1.76 do 5.14, dok se uži pokazatelj likvidnosti kretao u rasponu od 1.39 do 4.67.

Sa 31.12.2015. godine vrednost pokazatelja likvidnosti je bila 2.81, a užeg pokazatelja likvidnosti 1.40.

³ Prema Odluci o upravljanju rizikom likvidnosti Narodne banke Srbije Banka je dužna da nivo likvidnosti održava tako da

1. Pokazatelj likvidnosti:
 - Iznosi najmanje 1.00 kada je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu;
 - Ne bude manji od 0.90 duže od tri uzastopna radna dana u mesecu;
 - Iznosi najmanje 0.80 kada je obračunat za jedan radni dan.
2. Uži pokazatelj likvidnosti:
 - Iznosi najmanje 0.70 kada je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu;
 - Ne bude manji od 0.60 duže od tri uzastopna radna dana u mesecu;
 - Iznosi najmanje 0.50 kada je obračunat za jedan radni dan.

Tabela 65: Ročna struktura aktive i obaveza sa 31.12.2015. godine

u hiljadama dinara

Pozicija	dospeli	do 7 d	8 - 15 d	16 -30 d	31-90 d	91-180d	181-365d	1 - 2 g	2 - 5 g	5 - 10g	10 - 15 g	15 - 20 g	Bez roka	Ukupno
AKTIVA														
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	2,152,514	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	534,584	2,687,098
Fin. sred. koja se drže do dospeća	0	-	-	6,568	250,000	354,776	465,991	-	-	-	-	-	-	1,077,335
Krediti i potraživanja od banaka i dr. fin. organizacija	2,810	2,058,678	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,061,488
Krediti i potraživanja od komitenata	313,367	46,434	91,524	150,949	335,983	222,402	876,370	175,087	344,021	296,442	53,506	22,705	-	2,928,790
Ostala aktiva	16,031	260	297	556	2,225	105,338	6,861	-	-	-	-	-	1,529,266	1,660,832
UKUPNA AKTIVA	332,207	4,257,886	91,820	158,073	588,208	682,516	1,349,221	175,087	344,021	296,442	53,506	22,705	2,063,850	10,415,544
% Ukupna aktiva	3.19%	40.88%	0.88%	1.52%	5.65%	6.55%	12.95%	1.68%	3.30%	2.85%	0.51%	0.22%	19.82%	
OBAVEZE														
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, dr. fin. inst. i CB	18	103,608	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	103,627
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	53,499	1,094,996	287,507	366,509	492,679	695,055	1,358,255	2,254,169	5,115	7,757	912	-	40,788	6,657,242
Ostale obaveze i rezervisanja	-	-	-	-	-	-	175,584	-	-	-	-	-	308,311	483,895
UKUPNE OBAVEZE	53,518	1,198,605	287,507	366,509	492,679	695,055	1,533,839	2,254,169	5,115	7,757	912	-	349,099	7,244,764
% Ukupne obaveze	0.74%	16.54%	3.97%	5.06%	6.80%	9.59%	21.17%	31.11%	0.07%	0.11%	0.01%	0.00%	4.82%	
Disparitet	278,690	3,059,281	(195,687)	(208,436)	95,529	(12,539)	(184,618)	(2,079,081)	338,906	288,686	52,594	22,705	1,714,752	
Kumulativni disparitet	-	3,059,281	2,863,594	2,655,158	2,750,687	2,738,148	2,553,530	474,448	813,354	1,102,040	1,154,634	1,177,339	-	
Disparitet/ Ukupna aktiva	2.68%	29.37%	-1.88%	-2.00%	0.92%	-0.12%	-1.77%	-19.96%	3.25%	2.77%	0.50%	0.22%	16.46%	
Disparitet/ Ukupne obaveze	3.85%	42.23%	-2.70%	-2.88%	1.32%	-0.17%	-2.55%	-28.70%	4.68%	3.98%	0.73%	0.31%	23.67%	
Koeficijent osetljivosti	-	3.55	0.32	0.43	1.19	0.98	0.88	0.08	67.25	38.22	58.66	-	5.91	
Relativni disparitet	-	0.29	0.27	0.25	0.26	0.26	0.25	0.05	0.08	0.11	0.11	0.11	-	

Tabela u nastavku prikazuje vrednosti internih pokazatelja koje Banka koristi za procenu strukturne likvidne pozicije.

Tabela 66. Interni indikatori likvidnosti na dan 31. decembar 2015. godine

Pokazatelji	Vrednost na dan
Promptna likvidnost (0-7)	21.57%
Likvidna sredstva (0-90)	21.67%
Vanbilansne obaveze	17.77%

Pokazatelj promptne likvidnosti / likvidnih sredstava predstavlja procentualno učešće likvidne aktive dospeća do 7 dana / 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije i ukupne aktive.

Pokazatelj vanbilansnih obaveza predstavlja procentualno učešće vanbilansnih obaveza po kojima može doći do plaćanja ponderisanih usvojenim ponderima utvrđenim na osnovu izvršene analize i likvidne aktive dospeća do 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije.

11.3.4. Rizici koncentracije

Ukupan iznos velikih izloženosti Banke iznosi 3,871,255 hiljada dinara, što predstavlja 162.96% kapitala Banke sa 31.12.2015. godine.

Učešće velikih izloženosti u kapitalu je na približno istom nivou kao na kraju prethodnog kvartala, ali je i dalje prisutna velika koncentracija sa aspekta činjenice da potraživanja Banke od svega 47 klijenta čine nešto više od 80% ukupne bilansne i vanbilansne izloženosti (isključeni su neiskorišćeni okvirni plasmani).

Banka sa 31.12.2015. godine nije imala izloženosti preko regulatornog limita dozvoljene izloženosti prema jednom licu ili gupi povezanih lica od 25% kapitala Banke.

Tabela 67. Kretanje pokazatelja izloženosti

Naziv pokazatelja	31.12.2015.	30.09.2015.	30.06.2015.	31.03.2015.	31.12.2014.	31.12.2013.	Propisani okviri
Učešće velikih izloženosti u kapitalu	162.96%	171.66%	175.84%	214.53%	260.64%	130.93%	max 400%

11.3.5. Rizici ulaganja

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, redovno se prate ulaganja Banke u cilju da se obezbedi da ulaganje Banke u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, kao i da ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Ukupni trajni ulozu Banke (ulozi u osnovna sredstva i ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru) sa 31.12.2015. godine iznose 1,342,334 hiljade dinara i predstavljaju 56.51% kapitala Banke.

Tabela 68. Kretanja pokazatelja učešća trajnih ulaganja u kapitalu

Pokazatelj	Propisani okvir	31.12.2015.	30.09.2015.	30.06.2015.	31.03.2015.	31.12.2014.
		Učešće trajnih ulaganja banke u kapitalu	Max 60%	56.51%	56.07%	55.79%

11.3.6. Devizni rizik

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije, kontinuirano se održava devizna pozicija u granicama zakonski propisanog maksimuma u odnosu na kapital.

Tabela 69. Pokazatelj deviznog rizika Banke

Datum	OTVORENA POZICIJA								u hiljadama dinara		Pokazatelj deviznog rizika u%	
	EUR		USD		CHF		ostale valute		Ukupno	Otvorena pozicija		
	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka				
31.12.2015	91,371	-	85,674	-	1,411	-	-	9,018	178,456	-	178,456	7.41
30.09.2015.	108,020	-	69,770	-	-	1,534	-	8,860	177,790	10,394	177,790	7.33
30.06.2015.	89,932	-	78,445	-	3,518	-	-	8,705	171,895	8,705	171,895	6.87
31.03.2015.	103,395	-	81,864	-	146	-	3,750	-	189,155	-	189,155	7.46
31.12.2014.	139,753	-	61,019	-	5,422	-	9,476	-	215,670	-	215,670	8.41
31.12.2013.	110,375	-	77,681	-	5,267	-	9,062	-	202,385	-	202,385	7.49

Pokazatelj deviznog rizika se u 2015. godini kretao u rasponu od 2.71% do 15.58%, pri čemu je maksimalno dozvoljeni nivo bio 20% u odnosu na kapital Banke.

Tokom 2015. godine beleži se kumulativni dobitak ostvaren po osnovu promene vrednosti devizne i valutno indeksirane imovine i obaveza (po osnovu kursnih razlika). Ovakva situacija rezultat je slabljenja domaće valute te rasta vrednosti imovine iskazane ili indeksirane u inostranim valutama.

Tabela 70. VaR neto otvorene devizne pozicije

Valutni VaR	u hiljadama dinara			
	VaR na dan	Prosečan VaR	Minimalni VaR	Maksimalni VaR
31.12.2015.	7,988	4,784	2,227	13,687
30.09.2015.	3,584	4,470	739	13,687
30.06.2015.	4,916	4,098	739	13,687
31.03.2015.	4,304	3,422	739	13,687
31.12.2014.	8,130	2,188	739	11,571
31.12.2013.	2,359	6,082	2,359	13,754

Prema podacima na 30.09.2015. godine, a imajući u vidu kretanje deviznih pariteta valuta na domaćem tržištu u prethodnih 12 meseci, odnosno promene vrednosti korpe valuta i njihovih korelacija, Banka je izložena riziku desetodnevno gubitka vrednosti u iznosu od 7,988 hiljada dinara.

Od sredine novembra 2014. godine, uočavaju se značajne oscilacije i rast VaR vrednosti deviznog rizika, što je rezultat uvećanja otvorene devizne pozicije. Ovakva situacija trajala je sve do početka marta 2015. godine, od kada se uočava značajan pad VaR vrednosti ispod šezdesetodnevno proseka.

11.3.7. Cenovni rizik

Banka je cenovnom riziku izložena po osnovu pozicija u knjizi trgovanja. Postojeći tržišni portfolio Banke se sastoji isključivo od dužničkih hartija od vrednosti (obveznice Republike Srbije i Republike Irak).

Ukupna tržišna vrednost portfolija plasmana raspoređenih u knjigu trgovanja Banke na dan 31.12.2015. godine iznosi 8,792 hiljade dinara. U odnosu na kraj prethodnog kvartala došlo je do smanjenja ukupne vrednosti knjige trgovanja za 2.23 mil. dinara (20.25%), što je prevashodno rezultat isteka svop ugovora sa NBS.

Tabela 71. Struktura knjige trgovanja Banke

Pozicija	31.12.2015.		31.12.2014.	
	Vrednost	Učešće	Vrednost	Učešće
Akcije	-	-	18,421	54.69%
Obveznice	8,792	100.00%	15,911	47.24%
FWD / Swap	-	-	-653	-1.94%
Ukupno	8,792	100.00%	33,679	100.00%

u hiljadama dinara

Desetodnevni VaR portfolija pozicija izloženih cenovnom riziku prikazani su u sledećoj tabeli.

Tabela 72. VaR pozicija Banke u knjizi trgovanja

	VaR na dan	Prosečan VaR	Minimalni VaR	Maksimalni VaR
31.12.2015.				
VaR dužničkih HoV	154	196	37	1,135
30.09.2015.				
VaR dužničkih HoV	78	249	50	1,206
30.06.2015.				
VaR vlasničkih HoV	2,574	2,283	1,586	5,604
VaR dužničkih HoV	103	287	67	2,457
31.03.2015.				
VaR vlasničkih HoV	2,068	2,069	860	6,746
VaR dužničkih HoV	263	1,210	87	5,590
31.12.2014.				
VaR vlasničkih HoV	2,971	1,535	20	6,746
VaR dužničkih HoV	600	1,767	87	5,590

u hiljadama dinara

Tabela 73. VaR prema vrsti aktive

VaR pozicije	u hiljadama dinara		
	Obveznice	Akcije	Svop/Forvard ugovori
Na dan 31.12.2015.	154	-	-
Na dan 30.09.2015.	78	-	566
Na dan 30.06.2015.	103	2,574	2,134
Na dan 31.03.2015.	89	503	-
Na dan 31.12.2014.	200	796	2,831

11.3.8. Kamatni rizik

Pregled rizika od promene kamatnih stopa se vrši korišćenjem prihvatljivih kamatnih stopa, na osnovu kojih monetarna sredstva i obaveze mogu da se revalorizuju za vrlo kratko vreme i svaki rizik od promena kamatnih stopa postaje materijalno neznačajan. Bruto kamatno osetljiva sredstva i obaveze su prikazane u knjigovodstvenim iznosima i razvrstane na osnovu dospeća plasmana i obaveza, odnosno na bazi preostalog dospeća do roka ugovorene promene kamatne stope.

Tabela 74. GAP analiza bruto kamatno osetljive aktive i obaveza na dan 31. decembar 2015. godine

u hiljadama dinara								
	do 1 m	1-3 m	3-6 m	6-12 m	1-5 g	5-10 g	preko 10 g	Ukupno
RSD								
Aktiva	2,107,377	770,163	393,061	909,911	77,513	5,477	-	4,263,502
Obaveze	2,438,364	-	-	-	-	-	-	2,438,364
Disparitet	(330,987)	770,163	393,061	909,911	77,513	5,477	-	1,825,138
Kumulativni disparitet	(330,987)	439,177	832,237	1,742,149	1,819,661	1,825,138	1,825,138	
Koeficijent osetljivosti	0.86	-	-	-	-	-	-	-
Relativni disparitet	-0.08	0.10	0.20	0.41	0.43	0.43	0.43	
EUR								
Aktiva	244,318	109,745	177,452	163,413	246,741	122,381	105,099	1,169,150
Obaveze	519,592	348,317	448,814	1,243,821	91,498	-	2,177	2,654,219
Disparitet	(275,274)	(238,572)	(271,362)	(1,080,408)	155,243	122,381	102,922	(1,485,069)
Kumulativni disparitet	(275,274)	(513,845)	(785,207)	(1,865,615)	(1,710,372)	(1,587,991)	(1,485,069)	
Koeficijent osetljivosti	0.47	0.32	0.40	0.13	2.70	-	48.27	
Relativni disparitet	-0.24	-0.44	-0.67	-1.60	-1.46	-1.36	-1.27	
USD								
Aktiva	166,870	-	-	-	-	-	-	166,870
Obaveze	29,454	167	143,765	8,008	-	-	-	181,394
Disparitet	137,416	(167)	(143,765)	(8,008)	-	-	-	(14,523)
Kumulativni disparitet	137,416	137,250	(6,515)	(14,523)	(14,523)	(14,523)	(14,523)	
Koeficijent osetljivosti	5.67	0.00	0.00	0.00	-	-	-	
Relativni disparitet	0.82	0.82	-0.04	-0.09	-0.09	-0.09	-0.09	

Iz podataka u tabeli evidentiraju se pozitivni dispariteti kamatno osetljive aktive u odnosu na kamatno osetljivu pasivu u dinarima u svim ročnim okvirima, osim ročnog okvira do 1 meseca. Kod poslovanja u evrima, evidentiraju se negativni dispariteti kamatno osetljive aktive i obaveza u ročnim okvirima od 1 do 12 meseci, što za rezultat ima i negativan kumulativni disparitet u svim ročnim grupama u ovoj valuti. Što se poslovanja u dolarima tiče, evidentiraju se negativni dispariteti u svim ročnim okvirima od 1 do 12 meseci i negativni kumulativni dispariteti u ročnim okvirima preko 3 meseca.

Ovakvo stanje čini Banku osetljivom na pad kamatnih stopa u dinarima za sve analizirane ročne okvire, osim ročnih okvira od 1 meseca, kao i na rast kamatnih stopa u dolarima za sve ročne okvire od 1 do 12 meseci. Banka je takođe osetljiva na rast kamatnih stopa u evrima za sve ročne okvire do 12 meseci odnosno, osetljiva na pad kamatnih stopa u svim drugim preostalim ročnim okvirima.

Kako se u narednom kratkoročnom periodu, u kojem se javljaju najveći dispariteti, ne očekuje veći rast kamatnih stopa za evro i dolar, može se konstatovati da u ovom segmentu kamatnog rizika Banka nije značajno izložena istom. Sa druge strane, očekivani pad kamatnih stopa dinara izlaže Banku većem riziku imajući u vidu pozitivan disparitet u svim ročnim okvirima u ovoj valuti.

11.3.9. Rizik zemlje

Banka je u svojim plasmanima sa 31.12.2015. godine bila značajnije izložena prema sledećim zemljama: Nemačka, Francuska, Italija, Španija, Belgija, Sjedinjene Američke Države, Rusija, Bosna i Hercegovina i Alžir. Svi plasmani izloženi riziku zemlje deo su bankarske knjige, osim dela izloženosti prema Republici Irak. U ukupnim rizičnim plasmanima Banke, plasmani izloženi riziku zemlje učestvuju sa 2,013,978 hiljada dinara u bruto iznosu, od čega se 22.14% odnosi na Nemačku, 22.09% na Francusku, 15.67% na Italiju.

Na plasmane po osnovu eskonta deviznih potraživanja odnosi se 10.84% izloženosti riziku zemlje, što je u apsolutnom iznosu na dan 31.12.2015. godine 180,295 hiljada dinara. Od ovog iznosa na izloženosti prema Alžiru odnosi se 19,750 hiljada dinara, Bosni i Hercegovini 54,222 hiljade dinara, a na izloženosti prema Rusiji po ovom osnovu se odnosi 106,323 hiljade dinara.

Plasmani razvrstani u knjigu trgovanja, a izloženi riziku zemlje, sa 31.12.2015. godine iznose 70 hiljada dinara, a odnose se na obveznice Republike Irak.

Tabela 75. Izloženost Banke po zemljama

Zemlja	u hiljadama dinara			Bruto izloženost na dan 31.12.2014.
	Bruto izloženost na dan 31.12.2015.	Učešće	Procenat od kapitala	
Alžir	19,750	0.98%	0.82%	161,962
Australija	5,054	0.25%	0.21%	8,742
Belgija	220,349	10.94%	9.15%	414,871
Bosna i Hercegovina	54,222	2.69%	2.25%	53,925
Francuska	444,879	22.09%	18.48%	497,292
Irak	70	0.00%	0.00%	78
Italija	315,648	15.67%	13.11%	558,167
Makedonija	1,651	0.08%	0.07%	6,892
Nemačka	445,977	22.14%	18.53%	709,970
Rusija	106,991	5.31%	4.44%	106,344
Singapur	1,345	0.07%	0.06%	-
Sjedinjene Američke Države	114,555	5.69%	4.76%	100,728
Španija	281,163	13.96%	11.68%	215,870
Švajcarska	-	0.00%	0.00%	88,079
Tunis	2,322	0.12%	0.10%	2,076
Ukupno	2,013,978	100.00%	83.66%	2,924,997

12. Ostale aktivnosti Banke

12.1. Usklađenost poslovanja

Tokom 2015. godine, imajući u vidu obim i značaj realizovanih poslova mogu se istaći sledeće glavne aktivnosti Odeljenja:

- poslovi proistekli iz novog propisa - obaveze Banke radi usklađivanja sa Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga, Zakona o bankama, kao i Zakona o platnim uslugama
- poslovi proistekli iz neposredne kontrole NBS u oblasti upravljanja rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma
- poslovi koordinacije i kontrole usklađivanja sa Upozorenjem Poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti
- poslovi u vezi sa usklađivanjem internih akata sa aktima koji su regulisali novu organizaciju i sistematizaciju radnih mesta u Banci
- davanje većeg broja mišljenja i sugestija u vezi različitih spornih pitanja u određenim poslovnim situacijama
- sprovođenje obuke zaposlenih Banke u skladu sa predeviđenim planom obuka Odeljenja
- sprovođenje aktivnosti na unapređenje i organizaciji poslova Odeljenja

Rad Odeljenja kontrole usklađenosti poslovanja Banke je podeljen u dva segmenta i to na aktivnosti po pitanju sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma i aktivnosti na kontroli usklađenosti poslovanja Banke.

Aktivnosti na sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma

Ovlašćeno lice/zamenik ovlašćenog lica svakodnevno prati transakcije koje se obavljaju u banci i samim tim i lica povezana sa njima. Tokom 2015. godine:

- ovlašćeno lice za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma (SPN i FT) je prijavilo Ministarstvu finansija - Upravi za sprečavanje pranja novca (USPN) 853 redovne transakcije (15.000 evra i više u gotovom novcu) u vrednosti od oko 23.5 mil. evra
- odgovoreno je na 626 upita USPN kojim su traženi podaci o poslovnom odnosu za 3,227 fizičkih lica i za 481 pravno lice. Sprovođenjem odgovarajućih pretraga USPN dostavljeni su podaci za 26 fizičkih i 5 pravnih lica - klijenata Banke
- USPN je dostavljeno sedam prijava sa osnovama sumnje u pranje novca
- zaposleni su u izveštajnom periodu dostavili 15 službenih beleški o neuobičajenim transakcijama. Tokom godine dostavljen je 1 pisani izveštaj zaposlenih o postojanju rizika od pranja novca i finansiranja terorizma
- na zahtev 19 stranih banaka, u saradnji sa stručnim službama Banke, popunjeni su i dostavljeni Upitnici u vezi pitanja sprovođenja sistema SPN i FT u Banci
- održana je obuka i provera znanja zaposlenih iz oblasti SPN i FT
- u saradnji sa organizacionim delom zaduženim za informacione tehnologije krajem 2015. godine završen je rad na razvoju segmenata aplikacije JUBCompliance, kojom je unapređen nivo automatizacije u delu koji se odnosi na praćenje i analizu transakcija i klijenata, sa tim da je mogućnost gubitaka podataka svedena na najmanju moguću meru.

Aktivnosti na kontroli usklađenosti poslovanja Banke

Tokom izveštajnog perioda Odeljenje je:

- dostavilo, odmah po objavljivanju u Službenom glasniku RS, više izveštaja i informacija o novim propisima. Unapređena forma izveštaja o novom propisu, između ostalog, sadržala je i kratku analizu novih propisa, kao i preporuke za usklađivanje
- radilo na implementaciji Zakona o platnim uslugama na poslovima usklađivanja većeg broja unutrašnjih opštih akata, procedura, ugovora i radnih uputstava

Poslovi praćenja i procene rizika usklađenosti poslovanja

Rizik usklađenosti poslovanja, prema postojećoj Metodologiji Banke, identifikuje se, meri i kontroliše krajem svake godine, na osnovu samoprocene mogućnosti nastupanja, izvršene od strane direktora organizacionih delova Banke (izveštaj o glavnim rizicima na novu Banke podnosi Odeljenje).

Procena verovatnoće nastupanja rizika usklađenosti poslovanja podrazumeva redovno godišnje anketiranje, putem upitnika, direktora organizacionih jedinica i članova Izvršnog odbora Banke. U upitniku su definisana pitanja o izloženosti Banke rizicima usklađenosti poslovanja za koja su ponuđeni sledeći nivoi rizika: 1 - Veoma mali, 2 - Mali, 3 - Srednji, 4 - Veliki, 5 - Vrlo veliki i 6 - Ekstremni. Odgovori na upitnik se baziraju na ekspertskoj proceni i dosadašnjem iskustvu.

Na osnovu procene verovatnoće nastupanja rizika usklađenosti poslovanja sprovedene krajem 2015. godine može se konstatovati da se preko 80% ocena mogućnosti nastupanja rizika od finansijskog gubitka i reputacionog rizika kretala u rasponu od "veoma malog" do "srednjeg", a za rizik od sankcija regulatornog tela 90%. Izloženost rizicima usklađenosti poslovanja je predmet redovnog izveštavanja u Banci.

Banka redovno vrši evidentiranje nastalih rizika usklađenosti poslovanja. Pored redovnog izveštavanja, u slučaju kada se proceni da nedostaci koji su utvrđeni prilikom vršenja kontrole mogu da imaju za posledicu nastupanje rizika, o istima se vanredno i promptno izveštavaju organi upravljanja Banke. Tokom izveštajnog perioda nije bilo potrebe da se organi upravljanja Banke izveštavaju o pojavi prethodno navedenih rizika.

12.2. Informaciono-komunikaciona tehnologija

U skladu sa svakodnevnim rastom obima posla, zakonskih propisa, uvođenja novih proizvoda i usluga, optimizacije i automatizacije poslovanja, a prema Strategiji razvoja informacionog sistema Banke, konstantno se prati, razvija i osavremenjuje informacioni sistem Banke. Informacioni sistem Banke je uređen u skladu sa Odlukom NBS o minimalnim standardima upravljanja informacionim sistemom finansijske institucije. Najvažnije aktivnosti koje se obavljaju u organizacionom delu koji je zadužen za upravljanje informacionim sistemom banke odnose se na:

- obezbeđenje poverljivosti, integriteta i raspoloživosti informacionog sistema Banke,
- razvoj, implementaciju i održavanje softverskih rešenja koja će omogućiti uvođenje novih bankarskih proizvoda i obradu podataka za potrebe upravljanja rizicima, praćenja klijenata i kontrole usklađenosti poslovanja Banke i izveštavanja,
- razvoj i implementaciju novih sistemskih i komunikacionih platformi u cilju podrške bankarskim procesima,
- praćenje i razvoj novih tehnologija i znanja, obuke i stalnog stručnog usavršavanja zaposlenih u Sektoru informaciono-komunikacionih tehnologija.

I U delu Sistema i komunikacione podrške izvršena su podešavanja softvera za udaljenu replikaciju virtuelnih mašina i proveru njegove funkcionalnosti kako bi se izvršio DR test u kontrolisanom testnom okruženju. Ovim testiranjem je u potpunosti izvršena provera funkcionalnosti produkcione baze podataka i servera Srednjeg sloja. Tokom izveštajnog perioda, završen je projekat unapređenja informacione bezbednosti, bez ikakvog prekida u produkcionom okruženju, kroz postavljanje novih mrežnih uređaja u infrastrukturi Banke, kao i softvera za nadgledanje i upravljanje mrežnom infrastrukturuom. Takođe, izvršena je nabavka i instalacija svih potrebnih resursa za puštanje u rad nove organizacione jedinice Banke u Lučanima. Obezbeđena je visoka raspoloživost kritičnih servisa informacionih sistema u 99.99% vremena.

II Razvoj, softverska i administrativna podrška i baze podataka je značajan segment poslovanja i organizacioni deo u kome se prema zakonskim propisima i prema zahtevima korisnika izrađuju nova aplikativna rešenja i održavaju postojeći aplikativni softveri. Istovremeno se vodi računa o ažuriranju baza podataka, backup-u podataka, njihovoj zaštiti i čuvanju u skladu sa standardom ISO 27001:2013 i usvojenim procedurama. Tokom izveštajnog perioda, u sopstvenom razvoju, dizajniran je, kreiran, testiran i implementiran SSKR izveštajno-obradni proces. Takođe, u sopstvenom razvoju, kreirana je aplikacija za automatsko kreiranje i slanje izvoda po tekućim računima i računima dinarske i devizne štednje. Tokom 2015. godine, izvršena je unutrašnja revizija informacionog sistema prema najboljim praksama korišćenjem COBIT 5 i ISO 20000 metodologije.

III Elektronsko bankarstvo i kartičarstvo se odnosi na kontinuiranu podršku klijentima Banke koji koriste usluge E-banking-a za pravna lica, Home-banking-a i mBanking-a za fizička lica, kao i za administraciju poslova kartičarstva.

IV Kontinuirano se prati izvršavanje zahteva sva tri ISO standarda.

Tokom meseca februara 2015. godine, od strane sertifikacionog tela DAS, izvršena je prva resertifikacija integrisanog sistema menadžmenta. Tom prilikom potvrđeno je da Banka redovno preispituje i unapređuje svoj integrisani sistem menadžmenata kvaliteta za sva tri standarda.

12.3. Upravljanje lošim plasmanima

Pravna lica

Na dan 31.12.2015. godine listom problematične izloženosti Banke prema pravnim licima bilo je obuhvaćeno 53 klijenta pravnih lica. Ukupan dug ovih pravnih lica prema Banci na dan 31.12.2015. godine iznosi 3,247.91 mil. dinara. Od ukupno 53 klijenta pravnih lica, Banka u slučaju 27 klijenata raspolaže zalogom pokretne i/ili nepokretne imovine kao sredstvom obezbeđenja odobrenih plasmana, dok pri tome kod 16 klijenata hipoteka na nepokretnostima služi kao sredstvo obezbeđenja, dok kod nekih hipoteke upisane na istoj nepokretnosti služe kao sredstvo obezbeđenja za više plasmana.

Fizička lica

Na listi problematičnih izloženosti fizičkih lica na dan 31.12.2015. godine bilo je evidentirano 24 fizička lica. Banka je za fizička lica sa ove liste preduzela odgovarajuće pravne radnje i podnela predloge za izvršenje nadležnim sudovima. Pored toga, Banka je angažovala i privatnog izvršitelja, s obzirom da se u praksi pokazalo da je efikasnost naplate veća preko privatnog izvršitelja. Ukupan dug fizičkih lica prema predlozima za izvršenje iznosi 3.65 mil. dinara pri čemu će ovaj iznos biti uvećan za obračunate zakonske zatezne kamate od datuma utuženja nadležnim sudovima do datuma naplate pojedinačnih dugova.

Tabela 76. Naplaćena potraživanja od pravnih i fizičkih lica

		u hiljadama dinara
	Osnov plaćanja	Iznos
Pravna lica	zakupnina	742
	uplate od vlasnika	870
	uplata od klijenta	27
	UPPR	4,236
	USFR	1,809
	ugovor o solidarnom jemstvu	9,343
	prodaja akcija	2,900
	prodaja nepokretnosti	19,280
Ukupno pravna lica:		39,207
Fizička lica	uplata od klijenta	380
Ukupno fizička lica:		380
Ukupno:		39,587

Ukupan iznos naplaćenih potraživanja od pravnih i fizičkih lica u izveštajnom periodu iznosi 39.59 mil. dinara.

12.4. Finansijska saradnja sa inostranstvom

Napлата komercijalnih potraživanja domaćih poverilaca prema zemljama koje otežano servisiraju dug

Irak Tokom 2015. godine nastavljeno je administriranje komercijalnih potraživanja civilnog sektora poverilaca Iraka. Kamata naplaćena od emitenta po obveznicama iračkog restrukturiranog duga raspoređena je stvaranjem obaveze prema neidentifikovanim poveriocima Iraka. Odeljenje je pružalo informacije organima Banke i njenim pravnim zastupnicima, sudovima, veštacima i drugim nadležnim licima, organima i institucijama, pripremalo stavove i dokumentaciju kojom Banka raspolaže, u vezi sa sporovima koji se odnose na administriranje komercijalnih potraživanja od Iraka i na dužničko-poverilačke odnose učesnika u poslovima sa Irakom.

Kuba U toku 2015.godine, Odeljenje je bilo primarno angažovano na stvaranju uslova za regulisanje naplate komercijalnih kreditnih potraživanja civilnog sektora poverilaca iz Srbije od kubanskih dužnika, shodno mandatima poverilaca civilnog kreditnog sektora i u statusu nominovane institucije u materiji naplate, u skladu sa bilateralnim dokumentima donetim na zasedanjima Međuvladine komisije dveju zemalja. Potraživanja srpskih poverilaca od kubanskih dužnika zasnovana su na poslovima u okviru tzv. Zdravstvenog kredita iz 1983. godine i Sporazuma o zajmu od 200 mil. dolara, realizovanim preko Inex-Interexport ad, Beograd (sada: u stečaju) i uključuju devet učesnika u izvozu.

Realizacija zajmova inostranih finansijskih institucija i država

Tokom izveštajnog perioda nastavljene su aktivnosti na selekciji potencijalnih korisnika kredita iz programa Zajma Vlade Italije.

Rizici zemlje

Banka kontinuelno prati različite aspekte rizika zemlje (makroekonomski indikatori, kreditni rizik, rizik investiranja, servisiranje spoljnog javnog i privatnog duga, tržište kapitala, forfetne stope, sekundarna tržišta suverenog i komercijalnog duga i dr.) za najvažnija postojeća i potencijalna tržišta korporativnih klijenata - perspektivna tržišta, a posebno Kube, Alžira, Egipta, Tunisa i država regiona Jugoistočne Evrope, a za potrebe upravljanja rizicima i podatke o kreditnom rejtingu zemalja (Moody's) prema kojima su Banka, odnosno njeni klijenti, izloženi rizicima.

Trgovina hartijama od vrednosti

Odeljenje aktivno prati kretanja na tržištima dužničkih hartija od vrednosti koje emituju države sa tzv. perspektivnih tržišta (posebno o obveznicama Republike Irak) i neke od njihovih vodećih finansijskih institucija, o kojima se redovno izveštavaju nadležni organizacioni delovi i članovi nadležnih organa Banke.

Ostala pitanja

Početak prethodne decenije u našoj zemlji je osnovano više poslovnih udruženja u formi mešovityh privrednih komora i sl. U aktuelnom periodu ova udruženja deluju kao partneri Vlade Republike Srbije u oblikovanju Agende daljih strukturnih i reformskih procesa, sa posebnim usmerenjem na promene regulatornog okvira koje će stimulisati poslovnu saradnju stranih kompanija sa domaćim poslovnim subjektima i strane investicije u Srbiji i doprineti ciljnim evropskim integracionim procesima. Banka je nastavila aktivnu saradnju sa Nacionalnom alijansom za lokalni ekonomski razvoj NALED, čiji je član. Sa tim u vezi, u januaru mesecu je pripremljena detaljna informacija o profilu ove organizacije, koja u svom članstvu ima predstavnike tri sektora društva (privatni, javni i civilni). Aktivnosti ovog udruženja podržavaju institucije Vlade Republike Srbije i međunarodne razvojne organizacije.

12.5. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Razvoj Banke zasniva se na kontinuiranom uvođenju novih proizvoda i tehnologija. Sa tim u vezi, osnovni segment aktivnosti u ovom procesu čini istraživanje tržišta, kao polazna osnova u uvođenju novih proizvoda, kao i kontinuirano praćenje razvoja i primene novih tehnologija u bankarskim procesima. U tom smislu Banka permanentno vrši istraživanje tržišta, što pretpostavlja sprovođenje sledećih grupa istraživanja:

- istraživanje pozicioniranosti Banke;
- istraživanje konkurencije;
- istraživanja u domenu privrede i velikih sistema;
- istraživanja u domenu stanovništva;
- istraživanja u vezi proizvoda i usluga na tržištu;
- istraživanje po potrebi sektora, odeljenja i ekspozitura;

Istraživanje podrazumeva sistemsko prikupljanje periodičnih i drugih izveštaja ostalih banaka, kao i finansijskih institucija regiona i ocenu njihove profitabilnosti, rentabilnosti i likvidnosti poslovanja, sagledavanje proizvoda i usluga koje nude, kao i tržišnih cena istih.

12.6. Korporativna odgovornost prema društvu

Tokom izveštajnog perioda, pored redovnih aktivnosti u radu nacionalne mreže Globalnog dogovora Srbija, uključujući i angažovanje u radnim grupama za borbu protiv korupcije i za KDO u bankarstvu i finansijama, pripremljen je i šesti izveštaj o napretku Banke. Izveštaj je dostavljen Kancelariji Globalnog dogovora UN u Njujorku i Sekretarijatu Globalnog dogovora Srbija, i sadrži Izjavu o stalnoj podršci predsednika Izvršnog odbora Banke i detaljan opis aktivnosti Banke usmerenih na afirmaciju svih deset principa korporativne društvene odgovornosti.

Predstavnica Banke je aktivno učestvovala u prezentaciji o održivom razvoju, koju je organizovala nacionalna mreža Globalnog dogovora. U svojstvu članice UO Globalnog dogovora Srbija bila je uključena u pripremu plana aktivnosti nacionalne mreže za primenu nove agende UN - Ciljevi održivog razvoja, koja obuhvata 17 osnovnih ciljeva održivog razvoja, a usvojena na Generalnoj skupštini UN tokom meseca septembra 2015. godine.

12.7. Informacije u vezi sa ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

U cilju doprinosa zaštiti čovekove okoline i ekoloških staništa, Specijalnom rezervatu prirode Rezervat „Uvac“ d.o.o., Nova Varoš, odobrena je novčana pomoć za 2015. godinu, namenjena za plaćanje troškova goriva za vozila kojima se klanični otpad prenosi na hranilišta beloglavog supa.

Banka primenjuje Integrirani sistem menadžmenta kvaliteta za tri ISO standarda (ISO 9001:2008, ISO 27001:2005 i ISO 14001:2004) čime se dugoročno opredelila za poštovanje osnovnih principa menadžmenta kvaliteta, bezbednosti informacija i zaštite životne sredine. Kada je u pitanju zaštita životne sredine, Banka je postavila za ciljeve brigu o uticajima na životnu sredinu, štednju resursa i energije, upravljanje svim vrstama otpada, kao i vršenje merenja i praćenja uticaja na životnu sredinu.

12.8. Implementacija ISO standarda

Banka primenjuje Integrirani sistem menadžmenta kvaliteta za standarde ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 i ISO 27001:2005. Tokom meseca februara 2015. godine, od strane sertifikacionog tela DAS, izvršena je prva resertifikacija integrisanog sistema menadžmenta. Tom prilikom je potvrđeno da Banka redovno preispituje i unapređuje svoj integrisani sistem menadžmenta kvaliteta za sva tri standarda.

Kontinuirano se prati izvršavanje zahteva sva tri ISO standarda tako što se sprovode sledeće aktivnosti:

- Sva nova dokumentacija, kao i ažuriranje postojeće dokumentacije se usklađuje sa zahtevima standarda u skladu sa odgovarajućim procedurama;
- Zaposleni se upućuju na obuke, stručna usavršavanja, seminare i omogućeno im je praćenje stručne literature u skladu sa odgovarajućom internom regulativom;
- Vršiti se kontrola neusaglašenosti i prijavljivanje incidenata u skladu sa predmetnim procedurama;
- Sprovode se zahtevi EMS standarda u vezi odlaganja otpada, štednje energetske resursa i ostalih aspekata i uticaja na životnu sredinu u skladu sa odgovarajućim procedurama;

U skladu sa Poslovnikom integrisanog menadžmenta, kao i u skladu sa svojim odgovornostima i ovlašćenjima, Predstavnik rukovodstva za kvalitet vrši redovan nadzor i daje instrukcije u vezi sprovođenja zahteva sva tri standarda i obezbeđuje poštovanje usvojenih Politika kvaliteta, Politike sigurnosti informacija i Politike zaštite životne sredine.

13. Pregled pravila korporativnog upravljanja

U razvoju principa korporativnog upravljanja koje primenjuje u svom radu, Banka se oslanja na važeće zakonske okvire, pravila i propise, svoj međunarodni razvoj, kao i na interne korporativne vrednosti.

Pravila korporativnog upravljanja Banke su sumirana u Kodeksu korporativnog upravljanja koji je objavljen na sajtu Banke.

Osnovna pravila korporativnog upravljanja Banke odnose se na:

- punu zaštitu prava akcionara Banke;
- jasno definisane nadležnosti i dužnosti članova Upravnog odbora i Skupštine akcionara Banke;
- profesionalne i lične kvalitete članova IO Banke,
- sprovođenju poslova nadzora i kontrole, kao procesa koji zajednički, u okviru svojih nadležnosti, sprovode Upravni odbor i nadzorni organ društva;
- nezavisnu eksternu reviziju poslovanja, u skladu sa Odlukom o izboru nezavisnog revizora društva koju donosi Skupština na predlog Upravnog odbora Banke;
- usvojenim opštim aktima Banke kojima se implementira takvo interno regulatorno okruženje koje omogućuje da Banka svoju organizaciju i poslovanje uređuje u skladu sa sopstvenim potrebama i specifičnostima delatnosti koje obavlja, te standardima najbolje prakse,
- jasnu, pisanu i javno dostupnu politiku izveštavanja Banke, koja definiše principe, pravila i procedure izveštavanja akcionara, nadležnih organa i javnosti;
- javnu dostupnost svih materijalnih informacija u okviru finansijskih i poslovnih izveštaja, kao i
- blagovremeno izveštavanje javnosti o svim materijalnim informacijama po pitanju bitnih događaja

Osnovni definisani strateški ciljevi Banke za period 2014 - 2016. godine su:

- stabilno, likvidno i profitabilno poslovanje, odnosno realizacija dodatne vrednosti uz ostvarene stope prinosa iznad proseka bankarskog sektora;
- jačanje kapitalne osnove u postupku dokapitalizaciju Banke;
- rast obima poslovne aktivnosti (mereno iznosom bilansne sume), po stopi većoj od proseka bankarskog sektora;
- rast tržišnog učešća Banke u bankarskom sektoru Srbije;
- proširenje baze klijenata kroz tržišnu identifikaciju usluga Banke kod novih - potencijalnih klijenata, u delu privrede, lokalne samouprave i stanovništva, a kroz proaktivnu marketing strategiju;
- uspešno pozicioniranje Banke na finansijskom tržištu, dugoročno posmatrano, njenim razvojem kao specijalizovane, dinamične i finansijski jake institucije, prepoznatljive po visokom kvalitetu proizvoda i usluga koje nudi klijentima;
- aktivno upravljanje lošim plasmanima u cilju povećanja Osnovnog kapitala Banke;
- održavanje pozitivnog trenda rasta depozitnog potencijala iz 2013. godine;
- aktivan menadžment kreditnog portfelja Banke, uz proširenje baze klijenata, produženje ročnosti i diverzifikaciju plasmana;

U funkciji realizacije gore navedenih strateških ciljeva Banka će razvijati moderan sistem praćenja i unapređenja poslovanja sa aspekta procene izloženosti rizicima, uz pravovremeno i adekvatno reagovanje uvođenjem korektivnih mera, a što podrazumeva i permanentnu edukaciju zaposlenih u cilju potpunog razumevanja procesa upravljanja rizicima, primenu dobrog korporativnog upravljanja, kao i redovne komunikacije sa rukovodstvom Banke.

Kako su gore pomenuti strateški ciljevi zasnovani na informacijama koje potiču iz okruženja, njihova realizacija zavisiće, između ostalog, i od namera drugih privrednih subjekata iz okruženja, kao i ekonomskih, tehnoloških i drugih činilaca koji determinišu svaku plansku odluku, što pretpostavlja rizik i neizvesnost ispunjenja.

Shodno prethodnom, ovako definisana strategija biće predmet kontinuirane analize, a u slučajevima značajnih odstupanja ostvarenih u odnosu na planirane uslove poslovanja, ista će se i korigovati na godišnjem nivou.

14. Poslovanje sa povezanim licima

14.1. Potraživanje i obaveze iz odnosa sa povezanim licima

Tabela 77. Potraživanja i obaveze iz odnosa sa povezanim licima

	u hiljadama dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Plasmani:		
Kreditni odobreni akcionarima, bruto	1,003,356	1,501,728
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(824,587)	(472,909)
	178,769	1,028,819
Kreditni odobreni rukovodstvu Banke, bruto	21,449	64,804
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(107)	(323)
	21,342	64,481
Kreditni odobreni ostalim povezanim licima Banke, bruto	5,772	335
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(29)	(2)
	5,743	333
Plasmani, neto	205,854	1,093,633
Depoziti i ostale obaveze:		
Depoziti akcionara	471,172	1,408,925
Depoziti članova odbora Banke	19,110	9,970
Depoziti ostalih povezanih lica	7,116	160
	497,398	1,419,055
Izdate garancije i preuzete neopozive obaveze:		
Akcionari	1,069,391	2,087,617
Članovi odbora Banke	1,774	3,927
Ostala povezana lica	331	250
	1,071,496	2,091,794

14.2. Rezultat poslovanja sa povezanim licima

Prihodi od kamata, naknada i provizija ostvareni iz transakcija sa povezanim pravnim licima u 2015. godini su iznosili 23,554 hiljada dinara (2014. godina: 49,675 hiljada dinara), dok su rashodi od kamata, naknada i provizija iznosili 1,132 hiljade dinara (2014. godina: 4,702 hiljade dinara).

15. Razvoj Banke u narednom periodu

16.1. Strateški ciljevi Banke

Radi ostvarivanja strateških ciljeva, Banka će u planiranom periodu:

- težiti povećanju obima poslovanja uz održavanje načela likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti, kao i uz striktno poštovanje postupaka i kriterijuma upravljanja bankarskim rizicima;
- unaprediti pristup nadzora poslovanja sa aspekta kontrole zakonitosti poslovanja na nadzor na bazi procene rizika kojima se Banka izlaže tokom svog poslovanja i na način upravljanja tim rizicima;
- koristiti sve svoje raspoložive resurse u cilju zadovoljenja potreba sadašnjih i budućih klijenata, i to kroz: /1/ unapređenje postojećih poslova i /2/ uvođenje i razvoj novih usluga širokoj bazi klijenata, od države, lokalnih samouprava, preduzećima iz najraznovrsnijih industrija, do građana;
- kroz osnivanje specijalizovanih organizacionih delova (pravnih lica) ponuditi klijentima različite investicione i hedžing usluge;
- unapređivati upravljanja ljudskim resursima, kroz razvoj motivacionih shema i stručno osposobljavanje svih zaposlenih;
- jačati retail bankarske aktivnosti, uz 'retail' strategiju fokusiranu na proizvode kojima će Banka ostvariti visoki prihod kao 'cash' krediti, potrošački krediti, platne kartice;
- jačati SME biznis i pružati finansijsku podršku programima od zajedničkog interesa;

16.2. Realizacija strateških ciljeva Banke

Ostvarenje strateških ciljeva Banke definisani Strategijom poslovanja Banke u periodu od 2014. do 2016. godine biće realizovano uz puno uvažavanje i poštovanje sledećih načela i principa poslovanja Banke:

- održavanje stabilnosti i sigurnosti poslovanja, kroz kontinuirano jačanje osnovnog kapitala i rezervi Banke;
- puna primena zakonskih propisa, pravila bankarske struke, dobrih poslovnih običaja i poslovne etike,
- implementacija novih trendova u bankarskoj delatnosti, po svim vidovima, sa najvećim stepenom efikasnosti, koji će omogućiti pravovremeno, dosledno i sigurno ostvarivanje definisanih strateških ciljeva,
- savremenost, težnja ka uvođenju i prihvatanju evropskih standarda u poslovanju, i njihova primena u poslovnoj politici Banke (unapređenjem postojećih i uvođenjem novih odgovarajućih postupaka i procedura Banka planira da svoje poslovanje u potpunosti usaglasa sa međunarodno prihvaćenim principima i standardima);
- poštovanje najviših standarda stručnosti i odgovorno i blagovremeno obavljanje svih poslova iz bankarske delatnosti radi sveobuhvatne zaštite preuzetih obaveza, obezbeđenja likvidnosti i blagovremene isplate preuzetih obaveza,

16.3. Poslovna politika i projekcija poslovanja u 2016. godini

U skladu sa strateškim ciljevima Banke, Poslovna politika za 2016. godinu zasnovana je na poštovanju osnovnih principa bankarskog poslovanja, uz potpunu zaštitu interesa akcionara. Sa tim u vezi, u obavljanju poslovnih aktivnosti Banka će pridržavati sledećih principa poslovanja:

- principa efikasnosti i kvaliteta usluga, kao osnovne pretpostavke za unapređenje poslovanja Banke;
- principa likvidnosti, sa ciljem ostvarenja stabilne likvidne pozicije Banke, kroz jačanje dugoročnih i sopstvenih izvora sredstava i izmenu strukture depozitnog potencijala;
- principa sigurnosti i solventnosti, na bazi usklađivanja ročne strukture obaveza i potraživanja;
- principa profitabilnosti i rentabilnosti, koji ostaju i u narednom periodu jedni od bitnijih principa poslovanja Banke;

Polazeći od prethodnog, kao osnovni ciljevi Poslovne politike Banke u 2016. godini definisani su:

- preduzimanje svih raspoloživih mera u naplati potraživanja iz ranijih godina Banke i izvrši naplata dospelih potraživanja realizacijom sredstava obezbeđenja;
- aktivno praćenje svih vrsta reprogramiranih kredita sa posebnom pažnjom na grupe klijenata povezanih lica za koje su usvojeni Unapred pripremljeni planovi reorganizacije (UPPR);
- kontinuirano indentifikovanje, merenje i procenjivanje rizika i upravljanje rizicima na način koji će omogućiti rast i razvoj Banke, uz održavanje prihvatljivog nivoa rizičnosti definisanog Strategijom upravljanja rizicima;
- održavanje realnog rasta obima poslovne aktivnosti u skladu sa ograničenjima vezanim za preovlađujuće trendove na tržištu i poslovanje uz potpuno ostvarenje načela likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti i svođenje mogućih rizika na optimalni nivo;
- smanjenje imobilizacije novčanih sredstava i povećanje učešća kamatonosne aktive u ukupnom bilansu, uz održavanje optimalne likvidnosti;
- unapređenje i značajan rast kreditnog portfelja, privlačenjem novih klijenata kroz unapređenje postojećih i razvoj novih bankarskih proizvoda i usluga i visoka odgovornost u postupku odobravanja kredita i učešća u ostalim vidovima finansiranja, uz striktno poštovanje postupaka i kriterijuma upravljanja bankarskim rizicima. Sa tim u vezi, Banka će težiti povećanju broja klijenta, smanjenju koncentracije i diversifikaciji plasmana;
- rast učešća poslova sa fizičkim licima u ukupnoj kamatonosnoj aktivi Banke, kroz aktivniju ponudu bankarskih proizvoda, sa ciljem rasta i diverzifikacije plasmana;
- razvijanje poslovanja u korporativnom sektoru u cilju, pre svega, zadržavanja i vezivanja na duži rok postojećih klijenata, širenja broja velikih korporativnih klijenta, kao i malih i srednjih preduzeća.
- razvoj novih bankarskih proizvoda i usluga u poslovanju sa stanovništvom i preduzetnicima;
- razvoj novih bankarskih proizvoda i usluga u poslovanju sa malim i srednjim preduzećima;
- usmeravanje potencijala u manje rizične plasmane, dajući prioritet likvidnosti i sigurnosti vodeći računa o disperziji istih;
- održavanje restriktivnog pristupa u delu troškovne politike Banke (efikasno upravljanje jednako kamatonosnim i nekamatonosnim rashodima),
- postizanje stabilnosti izvora sredstava, u delu sticanje sopstvenih izvora, kao i depozita, pre svega, daljeg rasta transakcionih depozita. Generalno, Banka će u svom poslovanju težiti daljem rastu depozitnog potencijala na način koji će po obimu, ročnoj i namenskoj strukturi, obezbediti stabilnu bazu izvora sredstava;
- unapređenje efikasnosti u korišćenju unutrašnjih potencijala Banke;
- rast kreditnog potencijala Banke i angažovanje na otvaranju kreditnih linija kod stranih banaka i međunarodnih organizacija;
- unapređenje aktivnosti u delu garancijskog poslovanja Banke;
- rast obima elektronskog platnog prometa, kao i povećanje broja klijenata u dinarskom i deviznom platnom prometu i povećanje broja klijenata-korisnika usluga platnih kartica Banke;
- dalje unapređenje organizacije i kadrovske strukture (kojom je omogućena odvojenost funkcija preuzimanja rizika od funkcija podrške i kontrole rizika) sa ciljem mogućnosti procene i merenja efekata rada organizacionih jedinica, kao osnove za utvrđivanja zarada zaposlenih.
- stimulatивно nagrađivanje zaposlenih u određenim organizacionim jedinicama Banke, određenih rukovodilaca i drugih lica na ime procenjenog učešća - doprinosa u ostvarivanju odluka Skupštine Banke i postavljenih ciljeva poslovanja;
- unapređenje kvaliteta rada i obezbeđenje daljeg stručnog usavršavanja zaposlenih u Banci, kroz poslovne treninge, kurseve, savetovanja i druge vidove stručnog usavršavanja i obrazovanja.

Ciljevi poslovne politike Banke za 2016. godinu kvantifikovani su u pregledu pozicija, koje su prikazane u sledećim tabelama.

Tabela 78. Projekcija neto bilansa stanja Banke na dan 31.12.2016. godine

u hiljadama dinara

AKTIVA	IZNOS
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1,468,826
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	34
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	307
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	224,000
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,891,214
Kredit i potraživanja od komitenata	4,909,474
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	99,936
Investicije u zavisna društva	114
Nematerijalna ulaganja	10,502
Nekretnine, postrojenja i oprema	1,305,757
Investicione nekretnine	17,246
Tekuća poreska sredstva	10,443
Ostala sredstva	112,137
UKUPNO AKTIVA:	10,049,990

PASIVA	IZNOS
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	103,627
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	6,286,242
Rezervisanja	174,570
Odložene poreske obaveze	90,432
Ostale obaveze	219,068
UKUPNO OBAVEZE:	6,873,939
KAPITAL	3,176,051
UKUPNO PASIVA:	10,049,990

Tabela 79. Projekcija bilansa uspeha Banke za period januar - decembar 2016. godine

u hiljadama dinara

POZICIJA	31.12.2016.
Prihodi od kamata	404,712
Rashodi od kamata	60,254
Neto prihod po osnovu kamata	344,458
Prihodi od naknada i provizija	127,300
Rashodi naknada i provizija	17,100
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	110,200
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne kaluzule	27,000
Ostali poslovni prihodi	17,718
Neto prihod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	47,992
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	270,002
Troškovi amortizacije	40,980
Ostali rashodi	231,505
REZULTAT DOBITAK / GUBITAK PRE POREZA	4,881

16. Događaji nakon proteka poslovne godine

Nije bilo bitnih događaja nakon isteka poslovne godine koji bi zahtevali obelodanjivanje ili korekciju u bilansima Banke.

U Beogradu, 29.02.2016. godine

 Nemanja Milenković,
 rukovodilac Odeljenja plana i analize

 dr Rajko Perić,
 član Izvršnog odbora

 mr Miloš Vujnović,
 predsednik Izvršnog odbora

Broj: 2555/2016
Beograd, 27.04.2016. godine

U skladu sa članom 50. stav 2. tačka 3. i članom 51. stav 1. Zakona o tržištu kapitala („Sl. Glasnik RS“ br. 31/2011 i 112/2015) Izvršni odbor JUBMES banke a.d. Beograd, saglasio se i

IZJAVLJUJE

Prema našem najboljem saznanju, godišnji finansijski izveštaj sastavljen je uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu Banke.

Godišnji finansijski izveštaj JUBMES banke a.d. Beograd za 2015. godinu nije usvojen.

Tatjana Savić, direktor Odeljenja
finansija i administrativne podrške

Mr Miloš Vujnović, predsednik Izvršnog odbora

Dr Rajko Perić, član Izvršnog odbora

